ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་
ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

མཛད་པ་པོ།

རྩ་བ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད།

འགྲེལ་པ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་པོད་ཕྲེང་ལྔ་པ།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༤༤ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༧

༄། །ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

རྩ་བ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད།

འགྲེལ་བ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

བཤད་སྒྲུབ་ཐུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་པོད་ཕྲེང་ལྔ་པ།
བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༤༤ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༧

༄། ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་
རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

KÜN TÜ NAM SHAY LEGPAR SHAYPA CHÖ NGÖN
GYATSÖ NYINGPO ZHEJAWA ZHÜK SO

Herein lies [Gyaltsab Je's] Explanation [of Arya Asanga's] Abhidharmasamuccaya, entitled: '*The Essence of The Ocean of Abhidharma: An Excellent Explanation*'

པར་ཐེངས་དང་པོ་དེབ་གྲངས་ ༥༠༠༠ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧
First Edition: 2017 (5,000 copies)
E-book Download: publishing.simplebuddhistmonk.net
དར་ཊིག་འདི་གློག་ཀླད་དུ་གཟིགས་འདོད་མཁན་ཆོས་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་འདིའི་ཐོག་ནས་ཕབ་ལེན་མཛོད།
Published by:
བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
The Union of Teaching & Accomplishment Publishing Group
Sera Je Monastery House 88
Bylakuppe, Distt. Mysore
Karnataka 571 104, India
E-mail: contact@publishing.simplebuddhistmonk.net
Website: publishing.simplebuddhistmonk.net

ཕྱག་དེབ་འདིའི་དཔར་སྐྲུན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གང་ཞུང་བ་རྣམས་ཕུད་པའི་འགྲོ་གྲོན་ཇི་ཙམ་སོང་བའི་མ་གནས་ལ་རིན་གོང་བཅོས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁེ་ཚ ངག་གི་ཆེད་གཏན་ནས་མིན་པར་དགོངས་འཇགས་ཞུ། དཔེ་དེབ་འདིའི་པར་རྒྱ་འགྱུར་མེད་ཐོག་བསྐྱར་དུ་པར་སྐྲུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

This text is not being published for profit. The majority of the published copies are being distributed without charge to all who seek the Dharma, with a small portion of copies leftover being offered freely to several of the Tibetan monastery libraries within India. You are welcome to distribute copies, as long as there is no profit being made.

དེབ་ཚད། 24.3 x 17.6 cm book size

དཀར་ཆག

༼༡༽ དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། i

༼༢༽ མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཁག

ཀ༽ སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། v

ཁ༽ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར། xi

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ།

སྐབས་ཀྱི་དོན། ༡

༡ མཚན་གྱི་དོན། ༢

༢ འགྱུར་གྱི་ཕྱག ༢

༣ གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ།

ཀ༽ ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས།

༡༽ དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྡུས་བཤད་པ། ༣

༢༽ ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༦

ཁ༽ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༼༡༽ ལེའུ་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་གཉིས།

ཀ༽ མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགུ།

༡༽ ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། ༡༣

༢༽ དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ༡༥

༣༽ ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། ༡༩

༤༽ དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།

ⓚ ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད། ༢༢

ⓚh ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ༣༠

ⓖ སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། ༣༣

༥༽ མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

(ཀ) ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྔ།

(༡) གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག …… ༣༤

(༢) ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག …… ༤༨

(༣) འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག …… ༥༣

(༤) འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།

ཀ མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་དྲུག

༡ ཀུན་འགྲོ་ལྔ་བཤད་པ། …… ༥༧

༢ ཡུལ་ངེས་ལྔ་བཤད་པ། …… ༦༤

༣ དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ། …… ༦༧

༤ རྩ་ཉོན་དྲུག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

① ལྟ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མེད་ལྔའི་ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། …… ༧༥

② ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་དང་ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ལ་ལྟོས་པའི་རྟོད་སྒོང་། འཇིག་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བཅས། …… ༨༣

༥ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་བཤད་པ། …… ༩༣

༦ གཞན་འགྱུར་བཞི་བཤད་པ། …… ༡༠༧

ཁ ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་བདུན།

༡ འཐེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བཤད་པ། …… ༡༡༡

༢ སྙོམས་འཇུག །འགོག་སྙོམས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་གསུམ་བཤད་པ། …… ༡༡༣

༣ སྲོག་དབང་དང་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་བཤད་པ། …… ༡༡༦

༤ སྐྱེ་བ། རྒ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ་བཞི་བཤད་པ། …… ༡༡༧

༥ མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་གསུམ་བཤད་པ། …… ༡༡༨

༦ སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བཤད་པ། …… ༡༢༠

༧ རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགུ་བཤད་པ། …… ༡༢༠

⑤ རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག ༡༢༢

(ཁ) ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག ༡༢༧

(ག) སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། ༡༣༤

༦) གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ༡༤༣

༧) ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན། ༡༤༧

༨) ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་བཤད་པ། ༡༥༠

༩) ཕུང་ཁམས་སྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་བདུན།

(ཀ) རྫས་བཏགས་སོགས་བཞི། ༡༥༢

(ཁ) ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ། ༡༥༦

(ག) གཟུགས་ཅན་སོགས་དྲུག ༡༦༢

(ང) ཟག་བཅས་སོགས་བཅུ་གཉིས། ༡༦༨

(ཅ) བྱུང་སོགས་བརྒྱད། ༡༧༩

(ཆ) འདས་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྡེ་ཚན་ལ་དྲུག་ལ་དྲུག

① དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༡༨༨

② དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༡༩༣

③ འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༢༡༡

④ སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༢༡༧

⑤ མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༢༡༩

⑥ ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ༢༢༢

(ཇ) རྐྱེན་སོགས་བཅུ་གཅིག་གི་སྡེ་ཚན་ལ་བརྒྱད།

① རྐྱེན་བཞི་དང་དེར་ཕྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ལ་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༢༣༧

② རྟེན་མཚུངས་དེ་མཚུངས་བཤད་པ། ༢༤༧

③ ཟིན་པ་བཤད་པ། ༢༤༧

④ དབང་པོ་བཤད་པ། ༢༤༨

(༥) སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བཤད་པ། ······ ༢༥༠

(༦) རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ······ ༢༥༢

(༧) ཟས་བཞི་བཤད་པ། ······ ༢༥༣

(༨) གོང་མ་དང་བཅས་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་བཤད་པ། ······ ༢༥༥

ཁ༽ དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས།

༡༽ བསྡུས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ། ······ ༢༦༢

༢༽ ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ། ······ ༢༧༠

༼༢༽ རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་བཞི།

ལེའུ་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་བཞི།

ཀ༽ སྡུག་བདེན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡༽ མཚན་གཞི་བཤད་པ། ······ ༢༨༥

༢༽ མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

(ཀ) རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།

(༡) སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། ······ ༢༩༥

(༢) སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་གསུམ་ཕན་ཚུན་འདུས་པའི་ཚུལ། ······ ༢༩༦

(༣) སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ······ ༢༩༩

(ཁ) སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཤད་པ་ལ་བཞི།

(༡) མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། ······ ༣༠༠

(༢) སྡུག་བསྔལ་བའི་མཚན་ཉིད། ······ ༣༠༨

(༣) སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད། ······ ༣༡༠

(༤) བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ······ ༣༡༣

༣༽ དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ། ······ ༣༡༨

༤༽ འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། ······ ༣༢༠

ཁ༽ ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
༡༽ རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།
ⓚ མདོར་བསྟན་པ། ༣༢༤
ⓚⓗ ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
① ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལ་བདུན།
ཀ་ རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ༣༢༧
ཁ་ དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། ༣༢༨
ག་ མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར། ༣༢༩
ང་ རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས།
༡ རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ༣༣༡
༢ དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ༣༤༧
ཅ་ རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཁྱད་པར། ༣༥༥
ཆ་ རྟེན་གང་ལ་གནས་མིན་དང་། ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར། ༣༥༦
ཇ་ སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱར་བཞག་པ་རིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས།
༡ མཐོང་སྤང་བཤད་པ། ༣༦༢
༢ སྒོམ་སྤང་བཤད་པ། ༣༦༣
② དེ་གཉེན་པོས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ། ༣༦༥
ⓖ ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
① མདོར་བསྟན་པ། ༣༦༩
② ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
ཀ་ ལས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་ལྔ།
༡ སེམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལས་ལྔའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ། ༣༧༣
༢ ལས་ངེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ། ༣༧༤
༣ འདུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ། ༣༧༦

༤ ལས་ཀྱི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ། ………… ༣༧༨

༥ ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་
ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ………… ༣༨༢

ཁ རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ………… ༣༨༥

༢ འབྲས་བུ་སྨྱོང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ………… ༣༩༡

༣ དེ་སྨྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ………… ༣༩༢

༤ ངོ་བོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ………… ༣༩༣

ག ལྷང་བྱའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྦྱིན་པའི་ལས་བཤད་པ། ………… ༣༩༥

༢ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་བཤད་པ། ………… ༣༩༧

༣ དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས།

ཀ རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་བཤད་པ། ………… ༤༠༣

ཁ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ………… ༤༠༤

༢༽ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སོགས་བཤད་པ། ………… ༤༠༧

ག༽ འགོག་བདེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡༽ རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

ཀ མཚན་ཉིད། ………… ༤༠༩

ཁ དབྱེ་བ། ………… ༤༡༤

ག མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ………… ༤༡༧

༢༽ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཤད་པ། ………… ༤༢༣

ང༽ ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡༽ བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། ………… ༤༢༤

༢༽ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

㉠ ཚོགས་ཀྱི་ལམ། ………… ༤༣༥

㉡ སྦྱོར་བའི་ལམ། ………… ༤༣༦

㉢ མཐོང་བའི་ལམ། ………… ༤༣༨

㉣ སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གཉིས།

① སྒོམ་པའི་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

❶ འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དག་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ་བཞི།

❶ སྤང་བྱ་སྒོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ། ………… ༤༣༥

❷ བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ………… ༤༣༨

❸ བསམ་གཟུགས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་སོ་སོའི་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཐོབ་ཚུལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚད། དབྱེ་བ་བཅས་བཤད་པ། ………… ༤༣༨

❹ མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་རབ་མཐའི་བསམ་གཟུགས་བཤད་པ། ………… ༤༤༤

❷ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

❶ ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་བཤད་པ། ………… ༤༤༥

❷ ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་བཤད་པ་སྲིད་རྩེ་དང་འགོག་སྙོམས་ལ་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་བཅས། ………… ༤༤༥

❸ ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྦྱོང་ལམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལམ་དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ། ………… ༤༤༧

② ཞར་བྱུང་ལ་གསུམ།

❶ ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། ………… ༤༤༩

❷ རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ལྔ།

❶ བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བཤད་པ། ………… ༤༥༣

❷ གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་ལམ་བཞི་བཤད་པ། ………… ༤༦༧

❸ བསླབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་བཞི་བཤད་པ། ………… ༤༦༨

❹ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བཤད་པ། ༤༦༨

(༥) ལམ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པ། ༤༧༡

(ཀ) ས་གོང་མའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ། ༤༧༢

(ཅ) མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ། ༤༧༣

༣) སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་བཤད་པ། ༤༧༩

༤) དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ༤༨༠

༼༣༽ ལེའུ་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་གསུམ།

ཀ) གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས།

༡) གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། ༤༨༣

༢) དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། ༤༨༩

ཁ) དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

༡) ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱེ་བ་བསྟན་པ། ༤༩༢

༢) བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། ༤༩༩

༣) སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། ༥༠༠

༤) དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། ༥༠༤

༥) ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ༥༠༦

ག) ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། ༥༠༨

༼༤༽ ལེའུ་བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གསུམ།

ཀ) ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡) དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༥༡༩

༢) སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བདུན།

(ཀ) སྡེ་ཚན་དང་པོ་སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ༥༢༡

(ཁ) སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ངེས་པར་བྱ་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ༥༢༣

ⓖ སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ༥༢༥

ⓝ སྡེ་ཚན་བཞི་པ་སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ༥༢༨

ⓒ སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༥༢༩

ⓒh སྡེ་ཚན་དྲུག་པ་ཁམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ༥༤༣

ⓙ སྡེ་ཚན་བདུན་པ་སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ༥༤༥

༣༽ རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༥༤༧

ཁ༽ ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡༽ མངོན་རྟོགས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༥༥༠

༢༽ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

ⓚ མངོན་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

① ཡོན་ཏན་དེ་དག་མངོན་རྟོགས་གང་གིས་བསྡུས་པ། ༥༥༧

② ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁྱུངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ༥༥༨

③ སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས།

❶ཀ ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

❶ ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན། ༥༥༩

❷ ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན། ༥༦༦

❷ཁ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

❶ གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་བཞི་བཅུ་བཤད་པ། ༥༦༩

❷ གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ། ༥༧༦

④ ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་གིས་གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ། ༥༧༧

⑤ དེ་དག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༥༧༨

ⓚh ལམ་གྱི་གཏོང་འཐོབ་དང་སྤངས་པ་སྤོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༥༨༣

ⓖ སྤོབས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལས་ལ་རྟོད་པ་སྤོང་བ། ༥༨༤

ག༽ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༥༦༥

༼༥༽ ལེའུ་ལྔ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གསུམ།

ཀ༽ གདན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡༽ གདན་ལ་དབབ་བྱའི་སྔོན་ནས་དབྱེ་བ། ༥༩༥

༢༽ གདན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྔོན་ནས་དབྱེ་བ། ༦༠༠

༣༽ གདན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ༦༠༢

༤༽ གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ༦༠༣

ཁ༽ དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༦༡༠

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། ༦༡༣

༤ མཇུག་གི་དོན། ༦༡༤

༼༣༽ པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༦༡༩

༼༤༽ ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། ༦༢༡

༼༥༽ ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ། ༦༢༧

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ཟླ་༦ ཚེས་༢ ཉིན་ སྲུམ་སྡེ་རུ་བཀའ་སློབ་བཙལ་སྐབས་སུ།

> བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། ཕར་ཕྱིན་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་གསལ་བར་མཛད་མཁན་གྱི་གཞུང་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕར་ཕྱིན་དེ་གཞུང་གཙོ་བོ་དང་རྩ་བ་བྱས་ཏེ། དབུ་མ་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལྟ་གྲུབ། འདུལ་བ་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསླབ་བྱ། མཛོད་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དྲང་བདེན། ཚད་མ་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རིགས་ལམ། པོ་ཏི་ལྔ་ཀར་རྩ་བ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་བཟུང་། ཞེས་ལྟ་བུ་གསུང་ཚུལ་ཡོད། འདི་ཕལ་ཆེར་བདེན་པ་རེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔའི་ནང་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་ནི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་གཞན་རྣམས་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་འཆད་རིགས་པས་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་གསུམ་དང་བཤད་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཕར་ཕྱིན་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་བཙལ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞུང་ཚན་རེར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་བརྟོན་པའི་ཚེ་སོ་སོའི་ཡིག་ཆའི་བཞེད་མཚམས་འཚོལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཐད་ཀའི་གཞུང་གི་གནད་མཐའ་དག་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎྜིཏ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་ཁུངས་གང་དུ་གཏུགས་མིན་བརྟག་པ་ཏ་ཙང་གི་འགངས་ཆེ་ལུགས་ནི་དེང་དུས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལ་རྒྱུས་ཙུང་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་གསལ་ལགས། དེ་བས་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་ནས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་པོར་གཤེགས་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་འཛམ་གླིང་འདིར་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲོལ་ཐོག་མར་ཕྱེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་

གཞུང་ནས་བཤད་པའི་**ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ།**(ཤོག་༢༢-༡༤༣ སོགས་ལེའུ་དང་པོ་ཀུན་) **བསམ་གཟུགས་བརྒྱད།**(ཤོག་༤༣༥-༤༣༩) **ཞུགས་གནས་བརྒྱད།**(ཤོག་༤༢༩-༤༥༠) **ཞི་ལྷག་གཉིས།**(ཤོག་༤༦༨-༤༧༡) **ས་ལམ་གཉིས།**(ཤོག་༤༢༣-༤༧༩ དང་། ༣༥༥-༣༦༩ སོགས་) **ལས་འབྲས་གཉིས།**(ཤོག་༣༦༩-༤༠༧) **བདེན་པ་བཞི།**(ལེའུ་གཉིས་པ་ཡོངས་) **རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།**(ཤོག་༢༢༢-༢༣༧) **བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན།**(ཤོག་༢༥༢-༢༦༧ སོགས་) **རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན**(ཤོག་༥༥༩-༥༧༧)བཅས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་**ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ།**(ཤོག་༤༩༣-༥༠༨) **ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས།**(ཤོག་༡༦༨-༡༧༩) **རྫས་བཏགས་གཉིས།**(ཤོག་༡༥༢-༡༥༦) **དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་**(ཤོག་༡༩༣-༢༡༡)ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་ཁུངས་གཏུགས་སའི་དགོངས་འགྲེལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བར་མ་ཟད། ནང་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་གི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་**སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་བཞག་ནི།**(ཤོག་༥༧-༡༡༡) མངོན་པ་གོང་མའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།

> འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། ཁོང་གི་གཅུང་པོ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མཛོད་གཉིས་ནི། བོད་དུ་ཆེས་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་ནང་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྩ་བའི་སློབ་དེབ་ཡིན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཚོ་ནི། བོད་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མངོན་པ་གོང་མ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་དང་། མངོན་པ་འོག་མ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུགས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཆེག་ཡིན། སེམས་བྱུང་གི་བྱེད་ལས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་བཅས་ཀྱི་ངའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྩ་བའི་རྨང་གཞི་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚོ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་བཅས་ལ་བསམས་ན། མངོན་གོང་འོག་ལ་གཟིགས་པའི་སྐབས་གཅིག་པུ་མིན་པར་གཞུང་པོ་ཏི་ལྷས་གཙོས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐབས་སུའང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་འདི་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མིན་པའི་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་མངོན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ཐད་དུ་ཐུན་བུ་ཞིག་ལས་མ་མཛད་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་དང་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་སྐོར་འགྲེལ་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་ཐུག་པར་མངོན་ལ། དེའི་རྗེས་འབྲང་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཕགས་བོད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་དངོས་ལ་ལོག་བཤད་དུ་མ་གཟིགས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་ལོག་བཤད་དེ་དག་དགག་ཅིང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་དགོས་པ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བཞག་སྟེ་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱི་ཀ་ཅེས་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གླེགས་བམ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བརྩམས།

དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྱིར་མངོན་པ་གོང་མའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པའི་གཞུང་ཆེན་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་མེད་ཐབས་མེད་སའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྩ་འགྲེལ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་དཔེ་རྒྱུན་ཙུང་ཙམ་དཀོན་ཞིང་། རྩ་འགྲེལ་སྦྱོར་མའི་དཔེ་དེབ་ནི་ད་བར་བྱུང་མ་མྱོང་བས། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བཞི་ཀའི་དགོན་པ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་བ་དང་གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་བ་ཡོངས་ལ་ཕན་པར་དམིགས་ནས། ད་ལམ་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཏེ་འདིའི་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་ལས་འགོ་བརྩམས་པ་ཡིན།

པར་སྐྲུན་གྱི་ཆེད་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་དེབ་གྲངས་༥༠༠༠ ཐམ་པ་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན་ཟླའི་དཔལ་ལ་འཁྲུ་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ནོར་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་དང་། སྐྱབས་རྗེ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་བླང་དོར་གྱི་གནས་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་

བཞིན་དུ་སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་དང་། སྐྱབས་རྗེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་མེད་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཟླ་ཞལ་མྱུར་དུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་ལུང་འདྲ་མིན་ནས་ཕེབས་པའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེབ་འདིའི་པར་སྐྲུན་འགྲོ་གྲོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གནང་བའི་སྦྱིན་བདག་དང་འབྲེལ་ཐོབ་ཉེ་འབྲེལ་ལྟོས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་རེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་མྱུར་དུ་རེག་པའི་རྒྱུ་ཁེ་ནར་གྱུར་ཅིག །

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཐུང་སོང་ནས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༤ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༧ ཚེས་༢༧ ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན་ཉིན་ལ།

སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར།

༄༅། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་ཡུལ་བྲམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་དང་ཚུལ་ལམ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འཁྲུངས། ཡུལ་འདི་ནི་སྔོན་རྒྱལ་པོ་གཽ་ཏ་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་དང་འགལ་བརྟག་བྱེད་པའི་ཚེ་ཁྱོད་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་སྨད་པས་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལུས་འདིས་ཁྱོད་བུད་མེད་དུ་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ངས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། བྲམ་ཟེ་མོ་འདི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱི་དུས་ཙམ་ན་བྱུང་ཞིང་། ཆུང་དུ་ནས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ། སྡེ་སྣོད་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད། སྤྱན་རས་གཟིགས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་དགྲ་བྱུང་བ་མ་བཟོད་ཅིང་དེ་སྤེལ་ནུས་པ་གཞན་ཡང་མེད། བདག་ཀྱང་བུད་མེད་དུ་སོང་བས་མི་ནུས་ན། བུ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ་དར་བར་གཞུག་གོ་སྙམ་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་དང་འདུས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ཉིད་འཁྲུངས། འཁྲུངས་མ་ཐག་ཏུ་ལྟེ་རྩེར་སྔེ་ཀྲང་གིས་ཨ་ཡིག་འབྲི་བ་སོགས་བློ་རྣོ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཤིང་། ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡུམ་རང་གིས་ལེགས་པར་བསླབ་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ན། བུ་དེས་ཕའི་ལས་དང་རིགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པས་ཡུམ་གྱིས་རིགས་དང་ཁྲིམ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི། བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས་ཡིན་པས་ད་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བ་ལྟར་མཁན་པོ་ཨ་རྟ་ཞེས་པའི་དྲུང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་བཅས་པའི་ཞབས་འབྲིང་ལོ་གཅིག་མཛད། དེ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྩོན་ཏེ། ལོ་རེ་རེར་ཚིགས་བཅད་འབུམ་ཕྲག་རེའི་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་ཆུབ་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ཐེག་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་སླ་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་དགོངས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཞུས་པས་མེ་ཏོག་རྗེ་བཙུན་

བྱམས་པ་ལ་ཐོག་དེ་ནས་རི་བོ་བྱ་རྐང་ཅན་གྱི་བྲག་ཕུག་ཅིག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྒྲུབ་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལ་ལྟས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པས། བྲག་གི་ངོས་ལ་བྱའི་ཚང་བཅས་པར་བྱ་ཕྱི་ནང་རྒྱུ་བའི་གཤོག་པ་རེག་པས་བྲག་ཟད་པ་གཟིགས་ནས་ངའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་ངོ་སྙམ་ནས་སླར་སྒོམ་སྟེ་ལོ་གསུམ་སྔར་བཞིན་བསྒྲུབས། ཡང་ལྟས་མ་བྱུང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པའི་ལམ་བར་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པ་གཟིགས་ནས་ཡང་སྔར་བཞིན་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་པ་ལས། རྟགས་མ་བྱུང་བས་སྔར་བཞིན་བྱུས་པའི་ལམ་བར་མི་རྒན་པོ་ཞིག་གིས་རས་བལ་འཇམ་པོས་ལྕགས་ཕྱིས་བཞིན་ཁོ་བོས་ཁབ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། སྔར་ཁབ་འདི་དག་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཞུས་པས། བྱ་བ་ཕལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དཀའ་ངལ་གྱིས་འདི་ལྟར་གྲུབ་ན། ཁོ་བོས་དོན་ཆེན་པོ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་ངོ་སྙམ་ནས་སྔར་བཞིན་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་ཡང་ལྟས་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་སྟེ་ཐོན་ནས་ཕྱིན་པས་ཁྱི་མོ་རོ་སྐྱོད་མི་ལ་ཟུག །སྨད་འབུས་གང་བ་ཞིག་གཟིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ། འབུ་འདི་དག་མ་བསལ་ན་ཁྱི་འདི་འཆི་ལ་བསལ་ནས་བོར་ན་འབུ་འཆི་བས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ནས་འབུ་འདི་དག་གསོ་བར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཅན་ཏར་ཕེབས་ཏེ་གསེར་གྱི་སྤུ་གྲི་གཡར་ཏེ། །རང་ལུས་ཤ་བཅད། ལག་པས་བླངས་ན་འབུ་རྣམས་ཤི་བར་དགོངས་ཏེ་སྤྱན་བཙུམ་སྟེ་ལྗགས་ཀྱིས་བླངས་པ་ན་ཁྱི་མོ་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་མཚན་དཔེ་གསལ་བ་མཇལ་ནས། ཀྱེ་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་སྐྱབས། །ངལ་བརྒྱུས་འབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆིས། ཅིའི་ཕྱིར་ཆར་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོའི་དཔུང་། །གདུང་བས་བསྐྲེགས་ཏེ་སྐོམ་མ་འབབ། ཅེས་ངས་དེ་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཞལ་མི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆུང་ཞེས་ཞུས་ཏེ་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བས་རྗེ་བཙུན་གྱིས། ལྷ་ཡིས་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་མཐོང་བ་མིན་གྱི་ང་རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན། སྔར་རིག་སྔགས་བཟླས་པའི་ནུས་པ་དང་ད་ལྟ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་ཤ་བཅད་པས་སྡིག་སྒྲིབ་དག་སྟེ་མཐོང་བ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་ང་ཕྲག་པར་འཁུར་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པས་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་། ཆང་འཚོང་མ་ཞིག་གི་ཁྱི་རོ་ཞིག་འཁུར་བར་མཐོང་། དེ་ལའང་ཕྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་

མི་ཤེས་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དབུལ་པོ་ཁྱུར་སྐྱེལ་བས་འཚོ་བ་ཞིག་གིས་ཞབས་མགོ་ཙམ་མཐོང་
བས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ཐོབ། ཁྱེད་ཅི་འདོད་གསུངས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བར་འདོད་ཞུས་པས། འོ་ན་ངའི་
གོས་ཀྱི་མཐར་འཇུས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་འཇུས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་སླེབས། དེར་མི་ཕོ་ལྔ་
བཙུར་བཞུགས་ཤིང་། དེའང་མི་ཕོ་ཕྱེད་ལ་ཕོ་རེ་བརྩིས་པས་མི་ཕོ་ཉེར་ལྔ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
པའང་མཆིས། དེར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གསན་ཏེ་ཚིག་དོན་ཐམས་
ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གསན་པ་ན་དོན་ཚན་རེ་རེ་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཐོབ་ཅིང་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། ཐོག་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་
བརྙེས་སླར་ཡང་མིའི་ཡུལ་དུ་བྱོན། མ་ག་དྷའི་ཡུལ་ཕྱོགས་གཅིག་བེ་ལུ་བ་ན་ཞེས་པའི་ནགས་
སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས་ནས་སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་མང་དུ་ཐོས་པ་ཐོག་མར་
བརྒྱུད་དང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་སློབ་མ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦུ་གུའི་དགོན་ཞེས་གྲགས། །དེར་བྱམས་
ཆོས་སྡེ་ལྔ་ཡི་གེར་བཀོད། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། །དབུས་
མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་བླ་མ་བཅས་ལྔའོ། །སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་
ཀྱིས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་ཏེ་སྡོམ་
རྣམ་གཉིས་དང་། ས་སྡེ་ལྔ་སོགས་མཛད། ས་སྡེ་ལྔ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་
གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་བཅས་
སོ། དེ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བར་གྲོང་ཁྱེར་ས་ག་རི་ཞེས་པར་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱིན་
བདག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུས། དེར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་མང་དུ་བསྟན་
པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་ཅིང་ཡུམ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བྱུང་ནས། ཕྱིན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་དགྲ་བྱུང་བས་རིམ་པར་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་
འཛིན་པའི་དགེ་སློང་མདོ་སྡེ་འདོན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ཤེས་པ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ལས། སློབ་

དཔོན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བྱོན་ཅིང་སློབ་མཆོག་བརྒྱད་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
བསྟན་པ་སླར་ཡང་དར་ཞེས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཞེར་
ཕྱིན་ཁ་ཏོན་རྒྱུན་མར་མཛད་ཅིང་། དེས་བསམས་པ་སློབ་དཔོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡིན་ཞིང་
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་ཟེར་བ་བདེན་ན་བདག་གིས་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྟགས་པར་བྱ་ཡི་
གལ་ཏེ་མི་བདེན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསླུ་བར་བྱེད་པས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་སུ་དམའ་དབབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་བློན་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བགྲོས། པོ་བྲང་གི་ཁྲམས་སུ་སྐྱེ་བོ་མང་
པོའི་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། བསོད་སྙོམ་དང་ན་བཟའ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དག་ཕུལ་ཏེ། ཁྲིམ་གྱི་ནང་དུ་མ་ཧེ་ནག་པོ་ལ་ས་དཀར་གྱིས་བྱུགས་པ་སྦས། གསེར་གྱི་བུམ་
པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་བླུགས་པ་སྦྲང་རྩིས་བཀང་སྟེ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་
ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས། ཁྲིམ་འདི་ན་ཅི་ཡོད། ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་འདི་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། ཇི་བཞིན་དུ་
གསུངས། འདི་ཙམ་ནི་སྔགས་གྲུབ་ཤེས་པ་ཚུང་དུ་ལའང་འབྱུང་ན། སེམས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་
སྙམ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ཚིག་ལ་དྲི་བ་གསུམ་དང་དོན་ལ་དྲི་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་པོ་ཡིད་ཀྱིས་
དྲིས་པས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ལན་མཛད་ནས་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་སོགས། དེ་དང་མཐུན་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཚུང་དུ་རེ་ཡང་མཛད། དེ་ལ་ཚིག་གི་དྲི་བ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བྱ་བ་མིང་གང་གི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་དྲིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འདི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནམ། བྱ་ཤིན་ཏུ་ལུས་
ཆེ་བ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞེས་དཔེར་བྱས་པའི་ལུས་ཆེ་བ་འདི་དོན་གང་དང་སྦྱོར། རི་
དང་ནགས་ཚལ་གྱི་མཚན་མ་མ་མཐོང་ན། རྒྱ་མཚོ་དང་ཐག་ཉེ་འོ་ཞེས་པ་ལ། མཚན་མ་མ་
མཐོང་བའི་ས་མཚམས་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས། དེའི་ལན་དང་པོ་ནི། ནང་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་དུས་སོ་ཞེས་དང་། དོན་ལ་དྲི་བ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྣམ་
ཤེས་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུང་པས་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་པར་

བཤད་པའི་མི་བྱེད་མཁན་དང་། མི་བྱེད་རྒྱུའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ལན་ནི། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་ཅེས་པ་དང་། གཉིས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད། གསུམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དང་། དེས་བྱེད་ཚུལ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ། དེར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་། དེ་རེ་རེར་ཡང་དགེ་སློང་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་། དགེ་བསྙེན་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཚོ་བར་མཛད། གནས་དེར་གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པར་བཙུག །དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་ལྷར་རཱ་ཛ་བྲམ་ཕླ་སུ་ན་ཞེས་པས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བས་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ལས་ལུང་བླངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སླར་ཆེས་དར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས། འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་བཅས་དབུས་སུ་འོངས་ནས། གནས་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཆོད། སློབ་དཔོན་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་པར་ཞུས་པས། དེར་སློབ་དཔོན་འཁོར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་བྲམ་ཟེ་བཅས་ལྷན་དུ་ཕེབས་པར་བཅམས་པ་ན་བྲམ་ཟེ་མ་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་ཕོ་ཉ་བྱུང་ནས། དེ་སྐྱུར་དུ་སླེབས་འདོད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐག་ཡོད་ཀྱང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་དྲོར་སློབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་ལྷོ་ཕྱོགས་དེར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནས། ཚོང་དཔོན་ཧ་ན་རའི་ཏས་སྤྲུན་དྲངས་པའི་ཚེ་ཡང་། ས་ཐག་རིང་པོ་ཉིན་གཅིག་གིས་བགྲོད་ལ། གྲི་ཧྣ་རཱ་ཛ་དང་ཨོ་རྒྱན་ཞེས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀར་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དང་བར་མཛད་ཅིང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཐག་རེ་རེ་དང་ལྷ་ཁང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་རྩ་ལྔ་བཞེངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་རེ་རེ་བཙུག །དེ་བཞིན་དུ་མ་ག་དར་ཡང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། ཆོས་གཞི་ཉེར་ལྔ་ཚུག །ལན་ཅིག་རྒྱ་གར་མཐའ་འཁོབ་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཡོ་དྷྱ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་བཞུགས་སྐབས། དེ་དང་ཉེ་བར་གར་ལོག་གི་གྲོང་ཞིག་ཡོད་པས། དེས་དམག་དྲངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ལ་མདའ་མཚོན་སྣ་ཚོགས་འཕངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་

རྟུལ་ལྟར་སོང་ནས་ཅི་ཡང་མི་གནོད་ཅིང་མཚོན་ཆ་ཡང་དུམ་བུ་བརྒྱར་ཆག །དེ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་དད་དེ་ཕྱག་བྱས་ནས་སོང་། སྐུ་ཚེའི་མཇུག་ཙམ་ལ་ནཱ་ལེན་དྲའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ནཱ་ལེན་དྲ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད།། །།

(ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་དགེ་མཛོད་ཁང་གིས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྲུན་པའི་བླ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་སུ་ཧྲིག་འཕྲེང་མཛེས་དེབ་བཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་པ་ལྟར་བཀོད།)

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར།

༄༅། །དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༣༦༤) ལོར་ཡབ་བློན་པོ་ནྭའི་རིགས་རྒྱུད་ཧྲ་དཔོན་པ་དང་། ཡུམ་རྗེ་མོ་ཤེས་རབ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་གཙང་ཉང་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་གནས་སྙིང་དུ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དར་མ་རིན་ཆེན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་དཔལ་མགོན་པའི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བསླབས། བཀའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་སོགས་མཁས་ཆེན་དུ་མ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ལྷག་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཚད་མ། འདུལ་བ། མངོན་པ། དབུ་མ་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། གསང་འདུས་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་གསན་སྦྱོང་གནང་སྟེ་རེད་མདའ་བའི་ཐུགས་སྲས་རབ་འབྱམས་པ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་རྩོལ་བཟང་མཆོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཡང་ཐོགས། དེ་ནས་ས་སྐྱ་དང་། གསང་ཕུ། རྩེད་ཐང་བཅས་སུ་བུ་ཧྲི་དཀའ་བ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་གནང་། རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་དང་མཁན་ཆེན་གཡག་པ་སོགས་ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་རྣམས་དང་རྩོད་གླེང་ལེགས་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ནས་དཀའ་བཅུ་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། བོད་ལ་དཀའ་བཅུ་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་བར་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭ་ས་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། འཛམ་མགོན་བླ་མའི་གྲགས་པ་གསན་པས་རྩོད་པ་མཛད་པར་གཉལ་གྱི་ར་སྒྲེང་དུ་བྱོན་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་དེ་སློབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཕྱིར་རྒྱུན་མཐུད་ནས་དགའ་ལྡན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་མཁར་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབས། རྗེའི་ཆོས་གསུང་ཚད་གསན། གསན་ཚད་བཟུང་། བཟུང་ཚད་བརྗེད་དུ་མ་བཅུག་པར་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞིང་གཞན་

དུ་གཤེགས་ཁར་རྗེ་འདི་ལ་དབུ་པཎ་དང་སྐུ་བེར་གནང་སྟེ་གདན་སར་བཞུགས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་པ་བཞིན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དབུ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག (སྤྱི་ལོ་༡༧༡༩) ལོར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་རྗེ་འདི་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ་ཁྲི་པའི་གདན་རབས་གཉིས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཅེས་པའི་མཚན་ཐོབ། ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་རིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་འཆད་ཉན་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གསང་སྔགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་བདེ་དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་འཛིགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་མདོར་ན་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྗེ་བླ་མའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཐའ་དག་རང་གི་ཉམས་མྱོང་དང་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་འཆད་པར་མཛད་པས་རྗེའི་དངོས་སློབ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་སྐལ་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མཐའ་དག་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གུས་འདུད་མཛད་པར་བརྟེན་ཕ་རྗེས་བུས་ཟིན་པ་རྗེའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཤར་ཚུགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་པ་ལྕགས་ཕག (སྤྱི་ལོ་༡༩༣༡) ལོར་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གསུམ་པར་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྒྱུར། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་བྱི (སྤྱི་ལོ་༡༩༣༢) ལོའི་བོད་ཟླ་ལྔ་པར་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་མཁས་པ་རཏྣ་བཛྲ་ཤེས་དང་། བྱམས་པ་གླིང་པ། རིན་ཆེན་དཔལ། འདུལ་དཀར་བ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན། བློ་གྲོས་མགོན་པོ། གླིང་སྨད་ཡོན་རྒྱམ་པ་ཆེན་པོ་རིན་བྱང་བ། འདུལ་འཛིན་བསམ་འཕེལ་བ། སངས་རྒྱས་བཟང་པོ། བློ་བརྟན་པ། དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྣམ་ངེས་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། ཚད་མཛོད་འི་མཐར་འཛིན་གདུང་སེལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། གསང་འདུས་དང་། དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བཀའ་རྩོམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་པོད་ཆེན་བརྒྱད་བཞུགས་སོ།།

(རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་ནི་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྲུན་པའི་གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲངས་ཅན་མི་སྣ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བཀོད།)

༄། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མདོན་
རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན་གྱུར་ཅིང་།།
ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཡིས།།
འགྲོ་བའི་གཉེན་གྱུར་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་།།
མི་ཕམ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་འདུད།།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ།།
གང་གི་མཁྱེན་པའི་བློ་ཡིས་ཁ་ཕྱེ་ནས།།
འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ།།
རྗེ་བཙུན་ཐོགས་མེད་གཙུག་ན་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

རང་གཞན་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།།
སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་སྒོ་གཅིག་པུ།།
ཆོས་མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་བྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་བསྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྨྱོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་སྡོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་

གྲངས་དུ་མ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་མཐའ་དག་པར་གསན་ནས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཏུས་པ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྡེ་ལྔ་སོགས་མཛད་ཅིང་། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གདན་ལ་འབེབས་པ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་དོ།།

བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་དྷརྨ་ས་མུཙྪ་ཡ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། བམ་པོ་དང་པོ།

རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ཨ་[1]བྷི་ནི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་མངོན་པར་དང་དྷརྨ་ནི་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན། དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཆོས་དང་སཱ་མུད་ཙ་[2]ཡ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་[3]ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་པ་ལས་བཏུས་པ་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བཏུས་པས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་པོར་བྱས་པའི་ལྔ་ཡོད་པའི་བམ་པོ་དང་པོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(འགྱུར་གྱི་ཕྱག་)ནི།

རྩ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གཙོ་བོ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བས་བཀོད་པའོ།།

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> མ།

[2] <<རྩ་བཞི་>> སུཙྪ།

[3] <<བློ་>><<ཞོལ་>> པའི།

གསུམ་པ་(གཞུང་གི་དོན་)ལ་གསུམ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གླེང་བསླང་བ་དང་། སྡོམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། སྡོམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྡོམ་ནི།

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ས་སྡེ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ལུས་རྣམ་གཞག་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས་གླེང་བསླང་བའོ།།

གཉིས་པ་(སྡོམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་རྣམས་དོན་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་གུས་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་[༧]པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ནི་བསྡུས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚིག་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་མི་འགལ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱར་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྔ་ཕྱི་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དོན་ལྡུས་བཤད་པ་དང་། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་འདི་ལ་

---

[༧] <<བླ་>><<སྐུ་>> དགོས།

བརྟེན་ནས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ན་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐལ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་ཆླབས་[༡]པས་རང་གི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་སྡོད་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་[༢]པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དགོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སོགས་ཐོས་ན་མགོ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་སྐྲག་པ་སྤང་བ་དང་། མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར། མདོ་ལས་དོན་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར། དོན་རེ་རེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་བ་དང་། མ་ཉམས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་དང་གྲངས་སོགས་བསམ་པར་རིགས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། མདོའི་དོན་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ཀུན་བཏུས་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་རིག་[༣]པ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། བར་མ་གཉིས་[༤]སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་བསྟན་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་

---

[༡] <<སྣ་>> བཆླབས།

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> རྟོག

[༣] <<ཞོལ་>> རིགས།

[༤] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + ཀྱིས།

ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་སོ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ལས་བསྟན་པའི་བདེན་བཞི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་བསྟན་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་སྦྱོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སོགས་སོ། །ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་ལ། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་[༡]འབྲས་བུའི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱའོ།།

ཡང་མཚན་ཉིད་[༢]ཀུན་ལས་བཏུས་པས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི་དོན་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་[༣]ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་གསུང་རབ་[༤]བསྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་། དེས་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་ཏོ། །འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།

ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་པོ་བཞིས་རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྔ་པས་རང་གིས་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཚིག་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་

[༡] <<སྣོ་>> ~

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཚད་མ།

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> ཀྱིས།

[༤] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + ལ།

དཔྱུང་པ་དང་ཐྲག་པ་དང་སྟོང་པོ་དང་ཆ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལྔ་བུ་དང་། མཐའི་སྒྲ་ཟད་པ་དང་ཉེ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལྔ་བུའོ། །དོན་གཅིག་ཚིག་དུ་མས་སྟོན་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དང་། གྲངས་དང་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སྟོན་པ་ལྔ་བུའོ།།

བཞི་པ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལྔ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། རིག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་པ་ལྔ་བུ་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པས་རིག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཞེས་པ་སྔ་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྐབས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་རྗེས་ལ་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་ལྔ་བུ་དང་། སྔ་ཕྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལྔ་བུ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་བརྒལ་ལན་གྱིས་བཤད་པ་ནི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་ཀྱང་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་[༡]པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པས་ན། ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་སྙམ་དུ་ལྷག་པར་ཡང་དོན་གཉེར་ཆེ་བས། སྒྲའི་སྐྱོན་སྤང་བ་ཚིག་ལ་བརྒལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་འགལ་བར་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་བརྒལ་བ་ལྟ་བུའི་རྩོད་པ་མཐའ་ཚོད་པར་བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་[༢]དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་པ་[༣]དང་། དེ་དག་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་[༤]པ་སོགས་བཞི་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པར་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་

[༡] <<བློ་>> དགོས།

[༢] << བླ་>><<སྐྱུ་>> -

[༣] རྟོགས་པ་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[༤] འབྲེལ་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩམས་སོ།།

འདི་ལྟར་མཁས་པ་[༡]ནི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། འབེལ་བའི་གཏམ་[༢]གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། གནས་འདི་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེ་བར་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། རྣམ་པ་མང་པོར་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ།།

འབེལ་བའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་འདི་དག་[༣]མཁས་པས་འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ནས་ལྡན་པའི་བར་བཅུ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གསུམ་མམ། དེ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་[༤]མེད་པར་བྱས་པས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བདེ་བླག་ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པས་ཞི་གནས་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་[༥]ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟགས་པས་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་བོ། །བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་། ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མ་ལ་འཆད་པ་དང་གཞན་དང་རྩོད་པ་ན་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་ནས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི

[༡] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + འདིས་ནི།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + ལ།

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཐམས་ཅད།

[༥] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྟེན།

མཐུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་རྣམ་གཞག་གི་དགོངས་[༡]པའི་དོན་ནི། འཆད་པ་པོས་བཤད་སླ་ཞིང་། ཉན་པ་པོས་རྒྱུས་བཤད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སླ་བ་དང་། མགོ་སློས་པས་གོ་བ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་མགོ་སློས་པས་གོ་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ལ། ཚིག་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །

དང་པོ་(མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་)ལ་དོན་དགུ་ལས་དང་པོ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

རྩ་བ། དུ་དང་ཅི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། །གོ་རིམས་དོན་དང་དཔེ་དབྱེ་དང་།།

ཿདུ་དང་[༢]ཞེས་སློས་ཏེ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་སློས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་དང་ཞེས་མ་སློས་པར་དྲི་བའི་ཚུལ་གྱིས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོའི་དོན་ལ་དྲི་བ་བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པར་རང་བཟོ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་ཙམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཉེར་ལེན་དང་ཞེས་སློས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྡུག་ཀུན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཿམཚན་ཉིད་ཅེས་[༣]པས་བསྟན་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མཁས་

[༡] <<བླ་>><<སྐུ་>> དགོས།

[༢] <<བློ་>> -

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཚད་མའི་ཞེས།

པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ནི། དེའི་རྣམ་གཞག་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མཚན་གཞི་གང་ལ་གནས་པ་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་གོ་རིམས་ནི། གོ་རིམས་ཞེས་ཏེ། གོ་རིམས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཕྱིའི་རིམས་པ་མཐའ་ཚོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་མིང་དོན་ནི། དོན་དང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིང་དོན་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་སོ་ལྔ་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ཤེས་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་[༧]ལ་མཁས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་ནི་དཔེ་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་དོན་ཚན་བདུན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། དབྱེ་དང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་)ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཙ་བ། བསྡུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི།།

བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་

[༧] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> རིག་པ།

མཐོང་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བསྡུས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡན་པ་དང་།།

བསྡུས་དང་ཞེས་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་བསྡུས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཞི་གནས་སྐྱེ་སླ་བའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་ཚོར་བ་སོགས་འཐད་པར་རྟོགས་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྡན་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྔོན་དུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ངེས་པ·····················།།

རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །རྣམ་པར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སོགས་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཞི་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་དུ་སྡེ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ནང་གི་བསྡུས་པ་སོགས་[༡]གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཅིག་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་དགུ་ནི་མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། བསྡུས་པ་

[༡] <<སློ་>> སོ།

སོགས་གསུམ་ནི། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་བསྡུས་པ་སོགས་[7]གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ནང་དུ་སློས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་སོ་ལྔ་པོའི་རྣམ་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ནང་དུ་སློས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་)ལ་གསུམ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ....བཞིར་དབྱེ་སྟེ།།

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བདེན་དང་ཆོས་འཐོབ་འབེལ་གཏམ་ནི།།

སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ནི། བདེན་དང་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ཆོས་སོ་ལྔ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[3]

ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བྱ་འགྲིབ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། འབེལ་གཏམ་

[7] <<སློ>> -

[3] ལྷག་བཅས་སྒྲ་འདི་ལྷག་གམ་སྙམ།

རྣམ་པར་ངེས་པའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ།།

དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ལས་བཏུས་པའི…………།།

སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐོམ་དུ་བསྡུས་པ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་ནི། གང་ཡང་རྡུང་བའི་སྐོམ་མ་ཡིན་གྱི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་སྐོམ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་(སྐོམ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

རྩ་བ། ……………………སྤྱི་སྐོམ་ཡིན།།

སྐོམ་ལ་སྤྱི་སྐོམ་དང་བར་སྐོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་སྤྱིའི་སྐོམ་ཡིན་ནོ།།

ལེའུ་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་དགུ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དུ། ཁམས་རྣམས་ནི་དུ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ཞེས་པའོ། །ཆོས་གསུམ་གྱི་གྲངས་འདྲི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ན་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཇི་ཙམ་དུ་ངེས་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྔ་སྟེ།

ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྔ་སྟེ་ཞེས་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གྲངས་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ།།

ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། རེག་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གཉིས་སམ་བཅོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བས་ན། གཟུགས་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྤུངས་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཁམས་རྣམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ།།

མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་[༧]དེ། མིག་གི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཁམས་དྲུག །དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག །བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནེའི་ངེས་བཟུང་ནི་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་མ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་

[༧] <<ནྡོ་>> པ།

མཆེད་དང་། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ།།

སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་བཅུ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གསུམ། ཕུང་པོ་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ལྔ་ཁོ་ན་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་གྲངས་ངེས་པར་བཟུང་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོའམ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོའམ། སྤྱིར་ཡིན་སྙམ་དུ་དོགས་[7]པའོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བདག་གི་གཞི་རྣམ་པ་ལྔ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཕུང་པོ་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་ཏུ་འཇུལ་བ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེ་བརྗོད་ཅིང་ལེགས་པར་བསྟན་པས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། བདག་གི་གཞི་ལུས་ཡོངས་སུ་གཟུང་[8]བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དགོས།

[8] <<པེ་>><<སྣར་>> བཟུང་།

དང་། བདག་གི་གཞི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྗོད་པ་དང་། བདག་གི་གཞི་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་དང་། བདག་གི་གཞི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། བདག་གི་གཞི་དེ་དག་གི་གནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པོ་རེ་རེ་ཡང་བདག་གི་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཞི་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། དེཿའདི་ཉིད་[༡]བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ལུས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡུལ་དྲུག་དང་བཅས་པ་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན། གཟུགས་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས། དེ་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་དུ་བརྗོད་པས་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལོངས་སྤྱོད་བརྗོད་པ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚོར་གསུམ་སྲེད་པ་གསུམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་འདིར་བསྟན་པས་[༢]དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ན། ཐ་སྙད་འདོགས་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་འདུ་བྱེད་[༣]ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་དེ། སེམས་པས་ཀུན་ནས་སློང་ས་ནས་དང་

[༡] <<སྣ་>><<སྐུ་>> འདིར།

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> པའི།

[༣] <<སློ་>> ཤེས།

སོགས་ཆོས་དང་ཚགས་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་པ་ན་ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གི་གནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅམ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་ཡུལ་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས་དེ་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་བཅོ་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། བསྟུ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་ལ། ཕྱེ་ན་མིག་དང་རྣ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ།

རྩ་བ། ལུས་དང་ལོངས་སུ་གཟུང་[༢]བ་གཉིས་ཀྱིས། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་དྲུག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱེད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་གྲངས་ངེས་པའི་དངོས་པོ་དགོད་པ་དང་། དེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་དྲུག་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་ལུས་དང་ལོངས་སུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་མིག་སོགས་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ། ཉེར་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་གཟུང་ཟིན་[༣]པ་དང་། ད་ལྟར་བ་འཛིན་

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> བཟུང་།

[༣] <<སློ་>> འཛིན།

བཞིན་པ་ཡིན་པས། འདས་ད་ལྟར་ཞེས་སྨོས་ཀྱི། མ་འོངས་པ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་མ་སྨོས་སོ།།

ཉེར་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་དང་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཅིང་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། སྲེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པས་ཉེ་བར་སྤྱོད་དེ། རོ་བྲོ་བའི་སྙིང་པོ་ཙུང་ཟད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ། ཚོར་བ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྤྱོད་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་བཞག་ལ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་ན་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་སྤྱོད་དུ་མི་བཞག་སྟེ། འཁོར་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ[༡]ཚོར་བ་གསལ་བ་ཡོད་པས་འདིར་ཉེར་སྤྱོད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོར་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཞེས་མ་བཞག་གོ །འོ་ན་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འདུས་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆའི་ལྡོག་པ་ནས་དང་། ཉོན་ཡིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྡུ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ན་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་ལ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་ཡང་མང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཤེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ།

རྩ་བ། ལུས་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་[༣]བ་གཉིས་ཉིད། མ་འོངས་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་དྲུག་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་རོ།།

---

[༡] <<སློ་>> བ། <<ཞོལ་>> ན།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> བཟུང་།

གྲངས་ངེས་པར་བཟུང་བ་དང་། དེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ལུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡུལ་དྲུག་པོ་ཁོ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཅེས་པ་ངེས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་བཅད་པའི་ཆེད་དུའོ།།

འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མ་འདུས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་སུ་བཞག་ལ། མིག་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་གཉིས། ཕུང་པོའི་ཆོས་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཉེར་ལེན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་[༡]པས་དེ་ལྟར་བཏགས་[༢]པ་དེའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཚུལ་

[༡] <<སློ་>> ལེན།

[༢] <<སློ་>> བརྒྱ།

ནི། འཆི་ཁའི་ཕུང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལས་ཕུང་པོ་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་ལས་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྩྭའི་མེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་ཕུང་པོ་འདི་ལས་སྲིད་པ་རྣམས་རྒྱུས་པར་འགྱུར་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྲིད་པའི་དབང་དུ་སོང་ཞིང་དེ་ལ་རག་ལས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འབངས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྡན་པ་དང་། གྲོགས་གྲོགས་ཅན་ལ་ལྡན་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ། །འདི་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཉེར་ལེན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན།

ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འདིར་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ།།

གཞན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་དང་། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་[༧]སོགས་བཞི་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཉེར་ལེན་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་དེ་ལྟར་བ་ལ་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མིང་དོན་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་ནི།

---

[༧] <<སྣོ་>> ས། <<ཞོལ་>> ལེན།

རྩ་བ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ད་ལྟར་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དངོས་དང་སྐབ་བྱེད་དགོས་[༡]པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མ་འོངས་པ་ལ་འདོད་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་འཆི་ཁའི་ལུས་བྱེ་བྲག་ཅན་ནས། བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་སྲེད་པའི་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུན་པས་གསོས་བཏབ་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེས་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་[༢]གྲུབ་ཟིན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་

---

[༡] <<སྣ་>> དགོད།

[༢] <<སྒོ་>> ཕུང་པོའོ།།

པས་ཀྱང་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་ལྡན་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་སུ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་གཙོ་བོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྲེད་པ་སྒོང་འདོད་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འདོད་ན། སྲེད་པ་ཆེད་དུ་གཏང་[༧]ནས་སྤང་བར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན།

གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་འདྲི་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལན་དུ་གཟུགས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་བས་དྲིས་ལན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཕུང་པོའི་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་བཤད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། རེག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ།།

གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཐད་པའི་སྒོ་ནས་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་རེག་པས་གཟུགས་རུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ངོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡུལ་

[༧] <<བློ་>> བཏང་།

དབྱེ་བས་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །གཟུགས་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རེག་པས་གཟུགས་རུང་དང་། ཡུལ་དབྱེ་བས་གཟུགས་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་ཁྱབ་ཆེ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ལ་འདུས་ཏེ། རེག་པས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། འདོད་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ལ་ནི། གཟུགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པས་སྤུར་ལས་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་གནོད་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རེག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དབྱེ་བས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རེག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན།

རེག་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པས་རེག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། བོང་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། དབྱིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། མཚོན་ཆའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། གྲང་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། སྦྲང་བུ་དང་། ཤ་སྦྲང་དང་། རླུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྡིག་སྦྲུལ་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པས་རེག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ།།

གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ལག་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་གཟུགས་ཐད་པས་ཐུར་ལས་མི་འདྲ་བའི་གནོད་པར་བྱུར་རུང་བ་ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པས་རེག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལུས་དང་ལུས་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་དང་། དུས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གྲང་བ་སོགས་གཉིས་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཡུལ་དཔྱད་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། གང་ཡུལ་ལ་གཟུགས་འདི་དང་འདིའོ། །གཟུགས་འདི་ལྟ་བུ་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཉམ་པར་བཞག་པའམ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡིད་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་བཀྲ་བར་འཛིན་པའོ།།

གང་ཡུལ་ལ་ཞེས་ཏེ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་དང་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་པར་བཞག་པའམ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡིད་ཞིན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱད་དུ་རུང་བ་ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཆུས་ཁྱབ་པར་སྣང་བ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འཁྲུལ་བ་མངའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གསེར་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། གསེར་ཡིན་པས་དོགས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་སོགས་ནི། ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཀེང་རུས་སུ་མི་སྣང་བས་འཁྲུལ་བ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་[7]བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བ་བཞག་པར་དཀའ་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་གི །རང་ཅག་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ག་ལ་སྲིད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རྫུན་པ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེ་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྣང་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

---

[7] <<བླ་>><<སྐྲུ་>> + བྱད།

གཉིས་པ་(ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན།

ཚོར་བའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། མྱོང་བའི་ངོ་བོ་གང་གིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་མྱོང་བའོ།།

མྱོང་བའི་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དངོས་དང་བརྟགས་པ་ཅི་རིགས་པ་འདིས་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་མྱོང་བྱེད་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། མྱོང་བྱེད་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། མྱོང་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་སིམ་པ་དང་གདུང་བ་དང་གཉིས་མིན་ཅི་རིགས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་མྱོང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཁྱེ་བྲག་བྱེད་[2]པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའོ།།

འདུས་ཏེ་ཞེས་པ་སྨེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་[3]དེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་

[2] <<པེ་>><<སྣར་>> ཕྱེད།

[3] <<སྣོ་>> མེད།

གྱིས་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་པས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་བགྲ་བར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བཞི་ནི་ཚད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐོས་པ་ནི་ལུང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པའོ།།

བཞི་པ་(འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན།

འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ།

མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་ནི་མཚན་གཞིའི་གཙོ་བོར་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་གསལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་གང་གིས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།

སེམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་བྱ་བ་

དུ་མ་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དགེ་མི་དགེ་[༡]ལུང་མ་བསྟན་དང་། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་སུ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

སློབ་དཔོན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཉེར་ལྔ་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཚུར་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཕྱི་ནང་དང་གཟུང་འཛིན་དང་། སྤང་གཉེན་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སོ། །གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་སོ།།

ལྔ་པ་(རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་གང་གིས། གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་རྣམ་

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བའི་དེ་དག

ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དབུས་མཐར། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་དུ། ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི། ཁྱེ་བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི། ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་བོ་[༡]འཁོར་གྱིས་གཟུགས་དམིགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས། གཟུགས་ཙམ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རིང་ཐུང་དང་། མཛེས་མི་མཛེས་དང་། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་[༢]དོན་གྱི་ངོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ཅིང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲོགས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ལ། སེམས་བྱུང་གིས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་[༣]ཁྱད་པར་དམིགས་མ་དམིགས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱེ་ན་ནི། དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་སྣང་དགོས་ལ། སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལ་སྣང་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ན། གཟུགས་འཛིན་དང་སྒྲ་འཛིན་ལྟར་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཉམས་[༤]པར་འགྱུར་རོ།།

སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་གྱི། ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་

[༡] <<ནླ་>><<སྐུ་>> -

[༢] བྱེད་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

[༣] <<སློ་>> -

[༤] <<སློ་>> མཉམ།

ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་ལ་བྱེད་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཙོ་འཁོར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱེད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་[༡]གཟུགས་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། གཟུགས་མཛེས་སོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེས་སྐྱེད་ལ། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་དེས་མི་སྐྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་འཁོར་སེམས་བྱུང་གིས་མི་སྐྱེད་པ་ཁས་བླངས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ངེས་ཤེས་སྤྱིར་སྐྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྨན་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བས་ནད་ཞི་བ་སྨན་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་སེམས་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་[༢]དུ་ཁས་བླངས་ནས། རང་སྟོབས་དང་[༣]གཞན་སྟོབས་ཀྱི་[༤]སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཕན་བཏགས་པའམ་མ་བཏགས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་གཞན་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དགོས་པ་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མི་མཉམ་ན། དུས་མཚུངས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་མཉམ་ན། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པ་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་ཚོགས་པ་པ་སྤྲ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རང་གི་ཚོགས་པ་སྤྲ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རིག་མ་རིག་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་

[༡] <<ཞོལ་>> ཀྱིས།

[༢] <<སྣར་>> ཐད།

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> ཀྱི།

[༤] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> གྱི།

ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།།

དཔེ་དག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་གི །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་འདོན་པ་དཔེ་མ་དག་པའོ། །སྔར་བཤད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ནི། གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་བཞག་པར་དཀའོ། །ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ནི། དེས་ན་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ཞེས་པ་དང་། དྲན་པ་གང་ཞེས་[༧]ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་[༣]པ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གཙོ་བོ་གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་དང་། སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་ཡུལ་མ་བརྗེད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། བྱེད་ལས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སོགས་ཁྱད་པར་ཆོས་གཞན་གྱི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ། དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་

---

[༧] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> ཞེ།

[༣] <<བློ་>> བརྗོད།

གཉིས། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། མིག་གང་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་བསགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

མིག་གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་བདག་རྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པས་[1]བསྡུས་པ་ནི། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། འདས་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཟིན་[2]པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བཞིན་པ་དང་། འདས་ད་ལྟར་གྱིས་བསྡུས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། མིག་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་དང་། དེ་ཉིད་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྣ་བ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

མིག་གི་[3]ཁམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྣ་བའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་[4]མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཤེས་བདག་རྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། འདས་ད་ལྟར་གཉིས་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་

[1] <<སྣོ་>> དང་།

[2] <<སྣོ་>> འཛིན།

[3] <<སྣོ་>> -

[4] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཀྱིས།

པའི་ས་བོན་གཉིས་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། མིག་གང་གིས་གཟུགས་གང་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་། མཐོང་བ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་མིག་གི་ཁམས་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

མིག་གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདས་ད་ལྟར་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྒོ་ནས་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མཐོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཤེས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མཐོང་བས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། རྟེན་མིག་དང་དམིགས་པ་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ས་བོན་བསགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

རྟེན་མིག་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་པོའི་རྟེན་མིག་དང་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་དམིགས་པས་མཚོན་པའི་མངོན་གྱུར་གྱིས་[༢]བསྡུས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་)ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་[༣]ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

མིག་གི་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་རྣ་བ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཐོས་པའི་རྣམ་རིག །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་དང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

---

[༢] <<ཐོ་>><<ཞོལ་>> གྱི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> + རྣམ་པར།

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཁམས་བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ།།

དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། གཟུགས་གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིག་གི་ཁམས་དང་། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་དང་། མིག་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་[༡]གསུམ། ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་[༢]གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་[༣]ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ།།

གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> + ཀྱི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> + དག

གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཟུགས་དང་འབྲས་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་སོགས་གཟུགས་བསྟན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁ་ཅིག་དྲང་བའི་དོན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཞག་དགོས་ལ། དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སུན་འབྱིན་པར་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཁས་ལེན་ཡང་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ངོ་མཚར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དཔག་ཚད་དང་། རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ཡོད་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་གོ །དེས་ན་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲས་གཟུགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་བཞིར་ངེས་ལ། འབྲས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་འགྲུབ་པ་ན་སྲ་བ་སོགས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བས་ན། འབྱུང་བ་དང་གནས་པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བརྟེན་པ་གཏོས་ཆེ་བ་[༧]ཆེན་

[༧] <<ནྲ་>><<སྐྲུ་>> ནས།

པོ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུང་འགྱུར་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སྡོན་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། འདུག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུ་གཟུགས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་གང་ཞེ་ན།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་སོ།།

སའི་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། སའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། སྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཆུའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། གཤེར་བ་ཉིད་དོ། །མེའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། ཚ་བ་ཉིད་དོ། །རླུང་གི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཉིད་དོ།།

སའི་ཁམས་ཞེས་སོ། །དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྲ་ཞིང་འཐས་པ་དང་། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་དང་། ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་གཟུགས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན།

རྒྱུར་བྱས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ།།

མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འབྲས་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ་དང་། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ལྔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་འབྱུང་བས་བསྡུས་པའི་རེག་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ལྔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མིག་གི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།

མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ།།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་[༧]འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མེ་ལོང་དྭངས་པའི་ནང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་ཿདང་བས་[༣]བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་མ་གཟུགས་ཅན་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

---

[༧] <<བློ་>> རྒྱུད།

[༣] <<སྣ་>> དྭངས་པས། <<སྐུ་>> དྭང་བས།

ཟུར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་[༡]རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཞན་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣ་བའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།

རྣ་བའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ།།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ཚུལ་སྔ་མ་[༢]ལྟར་འདི་དང་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྣའི་དབང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྣའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།

སྣའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ།།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། སྣའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་[༣]མཚོན་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གོང་འོག་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཡང་ཆོག་གོ །

བཞི་པ་ལྕེའི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

[༡] <<སྣ་>><<སྐུ་>> ཀྱིས།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + ལྔ།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གྱི།

རྩ་བ། ལྕེའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།

ལྕེའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ།།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ལྕེའི་དབང་པོ་མཚན་གཞི། ལྕེའི་དབང་པོར་མཚོན། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཞིང་།[7] ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་དང་བའོ། །གོང་འོག་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་ནུས་སོ།།

ལྔ་པ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།

ལུས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ།།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོར་བསྡུས་ན་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ལྔ་)ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡུལ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ།

རྩ་བ། གཟུགས་གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

---

[7] <<བློ་>> ཤིང་།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་[1]འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་ལ་དབྱེ་ན། དགོས་པའི་དོན་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། རྗས་ཀྱི་དོན་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིག་དབང་ལས་[2]གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བས་མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་នོ།།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུང་ངུ་དང་། ལྷམ་པ་དང་། ཟླུམ་པོ་དང་། ཧྲུལ་ཕྲ་མོ་དང་། རགས་པ་དང་། ཕྱལ་ལེ་བ་དང་། ཕྱལ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐོན་པོ་དང་། དམའ་བ་དང་། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་མ་དང་། སྣང་བ་དང་། མུན་པ་དང་། སྤྲིན་དང་། དུ་བ་དང་། ཧྲུལ་དང་། ཁུག་རྣ་[3]དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་པའོ།།

འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཞི། ཁ་དོག་གི་བཀོད་པ་དང་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་སོགས་བཅུ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲིབ་མ་

[1] <<གློ་>> རྒྱུད།

[2] <<ལྷ་>><<སྐྱ་>> ལ།

[3] <<པེ་>><<སྣར་>> སྣ།

དང་ཉི་མ་སོགས་བརྒྱད། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་པ་བྱེད་པའི་རྟེན་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་། བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྒྱན་[༡]གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྡང་ཁུ་ཞེས་པ་ནི། སྔོ་སེར་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། སེར་པོ་ཤས་ཆེ་ན་ལྡང་སེར་དང་། སྔོན་པོ་ཤས་ཆེ་ན། ལྡང་སྔོན་ནམ། ལྡང་ནག་གོ །འདིར་བཤད་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྣང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མིག་ལ་སོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕར་རོའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བར་གྱི་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་ཁ་དོག་གིས་བསྡུས་པའོ། །ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་སྣང་བ་ལ་ལྷམ་པ་དང་། སྟེང་འོག་སོགས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་མཉམ་པ་ལ་ཟླུམ་པོའོ། །མཐོ་དམན་མེད་པར་སྣང་བ་ལཿཕྲུ་ལེ[༢]བ་དང་། མཐོ་དམན་ཅན་དུ་སྣང་བ་ལཿཕྲུ་ལེ[༣]བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་དང་། དེ་གཉི་གའི་བར་མར་གནས་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་འདྲ་བའོ།།

དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཞིར་འདུས་ཏེ། ཁ་དོག་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་མར་གནས་པ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་དོག་དང་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་དཀར་པོ་དང་སྔོན་པོ་ཆེས་གསལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཉེ་བར་གཏུགས་ན་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཁ་དོག་དང་འདྲ་བ་སྒྲིན་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<བླ་>><<སྐུ་>> རྒྱེན།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཕྲག་འཚལ།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཕྲག་འཚལ།

གཉིས་པ་སྒྲ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྒྲ་གང་ཞེ་ན།

སྒྲ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། རྣ་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོའི་ཡུལ་སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བཟུང་དོན་ཞེས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བརྟགས་[1]པ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཟིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉི་ག་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲུབ་པས་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའོ།།

སྒྲ་ཆོས་ཅན། བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་གསུམ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གསུམ་དང་། བཤད་ཅིང་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་[2]ཐ་སྙད་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་གསུམ་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་གཏོགས་

[1] <<སྣུ་>> བཏགས།

[2] <<སྣུ་>> པས།

པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ལག་པ་དང་ངག་གི་སྒྲ་སོགས་དང་། ལྔ་པ་ནི། ཚུ་སྒྲ། རླུང་སྒྲ་སོགས་དང་། དྲུག་པ་ནི། ལག་པ་དང་ཙ་ཙ་ཕྲད་པའི་སྒྲ་སོགས་དང་། བདུན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། དགུ་པ་ནི། བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། བཅུ་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དོ། །བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་དྲི་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དྲི་གང་ཞེ་ན།

དྲི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། སྣའི་དབང་པོའི་གཟུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། དྲི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། སྣའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ།།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དྲི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་ང་བ་དང་། དྲི་མཉམ་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།

དྲི་ལ་དབྱེ་ན། དྲུག་སྟེ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་

གནོད་པ་དང་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་དྲི་ཞིམ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། འཛིག་[༡]རྟེན་གྱི་སྔོ་ནས་སྔོག་སྐྱའི་དྲི་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། བདུག་སྤོས་སྦྱར་བའི་དྲི་ལྟ་བུ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཨ་སྨྲ་སྨིན་པའི་དྲི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རོ་གང་ཞེ་ན།

རོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། ལྕེའི་དབང་པོའི་གཟུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

རོ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། ལྕེའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་པོའི་གཞུང་[༢]དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་[༣]ཚང་བས་བཏགས་མིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་(དབྱེ་བ་)པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་ཁ་བ་དང་། སྐྱུར་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། བསྐ་བ་དང་། ལན་ཚྭ་དང་། མངར་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་[༤]གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།

དེ་ཡང་ཁ་བ་ཞེས་ཏེ། རོ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དྲུག །ཕན་

---

[༡] <<ཟླ་>><<སྐྱུ་>> –

[༢] <<ཟློ་>><<ཞོལ་>> གཟུགས།

[༣] དཔག་ཚིག་འདི་ལྷག་གམ་སྙམ།

[༤] <<པེ་>><<སྣར་>> –

གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་[༡]སོགས་གསུམ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དྲུག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཏིག་ཏའི་རོ་དང་། སྐྱུ་རུ་རའི་རོ་དང་། ཚྭ་བ་གསུམ་གྱི་རོ་དང་། ཨ་རུ་རའི་རོ་དང་། ལན་ཚྭའི་རོ་དང་། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་ཡང་རྟོགས་པར་སླ་བས་མ་བྲིས་སོ།།

ལྔ་པ་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཞེ་ན།

འབྱུང་བའི་རེག་བྱ་བཤད་ཟིན་པས་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་[༢]གཟུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་པོ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ལུས་[༣]ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གང་ཞིག །སྲ་བ་སོགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ།།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། འཇམ་པ་ཉིད་དང་། རྩུབ་པ་ཉིད་དང་། ཡང་བ་ཉིད་དང་། ལྕི་བ་ཉིད་དང་། མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ལྟོད་པ་ཉིད་དང་། ལྟོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲང་

[༡] <<བློ་>><<ནོར་>> འོངས་པ།

[༢] <<སྣར་>> པོའི།

[༣] <<བློ་>><<ནོར་>> འདུ།

བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། ཚིམ་པ་དང་། ཉམ་ཡོད་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། གཡའ་བ་དང་། འགྲེད་པ་དང་། ན་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ངལ་བ་དང་། ངལ་སོས་[༡]པ་དང་། སྟུངས་ཆེ་[༢]བའོ།།

འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དྭངས་མ་དང་དྭངས་མ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས། དབང་པོ་དང་སྦྲུད་བཟོད་པ་དང་སྦྲུད་བཟོད་དཀའ་བ་འཇམ་རྩུབ་དང་། འདེགས་སླ་བ་དང་དཀའ་བའི་སྒོ་ནས་ཡང་ལྕི་དང་། ཕྲིན་བལ་ལྟར་ནེམ་ནེམ་པོར་སྣང་བ་མཉེན་པ་ཉིད་དང་། འདུས་འཁྲིགས་དང་འདུས་འཁྲིགས་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་བཙིར་བ་ན་སྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་བལ་གྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བཙིར་ན་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྕགས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་ལྷོད་པ་ཉིད་དང་། ལྷོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། [༣] རྡོ་བ་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་གྲང་བ་དང་། ཟས་དང་བཏུང་བ་དོན་གཉེར་སྐྱེད་པའི་རླུང་ཁམས་དང་མེའི་ཁམས་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བ་བཀྲེས་སྐོམ་དང་། འགྲངས་པར་ཟོས་ཤིང་ངོམས་པར་འཐུངས་པ་ན་དེས་ཚིམ་པའི་རེག་བྱ་ཚིམ་པ་དང་། ཁམས་མ་སྙོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཚིམ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་ཚོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་ལུས་རིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཉམ་ཡོད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། བསྡུ་བ་ལྟར་ན་ཉེས་པར་ཟོས་པས་འཁྲུགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་ན། གནད་[༤]དུ་བསྣུན་པ་ལས་རེ་ཤིག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་བརྒྱལ་བ་དང་བརྒྱལ་བ་སྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་ལ་བརྒྱལ་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཁྲག་ལ་གནོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་གཡའ་བ་དང་། ཆུ་དང་ས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་འགྲེད་[༥]པ་དང་། ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་། ན་ཚོད་གཏུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་། གནད་གཅོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་ན་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> བསོས།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> བཟང་།

[༣] <<གློ་>><<ཞོལ་>> -

[༤] <<གློ་>> བསྣད།

[༥] <<སྣ་>> འགྲེང་།

དང་། བྱ་བ་ལ་རྩལ་གྲགས་[༡]པས་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་བརྟས་པའི་རེག་བྱ་ངལ་བ་དང་ངལ་བསོས་པ་དང་། ལུས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་མདངས་བཟང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་བྱ་སྤྱུངས་ཆེ་བའོ།།[༢] མདོར་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་ནས་སྤྱུངས་ཆེ་བའི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན།

ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་[༣]ནི་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་སྟེ།

དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་ཡོད་དེ། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པ་སོགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བའོ།།

རིགས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་བས་ཡིད་ཤེས་[༤]ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྣང་བ་ནི། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ཡོད་ན་གཟུགས་སུ་གདགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གདགས་པ་འབྱུང་བས། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་མཐར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་དོག་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་ཕན་གདགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་නོ།།

[༡] ཏོལ་དྲགས་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།
[༢] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> བའི།
[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> དེའི།
[༤] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> ཚེས།

མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་ཡང་། འབྱུང་འགྱུར་དུ་འཇོག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་[༡]བར་གྱི་སྣང་བ་སྐྲ་སེང་སེང་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སོགས་སོ།།[༢] ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་བསྡུས་པ་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཞེས་སྣང་[༣]བ་སྟེ། རང་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཀུན་སློང་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཟུགས་ཅན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འདོད་པ་ནི། ཤཱཀྱའི་སྲས་པོའི་ལུགས་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་ནི། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འོག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཀུན་བརྟགས་པ་ནི། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཡིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སོ།།

དབང་འབྱོར་བ་ནི། ཟད་པར་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་[༤]གཟུགས་བརྙན་ཏེ། འཕྲུལ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བ་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་། འབྱུང་བ་དམིགས་ཡུལ་བྱས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་བཏགས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔར་ཡོད་དེ། ཕྲ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་ལ་ཞིག་པ་དང་། ཐོགས་མེད་ལ་ཞིག་པ་དང་། གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

[༡] <<ཞོལ་>> + ལ།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> བསྟན།

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> སའི།

རྩ་བ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

ཿཚོར་བའི་[༡]ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སོ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཚོར་བའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ།

ཚོར་བའི་ཞེས་ཏེ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། མིག་གིས་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་ཕུང་སོགས་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སོ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། གནས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་རུང་།[༢] སྡུག་བསྔལ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་བ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་[༣]ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་སྟེ།[༤]

མིག་གི་ཞེས་པ་ནས། རུང་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གནས་རྒྱས་[༥]པའི་སྒོ་ནས་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་ནས་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་[༦]གྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ་ཞེས་སོ། །རུང་སྒྲ་མ་གསུམ་ནི། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བར་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -
[༢] <<སྣར་>> སྟེ།
[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> + བ།
[༤] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> + བ།
[༥] <<སླ་>><<སྐུ་>> + པར་བཤད།
[༦] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་བསྟུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཀྱི་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་ཡང་རུང་། བདེ་བ་སེམས་ཀྱི་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཀྱི་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་ཡང་རུང་།

བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཀྱི་ཡང་རུང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོར་བ་དྲུག་ཏུ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཚོར་གསུམ། སེམས་ཚོར་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྲེད་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བདེ་བ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་[༡]པ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཡང་རུང་། བདེ་བ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་[༢]དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཡང་རུང་། བདེ་བ་ཞེན་པ་བརྟེན་[༣]པ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེན་པ་བརྟེན་[༤]པ་ཡང་རུང་། བདེ་བ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་ཡང་རུང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་ཡང་རུང་བའོ།།

བདེ་བ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་འབྱུང་བ་[༥]བརྟེན་པ་ཡང་རུང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཚོར་བ་དེ་ལ་སྲེད་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲེད་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་དྲུག །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྲེད་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲེད་གཉེན་གྱི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར།[༦]

---

[༡] <<ས་>> ཟིན།
[༢] <<ཅོ་>> + བ།
[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> རྟེན།
[༤] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> རྟེན།
[༥] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བའི།
[༦] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐུ་>> + རོ།།

གཉིས་པ་(རྗེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལུས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན།

ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན།

སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།

ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་སྨིན་དངོས་བཏགས་[༡]ཅི་རིགས་པ་འདིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོང་བྱེད་བྱེད་[༢]པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་[༣]པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྲེད་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲེད་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྲེད་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྲེད་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་[༤]ནི།

རྩ་བ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་གང་ཞེ་ན།

[༡] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> བཏགས།

[༢] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> -

[༣] <<སློ་>><<ཞོལ་>> རིགས།

[༤] <<སློ་>><<ཞོལ་>> དོན།

ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།

ལུས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་མི་འདོད་པའི་ཟང་ཟིང་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཟང་ཟིང་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། དེའི་སྲིད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ།།

དེའི་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་གང་ཞིག[༧] །བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་པའི་སྲུང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གཉིས། སྤྲང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཞེན་པ་རྟེན་པ་གང་ཞེ་ན།

ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་པ་སོགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྐྱེད་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཞེ་ན།

པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྐྱེས་བུ་འདོད་པ་ཅན་གྱིས་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འདོད་པ་དངོས་སུ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལྡན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་གང་ཞེ་ན།

མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ།།

དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ་[7]ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་གང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་མཐུན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཚོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཚོར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>> པའི།

ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ།

མིག་གི་ཞེས་པ་ནས་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་སློས་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་[༢]ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ཡང་[༣]ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཆུང་ངུ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའོ།།

གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆུང་ངུ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དོ་

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> པའི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> -

སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།

མཚན་མ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་གང་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་སོ།།

ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས། དམིགས་རྣམས་[༧]གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།

མཚན་མ་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་གང་མ་གཏོགས་པའོ།།

འདུ་ཤེས་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་སྒྲོ་བཏགས་མིང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། འདུས་བྱས་དོན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྲིད་རྩེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

[༧] རྣམ་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

གསུམ་པ་ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་ལ་[༡]གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།

ཆུང་ངུའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཤེས་པའོ།།

གང་གིས་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་བརྒྱུད་[༣]ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི། ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་ལས་ཆེ་ཐུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་མང་ལ་འགྱུར་བ་དམན་ཞིང་སྨོད་ཀྱང་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།

རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་པའོ།།

གང་གིས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་འདོད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཉུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ་།།

ལྔ་པ་ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།

ཚད་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] རྒྱུད་ཅེས་མིན་ནམ་སྙམ།

མཆེད་ཤེས་པའོ།།

གང་གིས་ཞེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སེམས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་པ་ཕྱིར་འགྲོ་བར་མཐུན་པ་དང་། མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་སོ།།

དྲུག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།

ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པའོ།།

གང་གིས་ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པས་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་[༡]ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞིའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། མཚན་གཞི་མ་ལུས་པར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

[༡] <<བློ་>><<སྐྱུ་>><<ཤོལ་>> ཞེས།

གཉིས། དངོས་དང་། གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སྟེ།

སེམས་པའི་ཚོགས་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་)ལ་གཉིས། སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་དགེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་པར་བྱེད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་པར་བྱེད།

གང་གིས་ཞེས་ཏེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སེམསཿཔ་ལ་[༧]གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། སེམས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་པས་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

---

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དཔལ།

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི་མ་ལུས་པར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་པ་འདི་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་རུང་སྟེ། སེམས་པ་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། དད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་

དང་། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས་[1]པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གཉིད་དང་། འགྱོད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ།།

སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སོགས་ཀུན་ནས་འགྲོ་བ་ལྔ། འདུན་པ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ། དད་པ་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག །འདོད་ཆགས་སོགས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག །ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ། གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་སེམས་གསུམ་དང་། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དོ།།

དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཞིག་འཁོར་དུ་མ་ཚང་ན། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པས། སེམས་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་པས་མངོན་པར་མ་སྨྲུབས་[2]ཤིང་། མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་ན་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལཿགཏོད་པ་[3]མི་འཐད་པས། དེ་གཉིས་སེམས་[4]ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་མེད་ན། མྱོང་བ་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་མེད་ན། རྣམ་ཤེས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རེག་པ་མེད་ན། རྟེན་མེད་པས། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་

[1] <<ས་>> ངེས།

[2] <<ནྲ་>><<སྐྱུ་>> བསྒྲུབས།

[3] <<ནྡོ་>><<ཞོལ་>> གཏོང་བ།

[4] <<ནྡོ་>><<ཞོལ་>> + ཅན།

དང་། སེམས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

འདུན་པ་སོགས་ལྔ་ནི། ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། དད་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ནི། མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགེ་བའོ།།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་ལ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷག་པར་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷ་བ་ལྔ་ཕྱེ་ནས་བཅུར་བསྟན་ཏོ།།

ཁྲོ་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་ནི། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོབས་ཆེན་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང༌ཉེ་བས་ [༧]ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། ཀུན་སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་លུང་མ་བསྟན་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ།།

སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདི་དག་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། དུས་དང་། རྫས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ལྔ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཞིང་དེ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་དོན་གྱིཿགཟུགས་རྣམས་ [3]འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་ཁས་བླངས་ན། ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་བར་སླ་ལ།

རྫས་མཚུངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྔ་བུ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་བྱུང་གི །རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་དྲུག །ཀུན་འགྲོ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[3] <<སྣ་>><<སྐྱ་>> གཟུང་རྣམ།

བཤད་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་བཤད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པའོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན།

སེམས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ།

སེམས་ཞེས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཇི་ཁབ་ལེན་ལ་ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་རེག་[༡]པ་ཙམ་གྱིས་ལྕགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་འདི་ཡང་ཡོད་ཙམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོན་ཡོན་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །བྱེད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ནི། །བྱེད་དང་ལྡར་[༢]བཅས་སྣང་བྱེད་པ། །སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་བྱེད་བཤད་[༣]དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ།།

སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ཁ་ཅིག་རླུང་གི་ཁམས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་པར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་སེམས་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཙམ་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། མཁས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས་)ནི།

རྩ་བ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རིག

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> ལྟར།

[༣] <<སྣ་>> ཤེས་བྱེད། <<སྐུ་>> བྱེ་བཤད།

བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་འཇུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཡིད་ལ་བྱེད་པ་)ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཡིད་ལ་[1]ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ།

སེམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་[2]པའོ། །སེམས་པ་དང་ཡིད་བྱེད་[3]གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་པས་སེམས་སྤྱིར་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དམིགས་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པའོ།།

གསུམ་པ་(རེག་པ་)ལ། དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རེག་པ་གང་ཞེ་ན།

རེག་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སྟེ།

---

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + ལ།

[2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རིགས།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

གསུམ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་[༡]བདེ་སོགས་སྐྱོང་གྱུར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་གཅོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་[༢]པའོ། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་དང་ཕྲད་པས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟར། རིག་[༣]པ་ཡང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་བཅད་པས་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ན།[༤] དབང་པོའི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས་)ནི།

རྩ་བ། ཚོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཚོར་བའི་ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་བཅད་པས་ནང་དུ་ཕན་གནོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདུན་པ་ལ། ངོ་བ་དང་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུན་པ་གང་ཞེ་ན།

འདུན་པ་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་(ལན་)ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ། དེ་དང་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་འདོད་པ་ཉིད་དེ།

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན་ཕྲད་པར་འདོད་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པའོ། །མ་བསམས་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྟ་བར་

[༡] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> མིང་།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> རིགས།

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> དེ་དག

[༤] <<སྣར་>> ནས།

དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་དང་དེ་ཞེས་བློས་པའི་ཚིག་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས་)ནི།

རྩ་བ། བརྩོན་འགྲུས་རྫོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་ཏེ། འདུན་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་རྫོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མོས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མོས་པ་གང་ཞེ་ན།

མོས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ།

ངེས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཅན་ནོ།།

མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་ཏེ། མོས་པ་གཅེས་སུ་བྱེད་པས་ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་སླུར་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དྲན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དྲན་པ་གང་ཞེ་ན།

དྲན་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ།

འདྲིས་པའི་ཞེས་ཏེ་སྔར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སེམས་ཀྱི་

དམིགས་པ་བརྗེད་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ལ་དམིགས་པས་སྔར་འདྲིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱུན་ལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོར་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ། ཆོས་ཉིད་སྔར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་དྲན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ། ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན།

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ།

བརྟགས་པའི་ཞེས་ཏེ། བརྟགས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཤེས་པའི་ཞེས་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བའམ། ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ།།

ལྔ་པ་ཤེས་རབ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན།

ཤེས་རབ་ཅེས་ཏེ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ།

བརྟགས་པ་ཞེས་ཏེ། བརྟགས་བྱའི་དངོས་པོ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའམ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སོགས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། སོམ་ཉི་བཟློག་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པས་སོམ་ཉི་ལྡོག་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གསུམ་པ་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་དོན་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་དད་པ་དང་། སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་མ་[༡]ཆགས་པ་སོགས་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི[༢]ཆགས་བྲལ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་བག་ཡོད་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དད་པ་གང་ཞེ་ན།

དད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ནུས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དད་པ་དང་འདོད་པ་སྟེ།

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> གྱིས།

ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ལས་འབྲས་སོགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་དང་བ་དང་འདོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཞིག །མ་དད་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིག་པའོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་དང་། སྡུག་ཀུན་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་སླུ་བ་མེད་པར་ཡོད་པས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པ། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་དང་བའི་དད་པ་དང་ནོར་བུ་ཆུ་[༧]དྭངས་བྱེད་ཀྱིས་ཆུའི་རྙོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སོགས་འཐད་ན་ཐོབ་ནུས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདོད་པའི་དད་པ་སྟེ་དད་པ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ(བྱེད་ལས་)།[༨]

རྩ་བ། འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

འདུན་པའི་ཞེས་ཏེ། དད་པས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་)ལ་གཉིས། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ངོ་ཚ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་ལ་[༩]ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཛེམ་པ་སྟེ།

བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་ཏེ། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་སྡོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

---

[༧] <<ཞོལ་>> -

[༨] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> + ནི།

[༩] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ལས།

ཉེས་པར་ཞེས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྤོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཁྲེལ་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཁྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། གཞན་ལ་[1]ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཛེམ་པ་སྟེ།

གཞན་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་ཞིག་གཞན་ནམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དེའི་ལས་ཅན་ཉིད་དོ།།

དེའི་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་(དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆགས་པ་སོགས་བཞི་)ལ་བཞི། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མ་ཆགས་པ་གང་ཞེ་ན།

མ་ཆགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་[2]ལན་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ།

སྲིད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། སྲིད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་མ་ཆགས་ཤིང་། མི་ལེན་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་ནི།

[1] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ལས།

[2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + ལ།

རྩ་བ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཉེས་པར་ཞེས་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ་གོ་སླའོ།།

གཉིས་པ་(ཞེ་སྡང་མེད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཞེ་སྡང་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཞེ་སྡང་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་[༧]མེད་པ་སྟེ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྡང་དངོས་སུ་འཇོམས་ཤིང་གནོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

གསུམ་པ་(གཏི་མུག་མེད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གཏི་མུག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

གཏི་མུག་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སམ། ལུང་[༣]ལས་སམ། བསམ་པ་ལས་སམ། རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམས་བྱུང་གང་རུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བརྟན་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཏིང་ངེ་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> ལུས།

འཛིན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་གཉིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པས། འདིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་(བརྩོན་འགྲུས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན།

བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། གོ་ཆ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མི་འགོངས་[༡]པ་དང་། མི་ལྡོག་པ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ།

གོ་ཆ་དང་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་[༢]སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དང་པོར་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་སྤྲོ་བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་འགོང་[༣]བ་སྟེ། བདག་དམན་པར་བཟུང་ནས་སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྤྲོ་བའོ། །གཞན་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་[༤]མི་ལྡོག་པར་སེམས་སྤྲོ་བ་དང་། མ་ཉམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

བཞི་པ་(འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན།

[༡] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འགོད།
[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -
[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> འགོ
<<སྣ་>> འགོད།
[༤] <<སྣ་>><<སྐུ་>> གྱིས།

ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ།

ལུས་དང་ཞེས་ཏེ། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བཀག་ནས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྐྱོད་པ་ལྟར། དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རུང་དུ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལས་རུང་དུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་བཀག་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་དགེ་བ་ལ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའོ། །ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱའི། ལུས་སེམས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བླ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལམ་རིམ་གྱི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་[༧]སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ།།

སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས་གནས་ངན་ལེན་ལས་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་(འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་བག་ཡོད་དང་བཏང་སྙོམས་)ལ་གཉིས། བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན།

བག་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> + ཉམས་པར།

རྩ་བ། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས། གང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྒོམ་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྲུང་བ་སྟེ།

མ་ཆགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་ཆོས་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ཆོས་བསྒོམས་ཤིང་། ཟག་བཅས་ལས་སེམས་བསྲུང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དོ། །སེམས་བསྲུང་བ་ནི། ཟག་པ་མངོན་གྱུར་སེལ་བ་དང་། ས་བོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉམས་སྨད་པར་བྱེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་དྲུངས་འབྱིན་པའོ། །འཇུག་པའི་དམིགས་རྣམ་ལོག་པའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་[①]པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་(བཏང་སྙོམས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན།

བཏང་སྙོམས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པ། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་རྣལ་དུ་འདུག་[②]པ་ཉིད་

[①] <<པེ་>><<སྣར་>> སྒྲུབ། [②] <<པེ་>><<སྣར་>> འཇུག

དང་། སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ཉིད་དེ།

མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཉིང་རྨོངས་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་སེམས་བྱིང་རྨོད་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། བྱིང་རྨོད་ཅུང་ཟད་བྱུང་དུ་དོགས་ཀྱང་བསྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་མི་འབྱུང་བ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་དང་། བྱིང་རྨོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པའི་བསྒྲིམ་པ་མི་དགོས་པར་དུ་སེམས་པ་རྒྱལ་[༡]དུ་འདུག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིན་ཆད་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་རྨོད་མི་འབྱུང་བར་ཐག་ཆོད་པ་སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་[༢]ལས་ཅན་ནོ།།

ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། བྱིང་རྨོད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མི་[༣]འབྱེད་པའོ།།

དྲུག་པ་(སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ། སྙིང་རྗེ་བའི་[༤]སེམས་ཉིད་དེ།

ཞེ་སྡང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པའི་ཆ་ཤས་གང་ཞིག །སེམས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་དེ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་དུ་མི་བཟོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་།།

བྱེད་ལས་ནི།

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བརྒྱལ།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> + རྟེན་བྱེད་པའི།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

[༤] <<པེ་>><<སྣར་>> པའི་སྙིང་རྗེའི།

རྩ་བ། ཐོ་མི་འཚམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

སེམས་ཅན་ལ་གསོད་པ་དང་། བརྡེག་པ་སོགས། ཐོ་མི་འཚམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

བཞི་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་གང་ཞེ་ན།

འདོད་ཆགས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ།

ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཁོང་ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན།

ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མི་བཟོད་ཅིང་གནོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་

བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་།།

ཕྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

རེག་པར་ཞེས་ཏེ།[༡] མི་འདོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བའོ།།

གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན།

ང་རྒྱལ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ།

འཇིག་ཚོགས་ཞེས་ཏེ། ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རུང་ལ་སེམས་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་།།

ཕྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། མི་གུས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

མི་གུས་པ་ཞེས་ཏེ། དངོས་དང་རྒྱུད་[༣]པས་མི་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ།།

བཞི་པ་མ་རིག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན།

མ་རིག་པ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ།

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཞིག་སྟེ།

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> བརྒྱུད།

ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྲིད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། ལོག་རྟོག་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལྔ་པ་ཐེ་ཚོམ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེ་ན།

ཐེ་ཚོམ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ།

བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།

དྲུག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྔར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དྲི་བ་ནི།[༧]

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

རྩ་བ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན།

འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་[༧]བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་དབང་བའི་ངོ་སྨམ་པའམ། ང་ཡིའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་དང་ང་ཡིར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྗེ་བོ་དང་། ཕུང་པོ་དེའི་དབང་སྒྱུར་བྱར་འཛིན་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་མ་གཏོགས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མེད་དོ། །བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་ནི། མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་ནི། བསམ་པས་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་[༣]པའི་དོན་ཏོ། །འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལྟ་ངན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན།

---

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> གམ། [༣] <<ཞོལ་>> བྱ།

མཐར་འཛིན་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་ཏེ། འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རྟག་པའམ།[༢] ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་[༣]བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དབུ་མའི་ཞེས་ཏེ། མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན།

ལྟ་བ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བ་དང་ལྟ་བའི་གནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ལ་མཆོག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ལྟ་ངན་གཞན་རྣམས་དང་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་མཆོག་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མཆོག་དང་འདི་ལས་ལྷག་པར་གཞན་མེད་པས། གཙོ་བོ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང༌འདི་

[༢] <<བློ་>><<ནོལ་>> པའི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> བའི།

དང་སྣམ་པ་①གཞན་མེད་པས་དམ་པར་ལྟ་བའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལྟ་ངན་ལ་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ།།

བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ལ་འདག་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ངན་གྱིས་ཀུན་ནས་བླང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ནས་གཡང་གཞི་འཆང་བ་སོགས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དག་གྲོལ་②སོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སྡིག་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ལྟ་བའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

འདོད་པའི་འབྲས་བུས་③ཐར་པ་སོགས་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

① ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་བཞག་(ཤོག་༡༣་)ཏུ། འདི་དང་མཉམ་པ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་རམ་སྣམ།

② <<བློ་>><<ཞོལ་>> གྲོལ།

③ <<བླ་>><<སྐུ་>> བུ།

པས། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལྔ་པ་ལོག་ལྟ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན།

ལོག་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུའམ། འབྲས་བུའམ། བྱེད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་སྟེ། ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

རྒྱུའམ་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཕ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའམ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་དང་། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོར་བྱ་དང་བླང་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་དུ། སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ལྟ་བ་ལྔ་པོ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བཞི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་དང་འདག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ནི་ཕལ་ཆེར་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བའོ།།

བཞི་ནི་ཞེས་ཏེ། ལྟ་བ་ངན་པ་ལྔར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མེད་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་བཞི། ཕལ་ཆེར་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་གང་ཞིག་བདག་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད།[༡] དེ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་དང་། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་དག་གྲོལ་[༢]དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྟ་ནི། ཕལ་ཆེར་སྐུར་འདེབས་དང་། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པས་[༣]སོགས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཚོད་སྤྱང་)ལ་གཉིས། ༑ལྟ་ངན་[༤]དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལྟ་བ་དུ་ཞིག་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན།

སྔོན་གྱི་མཐར་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ངན་ལྔར་ངེས་ན་མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་དེར་ཇི་ལྟར་འདུས་སྙམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལན་ནི།

རྩ་བ། གཉིས་སམ། ཐམས་ཅད་ལས་སོ།།

གཉིས་སམ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོགས་[༥]པའི་ལྟ་བ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟར་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་

[༡] <<སྣ་>> + དང་།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གྲོལ།

[༣] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐུ་>> པ།

[༤] <<སྣོ་>> ལྷ་དབང་། <<ཞོལ་>> ལྟ་བ།

[༥] <<ས་>><<རྩ་བཞི་>> རྟོག

དང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ཤི་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བའོ།།

ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཚངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་དབེན་པར་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཏེ་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་བལྟས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ལ་ལྷ་གཞན་རྣམས་མི་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས། འབྱུང་བ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ལྷ་རྩེ་བས་རབ་ཏུ་བསླུས་པ་ཞིག་རྩེད་མོས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ཏེ། ཤི་བ་ན་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་སྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྔར་གྱི་ཟླ་བོ་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྷ་རྩེ་བས་བསླུས་པ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུགས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤི་སྟེ་[༢]མིར་སྐྱེས་ནས། སྔ་མ་ལྟར་མངོན་ཤེས་སྐྱེད་དེ་བལྟས་པས། གཞན་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིད་འཁྲུགས་པ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་གོ་ཞེས་ལྟ་བའོ།།

རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ན། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དྲང་སྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱུ་སྔ་མ་གང་ཡིན་ལྟས་[༣]མ་མཐོང་ནས་ལུས་དང་སེམས་སོགས་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བར་བལྟ་བ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། ཆར་པ་དང་རླུང་སོགས་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཤིང་རྣམས་ལ་ཡང་རེ་འགའ་མེ་ཏོག

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཏེ། [༣] <<ནླ་>><<སྣཱ་>> བལྟས་པས། <<ཞོལ་>> ལྟས།

དང་འབྲས་བུ་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བའོ།།

མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་[༡]ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མ་ཆད་པར་གྱུར་ཏམ་འོན་ཏེ་ཆད་པར་གྱུར་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཚོལ་བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་ཚེ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་པའི་ཚེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཚོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཚེ་འོག་ཏུ་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟེང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ལ། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་ཟད་པའི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་[༢]ནི། བློ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། བློ་བྱང་བ་རྣམ་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་བཞི་ལས། མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཏེ། དྲི་བ་དྲིས་པ་ན། བདག་ནི་ལྷ་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་ནས། གང་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལས་བརྟམས་ཏེ། དྲི་བ་དྲིས་པ་ལུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེར། དྲི་བ་དྲིས་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཆུད་ལ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གྲོལ་བ་དང་པོ་ནི། རྫུན་སྨྲ་བ་དང་མི་ཤེས་ཡོད་པར་འཇིགས་ཤིང་འཛེམ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསལ་པོར་ལམ་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཡོད་དེ། བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པའི་[༣]འཇིགས་པ་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> གཞི།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> གཞི།

[༣] <<བླ་>><<སྐྱ་>> པས།

དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བས་ཀྱང་འཇིགས་ཤིང་འཇེམས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བས་འཇིགས་ཤིང་འཇེམ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསལ་པོར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚིག་གཞན་དང་གཞན་དུ་ལྷུང་ལ་བསྒྱུར་བས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་འཇིགས་ཤིང་འཇེམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་[༡]ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་[༢]རྨོངས་པའོ་ཞེས་གསལ་པོར་མི་བྱེད་པར་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་དྲིས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཚིག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་ཕྱིར་རྒོལ་བ་རྣམས་འོང་ན་དེར་གཡོས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་[༣]པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་[༤]པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དག་ནི་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ནི། རྟག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དང་། །མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྤོང་། །ཞེས་པའོ།།

ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས། ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་དང་། མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་དང་། གཉིས་མིན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་དང་། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་[༥]བདུན་དང་། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་འདུ་ཤེས་ཅན། མི་ལྡན་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཡིན་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་

[༡] <<སྣར་>> གྱི།
[༢] <<སྣར་>><<སྐུ་>> + ཤིན་ཏུ།
[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྟོགས།
[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྟོགས།
[༥] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཀྱིས།

ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཆུང་ངུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྒྱད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པ་ནས། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་ཞེས་པའི་བར་བརྒྱད་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་ནི། སྔ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་བ་བརྒྱད་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རིམ་བཞི་སྟེ། བདུན་རྣམས་མ་ཤི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཤི་ནས་ཡེ་མེད་དུ་སྨྲ་བའོ།།

ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྤྱོད་པས་གྲོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་མ་འོངས་པའི་ཆ་ལ་རྟོག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་བསྡོམས་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྨྲའི་བཅུ་དྲུག་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། །ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལྟའི་ལྔ། །ཞེས་སོ།།

ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་དོན་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་། སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྟེན་དང་། དུས་དང་། ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་སོ། །རྒྱུ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལོག་ཐོས་པ་སྔོན་དུ་[1]བ་དང་། བསམ་གཏན་ནམ་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་[3]པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་[3]པའོ། །ལྟ་བ་ལ་

[1] <<ཞོལ་>> འགྲོ།
<< སྣ་>><<སྐུ་>> སོང་།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྟོགས།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྟོགས།

བརྟེན་པ་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའོ། །གཞི་བསྡུ་བ་ལས། རྟག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདི་ལ་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་རྟོག་[༡]ལ་ཕྱི་མ་བར་ཆད་གཟུགས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ །ཆད་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་[༢]པ་དང་། ལྟ་བ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སོགས་སོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྔར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལྔ་པོར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་གཉིས་སམ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ་ནི། སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་བཅུ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་ལྔ་སྟེ། བཅོ་ལྔ་ནི་ལོག་ལྟས་བསྡུས་ལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་བསྡུས་ཏེ། ཆད་ལྟ་བདུན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་རྟག་ལྟའོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ས་དང་། གཞི་བསྡུ་བ་སོགས་ལས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་)ལ་རྩོད་པ་ནི།

རྩ་བ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལྟ་བ་དུ་ཞིག་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན།

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཞེས་སོ། །འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བ་ལྔར་མ་འདུས་ན། ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་ཉམས་ལ། འདུས་ན་ཇི་ལྟར་འདུས་སྙམ་དུ་དོགས་པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཉིས་སམ། ཐམས་ཅད་ལས་སོ།།

གཉིས་སམ་ཞེས་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་སྔར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལྔར་མ་

---

[༡] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> རྟོགས།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> རྟོགས།

འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་སྟེ། ལྟ་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག །མི་རྟག །གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ། །སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བསམ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་པན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །ལུས་སྲོག་རྫས་གཅིག་དང་། རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གང་གི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་དང་། རྒྱང་པན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། གནས་མ་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲི་བ་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་[༧]བརྟགས་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས། བདག་མེད་པར་མ་བསྟན་ཞིང་། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས། དྲི་བ་དེའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བློས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

[༧] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> ལས།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེས་པ་གང་གཟིགས་ནས། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་བདག་བསལ་བ་མཛད་ཅེ་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

རྩ་བ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་གཟིགས་ནས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལུས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པའོ།།

འཇིག་[7]ཚོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་ལྟས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གནོད་པ་ལྔ་ཡོད་པའོ། །འདི་ལྟར་གང་ཞིག་གི་བདག་དེ་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་བདག་དང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་ཞིག་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་དུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་རྟག་དངོས་དང་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་བདག་གི་དབང་བསྒྱུར་[8]བྱར་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདག་གི་ངོ་བོ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གིས་[9]བདག

[7] <<སྣོ་>> འཇིགས།

[8] <<སྣ་>> བསྒྱུར།

[9] <<སྣ་>><<སྐུ་>> གི

དམིགས་རྡུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པས་བསྒྲིམ་[༧]མི་དགོས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཟག་གཏོང་ནས་ཕུང་པོའི་འཆིང་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་)ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ལ་དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཐའ་ཉི་ཤུ་པོ། གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་དུ། བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

གང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལྔ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའོ། །བཅོ་ལྔ་ནི་བདག་གིར་ལྟ་བའོ།།

ལྔ་ནི་ཞེས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ལྟོས་ཏེ། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལྔ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ནི།

---

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བསྒྲིབ།

རྩ་བ། འབྲེལ་[༡]བས་བདག་གིར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་སྒྱུར་བས་བདག་གིར་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པས་བདག་གིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ཡིན། གཟུགས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའོ། །བདག་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་དེའི་བྱེད་པའམ། ལས་སུ་བྱ་བར་ལྟ་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་གི་བ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་འདོར་བ་དང་ལེན་པ་ལ་བདག་དེས་དབང་བསྒྱུར་བར་ལྟ་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་ནི། བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཐ་དད་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །ལྡན་པར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་བདག་དང་འབྲེལ་བས་བདག་གིར་འགྱུར་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ལྔ་ནི། བདག་གིར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་བདག་དབང་བསྒྱུར་བས་བདག་གི་བར་འགྱུར་བར་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པས་བདག་གིར་འགྱུར་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(དམིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བློས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དམྱད་པའི་གཞི་ཅན་ཞེས་བྱའམ། མ་དམྱད་པའི་གཞི་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ན། བློ་གྲོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ནས་དྲི་བའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི།

རྩ་བ། མ་དམྱད་པའི་གཞི་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ།།

---

[༡] <<སྡེ་>> འབྲལ། <<ཅོ་>> འདྲེལ།

མ་དཔྱད་པའི་ཞེས་ཏེ། གང་ཞིག་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ན་ཡང་། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་བདག་ཡོད་མེད་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་དཔྱད་པར་སྐྱེ་བ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྨོས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རིག་པའི་དཔྱད་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་སྤང་སླ་བས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།

ལྔ་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ་སོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཅུ་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གནས་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་དང་། ཕན་ཚུན་གླེང་བའི་གནས་འཆབ་པ་དང་འཚིག་པ་དང་། རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་གནས་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པའི་གནས་རྒྱུ་དང་གཡོ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་པའི་གནས་རྒྱགས་པ་དང་། མི་བཟོད་པའི་གནས་རྣམ་པར་འཚེ་བའོ། གཉིད་དང་འགྱོད་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ལ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པས་བརྗེད་ངས་པ་དང་ལུས་ངལ་བ་དང་། སེམས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་བཞི་པོ་ཡང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུས་ཏེ། གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཡང་བཤད་དོ། །རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སའི་བསྡུ་བ་ལས། ལོག་པར་འདུན་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་གཉིས་བསྣན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐ་དད་དང་མཚུངས་ལྡན་བཅུར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་བརྒྱད་དུ་མཛད་དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་སོ་སོ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་བཅུ་ཕལ་ཆེར་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་འཛིན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན།

ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་ན། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཚར་གཅོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ།

གནོད་པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷས་བྱིན་ལ་དམིགས་པའི་ཁྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཚར་གཅོད་གང་ཞིག །གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་གང་རུང་ཉེ་བར་གནས་ན་གནོད་པར་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་། ༄མཚོན་བྱ་[༧]དེ་ལ་དཔགས་[༣]ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། མཚོན་ཆ་ལེན་པ་དང་། ཆད་པས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གནོད་པ་ཟོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

༄མཚོན་ཆ་[༣]ཞེས་ཏེ། དངོས་སུ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཅན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཁོན་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན།

འཁོན་[༤]དུ་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཚར་གཅོད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤར་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མི་གཏོང་བ་སྟེ།

དེའི་ཞེས་ཏེ། དུས་སམ་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཚར་གཅོད་གང་ཞིག །གནོད་ལན་བྱེད་འདོད་པ་མི་གཏོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> མཚམ་སྦྱོར།
[༣] <<སྣོ་>> སྤགས། <<ཞོལ་>>དཔག
[༣] <<སྣོ་>> མཚན་ཆ།
<<སྣ་>><<སྐུ་>> མཚོན་བྱ།
[༤] <<རྩ་བཞི་>> ཁོན།

པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། མི་བཟློད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

མི་བཟློད་པའི་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་(ཕན་ཚུན་གླེང་བའི་གནས་འཆབ་པ་དང་འཚིག་པ་)ལ་གཉིས། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འཆབ་པ་གང་ཞེ་ན།

འཆབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ལེགས་པར་བསྐུལ་བ་ལ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་པ་སྟེ།

ལེགས་པར་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །གཞན་གྱིས་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་[༡]འགྲོ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཉེས་[༢]པ་གླེངས་པ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འཆབ་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། འགྱོད་པ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དངོས་སུ་འགྱོད་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་ཞེས་སོ། །འཚིག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འཚིག་པ་གང་ཞེ་ན།

འཚིག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

[༡] <<བླ་>><<སྐྱ་>> པས།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཉེན།

རྩ་བ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཚར་གཏོགས་པ་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ།

ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཞེས་ཏེ། བདག་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོའི་ཚར་གཏོགས་གང་ཞིག ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་སྔོན་དུ་སོང་བས་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་གླེངས་པ་ན་ཞེ་འགྲས་པ་རྒྱུན་དུ་བྱས་ནས། ཚིག་རྩུབ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཚིག་རྩུབ་པོ་བརྗོད་ཞིང་དྲག་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལས་ཅན་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཚིག་རྩུབ་[༢]དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་གསོག་པ་སོགས་དངོས་དང་རྒྱུད་[༣]པས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དངོས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་གནས་ཐྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་)ལ་གཉིས། ཐྲག་དོག་དང་སེར་སྣའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཕྲག་དོག་གང་ཞེ་ན།

ཕྲག་དོག་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་བཟོད་པར་གྱུར་པ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པ་ཞེ་སྡང་གི་ཚར་གཏོགས་པ་སྟེ།

རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་། དམིགས་རྣམ་དང་ངོ་བོ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་གི་ཚར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་

[༢] <<སྣོ་>> ཚུབ།

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> བརྒྱུད།

མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སེར་སྣ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སེར་སྣ་གང་ཞེ་ན།

སེར་སྣ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ།

རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་ཡོ་བྱད་གཏོང་མི་འདོད་པར་འཛིན་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཡོ་བྱད་མ་བསྣྒྱངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཡོ་བྱད་ཅེས་སོ། །སེར་སྣ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཡོ་བྱད་མི་སྣྒྱངས་[༧]པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(འཚོ་བ་ཉམས་པའི་གནས་རྒྱུ་དང་གཡོ་)ལ་གཉིས། རྒྱུ་དང་གཡོའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྒྱུ་གང་ཞེ་ན།

རྒྱུ་[༣]གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

---

[༧] <<ས་>><<རྩ་བཞི་>> བསྣྒྱངས།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> སྒྱུ།

རྩ་བ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་
གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ།

བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་དམིགས་རྣམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་བསླུ་བའི་བསམ་པས་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ལོག་པས་འཚོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལོག་པས་ཞེས་ཏེ། ལོག་འཚོ་ལྔས་འཚོ་བར་བྱེད་པའི༔ལས་ཅན་[7]ནོ།།

གཉིས་པ་གཡོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གཡོ་གང་ཞེ་ན།

གཡོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་
གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་སྟེ།

རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་རིག་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་མགོ་སྐོར་བར་བྱེད་འདོད་ཅིང་། རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཡང་དག་པའི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་པའི་ལན་གསལ་པོར་མི་འདེབས་པས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ལན།

བྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ལྔ་པ་(གཞན་ལ་མི་འདུད་པའི་གནས་རྒྱགས་པ་) རྒྱགས་པ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱགས་པ་གང་ཞེ་ན།

རྒྱགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ནད་མེད་པ་དང་ལང་ཚོ་ལ་བབ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚེ་རིང་བའི་མཚན་མ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་དགའ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྟེ།

ནད་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ནད་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་རུང་མཐོང་ནས་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དྲུག་པ་(མི་བཟོད་པའི་གནས་རྣམ་པར་འཚེ་བ་)རྣམ་འཚེ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་འཚེ་བ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་འཚེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ། སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་བ་མེད་པ་དང་། བརྩེ་བ་མེད་པ་སྟེ།

ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་གང་

ཞིག །གཞན་ལ་སྙིང་བརྩེ་[༧]སོགས་མེད་ཅིང་མཐོ་འཚམ་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །རང་གིས་མཐོ་འཚམ་འདོད་པས་སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་མཐོང་ངམ ཐོས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བརྩེ་བ་མེད་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཐོ་འཚམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་)ལ་གཉིས། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་ཚ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

ངོ་ཚ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་བདག་ལས་མི་འཛེམ་པ་སྟེ།

འདོད་ཆགས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །བདག་གམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁྲེལ་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

[༧] <<སྡེ་>><<སྣར་>> + བ།

རྩ་བ། ཁྲེལ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

ཁྲེལ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་།[༡] གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གཞན་ལས་མི་འཛེམ་པ་སྟེ།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གཞན་ལ་མི་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་[༣]དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་རྨུགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་རྒོད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྨུགས་པ་གང་ཞེ་ན།

རྨུགས་པ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ།

གཏི་མུག་གི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་སེམས་དེ་བློང་བློང་[༣]བོར་གྱུར་ནས་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

---

[༡] <<ས་>> -

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> ཐ་དད།

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> གློང་གློང་།

དེ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཀུན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་རྒོད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན།

རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ།

སྡུག་པའི་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་གང་ཞིག །སྔོན་རྒོད་རྒོད་[༧]པ་དང་། ཿབརྩེ་བརྩེ་[༣]བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ།།

བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་བཤད་པ་)ལ་དྲུག །དད་པའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པའི་གནས་ལེ་ལོ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་གའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བག་མེད་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་བརྗེད་ངས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་རྣམ་གཡེང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མ་དད་པ་གང་ཞེ་ན།

མ་དད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་

[༧] <<སྣོ་>> གོད།

[༣] <<ཞོལ་>> རྩེ་རྩེ།

ཚེས་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་སྟེ།

གཏི་མུག་གི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་མི་[༡]ཆེས་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། མི་འདོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་(བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པའི་གནས་ལེ་ལོ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལེ་ལོ་གང་ཞེ་ན།

ལེ་ལོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཉལ་བ་དང་། སྙེས་པ་དང་། འཁྲིག་[༣]པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་མི་སྤྲོ་བ་སྟེ།

བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ཉལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་དགེ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དེ་ཡོད་ན་དགེ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་པས་དགེ་བའི་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(དབང་པོ་ལྔ་གའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བག་མེད་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན།

བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

[༡] <<སློ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<རྩ་བཞི་>> འཕྲེས།

རྩ་བ། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་བསྒོམ་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་སྲུང་བ་སྟེ།

ཆགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ལྡོག་པ་དང་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་རིག་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་མི་བསྒོམ་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་བསྲུང་བར་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། མི་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་བ་འགྲིབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དེ་ཡོད་ན་མི་དགེ་བ་ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་(བྲན་པའི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་བརྗེད་ངས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ༑བརྗེད་ངས་[༧]པ་གང་ཞེ་ན།

བརྗེད་ངས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དྲན་པ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་དམིགས་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་གསལ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། གཡེང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དགེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སེམས་གཡེང་བའི་ཞེས་སོ།།

ལྔ་པ་(ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན།

[༧] <<ས་>> བརྗེས་དེས།

ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེས་ལུས་དང་། ངག་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞིག །སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བགྲོད་བྱ་དང་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྨྲ་བྱ་དང་སྨྲ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་བྱ་དང་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ལྟུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

དེ་ཡོད་ན་དང་[༡]ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟུང་བའི་[༢]ཞེས་སོ། །

དྲུག་པ་(ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་རྣམ་གཡེང་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་སྟེ།

འདོད་ཆགས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་དང་། ནང་གི་

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> དཔལ།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ལྟ་བུ།

གཡེང་བ་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བའོ།།

དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གཡེང་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་བ་སོགས་[༧]དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་སྤྱིར་རྣམ་གཡེང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཐ་མ་ལ་དགེ་བས་བསྡུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་རང་གི་ངང་གིས་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། གནས་ཀྱང་སྐྱོན་ཆགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་ན་རང་གི་ངང་གིས་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། སེམས་གནས་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཡེང་བ་དང་། གནས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་མི་གནས་ཀྱང་གནས་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྣམ་གཡེང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔའོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་[༣]ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་རྣམ་གཡེང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དངོས་གཞི་ལས་ལངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་གནས་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཡེང་བ་)ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ནི།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའོ།།

ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། ཐོས་པ་སོགས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ལ་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྲུ་>> སོ།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཀྱི།

ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ནོ།།

ནང་གི་གཡེང་བ་ནི།

རྩ་བ། ནང་གི་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བྱིང་བ་དང་། རྒོད་པ་དང་། རོ་མྱང་བར་བྱེད་པའོ།།

ནང་གི་ཞེས་པ་ཐྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་བྱུང་བའི་བྱིང་རྒོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྲེད་པས་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པའི་སྲེད་པ་སོགས་ནི་ནང་གི་རྣམ་གཡེང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞི་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(གནས་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་མི་གནས་ཀྱང་སེམས་གནས་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཡེང་བ་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་མའི་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའོ།།

མཚན་མའི་ཞེས་ཐྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་ལ་གཞན་གྱིས་འདི་ནི་བསམ་གཏན་པའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མཚན་མའི་གཡེང་བའོ།།

གཉིས་པ་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དང་། དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ང་ཞེའམ། ང་ཡི་ཞེའམ། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། འདྲེས་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པའོ།།

གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཞེས་ཐྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལན་ནི་རྒྱུ་དང་ཡུལ་དང་

རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་ལྟ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་བ་ལ་ང་དང་ང་ཡིན་འཛིན་པས་སེམས་ཁེངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བའོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལྟར་འཛིན་པའོ། །འདྲེས་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདྲེས་པའོ། །ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའོ།།

གཉིས་པ་(དམིགས་པའི་སྐྱོན་)ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཞན་ནམ། ཐེག་པ་གཞན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གནས་པའི་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཏང་ནས་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བཏང་ནས། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། སྔ་མ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ།[༡]

དྲུག་པ་གཞན་འགྱུར་བཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དྲི་མ་འགྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་དྲི་མ་རྟོག་དཔྱོད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གཉིད་གང་ཞེ་ན།

གཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

[༡] <<ནླ་>><<སྐྱུ་>> སོ།།

རྩ་བ། གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་སྡུད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ།

གཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ལུས་ཉམས་ཆུང་བ་དང་ངལ་བ་དང་། ལྕི་བ་དང་མུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བསྡུད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཐེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དབྱེ་ན་ཀུན་སློང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདུན་ནོ། །དུས་ནི་ནམ་གྱི་ཐུན་བར་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་འདོད་པ་དང་། མི་རིགས་པ་ནི་དུས་སུ་ཡིན་ཡང་མ་གནང་ཞིང་བཀག་པའི་གཉིད་དོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། བྱ་བ་ཡོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དགེ་བའི་བྱ་བ་ཞེས་ཏེ།[༡]

གཉིས་པ་(རྩུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དྲི་མ་འགྱོད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འགྱོད་པ་གང་ཞེ་ན།

འགྱོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ། བསམས་པ་དང་། མ་བསམས་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། དུས་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ།

བསམ་[༣]པ་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་

---

[༡] <<ནླ་>><<སྐུ་>> སོ།།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> བསམས།

རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་[1]པར་བྱའོ། །བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་རང་གིས་བསམས་པའམ། གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་སོ། །ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་དོན་ནི། བྱ་བ་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའོ། །མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་མི་དགེ་བ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་དུས་དང་། མེད་པའི་དུས་སུ་འགྱོད་པ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

དེ་ཡོད་ན་ཡིད་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་མི་གནས་པས་སེམས་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་དྲི་མ་རྟོག་དཔྱོད་)ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན།

རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པའམ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་རྩིང་བའོ།།

སེམས་སམ་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་དང་དོན་བསྡུ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་རུང་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་འཚོལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(དཔྱོད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན།

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པའམ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ།།

སེམས་སམ་[༡]ཞེས་ཏེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་དང་པོར་རྟོག་པ་མེད་ཙིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་[༢]ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ས་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། རགས་པ་ཙམ་དཔྱད་པས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་སྐྱེད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་ཆུང་བས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ན་རྟོག་པ་མེད་ལ། དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ཀྱང་ཡིད་ཙུང་ཟད་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞེས་བྱའི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་བཞི་ལ་སྒྲ་དོན་འབྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་དོགས་པའི་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། རེག་པར་གནས་པ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དག་གོ །

རེག་པར་ཞེས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་དང་ཕྱི་མར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྐྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་(སྤྱང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་བྱེད་ལས་)ལ་གཉིས། ཐླང་བྱའི་ལས་དང་། དོར་བྱའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའོ།།

ཡང་[༣]ཞེས་ཏེ། ཆོས་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སོགས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(དོར་བྱའི་ལས་)ནི།

[༡] <<རྩ་བཞི་>> པའམ།

[༢] <<སྣོ་>> ཀ

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་རང་གི་གཉེན་པོའི་བར་དུ་གཙོད་པའོ།།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན།

༔སེམས་དང་[༡]ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་[༣]དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། རིས་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། འཇུག་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། འབྱོར་འབྲེལ་བ་དང་། མགྱོགས་པ་དང་། གོ་རིམ་དང་། དུས་དང་། ཡུལ་དང་། གྲངས་དང་ཚོགས་པའོ།།

ཐོབ་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཉེར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གང་རུང་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དྲུག་དང་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་བདུན་དང་། འཇུག་ཤེས་དྲུག་མངོན་འགྱུར་འགགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་སྙོམ་འཇུག་གཉིས་དང་སྙོམ་འཇུག་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་གནས་པ་དང་། ལུས་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་

[༡] <<རྩ་བཞི་>> སེམས་དང་། <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> - <<སྣ་>><<སྐུ་>> གསུམ་དང་།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> -

བཏགས་པ་གཉིས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྟེན་དང་བཅས་པ་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་ཚོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དགུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དགུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ཚོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། མྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་དུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པར་འབྱུང་བ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བདུན། འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བཤད་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མངོན་གྱུར་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཚེ་གནས་པ་དང་ལུས་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཚོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན།

ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་ལ་འཐོབ་པ་དང་རྙེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་གནས་དང་ངོ་བོ་[༡]དང་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་གསུམ་གང་རུང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དད་པ་གོང་དུ་འཕེལ་ན་དད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་

[༡] <<བློ་>><<ཞེལ་>> + བ།

ཞེས་པ་དང་། འགྲིབ་ན་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐོབ་པ་ནི་སྲྀ་མིང་ཡིན་ལ་དེ་རྙེད་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་རྙེད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྡན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །མཛོད་ལས། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྫས་ཡོད་རེ་རེའི་ཐོབ་པ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་འདིར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་མ་འོངས་རྫས་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པའི་ལྷག་མ་གཞན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སེམས་སེམས་བྱུང་མངོན་གྱུར་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམ་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམ་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན།

འདུ་ཤེས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྟེང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་བྱིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམ་འཇུག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྩེ་གཅིག་པ་གང་གིས།[1] འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་འགགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་

[1] <<ལྷ་>><<སྐྱུ་>> ཞིག

འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་དག་ཀྱང་དེ་མ་དོར་བར་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སློས་ཀྱི། དོན་ལྡོག་ཁྱད་པར་བ་མཚན་གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ན། དགེ་བར་མི་འཐད་ལ། ཚོགས་དྲུག་རེ་ཤིག་འགགས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིད་བྱེད་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་དགེ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན།

འགོག་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་
ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ། འགོག་པའི་
སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

ཅི་ཡང་ཞེས་ཏེ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་པོ་[༡]མི་གསོད་པ་ཞི་བ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་གང་ཞིག འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་དང་། ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་འགགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་རབ་ཏུ་

[༡] <<ནླ་>><<སྐྱུ་>> སོ།

བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སའི་སྒོ་ནས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མཚོན་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པར་བསྟན་ལ། སྲིད་རྩེ་ལས་གྲེན་དུ་བསྐྱོད་ཅེས་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། འདས་ལམ་མ་རྟོགས་[1]པས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤང་[2]མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་སྔ་མ་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། སྲིད་རྩེ་ལས་གྲེན་དུ་བསྐྱོད་ཅེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྲིད་རྩེ་ལས་གྲེན་དུ་མ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས། དེས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་བཅད་[3] པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག །སྲིད་རྩེའི་མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤོང་བས་སྲིད་རྩེ་ལས་གྲེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་ཚིག་ཕྱི་མ་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། སྔ་མ་སྨོས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། སྲིད་རྩེ་ལས་གྲེན་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་མ་སྨོས་པ་ནི། སྲིད་རྩེ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ། དམན་པའི་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་ནི། ས་བདུན་པ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་འགོག་སྙོམས་སུ་བཞེད་དོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་ངོས་འཛིན་པ་ན་དགག་གཞི་གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་དུ་ཞེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ བླུན་པོའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་ནས། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་བཤད་དོ།།

[1] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> གཏོགས།

[2] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> སྤོང་།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བཅས།

གསུམ་པ་(འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་[1]གང་ཞེ་ན།

འདུ་ཤེས་མེད་པ་[2]གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་གཞན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་འགགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་(ཚེ་གནས་པ་དང་ལུས་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྲོག་གི་དབང་པོ། རིགས་མཐུན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྲོག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན།

སྲོག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རིས་མཐུན་པར་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ལ། ཚེ་ཞེས་གདགས་སོ།།

རིགས་[3]མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རིགས་མཐུན་པར་གནས་[4]པའི་ཚེའི་དུས་ངེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(རིགས་མཐུན་པ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རིས་མཐུན་པ་གང་ཞེ་ན།

---

[1] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> + པ།

[2] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> + པ།

[3] <<རྒྱ་བཞི་>> རིས།

[4] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གཞན།

རིགས་[1]མཐུན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་དང་དེར་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་ལུས་འདྲ་བ་ལ་རིས་མཐུན་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

སེམས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འདྲ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཕ་མ་ལ་ཆེ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་། ལོ་དང་བསྐལ་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་ལུས་འདྲ་བ་དང་། རང་བཞིན་དང་། སྐྱེ་གནས་འདྲ་བ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ནི། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པའོ།།

བཞི་པ་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་བཤད་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་གདགས་སོ།།

རིགས་[2]མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་[3]ཀྱི་རྫས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མཐུན་པར་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དང་པོར་ཕྱར་མ་བྱུང་བ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒ་བ་ནི།

རྩ་བ། རྒ་བ་གང་ཞེ་ན། རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒ་བ་ཞེས་གདགས་སོ།།

[1] <<རྩ་བཞི་>> རིས།

[2] <<རྩ་བཞི་>> རིས།

[3] མེད་ཅེས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

རྒྱ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་གདགས་སོ།།

གསུམ་པ་གནས་པ་ནི།

རྩ་བ། གནས་པ་གང་ཞེ་ན། རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འཇིག་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

གནས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ། གནས་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

བཞི་པ་མི་རྟག་པ་ནི།

རྩ་བ། མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇིག་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་གདགས་སོ།།

མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་རྣམ་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ཀྱི། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཆ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་བམ་སྙམ་པ་དོགས་པའི་གནས་མེད་ལ། རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་མ་ཕྱེད་པ་འདིས་རིག་པ་སླ་བ་དུ་མ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེད་སྣང་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་(ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མིང་གི་ཚོགས་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་ལ་མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་གདགས་སོ།།

མིང་གི་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྣམས་

ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་ཆ་དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་[༢]ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་གེ་ཡང་ཡིན་ལ་མིང་ཡང་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མའི་རྒྱུན་མིང་གི་ཚོགས་ལ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཚིག་གི་ཚོགས་)ནི།

རྩ་བ། ཚིག་གི་ཚོགས་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་[༣]བླ་དྭགས་ལ་ཚིག་གི་ཚོགས་ཞེས་གདགས་སོ།།

ཚིག་གི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་དུ་མའི་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་སྔེ་བདུན་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(ཡི་གེའི་ཚོགས་)ནི།

རྩ་བ། ཡི་གེའི་ཚོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉི་གའི་གནས་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཞེས་གདགས་ཏེ། དེ་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡི་གེའི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་ཚིག་གཉིས་ཀའི་གནས་གདགས་གཞི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་གདགས་པའི་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་

[༢] <<ཟླ་>><<སྐུ་>> + ལང་།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> ཚིགས།

རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡི་གེའི་ཚོགས་བྱ་སྟེ། མིང་གི་ཚིག་གི་རྟེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མིང་དང་ཚིག་གིས་བརྗོད་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བརྗོད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ཆ་མེད་ཀྱིས་དོན་སྟོན་མི་ནུས་ཀྱང་། མིང་དང་ཚིག་གིས་རྟེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབྱངས་གསལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དངོས་མིང་གང་ཡང་རུང་བས་གོ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གདངས་མ་གཏོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཨ་ཡང་ཨ་ཞེས་པའི་གདངས་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པའི་གདངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཨ་ར་ཀླུ་ཞེས་པ་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་མ་གོ་བར། ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །མིང་དང་ཡི་གེ་གཞི་མཐུན་པར་ཡང་རུང་ལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི། ཆ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུན་ལ་བྱའོ། །

དྲུག་པ་(འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སྐྱེ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་ཐོབ་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་གདགས་སོ། །

སོ་སོའི་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའམ་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་(རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགུ་བཤད་པ་)ལ།

རྩ་བ། འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ལ་སོ་

སོར་ངེས་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །འབྱོར་འབྲེལ་བ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་འབྱོར་འབྲེལ་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །མགྱོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་བར་བྱུང་བ་ལ་མགྱོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །གོ་རིམ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གོ་རིམ་ཞེས་གདགས་སོ། །དུས་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དུས་ཞེས་གདགས་སོ། །ཡུལ་གང་ཞེ་ན། ཤར་དང་། ལྷོ་དང་། ནུབ་དང་། བྱང་དང་། འོག་དང་། སྟེང་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཞེས་གདགས་སོ། །གྲངས་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་གྲངས་ཞེས་གདགས་སོ། །ཚོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྐྱེན་འདུས་པ་ལ་ཚོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །དོན་དགུ་དྲིས་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀུན་ལ་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ། ཏགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་བསྡུས་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་དུ་དང་ས་མྱུག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་པ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་འབྱོར་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་བར་འབྱུང་བ་ལ་མགྱོགས་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་རེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལ་གོ་རིམས་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མར་འབྱུང་བ་ལ་དུས་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡུལ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་གྲངས་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྐྱེན་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚ་ལ་ཚོགས་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངོ་བོ་དང་གྲངས་སྤར་ལྷར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་དང་ཡིད་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་དང་ཞེས་ཏེ། སྒྲ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡང་གསུམ་གའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སོག་པས་ན་སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་དྲུག་མ་འོངས་པ་ནི་སེམས། འདས་པ་ནི་ཡིད། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཤེས། བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིང་དུ་འགྲོ་བས་ནས་[༡]སེམས། སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་[༢]ཡིད། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁམས་བསྟན་པར་སེམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པར་ཡིད་དང་། ཕུང་པོ་བསྟན་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཀུན་གཞི་མ་བཞག་པ་དང་། གཞན་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཤད་པ་དང་། ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་གང་ཞེ་ན།

སེམས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། སེམས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒོ་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ

[༡] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> ན།

[༢] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> + ན།

དང་། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་སོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོངས་སུ་སྒོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་)ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེས་[༡]བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་)ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་གང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་བསྒོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་གྲངས་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ།[༢] བར་དོའི་སྲིད་པ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞིས་བཟུང་བའི་མཐུས་མ་ཞིག་པར་འཇུག་ཅིང་ལེན་པའི་

[༡] <<ལྷ་>><<སྣར་>> ཞེས།

[༢] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> -

ཕྱིར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་[1]ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་)ནི། ཿཙིཏྟ་གསོག་[2]པ་ལའོ། ཞེས་འབྱུང་བས་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྲངས་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་གང་ཞེ་ན།

ཡིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། གནས་སྐབས་པའི་ཡིད་དོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲ་དོན་དང་། དམིགས་པ་དང་། གྲོགས་དང་། ལྡོག་[3]པ་དང་འཇུག་པའི་དུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གང་དུས་རྟག་ཏུ་རློམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་དེ་དགེ་[4]མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྐྱེད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ། ངར་རློམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཡིད་[5]དོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཤེས་གང་

[1] <<སྣར་>> ཏག
[2] <<སྣར་>> ཙི་ཏ་པོག <<ཞོལ་>> ཙི་ཏ་པོག
[3] <<སྣར་>> སྡིག
[4] <<སྣར་>> དག
[5] <<སྣར་>> ཡིད།

རྣམ་ཤེས་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་ངར་རློམ་སེམས་པའོ། །སྒྲ་བཤད་འཇུག་འདི་རྣམ་ཤེས་གཞན་ལ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་ཡིད་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དམིགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(གྲོགས་)ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཆོས་ཅན། གྲོགས་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་པས་བསྡུས་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་དེས་སེམས་ཁེངས་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་ན་ཐུང་དུ་ཡིད་དང་། སྣ་ན་རིང་པོ་ང་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པས་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་སྟོན་[7]པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་སེམས་བཅུ་དགུའོ།།

བཞི་པ་(ལྡོག་པ་དང་འཇུག་པའི་དུས་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་།

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བཏོན།

ཉོན་ཡིད་དེ་ཡང་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དུས་ན་གནས་སྐབས་ལྡོག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་ན་ཟད་པར་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སུམ་ཅུ་པར། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིའོ། །ཞེས་བཤད་པས། གང་ཟག་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་པའི་ཡིད་)ནི།

རྩ་བ། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

གང་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག །ཁམས་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་ཕྱེ་བའི་སློ་ནས་བདག་རྐྱེན་བྱེད་[1]པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་བདག་རྐྱེན་དུ་བཞག་ལ། འགག་མ་ཐག་པའི་རང་ལྡོག་རྣམ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྣམ་ཤེས་དྲུག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། འདུག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ།།

མིག་གི་ཞེས་སོ། །བདག་རྐྱེན་མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པའོ།།

རྩ་བ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྒྲ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྣ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དྲི་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལྕེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རོ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ།།

གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པར་སླའོ། །དྲུག་པ་(ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ།།

ཚོར་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡུལ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

ཁམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་གང་ལ་ཁམས་གང་དུ་བཞག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་གསུམ་བཞག་པ་དང་། ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་བཅུ་སྟེ། མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་ཁམས་བཅུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་མིག་གི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །

ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་ཁམས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་

དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ།།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མདུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོས་མ་བསྡུས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མ་བསྡུས་ཤེ་ན།

ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ།།

ཆོས་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། ཁམས་མཐའ་དག་ཕུང་པོས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ལྟར་བསྡུས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་ཕུང་པོའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་དེ། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ།།

དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་དང་། བརྟགས་འགོག་གཉིས་དང་། མི་

གཡོ་བའི་འགོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བཞི། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་། འདུས་བྱས་ཅམ་བཀག་པ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པ་བརྟགས་འགོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

ཆོས་དགེ་བ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་།

ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་(རྣམ་གྲངས་)པ་ནི།

རྩ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་དོན་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ།།

སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་ངོ་བོའི་དོན་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་

ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དྲིས་ལན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཞེས་[༡]བྱ་ཞེ་ན་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བདག་གཉིས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དམིགས་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པའི་ངོར་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་[༢]ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དམིགས་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་མཐར་ཐུག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་དེ་ལ་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།[༣] ཤེས་བྱ་དམ་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ།[༤] དེ་ལ་དམིགས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་མ་[༥]ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་

[༡] <<བླ་>><<སྐུ་>> ཉིད་ཅེས།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> -

[༤] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> -

[༥] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> -

གཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

ཆོས་དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ནམ་མཁའ་གང་ཞེ་ན།

ནམ་མཁའ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཟུགས་མེད་ཅེས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པའོ། །གོ་མ་བཀག་པ་ལ་ཕྱེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གོ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(འདུས་བྱས་ཙམ་བཀག་པ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་གང་ཞེ་ན།

སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གང་འགོག་ལ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའོ།།

གང་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་

པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འགོག་པའོ།།

བཞི་པ་(ཟག་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པ་བརྟགས་འགོག་)ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་ཞེ་ན།

སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གང་འགོག་ལ་དེ་ནི་བྲལ་བའོ།

གང་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བྲལ་བའོ།།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་བཀག་པའི་འགོག་པ་)ལ་གཉིས། འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མི་གཡོ་བ་གང་ཞེ་ན།

མི་གཡོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའོ།།

དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་གང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་འདུས་མ་བྱས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་བཀག་པའི་འགོག་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་གང་ཞེ་ན།

འདུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པའོ།།

ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་དང་། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འགོག་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་)ལ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་རྣམ་པ་ལྔ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ།།

གཟུགས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་དང་། ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན།

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ།།

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ།།

ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་འདུས་པར་གོང་དུ་སྒྲུབས་[༡]པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ནི་མེད་ཀྱི། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །དོན་བསྡུ་བའི་དགོས་པ་ནི། དོན་མངས་པོས་འཛིགས་པ་སྤང་བ་དང་། བསྡུད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གཉིས། ས་བོན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱ་བཞི་དཔྱད་པ་དང་། རྟེན་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་བརྩི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་སྦྱ་བཞི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིད་ལ་སྦྱ་བཞི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། མིག་གི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ན། མིག་གང་ཡིན་པ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ། མིག་གི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་མིག་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

---

[༡] <<ནླ་>><<སྐྲུ་>> བསྒྲུབས།

ཕུང་པོ་རྣམ་གཞག་ཏུ། མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མིག་གི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ན་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ་[༡]ཞེ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁམས་རྣམ་གཞག་གི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མིག་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་མིག་གོ །མིག་གི་ཁམས་ཡིན་ལ་མིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་དང་། ནུར་ནུར་པོར་གྱུར་པ་དང་། མེར་མེར་པོར་གྱུར་པ་དང་། ནར་ནར་པོར་གྱུར་པ་དང་། མའི་མངལ་ན་གནས་པ་མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་། མིག་ཞར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མིག་གི་རྒྱུའོ། །མིག་ཀྱང་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱང་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་རྣམས་སོ། །མིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའོ། །མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །

མིག་ཡིན་ལ་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་མིག་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་[༣]པས་མིག་གི་ཁམས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་བཞི་རིམས་པ་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་ནས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་འབུར་པོ་ལྟ་དོད་ཙམ་བདུན་ཕྲག་བཞིའི་གནས་སྐབས་མིག་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཞར་བ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་ཉམས་པའོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོ་

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ལྟུག

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བསྐྱོད།

སྐྱེ་བོའི་མིག་གི་རྒྱུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཡང་སླར་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ མུ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱས་ལ། མིག་ཞར་བ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ། རྣ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མུ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་སོགས་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ(ཡིད་ལ་མུ་བཞི་སྦྱར་བ་)་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་ཡིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མ་[1]ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ་ཡིད་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཡིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་རྣམས་སོ། །ཡིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའིའོ།།

ཡིད་ཅེས་ཏེ། སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་སྔ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སྔ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་བཟུང་

[1] <<སོ་>> -

སྟེ། དེའི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱུར་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(རྟེན་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩི་བ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩི་བའོ། །དང་པོ་ལ། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩི་བ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩི་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བརྩི་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྣ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གང་དུ་བྱུང་ཞིང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་མིག་གིས་དེའི་ས་པའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན།

གང་དུ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་པོ་ས་མཚུངས་སམ་མི་མཚུངས་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དྲིས་པ་སྟེ། ཞར་བྱུང་འདི་གཉིས་ནི། རྣམ་ཤེས་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཞར་བྱུང་ངོ་།།

ལན་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེའི་ས་པའི་མིག་གིས་དེའི་ས་པའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའང་ཡོད། གཞན་གྱི་ས་པས་མཐོང་བའང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་མིག་གིས་འདོད་པ་ན་[1]སྤྱོད་པའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ས་གོང་མ་པས་ས

[1] <<ས་>> ནི།

འོག་མ་པ་རྣམས་མཐོང་བའོ།།

དེའི་ཞེས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ། ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ།[༡] འདོད་ཁམས་པས་རང་སའི་མིག་གིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་ག་ས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གོང་མའི་མིག་གིས་འོག་མའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དབང་པོ་མི་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འོག་མའི་མིག་དང་། རྣ་བས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་ཞིང་། སྒྲ་མི་ཐོས་ཏེ། འོག་མའི་དབང་པོ་རགས་ཤིང་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མའི་མིག་དང་རྣ་བས་འོག་མའི་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་སྒྲ་ཐོས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པའི་[༣]གཟུགས་ཁམས་པའི་མིག་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་པས་འོག་མའི་མིག་མ་སྐྱེད་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་ནི། ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཛིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ།།

གཉིས་པ(བཤད་པ་)་ནི། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། སྔ་མས་རྟོགས་པར་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྣ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྣ་བས་སྒྲ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

མིག་ཅེས་ཏེ། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མུ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་བས་རང་སའི་རྣ་བས་རང་གི་སྒྲ་འཛིན་པ་གསུམ་ག་ས་མཚུངས་པ་དང་། གོང་མའི་རྣ་བ་སྐྱེད་ནས་རང་སའི་སྒྲ་འཛིན་པ་ཡུལ་རྟེན་མཚུངས་ཤིང་། དབང་པོ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་། གོང་མའི་སྒྲ་འཛིན་ན། ཡུལ་དབང་པོ་མཚུངས་ཤིང་། ལུས་དང་མི་མཚུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་(གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

---

[༡] <<སྣོ་>> དོ།།

[༣] <<ཞོལ་>><<སྣ་>> པས།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། ཡུལ་གཉིས་དང་། ལུས་བརྟེན་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། སྔར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བཤད་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩི་བ་)ལ་གཉིས། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བརྩི་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་བརྩི་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྣ་དང་ལྕེ་དང་། ལུས་ཀྱིས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་རྣམས་སྣོམ་མོ། །རོ་རྣམས་མྱོང་ངོ་། །རེག་བྱ་རྣམས་རེག་གོ །

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། འདོད་པ་པས་འདོད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན། ལུས་དང་དབང་ཡུལ་གསུམ་ག་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོས་ཡུལ་དང་དབང་རྟེན་ཐད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་བརྩི་བ་)ལ། ལུས་དབང་ལ་བརྩི་བ་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ལ་བརྩི་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱིས། རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རེག་གོ །

གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པས་རང་སའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ན། གསུམ་ག་ས་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་རྟེན་ཐད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་གཉིས་ལ་བརྩི་བ་མི་འཐད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ན་དྲི་དང་རོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྡེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ།།

དེ་ན་ཞེས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ན་དྲི་རོ་མེད་དེ། ཁམས་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་སྐྱེས་པས་དྲི་རོ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།[༡] ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་ལ། ལུས་ཡོད་ཀྱང་སྣ་ལྡེའི་དབང་པོ་མེད་ན་རོ་ལྟར་ལུས་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། ལུས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཡང་ཆགས་པས་སྔོན་དེའི་ལས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣ་ལྡེའི་ཁམས་གཉིས་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་(ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩི་བ་)ལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་ས་མཚུངས་བརྩི་བ་དང་། ༔གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་།[༣] གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བརྩི་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས། ཁམས་གསུམ་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པའི་ཡིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་སྲིད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་པའི་ཡིད་ལ་དགེ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཡོད་ལ། དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྦྱོར་བྱུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཁ་ན་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། འདོད་

[༡] <<བློ་>><<ནོལ་>> ཏུ།

[༣] <<བློ་>><<ནོལ་>><<སྐྱུ་>> -

པའི་སས་བསྡུས་པ་ཤས་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་(གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཐོས་བྱུང་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་འགྲོ་དང་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བྱ་རིགས་ལྔ་ག་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་བསྐལ་[༡]བ་མཉམ་པས་ནི་རང་གི་རིགས་ལྔ་ཆར་ལ་དམིགས་ལ། བསྐལ་[༣]བ་མི་མཉམ་པས་ནི་ས་དགུ་གའི་རིགས་ལྔ་ག་ལ་དམིགས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོ་གནས་པ་གཉིས་དང་། སྤྲུལ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བརྟེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རང་གི་ས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།

གཟུགས་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཡིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེའི་ཡིད་ཀྱིས་རང་སའི་ཆོས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་)ནི།

---

[༡] <<བླ་>><<སྐུ་>> སྐལ།

[༣] <<བླ་>><<སྐུ་>> སྐལ།

རྩ་བ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་
དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།

ཟག་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བླགས་ཤེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྙམ་དུ་དོགས་[1]པ་སྐྱེད་པ་སྟེ། འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལན་ལ་གསུམ། གནས་དང་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བཞི་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། གསུམ་ག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་བཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཟུགས་མི་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་དེ་འབྱེད་པའི་གཟུགས་ཕུང་དང་པོར་བསྟན། ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གཟུགས་ཁམས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཚོར་བ

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དགོས།

མི་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཚོར་ཕུང་དེའི་རྗེས་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མི་འདྲ་བས་ཕྱེ་བས་དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་དང་། སྲིད་རྩེའི་འདུ་ཤེས་[1]ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་འདུ་ཤེས་[2]ཀྱི་ཕུང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རྟེན་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་སྔ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མྱོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཚོར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་དང་དེར་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་སྔ་མ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕྲད་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཕྲད་པ་ལས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མར་བཟུང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད། སེམས་པས་འདུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པས་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། མྱོང་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟའོ།།

[1] <<སྣ་>> བྱེད།

[2] <<སྣ་>> བྱེད།

ཡང་ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་དང་སོ་སོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚམས་མེད་པར་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆགས་བྲལ་བསྒོམས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཕུང་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་མར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བླགས་ཤེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པ་གང་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབང་པོའི་གོ་རིམས་དང་། ཡུལ་གྱི་གོ་རིམས་དང་།[༡] རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གོ་རིམས་སོ། །དང་པོ་ནི།

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

རྩ་བ། དེ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕན་ཚུན་དུ་བལྟའོ། །བལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་སྨྲའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཁྲུས་དང་བྱུག་པ་དང་ཕྲེང་བ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མལ་དང་གདིང་བ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ།།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། དབང་པོའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མིག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་པས། མིག་གི་ཁམས་དང་པོར་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་ཏུ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉན་པ་ལ་རྣ་བའི་དབང་པོ་འཇུག་པས་དེ་རྗེས་རྣ་བའི་ཁམས་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པས་དྲི་བཟང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་སྣའི་དབང་པོ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་པས་ལྕེའི་ཁམས་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་རེག་བྱ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བསྟན། ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་གྱི་གོ་རིམས་)ནི།

རྩ་བ། ནང་གི་ཁམས་རྣམས་ཀྱུར་[༡]བྱས་ནས་ཕྱིའི་ཁམས་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བླགས་སོ།།

ནང་གི་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གོ་རིམས་)ནི།

རྩ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་སོ།།

དེའི་[༣]ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁམས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<རྩ་བཞི་>> རྒྱུར།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཁམས།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཁམས་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་སྒྲ་དོན་དང་། ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ཕུང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ། ཀཎྜ་[༡]ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གཞི་་[༣]ལ་འཇུག་སྟེ། ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྤུངས་པ་དང་། །ཕྲག་པ་སྟོང་པོ་ཚ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་ལ་སྤུངས་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བའམ། ནང་གིའམ། ཕྱིའིའམ། རགས་པའམ། ཕྲ་བའམ། ངན་པའམ། གྱ་ནོམ་པའམ། རྒྱང་རིང་བ་གང་ཡིན་པའམ། ཐག་ཉེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་སྤུངས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་བར་དུའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ།།

གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། དོན་དང་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདས་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ནི། སྲིད་པ་བཅུ་གཅིག་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདས་པ་ལ་ལྟ་བའི་སྲིད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་

[༡] <<སྣར་>><<སྐུ་>> ཀཎྜྷ།

[༣] <<སྣར་>><<སྐུ་>> བཞི།

སྲིད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་དང་། ནང་དང་ཕྱི་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་། ཐག་ཉེ་རིང་ལ་དམིགས་པའི་སྲེད་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་སྤྱངས་པས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་འོ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྲེད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆ་དུ་མ་འདུས་པར་ཤེས་པས་གཅིག་པུའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་སྟོང་པོ[༡]་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་ནོ།།[༢]

དོན་དང་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དཔེ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤིང་གི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ལ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་བཞིན།

ཐྲག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐྲག་ཁུར་ཁྱེར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། དོན་[༣]དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་གིས་ཁུར་ཁྱེར་བ་དེ་ལ་ཐྲག་པའམ་དཔུང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་ཁུར་ཁྱེར་བས་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་[༤]སྟེ། དཔེར་ན། ཐྲག་ཁུར་ཁྱེད་པར་[༥]བ་བཞིན།

[༡] <<སྣ་>><<སྣུ་>> པོའི།
[༢] <<སྣ་>> པ་ནི།
[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + དོན།
[༤] <<སྣ་>><<སྣུ་>> -
[༥] <<རྩ་བཞི་>><<སྣ་>><<སྣུ་>> ཁྱེར།

གཉིས་པ་(ཁམས་ཀྱི་སྨྲ་དོན་)ལ་ཿདྲི་བ་དང་ལན་ནོ།།[1]

ཙ་བ། ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ།།

ལན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། རིགས་ཀྱི་དོན་དང་། ས་བོན་གྱི་དོན་དང་། རྒྱུའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དོན་དང་། ཆ་ཤས་པའི་དོན་དང་། གཞིའི་དོན་དུ་ཁམས་ཀྱི་སྨྲ་དོན་གསུངས་སོ། །འདིར་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞིའི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཙ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཏོ།།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ནི། ས་བོན་གྱི་དོན་གྱིས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་ཏོ།།

ཡང་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཁམས་སོ།།

ཙ་བ། ཡང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་འཛིན་པའི་དོན་ཏོ།།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་དྲུག་དང་དབང་པོ་དྲུག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཁམས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་འཛིན་པ་ཁམས་ཀྱི་མིང་མ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདིས་བསྡུས་ནས་འཛིན་པས་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྨྲ་དོན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

ཙ་བ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན།

[1] <<ཧླ་>><<སྐུ་>> དྲི་བ་ནི།

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་དོན་ཏོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་ཤིང་མཆེད་པར་བྱེད། རྒྱས་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། རྒྱུའི་བདག་དང་ལྔ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །མིང་དོན་བཤད་པ་འདི་དག་གི་དགོས་པ་ནི། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་བཤད་པ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོར་བ་ནི་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཞེ་ན།

གཟུགས་ནི་ཞེས་སོ། །སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སོགས་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་དོན་ལྡ་དང་། དཔེ་ལྡ་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཚུངས་དང་། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་ལྔས་ཤེས་པར་བྱ་བར་དགོངས་ནས། མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། རྒྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་རམ། ཆོས་མཚུངས་པ་གང་གིས་གཟུགས་དབུ་བ་བརྡོས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེས་འདྲི་བའོ། །དེའི་ལན་ནི། གཙང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལན་ནི།

རྩ་བ། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཙང་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བློ་[༡]བ་ཆུང་བ་ཉིད་

[༡] <<ས་>> རོ།

དང་། མི་བརྟན་ཞིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དང་སྒྱུ་མའི་ཆོས་མཚུངས་དང་པོར་བསྟན་ནས། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་། དེའི་དཔེའི་ཆོས་མཚུངས་བསྒོམས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ངེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། གོ་རིམས་ནི་དོན་ལྔའི་རིམ་པས་སོ།།

དཔེ་དོན་ཆོས་མཚུངས་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དེ་བཤད་ན། གཟུགས་དབུ་བ་བརྡོས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། གཙང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དབུ་བ་བརྡོས་པ་ནི། མི་གཙང་བ་མང་པོ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་སོགས་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། མྱུར་དུ་འཇིག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ༔ཆུའི་ཆུ་བུར་དང་[༡]ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རོ་བྲོ་བ་ཆུང་བ་ཉིད༔དང་དུས་[༢]ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆུའི་ཆུ་བུར་གཞི་བརྟན་པ་དང་། སྙེང་གི་སྤྲིན་དང་། ཆུ་ལ་སྙེང་གི་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ཆར་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་[༣]དང་། མྱུར་དུ་འགག་ཅིང་མི་[༤]གནས་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་ཡང་གཞི་བརྟན་པ་ལྷ་བུའི་དབང་པོ་དང་། སྤྲིན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་། ཆུ་ལ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཏོད་པའི་རེག་པས་བསྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མྱུར་དུ་འགག་ཅིང་མི་གནས་པས་བདེ་བའི་རོ་བྲོ་བ་ཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

འདུ་ཤེས་དང་མིག་[༥]རྒྱུ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། མི་བརྟན་[༦]པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་[༧]རྒྱུ་ནི། ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

[༢] <<བླ་>><<སྐུ་>> དུ།

[༣] <<བླ་>><<སྐུ་>> བ།

[༤] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

[༥] <<བླ་>> སྨིག

[༦] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བསྟན།

[༧] <<བླ་>> སྨིག

དང་། སྐྱེས་བུས་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོད་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདུ་བྱེད་དང་ཚུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། སྙིང་པོ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཚུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ཚེ། དཔྱད་བཟོད་པའི་སྙིང་པོ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་པོས་བྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་འདུག་པ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་། སྒྱུ་མ་བྱེད་མཁན་དང་འདྲ་བའི་རང་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཇོམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དགུ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ།[༧]

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གླེང་སློང་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་

[༧] <<ནླ་>><<སྐུ་>> སོ།།

བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བའི་ཚིག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྡོམ་དུ་ན།

ཚོས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ཤེས་ན། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བས་ཐོག་མར་དེའི་བསྡོམ་དུ་ནི། འདི་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྡོམ་ལ། ཚིག་གི་བསྡོམ་དང་། དོན་གྱི་བསྡོམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྤྱིའི་བསྡོམ་དང་། བར་བསྡོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གྲངས་ཀྱི་བསྡོམ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྡོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྫས་ཡོད་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཅན་སོགས། །ཟག་བཅས་ལྡང་ལ་སོགས་པ་དང་། །འདུས་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས།།

རྫས་ཡོད་ཅེས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམས་སྡེ་ཚན་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། རྫས་ཡོད་སོགས་བཞིའི་སྡེ་ཚན་ནས། རྐྱེན་སོགས་བཅུ་གཅིག་གི་སྡེ་ཚན་གྱི་བར་[༡]རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དྲི་བའི་ཚིག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་དུ་ཞིག་ཅི་ཡི་ཕྱིར།།

ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་[༢]མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དྲིས་ཤིང་། དེའི་ལན་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་དགོས་པ་དྲིས་ཤིང་། དེའི་ལན་བསྟན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། རྫས་ཡོད་སོགས་བཞི་དང་། ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཅན་སོགས་དྲུག་དང་། ཟག་བཅས་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྡང་སོགས་བརྒྱད་དང་། འདུས་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། རྐྱེན་སོགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བའོ།།

སྡེ་ཚན་དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། རྫས་ཡོད་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ།།[༣]

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + བར།

[༢] <<སྣ་>><<སྐྱུ་>> ཀྱིས།

[༣] <<སྣ་>><<སྐྱུ་>> + དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། རྫས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཡོད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཕུང་པོ་དང་[1]ཞེས་ཏེ། ཆོས་བསྡུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དགོས་པ་ཤེས་པར་འདོད་པས་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་ནི།

རྩ་བ། བརྗོད་[2]པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པའོ། །བདག་ལ་རྫས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཡོད་པར་བརྟག་གོ །

བརྗོད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར། དེ་དག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་སམ་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སྤངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །སྔ་མ་ལྟར་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བརྗོད་[3]པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བཏགས་པའི་

[1] <<བླ་>> བརྗོད་པ་དང་།

[2] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད།

[3] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད།

ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པའི་ཡོད་པའོ། །བདག་ལ་བཏགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་བརྟག་གོ །

བརྗོད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་ལ་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། རང་མ་ཡིན་དུ་མ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་པ་བུམ་པའི་མིང་དང་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སམ་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྟོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །བདག་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་སྡུག་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཁོར་བར

འཆིང་བའི་རྒྱུར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །བདག་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་གཞིར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་(ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་)ལ་གསུམ། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ།[༡]

---

[༡] <<སྣར་>><<སྐུ་>> སོ།།

ཡན་ལག་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། ལྷར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་དང་། སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཏེ།

ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྔར་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞི་གཟུགས་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྔར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་གོ །

གང་དུ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་ཤེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཤེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཤེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་བྱང་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་གོ །

གསུམ་པ་(སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་བར་མ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ།

རྩ་བ། ཡང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ནི། མོས་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། རིགས་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་འཁྲོ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་

ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། འོག་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། གོང་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་འབྲིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཀུན་ནས་མི་ལྡང་བ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་།།

བསྡུས་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཤེས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་བསྡུས་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་[༧]ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྨིན་འབྲིན་པ་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དགོས་པ་)ནི།

རྩ་བ། བདག་ལ་ཤེས་པ་པོ་དང་། མཐོང་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་ལ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཤེས་པ་པོ་དང་མཐོང་བ་པོར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

[༧] <<བློ་>> བརྗེད།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་
དུ་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ།

རྩ་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། འཇུག་པ་
དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་མཐུན་པ་
དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཕྲ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
བར་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་གོ །བདག་ལ་
མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དང་པོ་བཞི་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡུལ་ལྔ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ཡུལ་ལྔ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། དེས་དོན་དང་དབང་པོ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་དེ། དེས་ཀུན་གཞི་ལ་ངར་འཛིན་པས་ཀུན་གཞི་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་སོགས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རིག་སྣ་ཚོགས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་། །གཉེན་པོ་བག་ཆགས་མཚམས་སྦྱོར་གྲོལ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྔོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཕྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདུན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བལྟའོ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་བཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐོས་[༡]པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དག་གོ །བདག་ལ་མཐུ་དང་བཅས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀུན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བས་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དག་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ་སྤང་བ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ལ་དགོད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཕྱེད་པ་ཕྱི་[༢]མ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཐ་རགས་རྗེས་སུ་ཐོས་[༣]པ་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། རང་གཞན་གྱི་འདས་པའི་ཚེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། རང་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་[༤]ལྷའི་མིག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་

[༡] <<ས་>> ཐོབ།

[༢] <<སྣོ་>> ཕྱེ།

[༣] <<སྣོ་>> ཐོབ།

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> པའམ།

འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་ཏེ།[༡]

སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་(གཟུགས་ཅན་སོགས་དྲུག་)ལ་གསུམ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་དང་། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་བཅད་[༣]པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དྲི་བ་གསུམ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིན། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དགའ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བར་བསྟན་དུ་རུང་བ་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། གནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པ་དང་། ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་། རྒྱུན་རིང་བ་དང་། དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་། དེའི་དུས་དང་། ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཟུགས་ཅན་དུ་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་དག་གོ །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཟུགས་དེ་ཡི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ལ་ཉི་ཤུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་

[༡] <<ལྷ་>><<སྣར་>> སོ།།

[༣] <<ལྷ་>><<སྣར་>> བཤད། <<ཞོལ་>> ཀྱི་དབྱེ།

ཉིད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་པོ་བཅུ་བཞི། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཕྱི་མ་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་དང་བརྟགས་པ་བ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་ཞེས་ཏེ་[1]དགའ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་བར་ལྔ་སྟེ། དྲུག་བརྟགས་པ་བ་དང་། ལྷག་མ་བརྒྱད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འབྱུང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་གཞན་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་ཅན་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་མདོར་བསྟན་དང་ལྷག་མ་དྲུག་གིས་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ལ་ཡང་རིག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། བསགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཉེ་བར་བསྟན་དུ་རུང་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་པ་བ་དྲུག་ལ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་ནི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་དགའ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུའི་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི་མངོན་གྱུར་དང་འབྲེལ་བ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། ས་བོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་ངན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱ་བ་དང་། ངག་ནི་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་ལྟོས། །ཕྱི་མ་དྲུག་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་སྲེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལུས་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ལུས་དང་། མི་སློབ་པའི་ལུས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ལྔ་དང་། དྲུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མོ། །དངོས་བརྟགས་མ་ཕྱེ་ན། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཡང་[3]ན་དངོས་བརྟགས་ཕྱེ་ནས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །

[1] <<ཟླ་>><<སྒྱུ་>> -

[3] <<ཟློ་>> སྤང་།

གཉིས་པ་(གཟུགས་ཅན་མིན་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཅན་ལས་བཟློག་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་གོ །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་གོ །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་སོགས་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྟན་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་ཡུལ་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པའོ། །ལྷག་མའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དག་གོ །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །བདག་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

མིག་གི་ཡུལ་གྱི་ནི་ཞེས་སོ། སྔོན་པོ་སོགས་མིག་གི་ཡུལ་ན་རྟེན་[1]དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་ཡུལ་གོ་ས་ནོན་པར་བསྟན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་བསྟན་ཡོད་དེའི་

[1] <<སྣ་>><<སྐུ་>> བསྟན།

བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ཡོད་དངོས་དང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་དྲུག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་བརྟགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་བསྟན་ཡོད་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །དངོས་བརྟགས་ཕྱེ་ན། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ཡོད་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན། བསྟན་དུ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པར་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པ་དག་གོ །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །བདག་མིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་ཏེ། བསྟན་ཡོད་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་[1]དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟན་མེད་སྟོན་པའི་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལས། དོན་དང་ཚིག་ལོག་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནི་བསྟན་མེད་དངོས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །བསྟན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཐོགས་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་

[1] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> + དང་།

དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།[༡] ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་[༢]ནོ།།

བསྟན་ཡོད་དུ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདི་ནི་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་བལྟ་སྟེ། རིགས་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨྲུང་བ་མ་བྱས་པས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་ལ་རིགས་ནི་གང་[༣]ཕན་ཚུན་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲིབ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་བསགས་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གོང་བུར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱུང་བ་མ་བྱས་པ་ནི་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་མ་བསྒྱུར་བའི་གཟུགས་སོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་ཆ་ཕྲ་བ་རླུང་དང་བར་སྣང་གི་གཟུགས་སོགས་དང་། བྲི་བ་ཆ་ཕྲ་བ་རྡུལ་ཕྲན་དང་། སེམས་དབང་བསྒྱུར་བ་ཆ་ཕྲ་བ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་ཏེ། ཆ་ཕྲ་བ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་རྩིག་པ་དང་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། གཟུགས་རགས་པ་དང་རྩིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་གཏུགས་[༤]དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཏེ། རིགས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་རབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ནི།

[༢] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> དེ་ཡིན།
<<པེ་>><<སྣར་>> ཡིན།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྒྱུགས།

པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཞེ་སྡང་བདེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་བཅས་སུ་བཏགས་ཏེ། ཞེ་སྡང་ཐོགས་པས་ན་ཐོགས་བཅས་སུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེ་སྡང་ཐོགས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །དངོས་བཏགས་ཕྱེ་ན། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀོ་ན་ཐོགས་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བདག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐོགས་བཅས་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་རྒྱུགས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐོགས་མེད་[1]ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་གོ །ཡང་ན་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །བདག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐོགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ལས་ལོག་སྟེ་ཐོགས་མེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དང་། ཆ་ཤས་བ་གསུམ་རིགས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་སོགས་དང་། ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་མི་རུང་བ་བཏགས་པའི་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོགས་མེད་དང་། ཕྱེ་ན། ཅི་

[1] <<སློ་>> བཅས།

རིགས་སུ་སྡུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཐོགས་མེད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ཟག་བཅས་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་དྲུག །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། ཐབས་བཅས་ཐབས་[1]མེད་དང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་དང་མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཤད་དོ།།[2]

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟག་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བཏག་[3]ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །བདག་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟག་པ་ཞེས་ཏེ། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་དབང་པོ

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཐབས་བཅས་ཐབས།

[2] <<སྣ་>><<སྐུ་>> པའོ།།

[3] <<པེ་>> བ་བཏག
<<སྣར་>> པ་བཏགས་པ།

དྲུག་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ལྡན་དང་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་པས་ཟག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གོང་མའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་ཟག་པའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་པའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

བསམ་བྱུང་གི་སའི་བསྡུ་བ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྔས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། གཞི་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱེ་བའོ། །གཞི་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་སོགས་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་བཅས་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་སོ། །ཟག་བཅས་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བལྟའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་ཟག་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟག་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཟག་མེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བརྟགས་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཟག་མེད་དངོས་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བྲལ་བར་ཞེས་སོ། །ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཚུལ་སྔར་བསྟན་པ་གསུམ་པོ་དེས་མི་ལྡན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ།།

གཉིས་པ་(འཐབ་བཅས་འཐབ་མེད་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཐབ་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འཐབ་པ་དང་བཅས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས། མཚོན་ཆ་ལེན་པ་དང་། ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་། འཐབ་རྩོད་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་། འགྱེད་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེས་བཅིངས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འཐབ་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཇི་སྙེད་པ་འཐབ་པ་དང་བཅས་པའང་དེ་སྙེད་དོ། །བདག་འཐབ་པ་དང་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། འཐབ་པའི་རྒྱུ་དང་འཐབ་པ་དངོས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ངག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། འཐབ་པ་

དངོས་ནི། ལུས་ངག་མི་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་དེ། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་སློངས་ནས་མཚོན་བྱ་[1]ལེན་པ་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཐབ་པའི་སློ་དུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འཐབ་བཅས་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཐབ་བཅས་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་འཐབ་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འཐབ་པ་མེད་པ་ཡིན། འཐབ་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འཐབ་པ་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི།

རྩ་བ། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་འཐབ་པ་མེད་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ཇི་སྙེད་པར་འཐབ་པ་མེད་པའང་དེ་སྙེད་དོ། །བདག་འཐབ་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འཐབ་པ་དང་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཐབ་པའི་སློ་དུག་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཇི་སྙེད་པ་འཐབ་པ་མེད་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །འཐབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་པ་དང་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་

[1] <<སྣ་>><<སྒྱུ་>> ཉེ་བར། <<རྩ་བཞི་>> མཚོན་ཆ།

ནས། ཡང་སྲིད་པའི་ལུས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེས་བཅིངས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པར་བལྟོའོ། །འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཇི་སྙེད་པར་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །བདག་ཟང་ཟིང་དང་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དངོས་ནི། ཡང་སྲིད་པའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་ལ་ཡང་ཟང་ཟིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དེའི་བདག་ཉིད་སོགས་སྒོ་དྲུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཚུལ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འཐབ་བཅས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཡིན། ཟང་ཟིང་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའོ། །འཐབ་པ་མེད་པ་ཇི་སྙེད་པར་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །བདག་ཟང་ཟིང་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟང་ཟིང་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་དང་། འཐབ་མེད་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཚན་གཞི་དང་། དགོས་པ་

གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

བཞི་པ་(ཞེན་པ་བརྟེན་པ་དང་མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཞེན་པ་རྟེན་པ་ཡིན། ཞེན་པ་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་པ་རྟེན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེས་བཅིངས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན་པ་བརྟེན་[༡]པར་བལྟའོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཇི་སྙེད་པར་ཞེན་པ་རྟེན་པའང་དེ་སྙེད་དོ། །བདག་ཞེན་པ་དང་ལྡན་པར་[༢]མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་ཞེན་པ་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྩ་བ་དང་། ཉེས་[༣]ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ནི། འདོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་དེར་བཞག་གོ །རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་ཞེན་པའི་སྒོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

---

[༡] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> རྟེན།

[༢] <<རྩ་བཞི་>> བྲལ་བར།

[༣] ཉེ་ཞེས་ཡིན་ནམ་སྙམ།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་ཡིན། མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཞེན་པ་རྟེན་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པའོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཇི་སྙེད་པར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པའང་དེ་སྙེད་དོ། །བདག་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཞེན་པ་ཞེས་ཏེ། མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ཡང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་དབྱེ་བ་དང་། དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་ནས། ཟང་ཟིང་[༡]བདག་ཅེས་སོ།།

ལྔ་པ་(འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་)ལ་[༢]གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འདུས་བྱས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཡིན། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་སྣང་བ་དེ་འདུས་བྱས་སུ་བལྟའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་བྱས་དག་གོ །བདག་མི་རྟག་པ་[༣]མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ལ་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་གཞན་

[༡] <<སྣ་>> གང་ཟག

[༢] <<སློ་>><<ཞོལ་>> + ལ།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> པར།

དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བས་ཀྱང༌འདུས་བྱས་[1]སུ་མཚོན་ནུས་མོད་ཀྱི། གཞན་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་མཐའ་འཛིག་པ་དང༌། གནས་པའི་མཐའ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་བསྡུས་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཤེས་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་དུ་བདག་སྨྲས་ཁས་བླངས་བས་དེ་ལྟ་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་(འདུས་མ་བྱས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་སུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང༌། མཚན་གཞི་དང༌། དགོས་པ་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དྲིས་[2]པའི་ཕྱིར།

ལན་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ༌། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུས་བྱས་ལས་བཟློག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་རྟག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདུས་བྱས་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་རྟག་[3]འགོག་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་མིན་པའི་ཆོས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཞར་བྱུང་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའམ། འདུས་

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> སངས་རྒྱས། [2] <<བློ་>> བྲིས། [3] <<ཞོལ་>><<བླ་>><<སྐུ་>> བརྟགས།

མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པའོ།།

ལན་ལ། དམ་འཆའ་དང་། འཐད་པ་དང་། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།།

གང་ལ་བསམས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(འཐད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀྱིས་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཞེས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རེ་ཡང་བྱེད། རེས་འགའ་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་འཇིགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དོན་གང་གིས་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེས་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་གིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟར་[༡]བལྟ་བར་བྱའོ།།

དོན་ཞེས་ཏེ། ཕུང་གསུམ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་དོན་གང་གིས་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེས་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན། ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་དོན་གང་གིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་མིན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་འདི་[༣]ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། བམ་པོ་གཉིས་པ།

བམ་པོ་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པའོ།།

དྲུག་པ་(འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་གསུམ་པར་གཏོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> འདིར།

[༣] <<ནྲ་>><<སྐུ་>> + ལྟར།

དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁམས་གསུམ་པར་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའང་།[1] འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་སྐྱེ་འཕགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔ་དང་གསུམ་གྱི་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་[2]སློས་པ་དེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་[3]སོ།།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་སུ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་[4]པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་

---

[1] <<ཞོལ་>><<སྣྲ་>><<སྐུ་>> དང་།

[2] <<སྣྲ་>> ལྟར།

[3] <<སྣྲོ་>> གཅེས། <<སྣྲ་>><<སྐུ་>> ལ་ཞེས།

[4] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> རྟེན།

དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་དང་། ངོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། བྱང་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཁམས་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་དག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་སོ།།

སྤྱི་མ་བྱུང་མ་བྱུང་སོགས་སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ལ་བཞི། བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་བཟུང་བ་དང་། ཕྱི་ལྟས་ནང་ལྟས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཀའ་པའོ།།

དང་པོ་(བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བྱུང་བ་བཀའ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་བྱུང་བ་ཡིན། བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བྱུང་བར་བཞག་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བྱུང་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱུང་བ་ཡིན་

ཏེ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་དང་མ་འོངས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་གསར་དུ་བྱུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཧེན་བྱུང་བ་དང་། འགྱུར་བར་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བྱུང་བ་དང་། ཉམས་པར་བྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་བ་དང་། འོད་གསལ་བར་བྱུང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་བྱུང་བ་དང་། ས་བོན་དང་བཅས་པར་བྱུང་བ་དང་། ས་བོན་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་དབང་འབྱོར་བ་དང་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་ཞིག་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཐད་པ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་འཆགས་པས་བྱུང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་དུས་ན་བྱུང་བ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ན་བྱུང་བ་དང་། བར་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་བྱུང་བའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། བྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་)ལ་བཅུ། ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དབང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཿདུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།[༡] གནས་སྐབས་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྫས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྲིད་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་[1]མཚམས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་[2]དང་པོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་བྱུང་བ་[3]རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། ནང་གི་དབང་པོ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་རྟེན་འབྱུང་[4]བ་དང་། ཚོར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དབང་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འགྱུར་བར་བྱུང་བ་དང་། ལང་ཚོ་གཏུགས་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པས་(འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)[5]བསྡུས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཉམས་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བརྩེ་བས་རབ་ཏུ་བསླུས་པ་དང་། ཡིད་སྲུན་འཕྲིན་པ་དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་མང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བས་འོད་གསལ་བར་བྱུང་བ་དང་། ཟདེ་ལས་གཞན་པ་འོད་གསལ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཟབཞི་པ་(ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི། ཡུལ་བགྲོད་པའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་བྱུང་བ་དང་།

ལྔ་པ་(རྒྱུའི་སྒོ་ནས་)ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐ་མའི་ཕུང་པོ་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།[6]

དྲུག་པ་(ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི། ཀེང་རུས་སོགས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་དབང་འབྱོར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ།།

---

[1] <<བློ་>><<བླ་>><<སྐྱུ་>> ཉིད།

[2] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> + དང་།

[3] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> + དང་།

[4] <<བླ་>> བྱུང་།

[5] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> པ།

[6] ས་བཅད་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དག་<<བློ་>><<ཞོལ་>>ནང་ཆད།

བདུན་པ་(དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚེ་རབས་རྒྱུད་དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་བྱུང་བ་སྐད་ཅིག་ཅིག་[1]ནས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཐྲད་པ་དང་བྲལ་བ་ཐྲད་པ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བ་དང་། ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་དང་།

དགུ་པ་(རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བས་བྱུང་བ་དང་། སྣོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་པ་(སྲིད་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་དུས་ན་བྱུང་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་བྱུང་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མ་བྱུང་བ་ཡིན། མ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མ་འོངས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་མ་བྱུང་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཐེར་ཟུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱུང་བ་ལས་བཟློག་པ་ནི་མ་བྱུང་བའོ།།

མ་འོངས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། མ་བྱུང་བར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །ཡང་མ་

[1] <<རྩ་བཞི་>> ཞིག <<སྣ་>> གིས་ཞིག་ཅེ།

བྱུང་བ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཛིན་པ་དང་བཟུང་བ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཛིན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འཛིན་པ་ཡིན། འཛིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་འཛིན་པར་བལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། གཟུགས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཟ་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དབང་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཛིན་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་ཞར་བྱུང་ངོ་།།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། འཛིན་པར་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་འཛིན་པའི་གནས་དང་། ཡུལ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་གིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟ་བ་[༡]པོར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་ཞར་བྱུང་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ།

---

[༡] <<བློ་>> བཞི།

རྩ་བ། ཡང་མ་ཐྲད་པ་དང་ཐྲད་ནས་འཛིན་པ་དང་།

དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་རྣ་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་མ་ཐྲད་པ་དང་གཞན་གསུམ་གྱིས་ཐྲད་ན་[༧]འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི།

རྩ་བ། ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་པ་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུས་ཐམས་ཅད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡང་འཛིན་པར་བལྟའོ།།

ད་[༣]ལྟར་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལྟས་ཡུལ་ད་ལྟར་བའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་འཛིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་རང་སྤྱི་དང་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཛིན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།

རྩ་བ། ཚོགས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་འཛིན་པར་སྨྲའོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ།།

ཚོགས་ན་ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་བཞི་ཚོགས་ན་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བས་དེའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པར་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཟུང་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གཟུང་བ་ཡིན། གཟུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུང་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་གཟུང་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་ཡིན་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད

[༧] <<ནླ་>><<སྐུ་>> ནས།

[༣] <<ནློ་>><<ཞོལ་>> དེ།

དོ། །བདག་ལ་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འཛིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིན་པ་གང་ཡིན་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་མ་བྱས་སོགས་བཟུང་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཕྱི་ལྟས་ནང་ལྟས་)ལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྟས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དམིགས་བསལ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའོ།།[༡] དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་[༣]དམིགས་བསལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བསྒོས་པ་རྣམས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བདག་མེད་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་(རང་གི་ངོ་བོ་)ནི།

རྩ་བ། ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

---

[༡] <<སྣོ་>> བོ་དང་།

[༣] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐྱུ་>> ཀྱིས།

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སོགས་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྟས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྣ་ལྔེའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། དྲི་རོའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྟས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནང་ལྟས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན། ནང་དུ་བལྟས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ནང་དུ་བལྟས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་པའོ། །ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག[༡]གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ནང་ལྟས་དུ་མ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་དང་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནང་དུ་ལྟས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་ལྟས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པ་དག[༢]གི་ཕྱོགས་གཅིག་བཤད་མ་ཐག་པས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ནི་དུ་

[༡] <<ས་>> བདག

[༢] <<ནླ་>> བདག

ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་སྦྱོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ།།

མི་དགེ་བ་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། མི་དགེ་བསྒྲིབས་[༡]ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཚོགས་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲིབས་[༢]ལ་ཞེས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ན་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་དང་། ཁམས་དང་སའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབས་[༣]ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཉོན་ཡིད། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། ཁམས་བཅུས་བསྡུས་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་དང་། ཡིད་[༤]ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་བཞིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<སྣོ་>> བ་སྒྲིབས། <<སྣ་>><<སྐུ་>> བ་དང་སྒྲིབ།

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སྒྲིབ།

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སྒྲིབ།

[༤] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + དང་།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཁམས་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྡུས་ན་དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་[༡]ལ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དབྱེ་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཁམས་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་ཆོས་གསུམ་གའི་ཕྱོགས་རེས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

དྲུག་པ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ལ་དྲུག །ཚུལ་བཞིན་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་རྟེན་གཏམ་གྱི་གཞི་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བླང་བྱ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་ནས་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ལམ་བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་པ་ལས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ༎

དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི། འདས་པ་ལ་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ། ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་འགགས་པ་གཞི་མཐུན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་ལ་མ་བྱུང་བ་ཞེས། འབྲས་བུ་དང་

[༡] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སྒྲིབ།

མ་སྐྱེས་པ་གཞི་མཐུན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཁ་སང་གི་ཉི་མ་འདས་པའི་མཚན་གཞི་དང་། སང་གི་ཉི་མ་མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞིར་བྱེད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་བྱེད་པ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སང་གི་ཉི་མ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། དེ་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། རིག་པ་དུ་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། འབྲས་བུར་འགལ་ལ། ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་ཡང་རྟག[༡]པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན། འདས་མ་འོངས་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། བུམ་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་བུམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆ་ལ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

གཞན་དག་གིས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་རིང་ཡོད་དགོས་སྙམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་ཚོད་དང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སོ་སོའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ནས་བཅལ[༣]བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་མོ། །ལྷག་མ་ནི་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འདས་པ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འདས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

---

[༡] <<ཞོལ་>> རྟོག <<སྣར་>><<སྐུ་>> བརྟག

[༣] <<སྣར་>><<སྐུ་>> བཙལ།

རྩ་བ། བྱུང་བ་[༡]འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་ཟིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་ཞིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། དྲན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་མ་དང་། ལྟོས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་འདས་པར་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འཛུག་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་པ་དང་། བྱེད་པ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་ལ། དེ་འགགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་སྐྱེད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡང་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཞིག་ན། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྔར་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དྲན་པའི་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་ལས་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་ཞིང་། སྡུག་མི་སྡུག་གི་མཚན་མ་མ་བཟུང་བར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པས་[༣]ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་བོར་བའི་ཞིག་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚེ་རབས་སྔ་མའི་གང་

[༡] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ལ།

[༣] <<ཞོལ་>> པ།

ཟག་གི་བདག་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན། མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་འོངས་པར་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འཇུག་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཆོས་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོང་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པར་མ་བྱུང་བས་མཚན་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འོང་རྒྱུའི་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་། ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་མ་འོངས་པ་ནི། རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཡང་མ་འོངས་པའོ། །རྒྱུ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི། རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པ་དང་། རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །མངོན་པར་དགའ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་མ་ནི། མ་འོངས་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་མ་བཟུང་བས་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་མ་བཟུང་བས་དད་པ་སོགས་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ།

མདོར་བསྡུས་ན། ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུའི་དུས་ན། ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྱུང་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་དེ་མ་འོངས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདས་ད་ལྟར་དང་འདུས་མ་བྱས་བོར་བ་རྣམས་སོ། །མ་འོངས་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་འཇུག་པ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བྱུང་ལ་མ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་། སྤྱད་མ་ཟིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་རབ་ཏུ་གཞག་པའི་རྒྱུ་དང་། བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ཀྱང་ད་ལྟར་བྱུང་བར་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འཇུག་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱུང་ལ་ཞེས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྒྱུས་སྐྱེད་ཟིན་ཅིང་ཁྱོད་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་།[༡] རང་འབྲས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་དང་། ད་དུང་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་མ་འོངས་པར་བཞག་[༣]པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣོ་>> ཞག

ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདས་མ་འོངས་དང་འདུས་མ་བྱས་བོར་བ་རྣམས་སོ། །ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ད་ལྟར་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཞར་བྱུང་)ནི།

རྩ་བ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་དོན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། དུས་གསུམ་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། གཏམ་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[༡] སྒྲ་རྟོག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐྲང་བྱ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་ནས་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྟན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ། གྲངས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

---

[༡] དང་སྒྲ་ཞིག་ཆད་མེད་དམ་སྙམ།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སློང་བ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་འཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མདུན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པས་ཀྱང་དགེ་བར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་ཆོས་དང་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་དངོས་བཏགས་[1]ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ནས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།[2] ཕུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཁམས་བཅུ་དང་། ཡིད་དང་ཆོས་དང་གཟུགས་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་དུ་[3]བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་དང་། གྲོགས་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དང་། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དགེ་བར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གོ །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དད་སོགས་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་

---

[1] <<ཞོལ་>><<སྣར་>><<སྐུ་>> བཏགས།

[2] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> -

[3] <<སྣར་>><<སྐུ་>> -

ཏེ། ཀུན་སློང་སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བར་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། འབྲེལ་བས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། དད་པ་དང་མཚུངས་པ་ལྡུས་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་སུ་གནས་པ་[1]ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དགེ་བར་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ།།

རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། འཇོག་བྱེད་དགེ་བས་བཞག་ཅིང་། འབྲས་བུ་དགེ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དགེ་བར་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། སློང་བས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ།།

སློང་བས་ཞེས་ཏེ། དད་པས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། སློང་བས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་གི་དགེ་བས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དོན་དམ་པས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ།།

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> སུ།

དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མཐའ་དག་ཟད་པར་ནུས་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཆོས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱི། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དགེ་བའི་རྗེས་སུ་མ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཡང་དགེ་བའི་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པས་དགེ་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དམ་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་བྱང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་ངོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་[༢]དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་འདི་དག་ཉིད་སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེས་དེ་དག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ།།

སྐྱེ་བས་ཐོབ་ཅེས་ཏེ། ཚེ་འདིར་གོམས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་[༣]དང་པ་

[༢] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐོབ་པས།

[༣] འགྲེལ་སྦྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དགེ་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་ཅིང་། ཚེ་འདིར་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྦྱོར་བྱུང་)ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་བསྒོམ་པའོ།།

སྦྱོར་བས་ཞེས་ཏེ། ཚེ་འདིར་རྐྱེན་བཞི་ལས་[༡]བརྟེན་ཏེ་འབད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན། དམ་པའི་ཆོས་ཉན། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས། མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་[༢]སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེད་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་མདུན་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་ནི།

རྩ་བ། མདུན་དུ་བྱས་པས་[༣]དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། མཆོད་རྟེན་ནམ། གཟུགས་སུ་བྱས་པའམ། རི་མོར་བྲིས་པ་མདུན་དུ་བྱས་སམ། ཆོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་གླེགས་བམ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་པའོ།།

མདུན་དུ་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། མདུན་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<ཟླ་>><<སྐྱ་>> ལ། [༢] <<སྣོ་>> ཆོས། [༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བྱ་བས།

གཉིས་པ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཕན་འདོགས་པས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ།།

ཕན་འདོགས་ཞེས་ཏེ། བསྡུ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཕན་འདོགས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་[༡]ལ་ཕན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ། ཕྱུག་པོ་དང་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(གཉེན་པོས་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གཉེན་པོས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་གཉེན་པོ་དང་། སྤོང་བ་གཉེན་པོ་དང་། གཞི་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་སྲིང་བ་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་གནོན་པ་གཉེན་པོ་དང་། བྲལ་བ་གཉེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ།།

---

[༡] <<ལྷ་>><<སྣུ་>> + ཅན།

གཉེན་པོས་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱིས་ཕྱེ་བ་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་གཉེན་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་སུ་འཇོམས་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཉེ་བར་ཞི་བས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་ཆགས་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། གཏི་མུག་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།།

ཉེ་བར་ཞི་བས་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་དུག་གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཚོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ཞི་བས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་)ནི།

ཙ་བ། རྒྱུ་མཐུན་པས་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ།།

རྒྱུ་མཐུན་པས་ཞེས་ཏེ། ཉེར་བཞི་ཐོབ་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་སོགས་[༡]ཐུན་མོང་བ་དང་། སྟོབས་[༣]སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཐུན་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> སོ།།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཐོས།

པས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་ནི།

ཙ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན། མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགེ་
བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་དབྱེ་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཙ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སློང་བ་དང་། དོན་
དམ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་འཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མདུན་དུ་བྱ་བ་
དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་དང་། བར་དུ་གཅོད་པས་ཀྱང་མི་དགེ་བར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་
དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་ཆོས་མ་ཡིན་
པ་དང་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སོགས་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དང་བཞི་ནི་དགེ་[༧]ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ། གནས་སྐབས་ཅན་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བརྟགས་པ་བའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ནི།

ཙ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
དང་། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་

[༧] <<ཞོལ་>><<སྣ་>> + བ།

གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་སློང་བའོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་[༡]ཞེས་ཏེ། སྒྲིབས་[༢]ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྡིག་པའི་ཆོས་ཀུན་ནས་སློང་ཞིང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
དེ་དག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ལྡས་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། གཏན་ཚིགས་ནི་དགེ་བ་ལ་བཤད་པ་ལས་ལོག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ།།

རྗེས་སུ་ཞེས་སོ། །མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ནི་རྒྱུ་མི་དགེ་བས་བཞག་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཡང་མི་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་དགེ་བར་བཏགས་སོ།།

བཞི་པ་(སློང་བས་མི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སློང་བས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་
ལས་སོ།།

སློང་བས་ཞེས་ཏེ། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ།།

གཉིས་པ་(བརྟགས་པ་བ་)ནི།

---

[༡] <<སློ་>><<ཞོལ་>> ཀྱི། [༢] <<སླ་>><<སྐྱུ་>> སྒྲིབ།

རྩ་བ། དོན་དམ་པར་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་དོ།།

དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། འཁོར་བའི་སས་བསྡུས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་ཤིང་། ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་གནས་སྐབས་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་པ་དང་། བཏགས་པ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བས་འཐོབ་པས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེས་མི་དགེ་བ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ།།

སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་ཏེ། སྔོན་མི་དགེ་བ་ལྷག་པར་གོམས་པའི་མཐུས་མི་དགེ་བ་བྱེད་འདོད་པའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་ཅིང་། ངང་ངམ་ལུགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་འདོད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མའི་གོམས་པ་འགའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྦྱོར་བས་མི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའོ།།

སྦྱོར་བས་ཞེས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་ངན་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གོམས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་པས་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེད་པ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདུན་དུ་བྱས་པས་མི་དགེ་བ་ནི།

རྩ་བ། མདུན་དུ་བྱ་བས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་རིས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མདུན་དུ་བྱས་ནས། འཚེ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བའམ། ལྟ་བ་ངན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལྷ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་དེར་མཆོད་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བའོ།།

མདུན་དུ་ཞེས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་གི་རྟེན་སོགས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་སླངས་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་རྟེན་གསར་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྲོག་གཅོད་ལ་སྦྱོར་བའི་མཆོད་པའི་ལས་ནི་མདུན་དུ་བྱས་པས་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིས་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྡིག་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྫོང་བརྩིགས་པ་དང་། བྱེ་ལོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(གནོད་པར་བྱེད་པས་མི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གནོད་པར་བྱེད་པས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་[༡]ཡིད་ཀྱིས་ལོག་པར་སྦྱོད་[༢]པའོ།།

གནོད་པར་བྱེད་པས་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་[༣]ལུས་ཀྱིས་བརྡེག །ངག་གིས་གཤེ།[༤] ཡིད་ཀྱིས་གནོད་སེམས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་དག་ནི། གནོད་པ་བྱེད་པས་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་སྨིན་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པའི་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའམ། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་ངན་

[༡] <<ས་>> ཡིད།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> བྱེད།

[༣] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> ལ།

[༤] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> བཤེ།

འགྲོའམ་བདེ་འགྲོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པའམ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། ངན་འགྲོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་ཞིང་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། བདེ་འགྲོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྡོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བརྟགས་པ་བ་)ནི།

རྩ་བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉེན་པོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དག་གོ །བར་དུ་གཅོད་པས་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དག་གོ །

མི་མཐུན་པའི་[7]ཞེས་ཏེ། ཕྱི་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ། མི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བརྟགས་པ་བ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་དང་། ཕྱི་མ་དགེ་བ་ཙམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དབྱེའོ། །ལོག་ལྟ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་གཅོད་པས་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་ཙམ་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སློང་བ་དང་། དོན་

---

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>> པ།

དམ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་འཕོབ་པ་དང་། སྦྱོར་[1]བ་དང་། མདུན་དུ་བྱ་བ་[2]
དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པས་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པར་བལྟའོ། །ཁམས་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ལ་ཆོས་
དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལུང་མ་བསྟན་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་[3]སོགས་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་ཆོས་གཉིས་ལྷག་མས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རྣམ་སྨིན་འདོད་མི་འདོད་འབྱིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྫས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གནས་སྐབས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་
དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། རིས་མཐུན་པ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་
དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་སོགས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་[4]ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། རང་

[1] <<སྣར་>> སྦྱར།

[2] <<པེ་>><<སྣར་>> བྱས་པ།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + དང་།

[4] <<སྣ་>><<སྐུ་>> ཀྱིས།

གྲུབ་ཅམ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཚོགས་གསུམ་ལྡན་མིན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། དགེ་མི་དགེ་གང་ལ་ཡང་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། འབྲེལ་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། སྡང་བ་ཡང་མ་ཡིན། དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་མ་བསླང་བའི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཕྱི་མ་ནི། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་སོ།།

རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་བསྒོ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་བརྗོད་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སློང་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སློང་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ།།

སློང་བས་ཞེས་ཏེ། លུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་[༡]བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། སློང་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་གང་ཞིག །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པའོ།།

དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་[༢]ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞིག །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བར་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་)ལ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བྱ་བའམ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བས་ཐོབ་[༣]པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ།།

སྐྱེ་བས་ཞེས་ཏེ། མིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ཐོན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བས་འཕངས་པའི་དུད་འགྲོའི་ལུས་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ལམ་དང་བཟོའི་གནས་སོ།།

སྦྱོར་བས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་གང་གིས་ཀུན་ནས་མ་སློང་བའི་ཚེ་འདིའི་

---

[༡] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སློང་། [༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> པའི། [༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐོབ།

རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་དང་བཟོ་གནས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་འདིའི་འབད་རྩོལ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་བརྫ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྲ་བའམ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་མདུན་དུ་བྲུས་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། མདུན་དུ་བྲུས་པས་[7]ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་རིས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མདུན་དུ་བྲུས་ནས། འཆི་བའམ་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ལྷ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་[8]ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའང་མི་བསྐྱེད་[9]པར་ལྷ་རྟེན་འཛུགས་[10]པའོ།།

མདུན་དུ་བྲུས་པས་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ལྷ་སོགས་གང་རུང་མདུན་དུ་བྲུས་ནས་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་སྤངས་ཏེ་ལྷ་རྟེན་གསར་དུ་འཛུགས་པ་དང་། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་[11]པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ནི་མདུན་དུ་བྲུས་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ།།[12]

གཉིས་པ་(ཕན་འདོགས་པས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། ཕན་འདོགས་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྲན་དང་། གླ་མི་དང་། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། བུ་དང་ཆུང་མ་རྣམས་ལ་སྡང་བ་ཡང་མ་ཡིན། དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའོ།།

ཕན་འདོགས་པས་ཞེས་ཏེ། སྡང་བ་དང་དངས་པ་[13]གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁྲན་སོགས་ལ་ཟས་སོགས་གཏོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། ཕན་འདོགས་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ

[7] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བྲུ་བས།

[8] <<པེ་>><<སྣར་>> སྐྱེ།

[9] <<པེ་>><<སྣར་>> སྐྱེད།

[10] <<ས་>> འཇུག
<<པེ་>><<སྣར་>> འཛུག

[11] <<བླ་>><<སྐུ་>> བསྐྱེད།

[12] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཆོས་ཅན།

[13] <<རྩ་>> དང་བ།
<<བླ་>><<སྐུ་>> དད་པ།

ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཙམ་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཉེ་བར་སྤྱད་པས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་སྤྱད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དམས་སྤྱད་པའོ།།

ཉེ་བར་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སློང་ཐ་མལ་པས་ཟས་གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་སྤྱད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ལས་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཟོའི་གནས་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྨྱུར་བ་སྨྱུར་བར་བཟོའི་གནས་དེ་དག་ལ་བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སློང་ཐ་མལ་པས་བཟོའི་གནས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་བཟོའི་གནས་སྨྱུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་རིས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་གང་ཞིག །ཅེས་སོ།།

ལྔ་པ་(གཉེན་པོས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། གཉེན་པོས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་སྨན་བསྟེན་པའོ།།

གཉེན་པོས་ཞེས་སོ། །ནད་གསོས་ཏེ་དགེ་བ་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། སྡིག་པ་སྤྱོད་དོ་སྙམ་དུ་མ་བརྟགས་པར་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྨན་བསྟེན་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོས་ལུང་མ་བསྟན་

ཡིན་ཏེ། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་ཞིག་ཅེས་སོ།།

དྲུག་པ་(ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་མ་བསྟན་)ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །མི་དགེ་བ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་མཐུན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ།།

རྒྱུ་མཐུན་པས་ཞེས་ཏེ། སྤྲུལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཐུན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག །ཀུན་སློང་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་ནས་བླང་[༧]བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་བསྟན་པས་ཀྱང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ན་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་

[༧] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སློང་།

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། གཟིངས་དང་། ཟམ་པར་སྤྲུལ་པ་སོགས། དགེ་མི་དགེ་རང་མཚན་[༡]པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་རང་མཚན་[༢]པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི། གདུལ་བྱ་གཞུག་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བར་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་སྐྱེས་རབས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མི་དགེ་བ་ལྟར་སྟོན་པ་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལྟར་སྣང་བ་སྟོན་པས་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ནི། ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱང་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་པར་ཤེས་[༣]བྱའོ།།

གསུམ་པ་(འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཡིན། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བལྟའོ། །ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་གཉིས་པ་མན་ཆད། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་

[༡] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>> ཆད།

[༢] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>> ཆད།

[༣] <<ཀླ་>><<སྐུ་>> + པར།

དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་། འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། དྲི་རོ་དང་། སྣ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་དྲི་རོའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(གཟུགས་དང་ལྡན་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཡིན། གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བལྟའོ། །ཁམས་བཞི་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདོད་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་གསུམ་གྱིས་[༡]རིག་པར་བྱའོ། །འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གྱི།

གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཅིག་ན།[1] འདོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་ཟག་མེད་པོར་བ་རྣམས་སོ། །འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཡིན། གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བརྟགས་ཤེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་[2]འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།[3] གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་བཞི་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་[4]ཕྱོགས་སོ། །བདག་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཟུགས་ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ། གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ལུང་མ་བསྟན་[5]ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་། གཟུགས་མེད་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ཐ་མ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་སོ།།

[1] <<ཞོལ་>><<ལྷ་>><<སྣར་>> ནི།

[2] <<པེ་>><<སྣར་>> ལས།

[3] <<རྩ་བཞི་>> ལ།

[4] <<པེ་>><<སྣར་>> ཀྱིས།

[5] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> -

གཉིས་པ་(ཞར་བྱུང་)ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་ལྡར་དབྱེ་བ་དང་། བཙུར་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། ིགནོན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་།[༡] ལེགས་པར་བཏོན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་བལྟའོ།།

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། སའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་གང་རུང་སྤངས་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་པ་སྟེ། མཐའ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཆགས་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།[༢] ཕྱི་མ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་སྔར་མ་རྟོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི། གནོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་ས་བོན་དྲུངས་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་[༣]འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལེགས་པར་སྟོན་པའི་ཆགས་བྲལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཙུར་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

[༡] <<ས་>> -

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> པའི་ལམ།

རྩ་བ། ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་བཅུ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། གནོད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་བརྟན་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། རྨོངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། གཉེན་པོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། སྤང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། གོང་མ་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཚུལ་བཅུར་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས། གོང་ན་མེད་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ། མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཙམ་ལས་ཆགས་བྲལ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་གང་མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །གནོད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཁྲིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་གདུང་བ་དང་བྲལ་ནས་གང་མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །ཉེ་བར་བརྟན་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདྲངས་པར་ཐོས་པ་ཟས་ཞིམ་པོ་ལ་ཡང་གང་མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཐབས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ། ཐབས་དམའ་བ་ལ་གང་མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །རྨོངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བྱིས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གང་མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ།།

རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་ཏེ། མི་འཕྲོད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་

ཡོད་དེ། རང་གནོད་ཅིང་མི་མཐོ་བའི་སྒོ་ནས། དང་[7]གིས་མི་འགྲོད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། རང་གི་འདོད་པ་ཆེམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་འགྲོད་པར་འཛིན་པ་གསུམ་དང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་པས། ཐོབ་བྱ་མཆོག་ལ་མི་འགྲོད་པར་འཛིན་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ། ལམ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལམ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ།

རྩ་བ། གཉེན་པོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གང་མི་འགྲོད་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །སྤོང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ས་དང་སར་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་བའི་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ།།

གསུམ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྤོང་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་རྗེས་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་མི་འགྲོད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་སྤོ་རོལ་ཏུ་སྤང་བྱ་དེ་ལ་མི་འགྲོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ཁྱད་པར་)།

རྩ་བ། གོང་མ་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གོང་ན་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> དང་།

ལམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཆགས་བྲལ་སྒོམ་པོ་གོང་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་གོང་ན་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ལམ་བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་པ་ལས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ༔ཇི་ལྟར་ན་སློབ་པ་ཡིན། སློབ་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པར་བཏག་ཅེ་ན།[༡]

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ༔ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པའི་དགེ་བ་ནི་སློབ་པར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།[༢]

ཐར་པ་ལ་[༣]ཞེས་ཏེ། སློབ་པ་ངོ་བོ་དང་། ངེས་ཚིག་དང་། ས་མཚམས་དང་། དབྱེ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་དང་། ཐར་པ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དོན་གྱིས་སློབ་པ་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བར་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་བཅུས་བསྡུས་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དགེ་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(མི་སློབ་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མི་སློབ་པ་ཡིན། མི་སློབ་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མི་སློབ་

---

[༡] <<སོ་>> -

[༢] <<སོ་>> -

[༣] <<སློ་>><<ཞོལ་>> ལས།

པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་ནི་མི་སློབ་པར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་གྲོལ་བ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སློབ་[༡]པ་ཞེས་ཏེ། མི་སློབ་པ་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་སླར་བསླབ་མི་དགོས་པས་སྒྲ་དོན་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཀྱིས་[༢]རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་དུ་མ་ཞུགས་པའི་བར་རོ། །དབྱེ་བ་ནི་སྔ་མའི་གྲངས་ལྟར་རོ། །མི་སློབ་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་(གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། སློབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །ཁམས་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་

---

[༡] <<རྩ་བཞི་>> བསླབ།

[༢] འགྲེལ་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

གོ །བདག་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སོ་སོའི་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐར་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སོ་སྐྱེའི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་དང་། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་[༡]ཆོས་ཅན། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་ཟག་མེད་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བྱེད་[༣]པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

ལྔ་པ་(སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། མཐོང་སྤངས་དང་། སྒོམ་སྤངས་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ་བའི་གནས་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དག་དང་། གང་ཡང་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་མཐོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མངོན་པར་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བྱས།

[༣] <<བླ་>><<སྐྱ་>> བསྟན།

ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མཚན་གཞི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་[1]སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་སྤངས་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལོག་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་ཞིང་། འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་[2]པའམ་ཆད་པར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་དང་། བདེན་བཞི་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དུ་དོགས་[3]པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ་བའི་གནས་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྟ་བའི་ས་བོན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་ཀྱང་དེས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བའི་དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་དང་། ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་དང་། ལྟ་ངན་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་མཐོང་སྤངས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། རྒྱས་པར་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྒོམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་པར་རྣམས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྒོམ་སྤངས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལས་

[1] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> དད་པ་ལས།

[2] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> བརྟགས།

[3] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> དགོས།

བཟློག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་སྒོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤངས་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཆེ་འབྲིང་དགུའི་ས་བོན་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདས་ལམ་གྱིས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་ས་བོན་འཇོམས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་འཇོམས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་[༧]པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་སྤོང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་སྤངས་དང་ཟག་མེད་བོར་བ་རྣམས་སོ། །སྒོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྤང་བྱ་མིན་པ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཟག་པ་མེད་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་[༨]བལྟའོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །བདག་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་

[༧] <<ནླ་>><<སྐྱུ་>> དུ་མ་གཏོགས།

[༨] <<རྩ་བཞི་>> པར།

སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པས་གཉེན་པོས་གཞོམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་ཞེས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་། སྲིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་ཡོད་པས་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཁམས་བཅུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཞེས་འདོན་པ་ནི། མ་དག་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣང་གྲངས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་ལ་ཟག་མེད་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་[༧]ཏན་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ཞེས་སོ།།

དྲུག་པ་(ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་མདོར་བསྡུ་བ་དང་། ཡན་ལག་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ལས་

[༧] <<བློ་>> ཡོད།

རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་[༧]བ་དང་། དོན་དང་། ཟབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བལྟའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བདག་དང་ཆོས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

མཚན་ཉིད་དང་ཞེས་ཏེ། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་གཞག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་ནས་སྨོམ་ཚུལ་གྱི་བར་དོན་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་དུ་མར་དབྱེ་སྟེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་ཆོས་གསུམ་མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཡོ་བ་མེད་ཅེས་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་

[༧] <<ས་>> བསྣུང་།

ཕྱིར་འདི་སྐྱེས་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ངེས་མེད་ལས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་གི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤིའོ།།

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སམ་བརྒྱད་དོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཚོར་བ་སོགས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སོ། །གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་དང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྔོན

གྱི་ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སྲིད་པ་དང་། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཕུང་པོ་སྨིན་པ་དང་རིགས་མཐུན་དོར་བ་རྒ་ཤི་འོ།།

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག །སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་ཐུབ་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཚེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན། ཚེ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཚེ་རབས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཚོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚར་[1]ཡིན་གྱི། དེའི་ཚར་[2]མིན་ནོ། །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཚེ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་མི་སྲིད་དེ། གཞན་དུ་[3]ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་བརྒྱུད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་མདོར་བསྡུ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་[4]པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །

འཕེན་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བཞིར་འདུས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན།

འཕེན་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཚད།
[2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཚད།
[3] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + ན།
[4] <<པེ་>><<སྣར་>> གྲུབ།

རྩ་བ། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

མ་རིག་པ་ཞེས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སླང་བ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སླངས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་ཁམས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར།

འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན།

འཕངས་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའོ།།

མིང་དང་ཞེས་ཏེ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཤིང་། ཡོངས་སྤྱོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྐྱེ་བའམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་འཕེན་ན། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ནོ། །གང་འཕངས་ན་ཆོས་བཞིའོ། །ཇི་ལྟར་འཕེན་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་ནི། འཕངས་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་)ནི། འགྲུབ་བྱེད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན།

མངོན་པར་ཞེས་སོ།།

རྩ་བ། སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའོ།།

འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྔར་འཕངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྲིད་ལེན་གྱིས་ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། གསོས་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན།

མངོན་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤིའོ།།

སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའོ། །སྔར་འཕངས་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་མངོན་གྱུར་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས་)ལ་གཉིས། ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དང་། ངེས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བག་ཆགས་དང་། ཤུགས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྣམས་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ།།

བག་ཆགས་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ལ་བག་ཆགས་ཏེ་རྒྱུའི་རྐྱེན་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ཡང་། འདུ་བྱེད་སྔ་མས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱོས་པའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པའི་འཕེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་རང་གི་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཡིན་ཡང་། མ་རིག་པས་ཤེས་བྱ་ལ་རྨོངས་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་སྟེ། བདག་པོའི་[༧]རྐྱེན་བྱེད་དེ། མ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་རྨོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདུ་བྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། རིག་པས་རིག་པ་དང་བེམ་པོ་ལ་རྐྱེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བེམ་པོས་བེམ་པོ་དང་རིག་པ་ལ་རྐྱེན་དུ་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་རིག་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་ལ་རྐྱེན་བཞི་བྱེད་དེ་ཀུན་གཞིས་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་། འཇུག་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པས་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བེམ་པོ་ལ་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞིས་མིག་དབང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའོ། །བེམ་པོས་བེམ་པོ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད་དེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །རིག་པ་ལ་ཡང་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད་དེ། མིག་ཤེས་ལ་མིག་དབང་གི་བདག་རྐྱེན་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ངེས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་)ལ་སྤྱིའི་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་གི་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡན་ལག་གི་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་རེ་རེ་ཡང་དྲིས་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> སོ་སོའི།

ཡང་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། བྱེད་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མ་རིག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སྲིད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

མ་རིག་པ་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྔོན་དང་ཕྱི་མ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འདུ་བྱེད་)ནི།

རྩ་བ། འདུ་བྱེད་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

འདུ་བྱེད་ཅེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ལས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།[༧] རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་ཤེས་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་འཛིན་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

༑རྣམ་པར་[༣]ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(མིང་གཟུགས་)ནི།

[༧] <<སློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> -

[༣] <<སློ་>><<ཞོལ་>> -

ཙ་བ། མིང་དང་གཟུགས་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

མིང་དང་ཞེས་ཏེ། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འཕེན་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རེག་པའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་[༡]ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྫོགས་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་རེག་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་(རེག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རེག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛུད་པ་དང་། ཚོར་བའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

རེག་པ་ཞེས་ཏེ། རེག་པ་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཚོར་བ་གསུམ་གྱིས་[༢]རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(ཚོར་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཚོར་བ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛུད་པ་དང་། སྲེད་པའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

ཚོར་བ་ཞེས་ཏེ། ཚོར་བས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་དང་། སྲེད་པ་གསུམ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> པ་ཞེས།

[༢] འབྲེལ་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

བརྒྱད་པ་(སྲེད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྲེད་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲེན་པ་དང་། ལེན་པའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

སྲེད་[༡]པ་ཞེས་ཏེ། སྲེད་པས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྲེད་པ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ལེན་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་(ལེན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ལེན་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ལེན་པས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྔར་གྱི་ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་པ་(སྲིད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྲིད་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

སྲིད་པ་ཞེས་ཏེ། སྲིད་པས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་[༣]སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་གཅིག་པ་(སྐྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའི་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> རིག

[༣] <<སྐྱུ་>> -

འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུ་ཤིའི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེ་བ་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་བས་ལས་གཉིས་བྱེད་དེ། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་སྤྱོད་བྱའི་ཡན་ལག་བཞིའི་རིམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་། ཀུ་ཤིའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་གཉིས་པ་(ཀ་ཤི་)ནི།

རྩ་བ། ཀཿཤི་ཅིའི་[༡]ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་ན་ཚོད་འགྱུར་བ་དང་། སྲོག་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོར་བའོ།།

ཀ་ཤི་ཞེས་ཏེ། ཀ་ཤི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་ལས་སོ་སོར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཡང་དང་ཡང་། ན་ཚོད་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སྲོག་འགྱུར་བར་བྱེད་[༢]པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཡན་ལག་ཅེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུའོ། །འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུའོ།།

མ་རིག་པ་ཞེས་ཏེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་གསུམ་ཡང་སྲིད་འཕེན་པ་དང་། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པསཿཉོན་མོངས་[༣]ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་གསུམ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་། ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་

[༡] <<ས་>> ཅིའི།
<<པེ་>><<སྣར་>> ཤིའི།

[༢] <<ཞོལ་>> སྐྱེད།

[༣] <<ཞོལ་>> -

ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དོན་གྱིས་[༡]ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དོན་གྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོན་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་། མི་རྟག་པའི་དོན་དང་། སྐད་ཅིག་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུད་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་མཐུན་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོའི་ངེས་པའི་དོན་[༢]ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ། །

བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅེས་ཏེ། སྒྲའི་དོན་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་བཞི་བསྟན་པར་འདོད་པས་བཅུ་གཅིས་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོས་སྟོང་པའི་དོན་དང་། གསུམ་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། ཐམ་གསུམ་གྱིས་[༣]སྡུག་བསྔལ་བའི་དོན་དང་། ལྷག་མ་དྲུག་གིས་མི་རྟག་པའི་དོན་སྟོན་ཏོ། །

སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། སྟོང་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་བདག་གིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ། རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> གྱི།

[༢] <<པེ་>> དོན།

[༣] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> གྱི།

པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐད་ཅིག་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།[1]

བཞི་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཟབ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཟབ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ། ཟབ་པ་ལྔས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མི་འགལ་ཡང་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་ཟབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་ཟབ་པ་དང་། གནས་པས་ཟབ་པ་དང་། འཇུག་པས་ཟབ་པས་ཀྱང་ཟབ་པར་བལྟའོ།།

རྒྱུ་ཞེས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་དོན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དང་བློ་སྔོན་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་བློ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་སྟེ[2]མ་འདྲེས་པར་བྱུང་ཡང་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་པས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཀྱང་དུས་རིང་པོར་གནས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་འབྱུང་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ན་རྟོགས་པ[3]དཀའ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་འགལ་ཡང་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལྔས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + དང་། <<སྐུ་>> + རོ།།

[2] <<སྣ་>> ལས་ཏེ། <<སྐུ་>> ལས་སྟེ།

[3] <<སྐུ་>> པར།

རྩ་བ། ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐད་ཅིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་པར་ཡང་དམིགས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའང་ཡིན་ལ། ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བར་ཡང་དམིགས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཡང་དམིགས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་དམིགས་ཤིང་བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉི་ག་ལས་མ་ཡིན། རང་གི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཟབ་པའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། གནས་[༡]པས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་ཀྱང་གནས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། རྐྱེན་གཞན་གྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་ཡང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དབང་བསྒྱུར་བའི་སེམས་ཀྱང་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་[༢]ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱིའི་ལོ་ཏོག་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་ཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟས་ཀྱིས་བརྟེན་[༣]པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ

[༡] <<བློ་>> གཞན།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣར་>> རྒྱུ།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> བརྟན།

དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བལྟའོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་དབྱེ་བ་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བརྟེན་པ་དང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམས་པས་དྲི་མ་དག་རིམས་ཀྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ་པར་ནུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ལུགས་དང་ཞེས་ཏེ། དྲི་བའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་།

ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་རྒ་ཤི་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས

འཁོར་བར་གནས་པ་མེ་དོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱ་ལ། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་རང་གི་ངོ་བོ་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་ཤིང་། རྒྱུ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་པས་རྒྱུའི་མཐར་ཐུག་པ་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ལུགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་ལ། མ་རིག་པ་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་བརྟགས་པ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་སྤོང་ནུས་སུ་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་རྟོགས་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཤེས་པས། དེས་ན་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་བརྟགས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་འདོད་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་སྐྱེ་ཤིང་། འཁོར་བ་[1]ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུགས་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བརྟེན་བྱར་རྟོགས་པས། འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཡོང་དུ་ཆུད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དམ་པའོ། །རྒྱས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་[2]བསྟན་པར་བལྟའོ།།

རྟེན་ཅིང་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

བདུན་པ་རྐྱེན་སོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་པ་ལ་བརྒྱད། རྐྱེན་བཤད་པ་དང་། རྟེན་[3]མཚུངས་དེ་མཚུངས་དང་། ཟིན་པ་དང་། དབང་པོ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དང་། ཟས་དང་། གོང་མ་དང་བཅས་པ་དང་གོང་ན་མེད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་རྐྱེན་ཡིན། རྐྱེན་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་རྐྱེན་དུ་བརྟག་ཅེ་ན།

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> བའི།

[2] <<པེ་>><<སྣར་>> པས།

[3] <<སྣོ་>> བསྙེན།

<<ཞོལ་>><<སྐུ་>> བརྟེན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བདག་པོས་ཀྱང་རྐྱེན་དུ་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྐྱེན་དུ་བལྟའོ། །ཆོས་བདག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱུ་དང་ཞེས་ཏེ། རྐྱེན་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྡུས་ན་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་དང་། རྒྱུའི་རྐྱེན་སོགས་བཞི་དང་། རྒྱས་པར་ན་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་བརྟགས་[1]ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུའི་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན།

རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ཀུན་གཞི་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དགེ་བའི་བག་ཆགས་སོ།།

རྒྱུའི་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་གྱི་ཆས་བསྡུས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེནཿདགེ་བའི་[2]བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ནི། ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་བསྒོས་པའི་ས་བོན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིཿཆོས་ཀྱི་[3]རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འདུག་ཤེས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས་ནི། སྔོར་བྱུང་གི་ཆོས་ཀྱི་

---

[1] <<ནླ་>><<སྐྱུ་>> བཏགས།

[2] <<ནྡོ་>><<ཞོལ་>> དག་པའི། <<ནླ་>> དེག་པའི།

[3] <<སྐྱུ་>> -

རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ།།

གཉིས་པ་(མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གྲོགས་དང་། མཐུན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཀྱང་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་བལྟའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས། བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་རྒྱུ་སྟོན་པའི་ཚེ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྱུང་ཞིང་བར་འདོད་པ་[༧]རྣམས་ཀྱི་ཟས་[༣]ལྟ་བུའོ། །རྟེན་པའི་བྱེད་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> བ་ཚོལ་བ།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> ཀྱིས།

རྒྱུ་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ས་ལྟ་བུའོ། །གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལྟ་བུའོ། །འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་མེ་ལྟ་བུའོ། །འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་ཇ་བར་བྱེད་པའི་ཟོར་ཿབ་ལྟ་[༧]བུའོ། །བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བཟོའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འབྱུང་བའི་ཞེས་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བདུན་ཡོད་དེ། རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཿསེམས་ཅན་[༨]རྣམས་ཀྱི་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་གནས་པའི་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ས་ལྟ་བུ་བརྟེན་པའི་དང་། སྒྲོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མེས་ཤིང་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟོར་བས་རྩྭ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མགར་བས་གསེར་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་སྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མེའི་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མིང་དང་མཚན་མ་དང་།[༩] མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྟོས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བཀྲེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟས་ལྟ་བུའོ།།

ཞེས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྔ་ཡོད་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྔ་མ་གཏན་ཚིགས་དང་། ཕྱི་མ་སྒྲུབ་ངག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལམ་བདེན་གྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡ་བྱས་པའི་

[༧] <<ས་>> བལྟ།

[༨] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

[༩] <<པེ་>><<སྣར་>> -

མིང་དང་། དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བཀྲེས་པ་ནི་ཁ་ཟས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འཕེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། རྒྱང་རིང་པོའི་རྐྱེན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱི་མའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཉེ་བའི་རྐྱེན་ཏེ། དཔེར་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ།།

རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་མའི་རྐྱེན་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་[1] ཏོག་འབྱུང་བའི་ཞིང་དང་ཆུ་[2]དང་ལུད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་[3]རྒྱལ་པོ་ལ་ལེགས་པར་བསྟེན་[4]པ་ལྟ་བུའོ།།

ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞིང་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་ལོ་ཏོག་འཛིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་བསྟེན་པ་དེ་མཉེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལྔའི་རྐྱེན་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་ཡང་སྣང་བ་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྐྱེན་སོ་སོ་དང་ཚོགས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་ལས་སོ་སོར་ངེས་པས་འགྲོ་བ་ལྔ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་

[1] <<ས་>> ལོག

[2] <<ས་>> ཆར།

[3] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[4] <<ས་>> བརྟན
<<སྡེ་>><<ཅོ་>> བརྟེན།

ནས་བྱེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། མི་མཐུན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་བར་ཆད་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་ཏོག་ལ་སེར་བ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི་བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བར་ཆད་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།

མི་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལོ་ཏོག་ལ་སེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སེར་བ་སོགས་མེད་པར་ལོ་ཏོག་འཕེལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། གྲོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་གང་དག་གྲོགས་ཡོད་ན་འབྱུང་གི་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ།།

གྲོགས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། ཊྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་ན་འབྱུང་གི །མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། མཐུན་པར་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་གང་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་དམིགས་པ་མཐུན་པར་རྟོགས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།།

མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སེམས་[༧]ཆོས་ཅན། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་དེའི་མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་གྲོགས་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གང་རུང་གཅིག་གྲོགས་སུ་མ་ཚང་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།།

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + ཅན།

བཞི་པ་(སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། རྒྱས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔོན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་བསྒོམས་པ་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ།།

༔རྒྱས་པས་[༡]ཞེས་ཏེ། ཐྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔོན་དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བ་[༢]དང་། བཟོ་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་རྒྱས་པའམ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། བར་དུ་གཅོད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་སྙོ་དན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུད་ཐག་བསྲིང་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱུན་རྒྱས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ།།

བར་དུ་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བར་དུ་གཅོད་པའམ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུད་ཐག་བསྲིང་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་ས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིས་འབྱུང་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་གའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་(རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<ལྷ་>> -

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<ལྷ་>> + དགེ་བ།

ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་མ་ཐག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་མ་ཐག་པས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དུ་བལྟའོ།།

རྒྱུན་ཞེས་ཏེ། རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་ཕྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་ཅིང་། དེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་[༡] པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ནི།[༢] ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ན། འདོད་པ་ན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་མི་དགེ་བ་བོར་བ་གཉིས་གཉིས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྒྲིབས་པ་དང་མ་སྒྲིབས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ། འདོད་པ་ན། གཟོ་གནས་པ་དང་། ཐོགས་[༣]ལམ་པ་དང་། སྤྲུལ་སེམས་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སོ།།

གཟུགས་ན་གཟོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཅིག་སྟེ། ཟག་

[༡] རིག་ཅེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[༢] <<བློ་>> ཅན་ནི།<<སྐུ་>> དང་།

[༣] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐུ>> སྤྱོད།

མེད་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དམིགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དམིགས་པས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་[7]དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་དམིགས་པས་ཀྱང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དུ་བལྟའོ།།

ཡུལ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། བརྡ་ལ་མ་འདྲིས་པ་དང་འདྲིས་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡུལ་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་མེད་པའི་དམིགས་པ་དང་བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དམིགས་པའི་དམིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་མི་ནུས་པ་དང་ནུས་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

---

[7] <<སྣ་>> –

བཞི་པ་བདག་རྐྱེན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བདག་པོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

བདག་པོས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། བདག་རྐྱེན་ཉེར་ལྔ་ཡོད་དེ། བདག་རྐྱེན་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྟེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་[1]དང་། འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་།

སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཚུ་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ནི་སེམས་བྱུང་འཁོར་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ།

རྩ་བ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་དབང་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཀྱང་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་བལྟའོ། །

ཉེར་གཉིས་[2]ཡོད་དེ། ཡུལ་གྲུབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དབང་པོ་དྲུག་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། རིགས་མཐུན་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་

[1] <<ས་>> -

[2] <<ནྡོ་>><<ཞོལ་>> ལྔ།

འདས་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སོགས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་མཚུངས་དེ་མཚུངས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་བསྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། བསྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་དང་འདྲ་བ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་བསྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བལྟའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྔའོ། །བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཡུན་རིང་དུ་བརྟེན་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་དུ་མ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་བཙུམས་པའི་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མཚུངས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མཚུངས་དང་དེ་མཚུངས་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཟིན་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཟིན་པ་ཡིན། ཟིན་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཟིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཟིན་པར་བལྟའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ལུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཚོར་བ་ཞེས་ཏེ། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་[༡] ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕན་གནོད་བྱས་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་གཟུགས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༔དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ།[༢] གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གནས་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྔ་ལྔ་དང་། དེ་དག་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

བཞི་པ་(དབང་པོ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོ་ཡིན། དབང་པོ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་དབང་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། རིས་མཐུན་པར་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་དབང་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> + ཞེས་པ།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཀྱང་དབང་པོར་
བལྟའོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། གཟུགས་
དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག
གོ །བདག་དབང་བྱེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡུལ་འཛིན་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་འཛིན་པར་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡུལ་འཛིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ནི། རིགས་རྒྱུད་[༧]ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གང་དེའི་དབང་གིས་རིགས་རྒྱུད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བདག་རྐྱེན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་བསྒྱུར་བྱའི་ཆོས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།

དང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ཟ་བ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་སྟེ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་མངལ་དུ་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རིགས་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སྲོག་གི་དབང་པོ་བཞག་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་དང་། གསར་དུ་མེད་པ་ལས་འཆི་བ་དང་། ཤི་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། བཟའ་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །མངོན་མཐོའི་ཐབས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་ལྔ་བཞག་ལ། རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་མ་གསུམ་བཞག་གོ །དབང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དང་། གཟུགས་ཕུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་

---

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྒྱུ།

ཕྱོགས་གཅིག་སྲོག་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྲོག་དབང་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་དང་དད་སོགས་ལྔ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

ལྔ་པ་(སྡུག་བསྔལ་གསུམ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་སྡུག་བསྔལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཟད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གནས་དང་བཅས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡིན། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བདེ་བའི་ཚོར་བ་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་

བའི་ཆོས་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་སེམས་འགྱུར་བས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་བལྟའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་བདེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བདེ་བའི་ཞེས་ཏེ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འགྱུར་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། དོན་དང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོར་བ་བདེ་བ་གནས་དང་བཅས་པའོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གཉི་གའི་གནས་ངན་ལེན་[༧]ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལས་མ་ཐར་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཅིངས་པས་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དོ། །བདག་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་རྟེན་

[༧] <<སྣར་>> + དུ།

དང་བཅས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཀུན་གཞི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཐར་བ་མི་རྟག་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཁྱབ་པ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་བ་གནས་པའི་ངང་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར། རེས་འགའ་བདེ་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན། རེས་འགའ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཟག་མེད་བོར་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

དྲུག་པ་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཕུང་པོ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་[༧]བྱེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།

མི་དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་

[༧] <<རྩ་བཞི་>> བར།

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། ཁམས་བཅུ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། བཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

རྣམ་སྨིན་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གཙོ་བོ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སོགས། རྣམ་སྨིན་སྔ་མ་དེ་ལས་བྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཟས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཟས་ཡིན། ཟས་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་སུ་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། ཟས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་བས་ཀྱང་འདུ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རེ་བས་ཀྱང་རེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལེན་པས་ཀྱང་ལེན་པ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཟས་སུ་བལྟའོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། ཁམས་བཅུ་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལྔའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདུ་བས་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། ཟས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་གསོ་བ་འདུ་བས་ཀྱང་འདུ་བ་ལས་གྱུར་པ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གསོ་བ་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ལས་གྱུར་པ་རེག་པའི་ཟས་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རེག་པ་གསོ་བ་རེ་བས[7]ཀྱང་རེ་བ་ལས་གྱུར་པ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། དབང་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལེན་པས་

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣར་>> རེག་པས།

ཀྱང་ལེན་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི། དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། རེག་པའི་ཟས་ནི། དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རེག་པའོ། །སེམས་པའི་ཟས་ནི། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་བཅུ་གཅིག་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་འཆད་པར་འདོད་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་གཅིག་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཟས་ཀྱི་བྱེད་ལས་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཟས་ནི་མ་དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་ཡང་བལྟའོ།།

ཟས་ཀྱིས་བྱ་བ་དུ་མ་བྱེད་དེ། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པའི༔སྐྱེ་བོ་[༡]ལྟ་བུ་མ་དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆིང་བ་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་སློབ་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་དག་པའི་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་གནས་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སོ་སྐྱེ།

བརྒྱད་པ་(གོང་མ་དང་བཅས་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་གོང་མ་དང་བཅས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན། གོང་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གོང་མ་དང་བཅས་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་གོང་མ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དོ། །བདག་རྫས་ངན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདུས་བྱས་ཞེས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། གོང་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་གོང་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་དབྱེར་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྨྲང་འདས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[1] གོང་མ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་གོང་ན་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན། གོང་ན་མེད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་གོང་ན་མེད་པར་བརྟག་ཅེ་ན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།[3]

རྩ་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་གོང་ན་མེད་པར་བལྟའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བདག་རྫས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

---

[1] <<སྐུ་>> + དེ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

[3] <<སློ་>><<ཞོལ་>> - ས་བཅད་འདི་<<སྣ་>>ནང་ཆད།

འདུས་མ་བྱས་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་ཡིན་པ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་ན་མེད་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་(རིས་མཚོན་ནས་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཚད་མེད་དོ།།

དེ་[7]ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདིས་མཚོན་ནས་རྟོག་བཅས་སྤྱོད་ཅེས་སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་མདོར་བསྡུ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

ཡང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(གསལ་བའི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ།།

ཀུན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཐེ། ས་བཅད་འདི་<<སྣ་>>ནང་ཆད།

ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ༑དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་[༡]བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་།[༢] ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བདག་ཅེའམ། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། སྐྱེ་བ་པོ་དང་། གསོ་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བུ་ཞེས་གང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ།།

ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་མེད་བཞིན་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་སོགས་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པས་[༣]མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱའོ།།

ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆགས་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དང་། རིགས་མཐུན་གནས་པས་སྲོག་དང་། སྐྱེ་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བ་པོ་དང་། ལས་ཀྱིས་བལྟས་པར་བྱས་པས་གསོ་བ་པོ་དང་། སྐྱེ་གནས་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གང་ཞིང་ཟད་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པས་ཤེད་[༤]ལས་སྐྱེས་དང་། ང་རྒྱལ་བསྐྱེན་ནས་མཐོ་དམན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཤེད་[༥]བུ་ཞེས་བརྟགས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་བཏགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཟུང་ཡུལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ལ་དྲི་བ་ནི།

---

[༡] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> -

[༢] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> -

[༣] <<སྣྒ་>> པ། ས་བཅད་འདི་<<སྣ་>>ནང་ཆད།

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> ཤེས་པ།

[༥] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> ཤེས།

རྩ་བ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་དོ།།

ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་[7]ལས་ཉོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། སྐྱེ་བ་པོ་དང་། གསོ་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བུ་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།།

ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་ནུས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཆོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། གྲངས་དང་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ།།

---

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> རྒྱུད།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །རྣམ་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །ལུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཇི་སྙེད་པར་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀུང་དེ་སྙེད་དོ། །རྒྱུན་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འབྱུང་བའོ།།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། བཞི་ག་ཡང་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་ཚུལ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དེ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤེ་ན། བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ།།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་

ཕྱུར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤེ་ན། རིལ་པོའི་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ།།

རྣམ་པས་ཞེས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་རིལ་པོར་འདུ་ཤེས་པ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་)ནི།

རྩ་བ། ལུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤེ་ན། མ་བྱས་པ་དང་ཟད་པ་དང་། བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ།།

ལུས་ཀྱིས་[1]ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཁས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཟད་པ་དང་། བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་འདུ་ཤེས་ཤེས་ནས་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྒྱུན་གྱི་རབ་དབྱེ་)ནི།

རྩ་བ། རྒྱུན་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤེ་ན། བརྟན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ།།

རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཤེས་ནས་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱུ་དང་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་[2]རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཀྱི།

[2] <<པེ་>><<སྣར་>> ཀྱིས།

པ་དྲུག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ནང་དུ་བལྟས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་རིང་བའི་དུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་དུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཐལ་ཆེར་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ནང་དུ་བལྟས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱུན་རིང་བའི་དུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དུས་ཡོངས་སུ་འཆད་[1]པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མ་གཏོགས་པའོ། །དེའི་དུས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སངས་རྒྱས་[3]དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ།།

ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་ཏེ། དྲུག་ག་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པས་བསྡུས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནང་ལྟས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆེར་སྨོས་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་

[1] <<ཙ་བཞི་>> ཆད།

[3] <<ཙ་བཞི་>> + རྣམས།

རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྡུས་པ་གཙོད་པའོ། །གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་ས་མཚམས་ངེས་པར་མི་ཟིན་པ་སོ་སྐྱེའི་ཕུང་པོ་སོགས་རྒྱུན་རིང་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དུས་འདི་ཙམ་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་ནུས་པར་ངེས་པའི་སློབ་མི་སློབ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་མི་སློབ་པའི་ཕུང་པོ་སོགས་དེའི་དུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་སོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་སུམ་ཙུ་སོ་ལྔ་[༧]པར་བཤད་པ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གཞི་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གཞི་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་នོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ལ། བསྡུས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན།

བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྡུས་པ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། གྲོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་དང་། མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་པ་དང་། དོན་དམ་པས་བསྡུས་པའོ།།

---

[༧] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> + རྒྱས།

རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། བསྡུས་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནས་དོན་དམ་པས་བསྡུས་པའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་ཕལ་ཆེ་བའི་[1]བསྡུས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྡུས་པ་དང་། གང་གིས་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་གཞི་བསྡུས་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་བསྡུས་པར་བཏགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་བསྡུས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཅིག་པས་བསྡུས་པ་དང་། གྲངས་[2]ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ལ་བསྡུས་པར་བཏགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་པས་བསྡུས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པས་བསྡུས་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་བསྡུས་པར་བལྟའོ།།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་[3]ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་གཞི་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཀྱང་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་བསྡུས་པར་བཏགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་དག་གི་ཁམས་བསྡུས་པའོ།།

ཁམས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

---

[1] བས་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[2] <<རྩ་བཞི་>> གྲོགས།

[3] <<རྩ་བཞི་>> ཀྱིས།

གསུམ་པ་(མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་བསྡུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཕུང་པོའི་དོན་བརྗོད་[༡]པར་བྱས་ཤིང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་[༢]པར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གྱིས་བསྡུས་པ་དག་གོ །

རིགས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། བསྡུས་བྱ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱངས་པའི་དོན་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་ན་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དང་། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་དང་དང་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཕན་ཚུན་རིགས་གཅིག་པ་རིགས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(གནས་སྐབས་གཅིག་པས་བསྡུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱིས་[༣]བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ།།

གནས་སྐབས་ཞེས་ཏེ། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་ཞེས་མི་བྱའོ།།

ལྔ་པ་(གྲོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ལ་བསྡུས་པར་བཏགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། གྲོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་ཀྱི་

[༡] <<རྩ་བཞི་>> བརྟན།

[༢] <<རྩ་བཞི་>> བརྟན།

[༣] <<ས་>> ཀྱི།

བསྡུ་བས་བསྡུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།།

གྲོགས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཁོར་བཅས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི། གྲོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲོགས་ཀྱིས་གྲོགས་ཅན་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་(ཕྱོགས་གཅིག་པས་བསྡུས་པ་)དང་། བདུན་པ་(དུས་གཅིག་པས་བསྡུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། འདས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ།།

གོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྡུས་པ་ལ། སྤྱད་བྱེད་གང་ཡང་རུང་བས་བསྡུས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པས་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བས་བསྡུས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

ཕྱོགས་གཅིག་ཅེས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། མིག་གི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན། གཟུགས་ཕུང་སོགས་གང་རེ་རེས་བསྡུས་པ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཕྱོགས་རེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཇི་སྙེད་པས་བསྡུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པར་བསྡུས་པ་ནི་མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

མཐའ་དག་ཅེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདོད་ཁམས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི། མཐའ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།[1] དེ་རྣམས་དེ་མཐའ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(གང་གིས་བསྡུས་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན།

གཅིག་གིས་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ་གཉིས། ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་ཚུལ་དང་། ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེས་བསྡུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོ་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྡུ་བྱར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཕུང་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་དང་། ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྡུ་བྱར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་དུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྡུས་སོ།།

གཟུགས་ཀྱིས་[2]ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

---

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣར་>> བྱོ།།

[2] <<རྩ་བཞི་>> ཀྱི།

གཉིས་པ་(ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཁམས་དྲུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟ་བར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཚོར་བའི་ཞེས་ཏེ། ཚོར་ཕུང་གང་གིས་བསྡུས་པ་དང་ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ།།

གསུམ་པ་(རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཁམས་དྲུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ཁམས་བདུན་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་)ལ། མིག་གི་ཁམས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུས་བསྡུས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་བཞི་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་ཁམས་ཕུང་པོ་དྲུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་སོ། །མིག་གི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བར་རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

མིག་གི་ཁམས་ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཕུང་པོ་དྲུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུས་བསྟན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་བཞི་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཕུང་པོ་དྲུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བར་སྒྲའི་ཁམས་དང་དྲིའི་ཁམས་དང་རོའི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཟུགས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་གང་

གིས་བསྡུས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷག་མ་བཞི་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཕུང་པོ་དུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བར་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕུང་པོ་དུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུས་བསྡུས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕུང་པོ་དུ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་ཏེ། རྟོགས་པར་སླའོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྡུ་བྱར་བཞག་པ་)ལ་མིག་གིས་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོ་དུ་དང་ཁམས་དུས་བསྡུས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་དགུ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོ་དུ་དང་ཁམས་དུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཇི་ལྟ་བར་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་ལྕེ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་། དྲི་དང་རོ་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

མིག་གི་ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོ་དུ་དང་ཁམས་དུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་གཅིག་དང་ཁམས་བདུན་གྱིས་སོ།།

ཡིད་ཀྱི་ཞེས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོ་དུ་དང་ཁམས་དུ་དག་གིས་བསྡུས་ཤེ་[༧]ན། ཕུང་པོ་གསུམ་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཁམས་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེས་བསྡུས་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཕུང་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་གང་དག་དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱར་བསྟན་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་དུ་ཤེས་བྱ་ཁ་ཅིག་མ་འདུས་[༣]པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཁམས་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་དང་། ཟད་པར་དང་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གིས་མ་བསྟན་པའི་རྫས་ཡོད་སོགས་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་འདུས་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་སྔར་བསྟན་ཅིང་། མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། དོན་དམ་པས་བསྡུས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་

---

[༧] <<ས་>> ཤེས།

[༣] <<གློ་>><<ཞོལ་>> ལུས།

རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ།།

དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། བདག་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བསྡུས་པ་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་བསྡུས་པ་ལ་མཁས་པས་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན།

དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དམིགས་པ་མངོན་པར་སྡུད་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་མངོན་པར་སྡུད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་ལོ།།

དམིགས་པ་ཞེས་ཏེ། བསྡུས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་གནས་ཐོབ་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐབས་མཚུངས་ལྡན་བཤད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལྡན་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན།

མཚུངས་པར་ཞེས་སོགས་ཏེ།

ལན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བལྟ་སྟེ། ཐ་དད་པ་མེད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། འདྲེས་པར་གྱུར་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཐྲད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། བྱ་བ་བསྒྲུབས་[༡]པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མཐུན་པར་རྟོགས་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།

རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་མེད་པས་མཚུངས་ལྡན་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ། ཕྱོགས་ཅན་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་སའི་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་གོ་ས་མཚུངས་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆུ་རློག་མ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་རྡུལ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གོང་མའི་ཕྱོགས་ཅན་རྣམས་འདྲེས་པ་གནད་དང་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལག་པ་དང་བུམ་པ་འཐྲད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་འཐྲད་པར་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་(ཐ་དད་པ་མེད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐ་དད་པ་མེད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མེད་པའོ།།

ཐ་དད་པ་[༣]མེད་པས་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིམ་རིལ་གཅིག་གི་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྡུལ་གྱི་ཤར་དང་ནུབ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་གོ་ས་གཅིག་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་(འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

---

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> སྒྲུབ།

[༣] <<གློ་>><<ཞོལ་>> -

རྩ་བ། འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་[༡]མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གོང་མ་ཕྱོགས་ཅན་རྣམས་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ།།

འདྲེས་པར་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཕྲད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཕྲད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཅན་འདུས་པ་རྣམས་ཉིད་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པའོ།།

ཕྲད་པས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(གཟུགས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དུས་མཚུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཚོགས་པ་དང་དུས་གཅིག་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་དང་གཅིག་ཅིང་མཚུངས་པ་དང་། དགོས་པ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། དགེ་སློང་གཉིས་ལྟུང་བ་བཤགས་[༢]པ་ལ་གཅིག་གིས་བཤགས་[༣]ཡུལ་བྱས། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བཤགས་[༤]པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་འཁོད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་པ་དང་། གནས་པའི་དང་གཅིག་པ་དང་། འགག་པ་གཅིག་པ་རྣམས་སོ།།

ལྷན་ཅིག་ཅེས་དང་། གཉིས་པ་(བྱ་བ་མཚུངས་པ་)ནི།

རྩ་བ། བྱ་བ་བསྒྲུབས་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་གཉིས་རྟོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མཚུངས་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བྱ་བ་ཞེས་སོ།།

---

[༡] <<རྩ་བཞི་>> གྱུར་པས།
[༢] <<སྣར་>> གཤེགས།
[༣] <<སྣར་>> གཤེགས།
[༤] <<སྣར་>><<སྣ་>> གཤེགས།

གསུམ་པ་(སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཐུན་པར་རྟོགས་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན།

མཐུན་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཐུན་པར་རྟོགས་པའོ།།

སེམས་དང་ཞེས་ཏེ། སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་མཐུན་པར་རྟོགས་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་མཚུངས་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཤད་གཞི་ནི།

རྩ་བ། མཐུན་པར་རྟོགས་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ།

མཐུན་པར་ཞེས་སོ། །རྫས་མཚུངས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་ཡིན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། རྫས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་རིགས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི །རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་འཁོར་རིགས་མཐུན་རེ་རེ་ཁོ་ནས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཏོ།།

དམིགས་རྣམ་དང་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི།

རྩ་བ། མཐུན་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

མཐུན་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་དང་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོ་གཅིག་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཿདུས་མཚུངས་པ་ནི།[༡]

རྩ་བ། དུས་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན་གྱི་དུས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དུས་འདྲ་བ་ཞེས་ཏེ། དུས་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ནི།

རྩ་བ། མཐུན་པའི་ཁམས་དང་། ས་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཁམས་དང་། ས་པ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

མཐུན་པའི་ཞེས་ཏེ། གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཟུགས་ཁམས་པའི་སེམས་བྱུང་འབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཉིས་པའི་སེམས་བྱུང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར།[༢] གཙོ་བོ་ཁམས་དང་ས་གང་ཡིན་པ་སེམས་བྱུང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྤུ་མ་མང་པོས། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྐྱོན་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་པོ་ནར་བྱེད་པ་ནི། བཞག་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སེམས་རྫས་གཅིག་གམ། ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་[༣]དགག་མི་ནུས་པས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་མཁས་པའི་ལུགས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མ་གཏོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལམ་ནས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ནི། བླུན་པོའི་གཏམ་མོ།།

---

[༡] <<སྣོ་>> -

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> པའི་ཕྱིར།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

གཟུགས་སེམས་རྫས་གཅིག་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་མི་འཐད་པའི་ཐལ་བ་དེ་ལའང་འཇུག་པར་བསྒྲལ་བའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལོག་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་འབྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བ་ཡང་ལོག་[༧]མི་ནུས་སོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞིན་ཏུ་མང་སྟེ། དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་ཤིང་། དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་དང་། མ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།།

མཚུངས་པར་ཞེས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་ཡིད་

[༧] <<ཞོལ་>> ལྡོག

དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་དེའི་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(མ་ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་)ནི།

རྩ་བ། ངེས་འགའ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་རྣམས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ།།

ངེས་འགའ་ཞེས་ཏེ། དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བས་བསྡུས་པའི་ཆགས་སོགས་སེམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་རེ་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གང་། ངེས་པའི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ལ་བཞི། ཚོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གོམས་པར་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གནས་སྐབས་ལས་གྱུར་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ།།[2] སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དེ་བཞིན་នོ།།

གནས་སྐབས་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་སྐྱེས་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་བྱུང་ན་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ཞེས་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཚུངས་པར་ལྡན་[3]པ་ནི་ལུས་སེམས་དང་བཅས་པའི་

[2] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> པའིའོ།།

[3] <<པེ་>><<སྣར་>> -

དུས་ནའོ། །རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་བར་དུ་ཆོད་པའིའོ།།[1]

རྒྱུན་ཞེས་ཏེ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་དང་། སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་བར་ཆོད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེར་རོ། །ནང་དུ་བལྟས་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཕལ་ཆེར་རོ།།

ཕྱི་རོལ་ཅེས་ཏེ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཐོས་བསམ་མ་གཏོགས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(གོམས་པར་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། འདྲིས་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གིའོ། །མ་འདྲིས་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དང་དེའི་འོག་མ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིའོ།།

འདྲིས་པའི་ཞེས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚུངས་ལྡན་[2]གཉིས་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། ཐོག་[3]མ་མེད་པ་ནས། འཁོར་

---

[1] <<པེ་>><<སྣར་>> པའོ།།

[2] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> -

[3] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> ཐོགས།

བར་འདྲིས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁ་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཚུངས་ལྡན་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་མཁས་པས་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན།

མཚུངས་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅམ་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་སོ། །དེ་ཤེས་ནས་[༡]བདག་ཚོར་བར་བྱེད༹པ་དང་།[༢] འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་དོ། །སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ །

སེམས་ཅམ་ལ་ཞེས་ཏེ། མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་གིས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅམ་ལ། ཚོར་བ་སོགས་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚོར་བར་བྱེད་ཅེས་སོགས་[༣]བདག་འཛིན་སྤོང་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་རྟག་[༤]རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལྡན་པ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན།

---

[༡] <<སྡེ་>><<ཅོ་>><<སྣར་>> ན།

[༢] <<སྡེ་>><<ཅོ་>><<སྣར་>> དོ།། <<སྣར་>> དེ།

[༣] <<ཆྡོ་>><<ཞོལ་>> སོ།།

[༤] <<ཆྡ་>><<སྐུ་>> + པ།

ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལྡན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

མཚན་ཉིད་ཅེས་ཏེ། འདིར་ལྡན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེས་རྟོགས་ནུས་པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། ལྡན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པའི་དམིགས་བསལ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐ་ཤལ་གྱི་ལྡན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ།།

རབ་ཏུ་ཞེས་ཏེ། ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དབང་གི་སྒོ་ནས་དང་། མངོན་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ས་བོན་དང་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན།

ས་བོན་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གཉིས། ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། འདས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་མོངས་ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་[༧]ལ་ལྡན་ཚུལ་བརྩི་བ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་

---

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དོན།

པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བས་འཐོབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ།།

འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ལྡན་ཚུལ་རྟེན་གང་ལ་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ལྡན་པ་དང་། སྒོ་གང་གིས་ལྡན་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས། དེ་དག་གི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སོ།།

གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་བརྟེ་བ་ནི།

རྟ་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ནི། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བས་འཐོབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ།།

གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྡན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་བཅོམས་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངོན་གྱུར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་བརྟེ་བ་ནི།[7]

[7] <<སློ་>> བཅོམས་པ་ན།

རྩ་བ། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ནི། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བས་འཐོབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ།།

གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་ཁམས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འདས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། རྣམ་པ་གང་དང་གང་གི་གཉེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་གཉེན་པོ་མ་བྱུང་བ་དེའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ།།

ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པ་སློབ་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལྡན་ཚུལ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། གང་གི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་མི་ལྡན་ལ། །གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་མི་ལྡན་ལ།[7] གཉེན་པོ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ས་བོན་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་གི་སྒོ་ནས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དབང་དང་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན།

---

[7] <<སྐྱུ་>> -

དབང་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་དབང་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ།།

སྦྱོར་[༢]བ་ལས་ཞེས་ཏེ། སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སོགས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཟོ་གནས་དང་། སྤྲུལ་སེམས་སོགས་ཆོས་ཅན། དབང་གི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྤོང་ངེས་[༣] སེམས་བཞིན་དུ། ས་བོན་ཡོད་ཅིང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་། མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེད་འདོད་ན། འབད་པ་ཙམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མངོན་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན།

ཀུན་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའམ། ལུང་དུ་བསྟན་པའམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་རུང་ཆོས་གང་དང་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དང་དེའི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པའོ།།

ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོ་བར་སླའོ།།

གཉིས་པ་(ས་བོན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པའི་དམིགས་བསལ་)ནི།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> སྦྱར།

[༣] <<ཞོལ་>> སྤོང་།

རྩ་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་[༧]ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་བཅད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས། སླར་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དང་མི་ལྡན་ཏེ། ལོག་ལྟས་བཅོམས་ནས་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་བོ་ཐ་ཤལ་གྱི་ལྡན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཏན་དུ་ལྡན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་སྟེ། རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པའོ།།

ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། ལོག་སྲེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་གཏན་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་རིགས་ཆད་པའི་སྒོ་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས། འདིར་རིགས་ཆད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པ། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་དེ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ནི། ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ལྡན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལྡན་པ་ལ་མཁས་པས་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན།

ལྡན་པ་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཕེལ་

[༧] <<རྩ་བཞི་>> + པ།

བ་དང་འགྲིབ་པ་ཤེས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ། རྒུད་པ་
གང་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྗེས་
སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ།།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། དངོས་དང་བརྒྱུད་[7]པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྡན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཤེས་ཤིང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས་འབྱོར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རྒུད་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་འཛིན་པར། ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒུད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།

རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །བདག་འཛིན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དང་། །མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལེགས་པར་བཤད།།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་པོའོ།། །།བམ་པོ་གསུམ་པ།

དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།བམ་པོ་གསུམ་པ།

[7] <<སྐུ་>> བརྒྱུད།

ལེའུ་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་རྣམ་ངེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྨྲར་ཏེ་བཤད་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་སོགས་འབེལ་གཏམ་གོ[༧]ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། འཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ།།

བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བདེན་པ་རྣམ་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་

---

[༧] <<ནླ་>><<སྐྲུ་>> གྱི་སྒོ།

པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ།།

འཕགས་པའི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་སྡུག་ཀུན་གཉིས་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་དང་། འགྲུབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།།

དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔས་བསྡུས་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སེམས་ཅན་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཟིན་པའི་འདུ་བྱེད་སྣོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་)ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་།

ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་

རྒྱུར་འཛིན་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་གཅིག་པོ་ནས་བྱུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བློས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱུས་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པའོ།།

འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་ཐར་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྱ་ནོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་མེད་པར་འཛིན་པའོ།།

ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་བཞི་ནི། ཐར་ལམ་མེད་སྙམ་པ་དང་། བདག་མེད་བསྒོམས་པ་ལམ་ངན་པ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། བདག་བསྒོམ་པ་ཐར་ལམ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཐར་ལམ་མེད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའོ།།

དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག །དུ་མ། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ནས། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱེ་ནུས་སུ་ཚད་མས་རྟོགས་ནས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

འདི་དག་གི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབས་[༧]པའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ་གཉིས། གང་སྐྱེ་བ་བཅུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འགྲོ་བ་

---

[༧] <<སྒྲུ་>> བསྒྲུབ།

རིགས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

སེམས་ཅན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། འོད་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་དང་། དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་། གྱ་ནོམ་སྣང་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་། འོག་མིན་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའོ།།

སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། བཙུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་གནས་རིགས་ཉི་ཤུའམ། སོ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ནམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སོ་དྲུག་ནི། ཚ་དམྱལ་དང་། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། གླིང་བཞི་དང་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གནས་གཞན་དྲུག་དང་། ཉི་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བའི་སེམས་

ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སོ། །ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི། ལྷ་དང་མི་དང་ལྡན་ཅིག་[7]རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། གནས་གཞན་མེད་པར་བཤད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ། དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་[8]བཅད་པ་ན་གནས་པར་བཤད་དོ།།

ངན་སོང་གསུམ་ནི། ན་ར་ག་ཞེས་པ། ནྲ་ག་ཆགས་པའམ། དགའ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནས་བཀག་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དགའ་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་དམྱལ་བ་དང་། པྲེ་ཏ་ཞེས་པ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པས། བཟའ་བཏུང་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་མ་ལྡོག་པར་འགྲོ་བས་ཡི་དྭགས་སོ། །དུད་འགྲོ་ནི། ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་ལྟར་འགྲེང་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་དུད་དེ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚེ་ཚད་སོགས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སའི་དངོས་གཞི་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས། མི་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་སོགས་སོ།།

གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རིགས་གསུམ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་ལྷ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། དེའི་གོང་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བཞུགས་པའི་གནས་གཞན་མ་རིགས་[9]ལྷ་འདས་ནས། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ལྷ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པ་ནི། ནོར་ལྷ་བརྒྱད་དང་། ཉི་མའི་བུ་བཅུ་གཉིས་དང་། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག །ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་[10]གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ན། འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་[11]སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དབུས་ན་ལྷའི་དབང་པོ་

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ལྡག
[8] <<སྐུ་>> བརྒྱས།

[9] <<བླ་>> གཙང་མའི་རིས།
<<སྐུ་>> གཙང་མའི་ས།

[10] <<བློ་>> ཁྱེར།
[11] <<བློ་>><<ཞོལ་>> - <<བླ་>> བརྒྱད།

གནས་པ་དང་སོ་གསུམ་མོ། །ཡང་གནས་སོ་གསུམ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སོ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་སོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།།

བསམ་གཏན་སྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དག་ཅིང་ཚངས་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བས་ཚངས་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་པ་དང་། ཚངས་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པ་རྣམས་ནི། འོད་ཀྱི་ཁྱེན་རང་[༧]འོད་འཕེལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་འོད་ཆུང་སོགས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་པ་རྣམས་ནི། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགེ་བར་བཏགས་པས་དེ་འཕེལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་དགེ་ཆུང་སོགས་སོ།།

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འོག་མ་གསུམ་ནི། ས་གཞི་སྤྲིན་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས་སྤྲིན་མེད་དང་། བྱམས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། གནས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབྲས་བུ་ཆེའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམ་འཇུག་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་བསྒོམ་པ་ཤས་ཆུང་བ་དག་དེར་སྐྱེས་པས་མི་ཆེ་བ་དང་། འཁྲོད་པ་མེད་པས་མི་གདུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་མིག་སྣང་མཛེས་པས་གྱ་ནོམ་སྣང་དང་། མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་། ཆུ་ཞེང་[༣]ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས། གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གང་གི་ཡང་འོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་འོག་མིན་ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་སྔྲ་བཤད་པ་ཙམ་མོ།།

གཟུགས་མེད་རིགས་བཞི་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའོ་སྙམ་དུ་གཟུགས་སོགས་ལས་ཆགས་བྲལ་བསྒོམས་པ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རིགས་བཞིའོ།།

གཉིས་པ་(གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

[༧] <<སྐུ་>> དང་།

[༣] <<སྐུ་>> ཞེང་།

རྩ་བ། སྐྱེ་བའི་གནས་གང་ཞེ་ན།

སྐྱེ་བའི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏེ།

སྣོད་[༡]ཀྱི་ཞེས་སོ། །བཤད་པ་ལ་འོག་གཞིར་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་དང་། གནས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་དངོས་སྦྲེལ་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟེན་ཏོ། །ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།།

རླུང་གི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ལས༔བྱུང་ནས་བྱུང་[༢]ཞིང་། དངོས་སུ་རླུང་དལ་བུ་དང་འཇམ་པོ་ལས་ཁ་དོག་སྔོ་སྐྱ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་པ་འོག་གཞིར་གནས་པ་དང་། ཡང་རློ་ན་གནས་པའི་རླུང་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་གནས་པའི་རླུང་དཀྱིལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྲིན་ཆགས་པ་ལས་ཆར་ཕབ་པ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་)ལ།

རྩ་བ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་རི་རབ་དང་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། གླིང་བཞི་དང་། བར་གྱི་གླིང་བརྒྱད་དང་། །ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་དང་།

སའི་ཞེས་ཏེ། རི་རབ་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་(གནས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ནི།

[༡] <<རློ་>><<ཞོལ་>> སྣ་ཚོགས།

[༢] <<སྐྱུ་>> བརྒྱུད་ནས་འབྱུང་།

རྩ་བ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རི་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་དག་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཞན་དག་དང་། ཚ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གི་གནས་གཞན་རྣམས་དང་།

རྒྱལ་ཆེན་ཞེས་ཏེ། ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་གཞན་གཉིས་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་འདོད་ལྷའི་གནས་གཞན་བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་གཞན་དང་། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་གནས་གཞན་ནོ།།

བཞི་པ་(སྟོང་གསུམ་དུ་འཇིག་པའི་ཚུལ་དངོས་སྦྱོར་ཏེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་འཇིག་ཆགས་དུས་མཉམ་པར་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་མཚོན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉི་མ་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཕྱོགས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ནི་[༧]སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ན། ཟླ་བ་སྟོང་དང་། ཉི་མ་སྟོང་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྟོང་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྟོང་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་སྟོང་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་སྟོང་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་སྟོང་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> ཀྱི།

རྣམས་ཀྱི་གནས་གཞན་སྟོང་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་གཞན་སྟོང་པོ་འདི་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་ཏོ།།

ཉི་མ་ཞེས་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོང་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་གཞན་སྟོང་ལ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་སྟོང་ལ། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐོར་བའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དག་འཇིག་ཆགས་དུས་མཉམ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནི་མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འཆགས་སོ།།

སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་འཇིག་ཆགས་སྔ་ཕྱི་མི་འདྲ་བར་རེས་འཇོག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དཔེ་དང་དོན་གྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་མཚོན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཉའ་ཤིང་ཙམ་འབབ་ན། བར་སྣང་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། མཚམས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། མཚམས་མེད་དེ་གཞན་དག་ནི་འཇིག་གོ །གཞན་དག་ནི་ཞིག་ནས་འདུག་གོ །གཞན་དག་ནི་འཆགས་སོ། །གཞན་དག་ནི་ཆགས་ནས་འདུག

གོ །ཤར་ཕྱོགས་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་[༧]དེ་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་(སྡུག་བསྔལ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ།།

སེམས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བཅུད་དང་སྣོད་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྨིན་དང་བདག་འབྲས་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ལ་གསུམ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེའི་རྒྱུ་དང་། རྟོག་གེ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི།

ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་ཆོས་ཅན། སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ །

---

[༧] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཀྱང་། <<པེ་>><<སྣར་>> དུ་ཡང་།

སྨོན་ལམ་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྟོག་གེ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་བས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་དག་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ན། རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་བས་ན།[༧] དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་སྐྱེད་ཚུལ་དང་འཇིག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གེ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་[༨]ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་གསུམ་ཕན་ཚུན་འདུས་པའི་ཚུལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ན་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །འཆི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ།།

[༧] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> ནས།

[༨] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> + མ།

ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ནས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བའི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བཞི། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ནང་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། དོག་[༡]པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངལ་དུ་དོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ན་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་ལྷར་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་[༢]བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ནང་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒ་བ་ལ་[༣]སྡུག་བསྔལ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་རྒ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། ན་ཚོད་འགྱུར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། རྒ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ན་ཚོད་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་མཐུ་སྟོབས་དང་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཚེ་ཉམས་པ་ལས་[༤]ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ན་བའི་[༥]སྡུག་བསྔལ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། ཁམས་འགྱུར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཁམས་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། སྡུག་

---

[༡] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>> དོགས།

[༢] <<ལམ་རིམ་ཆེ་བ་>>ནང་(༢༡༣)འདི་དྲངས་ཚེ། འབྲལ་ཞེས་བྱུང་།

[༣] <<སྣ་>> བ། <<སྐུ་>> བའི།

[༤] <<སྐུ་>> བས།

[༥] <<སྣོ་>> -

བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ལ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དུ་མེད་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། སྲོག་ཟད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །འཆི་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་སྡུག་པ་དང་། རྩ་འཛིང་སྡུག་པ་དང་། འཁོར་སྡུག་པ་དང་། ལུས་སྡུག་པ་དང་བྲལ་[༧]ཞིང་། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། ཕྲད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། དགྲ་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་བ་དང་། ཆད་པས་བཅད་དོགས་འཇིགས་པ་དང་། ཚིག་ངན་པའི་སྒོ་ནས་སྨད་པས་འཇིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་དང་འགལ་བ་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་སོང་དོགས་ནས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བས་ཡིད་ལ་མྱ་ངན་བྱེད་པ་དང་། ངག་ཏུ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> འབྲེལ།

དང་། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཞིང་འདོད་པས་གདུངས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མ་ཚང་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། སྔ་མ་ཐོབ་ཟིན་དང་བྲལ་བས་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདི་ནི་ད་དུང་མ་ཐོབ་པས་སྡུག་བསྔལ་བའོ།།

བཞི་པ་(གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་ན། གནས་ངན་ལེན་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་ན་ཞེས་སོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང་།[༡] སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་གསུམ་པན་ཚུན་འདུས་པའི་ཚུལ་)ལ་[༣]དྲུག་དང་བརྒྱད་ཀྱི་བསྡུ་ཚུལ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ཏོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ཡང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དྲུག་ཡིན་ཡང་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ།།

དེ་དག་ནི་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དྲུག་ཏུ་འདུ་ཤིང་། དྲུག་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> + མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང་།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དང་།

ཏེ།[༢] རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་གསུམ་ན་ཚོད་གྱུར་པ་དང་། ཁམས་གྱུར་པ་དང་། སྲོག་གྱུར་པས་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བསྡུས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གང་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་གསུངས་ན། ཅི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྡུས་སམ། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་བསྡུས་ཤེ་ན།

གང་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་ཏེ།[༣] སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་གསུངས་པ་འདིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་འདིས་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་འདིས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །

གཅིག་གིས་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་ཏེ། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས། གསུམ་པོ་ལས་ཀུང་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

---

[༢] <<བློ་>><<ཐོལ་>> ཞིང་།

[༣] <<ཕེ་>><<སྣར་>> སོ།།

རྩ་བ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་གང་ཡིན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནས་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བའོ།།

སྐྱེ་བའི་ཞེས་ཏེ། སྔར་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བཤད་པ་གཉིས་པོ་འདིར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་བདུན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཐ་མ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་[༡]ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། དང་པོ་བདུན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་པས་བློ་ཀུན་རྫོབ་པས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཐ་མ་ནི་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མི་རྟག་པའི་[༢]མཚན་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

---

[༡] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐུ་>> + བ།

[༢] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> པ་ཉིད་ཀྱི།

མི་རྟག་པའི་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོང་བདག་མེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མི་རྟག་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད། མི་རྟག་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་མམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །སྟོང་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའོ། །བདག་མེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བཞི། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

མི་རྟག་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ནད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒུད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྣོད་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

གང་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནས། སྣོད་འཇིག་པ་དང་། ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་ལྔ། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་གཞིའི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

དང་པོ་ལ་རྟག་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ནི།

རྩ་བ། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བདག་དང་། བདག་གི་དུས་རྟག་ཏུ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཇིག་པའོ།།

མེད་པའི་ཞེས་སོགས། དྲིས་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གང་། བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་ཞིང་། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་དོན་ནི། མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་[༧]བའོ། །འབྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉམས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །ཉེ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའོ།།

འགྱུར་བའི་ཞེས་ཏེ། འགྱུར་བ་དང་འབྲལ་བ་དང་ཉེ་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྫས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྫས་ལ་སོགས་པ་སྔར་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ཕྱིས་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་དབང་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉེ་

[༧] <<སྣ་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>> འགྱུར།

བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པས་ནོན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་རྒྱུས་འབྲེལ་བའོ།།

མི་རྟག་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེས་པའི་[1]ཕྱིར།

བཞི་པ་(དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྐད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་ཕན་ཆད་དུ་མི་གནས་པའོ། །རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ།།

སྐད་ཅིག་གི་ཞེས་ཏེ། ཐ་བ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་[2]ཏེ། རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡུན་རིང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(མཚན་གཞིའི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་དང་། སེམས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ནད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཁམས་དང་། ན་ཚོད་དང་། སྲོག་རྣམས་འགྱུར་བའོ།།

ནད་ལ་[3]ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དང་ན་ཚོད་དང་སྲོག་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

[1] <<སྣ་>> པར་སྐྱེ་བའི། [2] <<སྣ་>><<སྐུ་>> - [3] <<རྩ་བཞི་>> ནད།

རྩ་བ། སེམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རེས་འགའ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་། རེས་འགའ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་དང་། བསྡུས་པ་དང་། ཀགཡེངས་པ་དང་།[༡] བྱིང་བ་དང་། རབ་ཏུ་གཟུང་བ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མི་རྒོད་པ་དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སེམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ།།

སེམས་ཞེས་ཏེ། སེམས་མི་རྟག་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་སྟེ། དུག་གསུམ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་མ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིད་རྨུགས་ཀྱིས་བྱིང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་བྱིང་བའི་སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དམིགས་པ་གཞན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒོམས་ནས་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་རྒོད་པའི་སྤང་གཉེན་དང་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མ་ཞི་བ་དང་ཞི་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སེམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་བ་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྒྱུད་པ་ཉིད་དོ།།

[༡] <<ས་>> –

ཡོངས་སྤྱོད་ཅེས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པའི་མཐའ་རྒུད་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྣོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྣོད་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

སྣོད་ཅེས་ཏེ། ལན་ལ། སྣོད་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དང་། འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་དང་། བསྐལ་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། མེ་དང་། ཆུ་དང་། རླུང་ངོ་།།

སྣོད་འཇིག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་)ལ། དངོས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འཇིག་ཆགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་པ་ན་བསྡུས་པ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ།།

འཇིག་པ་ན་ལུས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མེས་འཇིག་པའི་ཚེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་ལ་གསུམ་པ་དང་། རླུང་གིས་འཇིག་པ་ལ་བཞི་པ་ལུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འཇིག་ཆགས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་འགགས་པས་འཇིག་ཅིང་འཆགས་སོ།།

བསམ་གཏན་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འོག་མ་རྣམས་ལྟར་སྣོད་བཅུད་རིམ་ཅན་དུ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུད་ཀྱང་གཞལ་མེད་ཁང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་ཅིང་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བསྐལ་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་)ལ། བསྐལ་པ་བར་མ་བསྟན་པ་དང་། བསྐལ་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ་སྟེ། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། མཚོན་ཆའི་[7]བསྐལ་པ་བར་མ་དང་།[8] དེ་དག་གིས་བསྐལ་པ་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།།

བསྐལ་པ་ཞེས་ཏེ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ན། བསྐལ་པ་བར་མ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐུབ་པ་དེའི་ཚེ། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་སྐྱོལ་ཅིང་སྲོག་འཛིན་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་རྙེད་ན། རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཅུག་ནས་བསྲུང་བར་བྱེད་དགོས་པ་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པ་དེའི་ཚེ། ཡམས་ནད་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་ལོ་བཅུ་ཐུབ་པ་དེའི་ཚེ། གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་ན་གསོད་སེམས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ། མཚོན་གྱིས་ཕལ་ཆེར་གསོད་པར་བྱེད་པ་མཚོན་ཆའི་[9]བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱིས་བར་བསྐལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་དང་། གཉིས་པའི་རྒྱུ་གཏི་མུག་དང་། ཐ་མའི་རྒྱུ་ཞེ་སྡང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(བསྐལ་པ་གཞན་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བསྐལ་པ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་འཇིག་ཆགས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཞི་དང་། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་བསྐལ་ཆེན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མར་འགྲི་བར་[10]གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་དང་། ཡར་འཕེལ་བ་དང་མར་འགྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྟེ།

འཇིག་ཆགས་གང་རུང་རེ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་དེ། སྔར་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་མར་འགྲིབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྲིབ་པ་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཡ་ཐོག་རིང་མོར་གྲགས། ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་

[7] <<པེ་>><<སྣར་>> གྱི།
[8] <<རྩ་བཞི་>> སྟེ།
[9] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> བྱའི།
[10] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> བ་བར། <<པེ་>><<སྣར་>> བའི་བར།

དང་། འགྲིབ་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེར་བྱས་པའི་བར་གྱི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཐ་མར་འཇིག་ཧྲེན་འཇིག་པ་ནི། བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་འཕེལ་བ་ནི། བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་མཚོན་པའི་འཇིག་ཆགས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཞི་)ནི།

རྩ་བ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་འཇིག་གོ །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པར་འདུག་གོ །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་འཆགས་སོ། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ནས་འདུག་གོ །

བར་གྱི་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་(དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་བསྐལ་ཆེན་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའོ།།

དེ་དག་གི་[༧]ཞེས་ཏེ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རེ་རེར་བྱས་པའི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཚོགས་བསགས་པས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་མམ།[༣] སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(ཞར་བྱུང་)ལ། བསྐལ་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེས་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འཆི་འཕོའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསྐལ་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་དོ།།

བསྐལ་པ་ཞེས་ཏེ། བསྐལ་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཚངས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཚད་དང་། བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་དང་། དྲུག་ཅུ་ལ་བསྐལ་པ་བྱས་པ་

[༧] <<རྩ་བཞི་>> ནི།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གྱི།

ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཚེ་ཚད་བརྩི་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་ཅན་འཆི་འཕོའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་)ལ་མདོར་བསྟན་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚེ་ཟད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཟད་ལ་ལས་ཀྱང་ཟད་ནས། གནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ།།

སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེའི་ཚད་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚེ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འཆི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཚེ་ཟད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་མྱང་བས་བསོད་ནམས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དུས་ལ་མ་བབ་ཀྱང་འཆིའོ། །ལས་ཟད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ།།

ཚེ་ཟད་པ་ཞེས་ཏེ། གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ནུས་པ་རྫོགས་ནས་འཆི་བ་དུས་ལ་བབ་ནས་འཆི་བ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལ་རོ་མྱང་གི་སྲེད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། གནས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་གྱུར་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཏུགས་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞེས་སོ།།

ཡན་ལག་དངོས་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་[7]དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ།།

ཡན་ལག་གཉིས། མི་རྟག་པ་ཤེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་མི་འགལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་མཛོད་པ་ལ་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་བྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། འཇིག་པའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འཇིག་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉི་གའི་ཆར་གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་གོ་བར་ནུས་པའི་མཚོན་བྱེད་ལ་དགོངས་ནས་

[7] <<བློ་>> -

གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པར་ནུས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གནས་དང་བཅས་པ་སྐྱེས་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་གནས་དང་བཅས་པ་འཇིག་པ་ན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞེས་བྱེད་བྲང་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། གང་ཅི་ཚོར་ཡང་རུང་། འདི་ནི་འདིར་སྡུག་བསྔལ་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངས་[༢]ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་མི་འགལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་[༣]སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་གོ་བར་ནུས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བློ་ཡུལ་དུ་མཛད་ཞིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་མི་རྟག་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

---

[༢] <<ཞོལ་>> ངེས།<<སྣ་>><<སྐྱུ་>> -

[༣] <<རྩ་བཞི་>> པ།

སྟོང་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་[༡]ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གང་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་ནི། གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་ནུས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། དགག་གཞི་གང་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་གང་མེད་པ་ནི།

རྩ་བ། གང་ན་ཅི་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་པ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བདག་དང་བདག་གི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་དེས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གང་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ། གང་ཟག་རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གང་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག

---

[༡] <<རྩ་བཞི་>> པར།

མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་[1]དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ཞེས་སོ། །བདག་མེད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་)ལ། དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

རྩ་བ། དང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉེ་བར་གཟུང་བར་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉེ་བར་གཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉེ་བར་གཟུང་བར་ལྟའོ།།

དང་པོ་ནི་ཞེས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཿསྟོང་པ་[2]ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་བརྟགས་[3]ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

[1] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> ལས།　[2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ས།　[3] <<སྣར་>><<སྐུ་>> བཏགས།

པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤོང་ནུས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྟོང་ཉིད་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ནི། སྔ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ནི་[༡]སྐྱུར་འདེབས་ཡིན་ལ། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དེ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱའི། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་མཁས་པས་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

བདག་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་

[༡] <<བློ་>><<སྐྱུ་>> པའི། <<ཞོལ་>> པ།

ཀྱིས་བདག་མེད་པའོ། །

འདི་[༡]ལྟར་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྡེ་བཏགས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་། རང་ཉིད་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ལུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ལ། བརྒལ་བ་ལ།[༢]

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡི་བ་མེད་དོ། །འདི་ནི་ང་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་[༣]བཞིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།

ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། མདོ་ལས་བདག་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་རྒོལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཕྱིའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ནི་ང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པའོ་[༤]ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་བདག་གིཿབ་རྣམས་[༥]དང་། ནང་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གིཿབ་རྣམ་པར་[༦]བཀག་གོ །

[༡] <<རྩ་བའི་>> ཇི།
[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> དང་།
[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> དེ།
[༤] <<པེ་>><<སྣར་>> པ།
[༥] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> རྣམ་པ།
[༦] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> རྣམ་པ།

ཕྱིའི་ཞེས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་བདག་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཞི་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་བསྒྱུར་བྱར་མེད་པས། དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པས། ཕྱི་ལ་བདག་གི་བ་དང་། ནང་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དགག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་[༡]ཞར་ལ་བྱུང་བ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞར་བྱུང་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྐད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

སྐད་ཅིག་གི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་པར་བལྟ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། སེམས་དང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་དང་། སེམས་འགྱུར་ན་དེ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་དབང་བསྒྱུར་[༢]བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་སྨྲོང་བས་གྲུབ་པ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།[༣] རང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་སྐྱེ་འགག་གནས་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་

[༡] <<ལྷ་>> -

[༢] <<རྩ་བཞི་>> སྐྱུར།

[༣] <<གློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱ་>> -

སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་གྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་མཐར་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་བལྟའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྐྱེས་པ་མཐར་རྒྱུན་[༧] ཆད་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ། འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམ་གཞག་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཀྲལ་བ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་ཤེ་ན།

གཟུགས་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། གནས་ཚོད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ།

སྲིད་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་པ་ནི། རྫས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོའི་མཚན་

[༧] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> + མ།

ཉིད་མེད་པར། ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཐལ་སྙམ་པའོ། །གོང་[༡]བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བཞི་དམིགས་པར་ཐལ་ན། འོད་སོགས་ལ་སྲ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བཞི་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ག་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའོ། །གཟུགས་གང་ཡིན་འབྱུང་བཞི་འདུས་པ་དང་། འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྔིད་པ་སྟེ་རིགས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་བྱས་པའི་དོན་ནི།[༢] འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གནས་ཚོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདུས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་པའི་འདུས་པ་ཡང་ཡོད། འབྱུང་བ་
གཉིས་ལས་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ནས། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱུར་པ་ཡང་
ཡོད་དོ། །རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་
འདུས་པ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པའོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ།།

འདུས་པ་ཞེས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་པ་གང་ལ་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་དེ། དེ་ན་ཡོད་ལ། ས་རྡོག་སྐམ་པོ་དང་། དེ་ཉིད་གཤེར་བ་དང་། དེ་ཉིད་དྲོ་བ་དང་། གཤེར་ཞིང་དྲོ་ལ་འབྲིལ་[༣]ཞིང་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གཟུགས་ལ་ཡང་འོད་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲ་དང་དྲི་དང་བཅས་པའི་རླུང་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བ་ལྟ་བུ་འདུས་པ་གང་འབྲས་གཟུགས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཞི་དང་ལྡན་པ་གང་དམིགས་པ་དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<སྣོ་>> གང་།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཏོ།། <<སྣ་>> ནོ།།

[༣] <<ཞོལ་>> འདྲིལ། <<སྐུ་>> འགྲིལ།

གཉིས་པ་(རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམ་གཞག་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་)ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི།

རྩ་བ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ནི་གཟུགས་འདུས་པའོ་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལུས་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་བཞག་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཅན་གང་ཡིན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞག་པའི་ཚུལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི།

རྩ་བ། བློས་མཐར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རིལ་པོའི་
འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་གཞིག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རྫས་སུ་ཡོངས་སུ་[༧]གྲུབ་པ་
མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བློས་ཞེས་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་[༨]ཆ་དང་ཆ་ཕྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་ཆ་མེད་ཀྱི་རིལ་པོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རང་དབང་བའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་མ་བསྡུབས་པ་དང་། བསྡུབས་པ་
དང་། བསྡུབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མ་བསྡུབས་པའང་ཡིན་པ་ཡང་
ཡོད། བར་མ་མ་བསྡུབས་པ་ཡང་ཡོད། བསྡུབས་ལ་མ་བསྡུབས་པ་ཡང་
ཡོད། ཆེས་བསྡུབས་ལ་བསྡུབས་པ་ཡང་ཡོད། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བསྡུབས་ལ་
བསྡུབས་པ་ཡང་ཡོད། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་[༩]ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྣང་ཞིང་
བསྡུབས་པ་ཆེན་པོར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དོ།།

---

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༨] བྱེད་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

[༩] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> -

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་ནས། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྣང་ཞིང་བསྒྲུབས་པ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་པའི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་སྡུག་བསྔལ་དངོས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལྟར་སྣང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །བསྒྲུབས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །བསྒྲུབས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །བར་མ་མ་བསྒྲུབས་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །བསྒྲུབས་ལ་མ་བསྒྲུབས་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ།།

སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། སོཿསྐྱེ་བའི་[༧]དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། དགེ་རྩ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ། གཉེན་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་མ་བསྒྲུབས་པ་དང་། འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུབས་པ་དང་། འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཙམ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་དང་། ས་བོན་མ་སྤངས་པས་བསྒྲུབས་པ་ཡང་ཡིན། མ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བར་མ་ཡིན་ལ། ཐར་

[༧] <<ལྷ་>> སྐྱེའི།

པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་དང་མི་ལྡན་པས། བར་མ་མ་བསླབས་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་སྤྱངས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། བསླབས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་བསླབས་པ། བསླབས་ལ་མ་བསླབས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཆེས་བསླབས་ལ་བསླབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་བསླབས་ལ་བསླབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་གི་དབང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་མིང་དང་གཟུགས་སོ།།

འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དན་སོང་ཉོད་གཤེར་དང་སྔོང་སྐྱེས་ལས་འདས་པས་བསླབས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ངེས་སུ་བྱས་པས་ཆེས་བསླབས་ལ་བསླབས་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བསླབས་ལ་བསླབས་པ་མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྡུག་བསྔལ་ལྟར་སྣང་བ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྣང་ཞིང་བསླབས་པ་ཆེན་པོར་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་མིའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ། སྡུག་བསྔལ་དུ་སྣང་ཞིང་བསླབས་པ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་སྣང་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། འཆི་སེམས་དང་། འཆི་བའི་ཚེའི་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བར་དོའི་སྲིད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ

དང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་སེམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཆི་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་འཆི་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཡོད་པ་སྟེ། རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སམ། གཞན་གྱིས་བསྐུལབས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སེམས་[༡]ཀྱྀ་བ་གསལ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་པའི་འཆི་བར་བལྟའོ། །རང་གི་མི་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་སམ། གཞན་གྱིས་བསྐུལབས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སེམས་[༣]ཀྱྀ་བ་གསལ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་པའི་འཆི་བར་བལྟའོ། །སེམས་ཀྱི་ཀྱྀ་བ་གསལ་ཡང་རུང་མི་གསལ་ཡང་རུང་རྐྱེན་དེ་གཉི་ག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་འཆི་བར་བལྟའོ།།

འཆི་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། འཆི་སེམས་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་དགེ་རྩའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའམ། གཞན་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ཡང་རུང་། འཆི་སེམས་ཐ་མ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྔ་སྲོལ་སེམས་གསལ་བའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་སོགས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་། སེམས་གསལ་བའི་ཚེ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་། རྐྱེན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། དགེ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་འོག་མ་ཉིད་སྣད་གྲང་བར་འགྱུར། མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་སྟོད་གྲང་བར་འགྱུར་རོ།།

དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ནི་འཆི་བའི་ཚེ། འོག་མར་ལུས་སྣད་

---

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> + ཀྱི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> + ཀྱི།

གྲང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྟོད་ཀྱི་དྲོད་བསྡུས་ནས་སྙིང་ཁ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་ལ། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལོག་སྟེ་ལུས་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བར་དོའི་སྲིད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་)ལ། ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་བར་མ་[1]སྲིད་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་ཚེ་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཕྱར་བ་ནག་པོའམ། མཚན་མོ་མུན་པ་མུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ། ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། འཆི་སྲིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་དོ་གྲུབ་པ་ལ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་དང་མཐོང་སྣང་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ནག་པོ་སོགས་སྣང་བའི་ཕྱིར། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད་ལ་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་སོགས་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ལྷའི་བར་དོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། མིའི་སེར་པོ་དང་། དམྱལ་བའི་ནག་པོ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྔོན་པོར་བཤད་པ་ལུས་དང་མཐོང་སྣང་མ་ཕྱེ་བར་བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་བར་མ་སྲིད་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ནའོ། །གཟུགས་མེད་པ་ནས་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ནའོ།།

བར་མ་ཞེས་ཏེ། ཁམས་འོག་[2]མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ནས་[3]འོག་མ་གཉིས་སུ་འཕོ་བ་མ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་བར་སྲིད་མེད་དེ། གང་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དེར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་ས་གཞན་དུ

[1] <<སྣ་>> -

[2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བར།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ན།

བགྲོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྣམ་གྲངས་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་དྲི་ཟ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། དྲིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་དྲིས་བརྟས་པར་བྱེད་པས་དྲི་ཟ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཞི་པ་(ཚེ་ཚད་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། རེ་[༡]ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་ཏེ། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འཆི་འཕོའོ། །ཇི་སྲི་ན་ཕྱོག་གོ །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་སོག་གོ།[༢] སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཐགས་[༣]ཐོགས་མེད་དོ། །རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མྱུར་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཐོགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །མཛོད་ལས། མིའི་བར་སྲིད་ཁར་ནས་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་། བར་སྲིད་གཞན་དུ་མི་སྤོག་པར་བཤད་ལ། འདིར་ནི། མིའི་བར་སྲིད་གྲུབ་པའི་རྗེས་ལ་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འགྱུར་ནས་དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་ལྟ་བུ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་(ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་)ནི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་དང་། དབང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྲང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་འགག་ཅིང་ནུར་ནུར་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ།།

[༡] <<རྩ་བཞི་>> དེ།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> ལ་སོགས་པའོ།།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> ཐག

སྲང་མདའི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་དུ་མས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། བར་སྲིད་འགགས་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ལ། སྐྱེ་གནས་ལ་སྲེད་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྐྱེན་དང་། ཁོང་ཁྲོས་བར་སྲིད་འགག་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་དབང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་བོ།།

དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་ཏེ། བར་དོའི་སྲིད་པ་འགག་ཁ་མ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོག་[༧]མ་ཉིད་དུ་ནུར་ནུར་འགྱུར། །ནུར་ནུར་པོ་ལས་མེར་མེར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འདི་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཞག་བཞི་ཡོན་པ་ན། བཙའ[༣]བར་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།

ཀུན་འབྱུང་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ།།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་

---

[༧] <<བློ་>> ཐོབ།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> རྩ།

སྐྱེད་བྱེད་དོ། །དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་[༧]ལས་ཀྱི་ཞེས་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་(མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ལ། མདོ་ལས་སྲེད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་འདི་དང་མི་འགལ་བ་དང་། གཙོ་བོར་སྨྲ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་སྲེད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བ་ནི།

རྩ་བ། གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲེད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པར་བསྟན་པས་བསྟན་ཏོ།།

གཙོ་བོར་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་སྲེད་པ་འབའ་ཞིག་ཀུན་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་ཀུན་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། མདོ་ལས་བསྟན་པ་ནི། སྲེད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྲེད་པ་ནི། འདོད་པའི་སྲེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་དང་། འཇིག་པའི་སྲེད་པའོ། །སྲེད་པ་ཡང་ཞེས་པའི་ཚིག་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་དང་བཞི་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་(གཙོ་བོར་སྨྲ་བ་)ལ། བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། གཙོ་བོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏོ།།

གཙོ་བོའི་ཞེས་ཏེ། སྲེད་པའི་གཙོ་བོའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནས། རྣམ་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> -

པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྲིད་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའོ།།

ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྲིད་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། མི་ཕྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གའི་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། འདོད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་ལོག་པས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཚོལ་ཞིང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྟེ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་སྲིད་པ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུར་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཁམས་དང་། རིས་དང་། སྤོང་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་བལྟའོ།།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གྲངས་

སོགས་དགུ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་། དེ་གཉེན་པོས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གྲངས་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གམ་བཅུའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཅུར་འགྱུར་རོ།།

གྲངས་ཞེས་བསྟན་བཤད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གམ་བཅུར་[1]ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ལ་ལྔར་མ་ཕྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

མཚན་ཉིད་ཅེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །རྒྱུད་ཞི་བ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་བདེན་དང་། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྐྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པར་བྱ་བ་)ལ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི།

རྩ་བ། འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སྣང་བར་[3]གྱུར་པ་དང་། དེ་ལ་

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཙུར།

<<སྣ་>> གམ་ཙུར།

[3] <<པེ་>><<སྣར་>> གནས་པར།

ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། ཡུལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་དམིགས་པ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཞིན་[༡]མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པར་བལྟའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དམིགས་པའོ། །མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ས་གོང་མ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དམིགས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡང་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་སོགས་གསུམ་མ་གཏོགས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། ས་འོག་མས་བསྡུས་པའི་གོང་མ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་འདོད་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེ་ལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ངར་འཛིན་པ་མེད་པས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་[༢]དང་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ཀྱང་། རང་མལ་[༣]དམིགས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་སྲེད་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

[༡] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> གཞན།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> + གསུམ།

[༣] <<སྣར་>> ས་ལ།

རྩ་བ། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །གཞི་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའོ།།

འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས། དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་དང་། ང་རྒྱལ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གཞི་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གཞི་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཚུངས་ལྡན་ནི།

རྩ་བ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཇི་ལྟ་བར་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། །ལྟ་བ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་[༧]ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་དང་མཚུངས་པར་

[༧] <<སྣོ་>> པས།

ལྡན་གྱི། ཁོང་ཁྲོ་དང་ཟེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་གཉིས་བློ་གཅིག་གི་[༧]འཁོར་དུ་དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།[༨] ཐམས་ཅད་དུ་གྱུར་ནས་བློ་གནས་པ་མེད་ན། དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ཡང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་དེས་སེམས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ང་རྒྱལ་ཡང་ཁྲོ་བ་དང་ཟེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དེས་སེམས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡེ་[༩]ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྟེན་ནམ་རྫས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་རྣམས་གོ་བར་ཟད་ལ།

རྩ་བ། ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ཐམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

ཁྲོ་བ་སོགས་ཞེ་སྡང་གི་ཆར་གཏོགས་རྣམས། སེར་སྣ་སོགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོ་ཆགས་བཞིན་དུ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> གིས།

[༨] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> -

[༩] <<ཀུན་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་>>(༣༥། ༢)ནང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཞེས་འབྱུང་བས། ཡིད་ཅེས་མིན་ནམ་སྙམ།

ཕྱིར། འཛིན་སྟངས་མཐུན་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རང་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཛེམས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་[༡]ན། མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྨུགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སེམས་མི་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་[༢]བ་དང་། རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་བསྲུངས་པ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། ཆུ་བོ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མདུད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། དྲི་མ་དང་། སྡིག་པ་དང་། ཟུག་རྔུ་དང་། ཅི་ཡང་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་། ཕོངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། འཐྲུག་པ་དང་། འཐབ་པ་དང་། རིམས་ནད་དང་། ནགས་སྦྱོར་དང་། གགས་ཞེས་བྱ༵བ་དག་[༣]གོ །

རྣམ་གྲངས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་སྤང་དཀའ་བའི་ཉེས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་

[༡] <<ཞོལ་>> འཛིན།

[༢] འཕྲོ་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[༣] <<ས་>> བདག

པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཇི་ལྟར་གང་དུ་སྦྱོར་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དགུ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའོ།།

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ཀུན་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནས། སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་ནི།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡིད་མི་འབྱུང་བས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རོ།།

རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། གང་གི་[༧]སྦྱོར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་། གང་དུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་པ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

---

[༧] <<སྐུ་>> གིས།

གཉིས་པ་ཁོང་ཁྲོའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི།

རྩ་བ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཏེ། དེས་ན་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

ཁོང་ཁྲོ་བས་ཞེས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་སོགས་གསུམ་ལ་མནར་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མི་འདོར་བས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ང་རྒྱལ་བདུན་ཏེ། ང་རྒྱལ་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ།།

ང་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་བདུན་པོ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་དང་པོ་ང་རྒྱལ་ནི།

རྩ་བ། ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ཆུང་ངུ་བས་བདག་ཆེ་བའམ། མཚུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་བས་བདག་ཆེ་བའམ། ཆེ་བ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་བ་བས་ཀྱང་བདག་ཆེས་ཆེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གམ་

བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པར་བདག་གིས་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ཆེས་འཕགས་པ་བས་བདག་ཅུང་ཟད་གཅིག་གིས་ཆུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ། བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ང་རྒྱལ་ཞེས་ཏེ། རིགས་དང་ཤེས་རྒྱ་སོགས་ཆུང་དུ་བས་བདག་ཆེ་བའམ་རང་དང་མཚུངས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛོལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དེ། དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

ང་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས། དེ་མ་ཤེས་པས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི།

རྩ་བ། མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པའོ། །མ་རིག་

པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་སོ། །དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

མ་རིག་པའི་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་ཀུན་གྱི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད། དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པས། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར།

ལྟ་བ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ལྟ་བ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་
བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལོ། །མངོན་
པར་ཞེན་ཏོ། །ལོག་ཿཔས་ངེས་[༧]པར་འབྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་
དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་
འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

ལྟ་བའི་ཞེས་ཏེ། ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་བདག་གྲོལ། གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་གྲོལ་བའི་བདག་སོགས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོག་པས་ངེས་འབྱུང་གི་ཐབས་ཚོལ། མཐར་ལྟས་རྟག་ཆད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད། ལོག་ལྟས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐར་པ་མེད། བདག་སྒོམ་པ་ཐར་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་ཞེན་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

དྲུག་པ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི།

རྩ་བ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ངན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པས་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ནི།

རྩ་བ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་ཞིང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བའོ། །དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བས་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མི་བསྒྲུབ་པས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དེ། དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེའི་དབང་གིས་བདེན་བཞི་ལ་འདོར་ལེན་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མི་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད། མི་དགེ་བ་བྱེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ཐྲག་དོག་གི་ཀུན་སྔོར་ནི།

རྩ་བ། ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་པ་རོལ་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པའོ། །ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་གཅེས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དེ། དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

ཕྲག་དོག་གི་ཞེས་ཏེ། རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པའི་ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པས་རྙེད་བཀུར་གཅེས་སུ་འཛིན་གྱི། ཆོས་གཅེས་སུ་མི་འཛིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་[༡]ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི།

རྩ་བ། སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཉིད་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའོ། །སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་སོགས་པ་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཡོ་བྱད་[༢]བསྙུངས་པ་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་པ་གཅེས་སུ་འཛིན་[༣]པས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་དོ།།[༤] དེས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་རོ།།

སེར་སྣའི་ཞེས་ཏེ། སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེར་སྣའི་

[༡] << བླ་>><<སྒྱུ་>> -

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> + པ།

[༣] <<ས་>> བྱེད།

[༤] <<རྩ་བཞི་>> དེ།

ཀུན་སྨྲོར་དང་ལྡན་པས་ནོར་གསོག་པ་གཅེས་སུ་བྱེད་ཀྱི། ཡོ་བྱད་ཙུང་བ་གཅེས་སུ་མི་བྱེད་ལ། དེའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འཆིང་བྱེད་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སླྰ་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཆིང་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་འཆིང་བ་དང་། གཏི་མུག་གི་འཆིང་བའོ། །

འཆིང་[༧]བ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་གསུམ་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་འཆིང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཆིང་བྱེད་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བས་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་འཆིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྡང་གི་འཆིང་བས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་འཆིང་བར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་གི་འཆིང་བས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་འཆིང་བར་འགྱུར་རོ། །

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བས་བསྡུས་པའི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཆིང་ཞིང་། འདོད་པ་བཞིན་དུ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད། ཞེ་སྡང་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཆིང་། གཏི་མུག་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས་པས་འཆིང་བར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སླྰ་དོན་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་

---

[༧] <<བློ་>><<ནོལ་>> འཆི།

བ་ན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་ནི་འཆིང་བ་རྣམས་སོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་དབང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ན། འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དཀའ་ཞིང་སྤང་དཀའ་བའི་ཉེས་པ་ལ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བདུན་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བག་ལ་ཉལ་ནི་བདུན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་བག་ལ་ཉལ་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ལོ།།

བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཞེས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་བདུན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་

ནི་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ།།

འདོད་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བར་ནི། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བདུན་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ཚོལ་བ་མ་སྤངས་པས་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ཚོལ་བ་མ་སྤངས་པས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཚོལ་བ་མ་སྤངས་པས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་གཉེན་པོ་ཆུང་ངུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཁེངས་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པས་ཐར་པ་དང་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་རྟོག་[༧]པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་སོམ་ཉི་ཟའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟའོ།།

འདོད་པ་ཞེས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་བདུན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་ཚོལ་བ་མ་སྤངས་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྲོའི་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་མ་སྤངས་པས་སྲིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར། ལམ་ལོག་པས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ། ལོག་པས་ཚངས་སྤྱོད་ཚོལ་བ་མ་སྤངས་པས་བག་ལ་ཉལ་བཞི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཚོལ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་

[༧] <<ས་>> རྟོགས།

བག་ལ་ཉལ་བདུན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོལ་བ་ཐ་མས་བག་ལ་ཉལ་བཞི་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། ལོག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐར་པ་ཆོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་ཆུང་དུ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད། བདེན་པ་བཞི་ལ་སྐྱོངས་པར་བྱེད། ཐར་པ་དང་ཐར་པའི་ཐབས་ལོག་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཞག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འབའ་ཞིག་པས་བྱེད་པ་དང་། དུག་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

ཉེ་བའི་ཞེས་ཏེ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་དེ། སེམས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འབའ་ཞིག་པས་བྱེད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་གཞན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ།།

ཉེ་བའི་ཞེས་ཏེ། ཁྲོ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་དེ། སེམས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོ་རེ་རེ་ནས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དུག་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེས་སེམས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་

བར་མི་འགྱུར། གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། སེམས་འདི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཅོམ་ལྡན་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་ལྔ། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཆིང་བའི་ཉེས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ནི་བརྒྱད་དེ་རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་དང་། དེ་དག་གི་གཞི་དང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་ན། ཡང་དང་ཡང་ཤས་ཆེར་[༧]སེམས་ལ་ཀུན་ནས་བཀྲིས་པར་[༣]བྱེད་པ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དག་གོ །

ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཞེས་ཏེ། བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ངེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྒྲ་དོན་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྨུགས་པ་ནས་ཁྲེལ་མེད་ཀྱི་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> + དགེ་བའི།

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཁྲི་བར།

བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པའི་དུས་ན་རྨུགས་གཉིད་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བགྲི་བར་བྱེད། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒོད་དམ་རྒོད་དུ་དོགས་པའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ན། རྒོད་འགྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བགྲི་བར་བྱེད། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣས་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བགྲི་བར་བྱེད། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྐྱེ་བའི་གཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀྱིས་བགྲི་བར་བྱེད་པས་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྱེར་བའི་ཉེས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆུ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ་འདོད་པའི་ཆུ་བོ་དང་། སྲིད་པའི་ཆུ་བོ་དང་། ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་དང་། མ་རིག་འི་ཆུ་བོའོ། །རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྱེར་[༧]བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆུ་བོ་དག་གོ །འདོད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ནི་དང་པོའོ། །སྲིད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ནི་གཉིས་པའོ། །ལོག་པས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། གནས་པ་དང་གནས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

ཆུ་བོ་ཞེས་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཆུ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱུན་[༣]ཕྱོགས་སུ་འཕྱེར་བར་བྱེད་པས་ཆུ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བོ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཡོན་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཆུ་བོས་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྱེར་བར་བྱེད། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་ཆུ་བོས་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྱེར་བར་བྱེད། ལོག་པའི་ཐར་པ་དང་ཐར་པའི་ཐབས་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས། ལྟ་བ་གནས་པ་དང་། མ་རིག་པ་གནས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྱེར་བར་བྱེད་པས་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

[༧] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཁྱེར།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> རྒྱུ་མཚན།

གསུམ་པ་(རྣམ་བྱང་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལྟ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། མ་རིག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །འབྲལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ།།

སྦྱོར་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་གཞི་ངོ་བོ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པས་སྒྲ་དོན་དང་། སྦྱོར་བ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སྤང་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །རྩོད་པའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཅིངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་དང་། ཁྱིམ་པ་རྣམས་སུ་རྩོད་དོ། །རྩོད་པ་དེའི་རྩ་བ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བཅིངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་རྩོད་དེ། རྩོད་པ་དེའི་རྩ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གསུམ་པོ་དག་སྟེ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་ལྟ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །ཐལ་ཆེར་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །དེ་དག་གི་གནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །ལྟ་

བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པས་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ནང་པན་ཚུན་རྟོད་དོ། །བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པས་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཆོས་འདི་པ་རྣམས་སུ་རྟོད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་རྟོད་པའི་རྒྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་ཏོ། །དེས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་རྟོད་པའི་རྒྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་རྟོད་པའི་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པས་ཁྲིམ་པ་ནང་པན་ཚུན་དུ་རྟོད་པར་འགྱུར། ལྟ་བ་སོགས་ལ་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནང་པན་ཚུན་རྟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྣམ་གྲངས་ལྔ་ནི། འདོད་ཡོན་སོགས་ལ་དང་པོར་དགའ་བ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གནས་པ་དང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་ཞེན་པའོ། །ཡང་ན་ཆགས་པ་ཆུང་འབྲིང་གིས་དབྱེ་བའོ།།

ཉེར་ལེན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི། ལྟ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྟ་ངན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། འཇིག་ལྟ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། སྔ་མ་གཉིས་མུ་སྟེགས་ཅན་ནང་པན་ཚུན་རྟོད་པའི་རྒྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་སྡེ་རྟོད་པའི་རྒྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ཉེར་ལེན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(གཉེན་པོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་)ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་འགལ་བ་དང་། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མདུད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བརྣབ་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། གནོད་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། འདི་བདེན་ནོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པའོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་མདུད་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ནི་བཞི་སྟེ། ཟང་ཟིང་ཉུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྒྱུས་སེམས་གཡེང་བ་དང་། རྩོད་པ་ལ་ལེགས་པར་མི་བསླབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དྲག་པོས་སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུས་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་དོ།།

མདུད་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདུད་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་མི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ་བརྣབ་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་པའི་ཁོང་ཁྲོ་གནོད་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བཟང་པོར་འཛིན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པས་མདུད་པ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་བཞིར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་ཉུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྩོད་པ་ལ་ལེགས་པར་མི་སློབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དྲག་པོས་སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུས་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པས་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྒྲིབ་པ་ནི་ལྔ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དུས་དང་། བསྐུལ་བ་

ན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་དུས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ།།

སྒྲིབ་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ལྔ་ཡོད་དེ། འདོད་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བར་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པས་ཁྱིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་སྒྲིབ་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བའི་ཚེ། ཕྱིར་བཅོས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བ་ན། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད། རྨུགས་གཉིད་ཀྱིས་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་པར་བྱེད་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་སྒོམ་པའི་དུས་ན་སྒྲིབ་པར་བྱེད། གནོད་འགྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྒོམ་པའི་དུས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་བཏང་སྙོམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་སྤང་དཀའ་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་[༡]འགལ་བའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཐ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཐ་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྡོན་གོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་པ་དེ་མ་སྤངས་པས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། དབྲལ་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་[༢]དེ་དག་ནི་ཐ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཐ་བ་ཞེས་ཏེ། སྡོན་གོམས་[༣]པ་ཆེན་པོ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཐ་བ་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> -

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> བས།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> གོམ།

ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞིང་ཐ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་ལས་སྣུ་མི་དྲུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་གོམས་པའི་མཐུས་གཉེན་པོ་ཐོང་གཡོལ་དང་འདྲ་བས་ཡོག་པར་དཀའ་ཞིང་། སེམས་ལས་སྣུ་མི་དྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་)ལ་གཉིས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དང་། རང་གི་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དྲི་མ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་དྲི་མའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་ངོ་བོའི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྤྱོད་དེ། གྲོང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་དགོན་པ་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། མི་གཙང་བ་གྲོང་གི་ཚེར་མའོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དྲི་མ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

དྲི་མ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཉེས་ལྟུང་ལ་ལྷག་པར་སྤྱད་པས་མི་སྣན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་[⑦]བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། དྲི་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲོང་སོགས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉེས་ལྟུང་ལྷག་པར་སྤྱད་པས་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན། མི་གཙང་བ་གྲོང་གི་ཚེར་མ་ཞེས་སྨད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་གི་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པའི་ཉེས་པ་)ལ་བདུན། རྒྱུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་དུ་གནོད་པ་དང་། སྤང་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

[⑦] <<སྣར>> བྱུང་།

རྩ་བ། སྡིག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྡིག་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་སྡིག་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་སྡིག་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

སྡིག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྡིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོར་སྐྱེ་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟོང་དཀའ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཟུག་རྡུ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཟུག་རྡུ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཟུག་རྡུའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་སྐྱེས་ཤིང་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་དག་ནི་ཟུག་རྡུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཟུག་རྡུ་ནི་[༡]ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཟུག་རྡུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་དྲངས་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། མི་འདོད་པ་དངོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལྷི་[༢]ཡང་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྷི་[༣]ཡང་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ལྷི་[༤]ཡང་ངོ་། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ན།

[༢] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཅེ།

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཅེ།

[༤] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཅེ།

བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་དང་བཅས་ཤིང་གཡེང་བ་མང་བར་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ལྷི་[༧]ཡང་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ལྷི་ཡང་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ལྷི་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་འཛིན་ཅིང་ཡོ་བྱད་ལྷི་ཡང་དང་བཅས་པར་བྱས་པས་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་དང་ཁོན་དང་བཅས་ཤིང་[༣]གཡེང་བ་མང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཟང་ཟིང་ངན་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། གནོད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ལོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་གསུམ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟིང་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གནོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་སོགས་ཆོས་ལོག་ལ་ཞེན་པའི་རྒྱུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་)ལ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱ་ལོག་པར་

[༧] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཙོ་>> ཅི།

[༣] <<ས་>> ཞིང་།

སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཟག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་ཟག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ཟག་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཟག་པའོ། །ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་ཟག་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་ཟག་པའོ། །ཟག་པ་དེ་གཉི་གའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ།།

ཟག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་དང་། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་གྲོ་[༧]བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་འགྲོ་[༨]བར་བྱེད། གཉིས་པས་སྙོམ་[༩]འཇུག་གི་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པས་འགྲོ་[༡༠]བར་བྱེད། ཟག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུམ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་[༡༡]ཞིང་ཟག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཀུན་ངོ་བོ་དང་སྒྲ་དོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བསྒྲུབ་བྱ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཡོངས་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པའི་ལོ་བྱད་འདོད་པའི་ཡོངས་པས་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཡོངས་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་ཉམས་པས་ལོ་བྱད་འདོད་ཀྱང་ཡོངས་པས་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ད་ལྟར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་མ་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་

[༧] འགྲོ་ཞེས་རྩ་བར་བྱུང་བ་ལྟར་རམ་སྙམ།
[༨] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> གྲོ།
[༩] སྙོམས་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།
[༡༠] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> གྲོ།
[༡༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> གྲོ།

དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་རྟགས་[1]སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་མངོན་རྟགས་[2]སུ་འཛིན་པ་དེས་[3]ལུས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ཡུལ་ལ་དང་པོར་སྡུག་མི་སྡུག་སོགས་སུ་རྟོག་པས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་མངོན་རྟགས་སུ་བཟུང་བས་འདོད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་སྟེ་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བ་)ནི།

རྩ་བ། འཕྲུག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་འཕྲུག་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། གང་དུ་དགའ་བ་དང་ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྱུར་ཅིང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རེག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་འཕྲུག་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

འཕྲུག་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། འཕྲུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ངག་ཏུ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་ཞིང་། ཡིད་མྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་

[1] <<པེ་>><<སྣར་>> བཏགས། [2] <<པེ་>><<སྣར་>> བཏགས། [3] <<པེ་>><<སྣར་>> གང་གིས།

འཁྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(བླ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཛུག་པ་)ནི།

རྩ་བ། འཐབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཐབ་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་འཐབ་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཆད་[༧]པས་གཅོད་པ་དང་། མཚོན་ཆ་ལེན་པ་དང་། དབྱུག་པ་ལེན་པ་དང་། འཐབ་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་[༣]བ་དང་། རྩོད་པ་དང་། འགྱེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་འཐབ་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

འཐབ་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་ཆད་པས་གཅོད་པ་སོགས་འཐབ་རྩོད་སྣ་ཚོགས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་(ཡོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རིམས་ནད་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིམས་ནད་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་རིམས་ནད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མཐུན་པས་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ལོག་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རིམས་ནད་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

རིམས་[༣]ནད་ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། རིམས་ནད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཆོམ་རྐུན་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྟག་དངོས་བསྒོམ་པ་ཐར་ལམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་ཆོས་ལོག་ལ་ཆགས་པས་ལུས་སེམས་

[༧] <<ས་>> ཆེད།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> འབྲུ།

[༣] <<སློ་>> རིམ།

གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(ཕྲུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་)ནི།

རྩ་བ། ནགས་སྦྱོར་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ནགས་སྦྱོར་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ནགས་སྦྱོར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བ་ཅན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཆགས་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བར་ལུས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ནགས་སྦྱོར་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ནགས་སྦྱོར་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། ནགས་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བ་ལ་ཆགས་པས་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔར་ནགས་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བར་བགྲོད་དཀའ་ཞིང་། ཚང་ཚིང་མང་པོས་འཁྲིགས་པའི་ལུས་སྣ་ཚོགས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི།

རྩ་བ། གགས་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་གགས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པས་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བློ་མ་བྱང་བ་དང་། འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ནི་གགས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

གེགས་[1]ནི་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། གེགས་[2]ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲེད་པས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པས་དགེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བློ་[3]མ་བྱང་བ་

---

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> གནས། <<རྩ་བཞི་>> གགས།

[2] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> གནས། <<རྩ་བཞི་>> གགས།

[3] <<བློ་>><<ཞོལ་>> སློ།

དང་། ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་འཛིའི་གཏམ་གྱིས་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དང་། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་ལོག་ཞུགས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མ་ཕྱེ་བར་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཙ་བ། ལོག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་བར་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་གཉེན་[༧]པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ།།

ལོག་པར་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡུལ་སྡུག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་སོགས་ལྟ་ངན་ལ་སྡུག་པར་སྲེད་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཆུང་དུ་བས་བདག་ཆེ་སྙམ་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ན་སེམས་ཁེངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་སོགས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བ་ལ་

[༧] <<ས་>> ཉེན།

ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ངན་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་མཆོག་དང་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་མ་བྱེ་བར་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ། སྡུག་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དང་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ།།

ཉོན་མོངས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྡུག་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གནས་བྱེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེད་པས་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ།།

ཉོན་མོངས་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འགོག་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་། འགོག་ལམ་ལ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་གཡང་ས་དང་། དེ་རྒྱུན་གཅོད་པའི་མི་མཐུན་པར་ལྟས་ནས་སྐྲག་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྟེན་གང་ལ་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཁམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཁམས་ཀྱིས་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ་བཞི། ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ན་ཚོར་བ་གང་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ན་རྣམ་

ཞེས་གང་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་[༡]རོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་ལ། ཁོང་ཁྲོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརླན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་མི་བདེ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འདོད་པ་ན་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་ཡོན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཚོགས་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཡིད་མི་བདེ་འབྱིན་པར་བྱེད་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས། འདོད་ཡོན་གྱིས་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ན་ཚོར་བ་གང་དང་ལྡན་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་གྱི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་དང་། སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། མ་རིག་པ་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་ལྡན་པའོ།།

དང་པོ་འདོད་ཆགས་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ།།[༢]

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཇི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ན་ནི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཕྱིར།

[༢] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> པ་ནི།

འདོད་ཆགས་ནི་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔའི་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡིད་བདེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱུན་འཆད་པ་ན་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན། དབང་ཤེས་གསུམ་གྱི་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བདེ་བ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སིམ་པས་ཀྱང་དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་སིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་གྱི། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཚོར་ལྡར་བྱུས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ཞིང་། ཡིད་མི་བདེ་མེད་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཞན་ཞིག །བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁོང་ཁྲོ་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལྔའི་འཁོར་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡིད་མི་བདེ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་འགགས་པ་ན་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ང་རྒྱལ་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་བདེ་བ་དང་

ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་
ནི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་
བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

ང་རྒྱལ་ནི་ཞེས་ཏེ། ང་རྒྱལ་ཚོར་བ་དུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འདོད་ཁམས་ན་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བདེ་བ་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི། བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

བཞི་པ་(སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་
ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་ལྟ་[༧]བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ང་རྒྱལ་ཞེས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་བཞི་པོ་[༣]ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

ལོག་པར་ཞེས་ཏེ། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། སྡིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་ལ། དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་མཐོང་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་འགག་པ་ན་ཚོར་བ

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༣] <<སྒྲོ་>><<ཞོལ་>> པ།

བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

དྲུག་པ་(ཐེ་ཚོམ་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐེ་ཚོམ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

ཐེ་ཚོམ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཚོར་བ་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ན་ཡིད་མི་དགའ་བས་འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ལ། གོང་མ་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(མ་རིག་པ་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་དང་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

མ་རིག་ཟླ་པ་ནི་[༡]ཞེས་ཏེ། འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས། ས་གང་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་[༢] འཁོར་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི། འདོད་པ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ལ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་པ་ན་ཡིད་བདེ་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པ་ལ་མོས་[༣]པ་མེད་

---

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཡིན།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣར་>> ཀྱིས།

[༣] <<ཞོལ་>> པའི་འདོད།

པས་ཡིད་མི་[༡]བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་མ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་གྱི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐ་མལ་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཤུགས་མ་ཟད་པར་གློ་བུར་དུ་འགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤུགས་ཟད་ནས་འགག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་བར་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་[༢]ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཞི་དང་མཚུངས་པར་[༣]ལྡན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཇི་ལྟ་བར་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ།།

འདོད་ཆགས་ནི་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་རྣམ་ཤེས་གང་ཡོད་པ་དང་ཅི་རིགས་སུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དང་གཟུགས་ན་སྣ་ལྕེའི་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་། འདོད་པ་

[༡] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> -

[༢] <<ས་>> -

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> -

ན་ཁོང་ཁྲོ་དང་མ་རིག་པ་ཡང་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མ་རིག་པ་ཡང་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་སོགས་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནས་བསྡུས་ཤིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(དེ་ན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་གོ །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་[1]མཐའ་དག་ལ་འཇུག་གོ །

འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་སོགས་གང་རུང་གིས་སེམས་ཁེངས་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་རེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །ལྷག་མ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་དང་[2]ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་སྤེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱར་བཞག་པ་རིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ།

རྩ་བ། རིས་གང་[3]ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་རིས་གཉིས་ཏེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །

རིས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐོང་སྤངས་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྒོམ་སྤངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

---

[1] <<པེ་>><<སྣར་>> པོའི།

[2] <<སྡེ་>><<ཞོལ་>> -

[3] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ། མཐོང་སྤངས་དང་། སྒོམ་སྤངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་བཅུའོ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དགུའོ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནའང་དེ་བཞིན་ཏེ།

འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཞེས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ན། ལྟ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ། བདེན་པ་བཞི་རེ་རེ་[1]ལོག་པར་ཞུགས་པ་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བཞི་བཞི་བོར་བས། སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔའམ། དེའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ལྔ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་དང་། མཐར་ལྟ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མོ། །མ་རིག་པ་ནི་གོ་སླ་ལ། འཇིག་ལྟ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་དང་། མཐར་ལྟས་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟས་ཕལ་ཆེར་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་། དབང་ཕྱུག་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སོགས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་དུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ།།

[1] <<སྣ་>> + ལ

ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་[①]སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་དངོས་དང་རྒྱུད་[②]པས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་བོ་ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་[③]གནས་ལྟ་བོ་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལྟ་ངན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་དག་གྲོལ་སོགས་སུ་འཛིན་པའོ། །

དབང་གིས་[④]ལོག་ཞུགས་ནི། ཁོང་ཁྲོ་སྟེ། རང་གི་ལྟ་ངན་བཟུང་བའི་དབང་གིས། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཞེ་སྡང་བས་སོ། །

ལྷག་མ་རྣམས་ཀུང་རྟོག་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སའི་བསྡུ་བ་ལས་[⑤]བཤད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཞུགས་ཀུང་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས་སོ། །

དེ་དག་ཅེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒོམ་སྤངས་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པའི་ཁམས་ན་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དྲུག་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན

[①] བྱེད་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།
[②] <<སྐུ་>> བརྒྱུད།
[③] བྱེད་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།
[④] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གི།
[⑤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ལ་སོགས།

ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་གཏོགས་པར་ལྔའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཇི་ལྟ་བར་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནའང་དེ་བཞིན་ཏེ།

འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐེན་གོམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། མཐར་ལྟ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་བཅུ་དྲུག་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པའི་རིས་སོ།།

དེ་དག་ཅེས་སོ། །གོ་བར་ཟད།[༡]

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྤོང་བ་གང་[༢]ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། གང་
ཞིག་གང་ལས་སྤོང་བའོ།།

སྤོང་བ་ཞེས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤོང་བའི་སྤྱ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བྱ་[༣]བས་སྤོང་བ་དང་། སྤང་བྱ་གང་ཞིག་མཚན་གྱུར་རམ་ས་བོན་གང་ལས་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

[༡] <<ལྡ་>><<སྐུ་>> + དོ།།

[༢] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བས་ཇི་ལྟ་བུ།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<ལྡ་>> བ།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྟེན་པས་སོ།།

ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱའི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་བསྒོམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་གྱུར་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་རྟེན་པ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

རྩ་བ། གཉེན་པོ་རྟེན་པ་གང་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལམ་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

གཉེན་པོ་ཞེས་ཏེ། སྤང་སྤང་བྱ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་། བྱུང་རྒྱལ་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེར་མི་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤོང་བ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་བསྐྱེད་[༢]ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བས་སྤོང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་དངོས་ཀྱིས་[༣]གཉེན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒོམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག །བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོང་ནུས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་)ནི།

རྩ་བ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ།།

མི་རྟག་པའི་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་དེས་སྤོང་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པ་སོགས་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གང་ཞིག་གང་ལས་སྤོང་ཞེ་ན།

གང་ཞིག་ཅེས་སོ།།

ལན་ལ། མི་འཐད་པའི་སྤོང་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ།།

---

[༢] <<བླ་>><<སྐྱུ་>> + པའི།

[༣] འབྲེལ་སྦྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རང་དུས་ན་འདས་པ་བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམས་པ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་སྤོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་ཕུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་ན་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མཛོ་སྦྲེལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་བ་ལྟར། སྤང་གཉེན་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་མི་[༡]འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདི་སྐབས་ཁ་ཅིག་གིས། མདོན་གྱུར་ལ་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་སྤོང་བ་མི་འཐད་པས། ས་བོན་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན། རང་གི་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཡོད་པས། ས་བོན་ལ་བརྟག་པ་[༢]གསུམ་བྱེད་ན། དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡེ་ནས་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་ངེས་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་བསྒྲུས་པ་མི་སྤོང་བར་ཐལ། འདས་པ་འགགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལམ་དུ་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་མི་སྤོང་། དུས་གསུམ་[༣]གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་པའི་འཇིག་ལྟ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གསུམ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེའི་ས་བོན་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་འགལ་ལོ། །འདས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཡོད་ན། སྣང་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་མུན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྤོང་ངོ་།།

འོན་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ས་བོན་སྤངས་པ་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་

[༡] <<བློ་>><<བླ་>><<སྐྱུ་>> -

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> རྟགས།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> མཉམ།

སྤངས་ན་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་བྱུང་བ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ། སྣང་བ་དང་མུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ།།

གནས་ངན་ལེན་ཅེས་སོ། །དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་སྣང་བས་མུན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མུན་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། སྣང་བ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་མུན་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་བཞིན་དུ། སྤང་གཉེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་སྒོམས་[༧]པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཐ་མ་འགགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན། ས་བོན་ཐ་མ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བས་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའོ།།

གནས་ངན་ལེན་ཅེས་ཏེ། འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་དོན་ནི། ཉམས་སྨད་པར་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེད་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལས་གང་ཞེ་ན།

ལས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ།།

---

[༧] <<སྐྱ་>> བསྒོམས།

ལན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དངོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཙམ་ལས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་[༡]པའི་ལས་ཏེ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ།།

སེམས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྡུས་པའི་ལས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སེམས་པའི་ལས།[༢] བསམ་པའི་ལས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཙམ་ལས་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དམིགས་པའི་ལས་དང་། བྱེད་པའི་ལས་དང་། རྩོལ་བའི་ལས་དང་། སྦྱོར་[༣]བའི་ལས་དང་། འཐོབ་པའི་ལས་སོ། །སྐབས་འདིར་པལ་ཆེར་རྩོལ་བའི་ལས་སུ་འདོད་དོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཙམ་ལྔ་ཡོད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་དམིགས་པའི་ལས་དང་། སས་བརྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྩོལ་བའི་ལས་དང་། གསེར་སྨྲ་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྒྱུར་བའི་ལས་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འཐོབ་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་པལ་ཆེར་རྩོལ་བའི་ལས་སུ་འདོད་དེ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩོལ་བའི་ཕྱིར། པལ་ཆེར་གྱི་སྒྲ་སློས་པས་ནི། འཐོབ་པ་དང་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་)ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་

[༡] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བསམས།

[༢] <<ནླ་>><<སྐུ་>> + དང་།

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བསྒྱུར།

པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའོ།།

སེམས་པའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་པའི་ལས་)ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསམ་[༡]པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའོ།།

བསམ་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་པའི་ལས་དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བཅུར་དབྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ནི།

རྩ་བ། མི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ཚིག་[༣]རྩུབ་པོ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་བ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའོ།།

མི་དགེ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆོས་ཅན། བཅུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ

[༡] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>><<སྣར་>> བསམས།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> ངག

བའི་ལས་ལམ་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དགེ་བའི་ལས་ལམ་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བ་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ནས་ཚིག་ཀྱལ་བའི་བར་དུ་སྤོང་བ་དང་། བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའོ།།

དགེ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཡང་བཅུ་ཡོད་དེ། སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནས། ལས་འབྲས་[༧]ཡིད་ཆེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟིན་པར་བྱས་པས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།།

སྲོག་གཅོད་པ་ཞེས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ལྔའམ། བསྡུས་ན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་ལ་སོགས་པ་ལྔའམ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞིར་བསྡུས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྲོག་གཅོད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ལས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བཤད་པ་དང་། ཆླང་བྱའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལྔའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ལས་

[༧] <<ཟླི་>><<སྐུ་>> + ལ།

ངེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་ལས་རང་གིཿངོ་བོ་[༡]གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དབྱེ་བ་དང་། སྨྱོང་བར་ངེས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཞེས་གང་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་བསྐོ་བ་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་ཤེས་པའི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་[༢]ལོག་གི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།

སེམས་པ་ཞེས་ཏེ། སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལྔ་ཡོད་དེ། ཀུན་སློང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ལས་རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཕན་པར་བསམས་ནས་གཞན་གྱིས་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པར་སྲོག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། འཚེ་བ་ཆོས་སུ་འདོད་པས་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྨྱོང་བར་ངེས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་སྨྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །བསགས་པ་ནི་བག་ཆགས་འཕེལ་བའོ།།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། ལས་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་སྨྱོང་ངེས་མ་ངེས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་ངེས་

[༡] <<སློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> -

[༢] <<ས་>> ཅིག

དང་། སྔ་མ་གསུམ་ལས་སྔོན་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དེ། ཡུན་རིང་པོ་བསམ་པའམ། མ་བསམ་ཀྱང་། ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྤྱད་པ་ནི། ལས་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་སུ་མ་སྤྱད་ཀྱང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱ་བར་བསམ་པའི་ལས་ནི། བསགས་[༧]པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལས་ངེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྔོན་བར་ངེས་པའི་ལས་ཞེས་གང་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྔོན་བར་ངེས་པ་དང་། དུས་ངེས་པའོ།།

སྔོན་བར་ངེས་པའི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔོན་ངེས་ཀྱི་ལས་ལ། ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་གྱིས་ལོག་མི་ནུས་པར་ལས་དེ་བྱེད་ངེས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྔོན་ངེས་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་འདི་ཙམ་ན་སྔོན་བར་ཐག་ཆོད་པའི་དུས་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་ནུས་པ་དང་སྨིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་སོང་རྣམས་སུའོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་མིའི་ལུས་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མི་འགྱུར་བའོ། །བདག་པོའི་[༣]འབྲས་བུ་ནི། སོ་སོ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུའོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> བསམ།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> དབང་གིས།

དག་ཉིད་དུ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་ལུས་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ།།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། ངན་སོང་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྲོག་གཅོད་པས་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བ་སོགས་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི། དེ་ལས་ལོག་སྟེ་རྟོགས་པར་བློའོ།།

གཉིས་པ་(འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འཕེན་པ་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་མྱོང་བའོ།།

དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་རྣམ་སྨིན་འཕེན་པ་དང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོ་འཕེན་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་[༢]དང་། དེར་སྐྱེས་པ་ན། ཚེ་རིང་ཐུང་སོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་རྫོགས་པར་[༣]བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་ནུས་པ་དང་སྨིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ལས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་རིམ་

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> + ལས།

[༣] <<ཞོལ་>> རྟགས་པར། <<སྣ་>> རྫོགས།

གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གང་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བར་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་གང་གོམས་པར་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་གང་ཐོག་མར་སྤྱད་པ་དེ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ།།

ལས་གཅིག་གིས་ཞེས་ཏེ། ལས་གཅིག་དང་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ལས་སྨིན་ཚུལ་གྱི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན། ལས་གང་ལྕི་བའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྨིན་ལ། དེ་ཡང་འདྲ་ན། འཆི་བའི་དུས་ན་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྨིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་གང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཐོག་མར་སྨིན་པ་དང་། གོམས་པ་འདྲ་ན། སྔོན་དུ་བྱས་པ་[༧]སྔོན་ལ་སྨིན། རྗེས་ལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྗེས་ལ་སྨིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འདུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་)ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་གང་འབྱུང་བ་ལ། བསོད་ནམས་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་དགེ་བའོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མི་དགེ་བའོ། མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་དགེ་བའོ།།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་འབྲས་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> པའི།

བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞར་བྱུང་)ལ། ལས་ཐུན་མོང་[༧]གཞི་བཤད་པ་དང་། ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཇི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

མ་རིག་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྨོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའོ།།

ཿམ་རིག་པའི་[༣]ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བ་རྣམས་སོ།།

འབྲས་བུ་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་འཕེན་པའི་ལས་སོ་སོར་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་དེ། དང་པོས་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོའི་འདུ་བྱེད་འཕེན་ལ། གཉིས་པས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་ནས་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་འཕེན་

[༧] <<ཞོལ་>> + བའི། <<སྣར་>><<སྐུ་>> + གི།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> རྨོངས་པ།

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་སྦྱོར་ཏེ། ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྲོག་གཅོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་དག་རྒྱལ་པོ་དང་གནོད་སེམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་སྦྱོར་ཏེ། ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་སྦྱོར་ཏེ། གསུམ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་ཕྲ་མ་དང་ཚིག་རྩུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་སྦྱོར་ཏེ། གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྲོག་གཅོད་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་། ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་། ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་། གང་རུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ལོག་ལྟ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་། གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ལས་ཀྱི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཤད་པ་)ལ། ལས་ཀྱི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། མཐུ་ཆུང་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་

བ་ལ། ཐུན་མོང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཡང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་གང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ལས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་ཏེ། ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཕེན་པའི་ལས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བའི་སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐུན་མོང་བར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་རིགས་མཐུན་ཐུན་མོང་བ་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་དུ་བལྟ་བ་དང་། རེག་པ་དང་། ཉན་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ། གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞིང་དང་ཀུན་སློང་གི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། གང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་[༧]སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་

[༧] <<རྩ་བཞི་>> བ།

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའམ། གང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དང་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ།།

སྟོབས་དང་ཞེས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། བདག་མེད་སྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་དག་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དམྱལ་བ་མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་མགོ་ཙ་བ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་གྱུར་མྱོང་མི་དགོས་པར་དག་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་[༧]དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ཚད་མེད་པ་[༣]རྒྱ་ཆེ་བ་ལ། གང་ཚད་དུ་བྱས་པའི་ལས་དེས་དེ་ཁྲིད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེས་དེ་བགྲང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱིར་མི་དགེ་བའི་ལས་འདིས། སྡུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་དང་། དུས་འདི་ཙམ་དུ་མྱོང་དགོས་ཞེས་བཤད་པའི་ལས་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གཞི་དེ་ལས་སྐྱུད་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་གནས་པ་དང་། ངན་འགྲོ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་བགྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཉེན་པོའི་མཐུ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་གི་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལས་མི་དགེ་

---

[༧] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>> ལས།

[༣] <<སྣེ་>><<ཅོ་>> པས།

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། གང་ཡང་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པར་ངེས་པ་དེ་མཱ་སྤང་བ་[7]དང་། ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འདིར་དགོངས་པའོ།།

གཉེན་པོའི་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་མཐུ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟེན་པ་དེ་ཡང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པའི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། གནས་ལ་གནས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨྲ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་[3]ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། སྲོག་གཅོད་སོགས་རྒྱུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཀུན་སློང་སྟོབས་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཏན་སྨྲ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཞིང་དང་ཀུན་སློང་གི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཞིང་དང་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།།

ཞིང་དང་ཞེས་ཏེ། ཞིང་དང་ཀུན་སློང་གིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཕ་མ་གསོད་པ་སོགས་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སོགས་ཞིང་དང་། སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

---

[7] <<རྩ་བཞི་>> སྤངས་པ།

[3] <<ས་>> ད།

ལྔ་པ་(རྣམ་གྲངས་དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་རྣམ་པ་དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞིང་དང་། དངོས་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། གྲོགས་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདི་ལས་བཟློག་པ་ནི་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་སོ།།

ཡང་རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། ཡང་རྣམ་པ་དགུའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་རིག་པར་[1]བྱ་སྟེ། ཕན་གནོད་བྱ་བའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལས་བྱེད་པ་ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་བཟང་ཞིང་གྱ་ནོམ་པ་དངོས་པོ་དང་། སྦྱིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མི་ལྡན་པ་ལས་ལྡན་པས་[2]སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་བཞི་པོ་[3]དང་། ཀུན་སློང་དྲག་པོ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་འདོད་པ་ཀུན་སློང་གིས་བསྡུས་པ་གཉིས་དང་། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཐ་མ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སུ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལས་བྱེད་ཅིང་སོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མཐར་དབྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་སུ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི༔ཇི་ལྟ་[4]ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་[5]འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་སོགས་པ༔དེ་ལྟ་[6]དེ་ལྟར་[7]རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་

[1] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> པ།

[2] <<སྐུ་>> པས་ལྡན་ལས།

[3] <<རྩ་བཞི་>> གཞི་པོ།

[4] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[5] <<པེ་>><<སྣར་>> + འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར

[6] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[7] <<པེ་>><<སྣར་>> + མྱོང་བར་འགྱུར་བའི།

གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མཐར་དབྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་སྣང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། ལས་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོར་བསམས་ནས། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་བྱས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྙམ་ནས་དྲི་བ་བཀོད་པ་དང་། ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་སྨིན་པས་དེའི་ཚེ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྨིན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དྲིས་པ་སྟེ། དོན་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆེས་ཤས་ཆེ་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྨིན་དགོས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཡང་། རྒྱུའི་དུས་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྨིན་དགོས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྙམ་པའོ། །ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། རྒྱུ་དུས་ན་ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཡང་རུང་། བདེ་བ་སྨིན་གྱུར་གྱི་ལས་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་བདེ་བ་ཁོ་ན་སྨིན་པར་འགྱུར་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སྨིན་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། འདིར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་བཀག་གོ །སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་ནི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ལས་རང་གི༔ངོ་བོ་[༧] གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

[༧] <<ནློ་>> -

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བ་ལས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་ན། ལས་གང་བྱས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་བཀག་ལ། ལས་བྱེད་དུས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན། ལས་གང་བྱས་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱིན་པ་བཀག་ཅིང་། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་ན། ལས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་སྨྱོང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་བདེ་བ་དང་ཞིང་བདེ་བ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ་ནི་གནང་ངོ་། །སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ལ་བདེ་བ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ་ནི་གནང་ངོ་། །སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ལ་བདེ་བ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ་ནི་གནང་ངོ་། །སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདིར་དགོངས་པའོ།།

ཡང་བདེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་ལ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བྱེད་པའི་དུས། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལ་ཡང་། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བཏང་སྙོམས་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་གསུམ་ག་འབྱུང་[༧]ལ། ལས་བྱེད་དུས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལྡན་ཡང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱས་

[༧] <<སློ་>><<ཞོལ་>> གནད།

པ་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ཡང་། ལས་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྨྱོང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྨྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྡོམ་པའི་ལས་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོ།།

ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཞེས་ཏེ། ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྡོམ་པའི་ལས་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བར་མས་བསྡུས་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྡོམ་པའི་ལས་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། བར་མའི་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྡོམ་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའོ།།

སྡོམ་པའི་ཞེས་ཏེ། སྡོམ་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་དང་རྟེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། རིས་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་དང་། བསྙེན་གནས་པའི་སྡོམ་པའོ།།

སོ་སོར་ཐར་པའི་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ལྟུང་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ། སྡེ་ཚན་ལྔས་བསྡུས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལྡ་ཡོད་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་གནང་[༧]བཀག་ཅི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་སྡོམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་སྤོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤང་བྱ་བཅུ་སྤོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལྔ་སྤོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་པ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དགེ་བསྙེན་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཙམ་བླངས་ན་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་། སྤང་བྱ་བརྒྱད་སྤོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་པ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །སྤྱིར་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་ལྡན་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་ལ་གནས་པ་གོ་མིའི་དགེ་བསྙེན་དུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པའོ། །དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མའི་སྡོམ་པ་གང་ཟག་ཇི་

---

[༧] <<བློ་>><<སྐྱུ་>> སྣང་།

ལྷ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྙེན་གནས་པའི་སྡོམ་པ་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ།།

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་ཚན་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟེན་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྡོམ་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་དབེན་པར་སྤྱོད་ཅིང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་སོགས་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་དབེན་པར་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། སྔ་མ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལས་དབེན་པར་མི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དང་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བསྙེན་པ་མའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག །ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་དུ་གཉིས་ཀ་ལས་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན། ཉིན་ཞག་རེ་ཙམ་དང་། ཟླ་ཕྱེད་རེ་ཙམ་སྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཞག་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་དང་རྟེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་སློབ་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མ་ནིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དགེ་བསྙེན་བསླབ་པའི་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སློབ་ན་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའམ། ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།[༧] ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དགེ་བསྙེན་ཞེས་ཏེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ལ་དགེ་སློང་ལྟར། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> + སྟེ།

བསྙེན་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། སྲོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་ཙམ་སྤོང་བའི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་དེ་ལ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མི་ཚངས་སྤྱོད་མི་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་ཚུལ་འཆལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བསྙེན་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་དགེ་བསྙེན་དང་། སྣ་གཅིག་དསྤྱོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་དསྤྱོད་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་དསྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་རྣམས་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཀག་གམ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བཀག་ཅེ་ན། དགེ་བསྙེན་ཉིད་ནི་བཀག་སྟེ། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟ་མ་དང་ཞེས་ཏེ། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས། དགེ་བསྙེན་སྡོམ་ལྡན་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཚ་[༧]སྒོ་ཅན་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའི་འཁོར་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱབས་འགྲོ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤྲངས་པ་ལས། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ཙམ་ལ་དགེ་བསྙེན་དུ་བཞག་པ་ནི་རུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་(མ་ནིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། མ་ནིང་ནི་ལྔ་སྟེ། སྐྱེས་ནས་མ་ནིང་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་ནིང་ཟླ་ཕྱེད་པ་དང་། ཕྲུགས་པའི་མ་ནིང་དང་། ཉམས་པའི་མ་ནིང་ངོ་།།

མ་ནིང་ནི་ཞེས་ཏེ། མ་ནིང་ནི་ལྔ་ཡོད། མི་གང་། སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། རང་ལ་འཁྲིག་པ་བརྟེན་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་བསྟེན་པ་མཐོང་ན། སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་ཀྱི་སྤྱོབས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་སམ་ནག་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ཁར་བླུགས་པ་ན་སྐྱེས་

---

[༧] <<སྐྱ་>> ཚ།

པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་བཅད་པས་ཉམས་པའི་མ་ནིང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཏུ། དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་ལ་ཟ་མ་དང་། ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་མ་ནིང་དུ་བཤད་དོ།།

མ་ནིང་ནི། ཕལ་ཆེར་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བས། དགེ་སློང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ན། བུད་མེད་བསྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་སློང་མའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་ན། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ལྔ་ཡི་དང་པོ་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་པ་[༧]མ་ནིང་ཕོ་ན་དང་། གསུམ་པ་བྱ་བའི་དབང་གིས་རེས་འཛོག་ཏུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་པ་ནི།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་གང་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་འཇོམས་པའི་དུས་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྡོང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྡོང་བ་གང་ཡིན་པའོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྲོག་གཅོད་སོགས་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤོང་བའི་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས། འཆལ་ཚུལ་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང་། ས་བོན་ཉམས་སྨད་པར་བྱེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནས། བཞི་པའི་བར་ན་སྤངས་པ་ཐག་བསྲིང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོས་བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ལ། འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ

[༧] <<བློ་>><<ཞེལ་>> ཀ

ཉམས་ན་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱངས་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཟག་པ་མེད་ཅེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལ།

རྩ་བ། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཤན་པ་དང་། བྱ་གག་གསོད་པ་དང་། ཕག་གིས་འཚོ་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་རྔོན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་། བོང་ཀྲུས་འཚོར་[༧]བ་དང་། ཆོམ་རྐུན་པ་དང་། གཤེད་མ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་དང་། སྦྲུལ་གྱིས་འཚོ་བ་དང་། བཙོན་སྲུང་དང་། ཉན་རྣ་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་བ་[༣]རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ།།

སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཐོབ་པའི་ཚད་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྡོམ་མིན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་དང་མི་བསད་པས་འཚོ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་མི་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཙམ་དང་། བསད་པས་འཚོ་བ་ལྔ་དང་། གནོད་པས་བྱེད་པས་འཚོ་བ་བཞི་ལ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་བར་ཟད་ལ། རི་བོང་ཀྲུས་གཡོར་བ་ནི། རི་བོང་ཀྲུས་འཛིན་པ་དང་། སྦྲུལ་གྱིས་འཚོ་བ་ནི། སྦྲུལ་བཟུང་ནས་བརྩེ་བས་འཚོ་བ་དང་། ཉན་རྣ་བྱེད་པ་ནི། གཞན་ལ་ཕྲ་མ་དང་འདམ་པོ་བྱས་པས་འཚོ་བ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་སློན་པའི་སེམས་པའོ།།

---

[༧] <<དཔེ་>><<སྣར་>> འཚོ།

[༣] <<དཔེ་>><<སྣར་>> -

གཉིས་པ་(རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་གི་རིགས་[༧]ལས་སྐྱེས་པས་སམ། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྟེ།

དེ་དག་གི་ཞེས་ཏེ། སྡོམ་མིན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་བཤན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། དེར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཐོབ་པའི་ཚད་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་གི་ལས་སྦྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་པའོ།།

དེ་དག་གི་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་བར་མ་ནི།

རྩ་བ། སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དགེ་བའམ། མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པའོ།།

སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སོགས་ནི་བར་མའི་དགེ་བ་དང་། སྡོམ་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཁྲུ་ཚུར་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བར་མའི་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གང་གིས་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོམ་ལྡན་ལ་ཡང་བར་མའི་མི་དགེ་བ་དང་། སྡོམ་མིན་ཅན་ལ་ཡང་བར་མའི་དགེ་བ་དུ་མ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།

རྩ་བ། བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་དག་གི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་

[༧] <<བེ་>><<སྣར་>> -

> སྨྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་མི་དགེ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྨྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་[༧]ལས་གོང་མའི་དགེ་བའོ།།

བདེ་བ་སྨྲོང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྨྲོང་གྱུར་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་བདེ་བ་སྨྲོང་གྱུར་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྨྲོང་གྱུར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་བཏང་སྙོམས་སྨྲོང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྨྲོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྨྲོང་གྱུར་གྱི་ལས་ནི།

> **རྩ་བ།** མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྨྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་གང་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་སྦྱོར་བས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པའོ།།

མཐོང་བའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལང་མ་ཐག་པ་སོགས་ལ་ཕན་པའམ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ཆོས་ལ་སྨྲོང་གྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་གང་། ལས་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་སྨྲོང་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> པོ།

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མགོ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཐུག་རྫོགས་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཡུལ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ནི། བསམ་སྦྱོར་དྲག་པོ་མེད་ཀྱང་ཕན་གནོད་བྱས་པའི་ལས་དེ། ཞིང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་ཚེ་ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚམས་མེད་པ་ལྔའི་ལས་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེས་ནས་ཞེས་ཏེ། མཚམས་མེད་ལྔའི་ལས་དང་། མཚམས་མེད་ཆ་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་གང་། ལས་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་མགོ་རྫོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ནི།

རྩ་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་ཕན་ཆད་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའོ། །

ལན་གྲངས་ཞེས་ཏེ། ལས་གང་གི་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་མགོ་རྫོམ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ནི། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་(ངོ་བོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ཀ་གནག་པའི་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་དཀར་བའི་ལས་དང་། འདྲེས་མའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་མི་དགེ་བའོ། །

གནག་ལ་ཞེས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་

གནག་[༧]པའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངོར་བྱ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྡུས་པའི་ལས་གང་། རྣམ་སྨིན་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཉིས་ཀ་དཀར་བའི་ལས་)ནི།

རྩ་བ། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའོ།།

དཀར་ལ་ཞེས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀར་བའི་ལས་གང་། རྣམ་སྨིན་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འདྲེས་མའི་ལས་)ནི།

རྩ་བ། དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་གནག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་འདྲེན་མ་སྟེ། བསམ་པས་གནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བའམ། སྦྱོར་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ།།

དཀར་གནག་ཅེས་ཏེ། གཞན་བསླུ་བའི་བསམ་པས་ནོར་སྟེར་བའི་ལས་དང་། ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སླངས་ཏེ། ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལས་གང་བསམ་སྦྱོར་དཀར་གནག་ཅི་རིགས་པས་བསྡུས་ཤིང་། རྣམ་སྨིན་འདོད་མི་འདོད་ཅི་རིགས་སུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་གཉེན་པོའི་ལས་)ནི།

རྩ་བ། མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་སོ།།

མི་གནག་ཅིང་ཞེས་ཏེ། སྤང་གཉེན་སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣུ་>> གཞན།

ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་གང་རྣམ་སྨིན་མི་འཕེན་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དངོས་སུ་སྦྱིན་པའི་ལས་བཞིའི་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བླངས་བྱའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པའི་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཏང་བྱའི་དངོས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། སྦྱིན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། དེའི་གཞི་དང་། ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་[༡]ཀྱང་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

སྦྱིན་པའི་ཞེས་ཏེ། སྦྱིན་པའི་ལས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཞི་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་སློང་དང་། གཏང་བྱའི་རྫས་དང་། གཏོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། གཞི་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའོ། །ཀུན་ནས་སློང་བ་ནི་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཏོང་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་སོ། །

གཞི་ནི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གཞན་དོན་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ལུང་ངག་གི་ལས་ཏེ། གཏོང་སེམས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོའོ། །[༢]

གཉིས་པ་(གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་

[༡] <<ས་>> -

[༢] <<སློ་>><<ཞོལ་>> བོ། <<སྣ་>> བོའི།

དང་། ཕྱོགས་མི་འབྱེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་སྦྱིན་པ་དང་། དགའ་བས་སྦྱིན་པ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། སྣོད་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཁོར་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ་སྦྱིན་པས་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་དུ་མས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དང་། ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་སྲིད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསྔོ་བར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སོགས་ལྔ་དང་། གང་ལ་སྙེར་བའི་སྣོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྣོད་ལ་སྦྱིན་པ་སོགས་ལེགས་པར་བགོད་དེ་སྦྱིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་ནི་གོ་བར་སླའོ།།

གསུམ་པ་(གཏང་བྱའི་དངོས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པར་[1]བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རིག་པར་བཞེད་[2]ན། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གནོད་པས་གྲུབ་པ་མ་[3]ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ལས་ཕྲོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་རུལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རུང་བ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སྦྱིན་པ་བྱ་བའི་རྫས་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་། ངོ་བོ་དག་པ་གཅིག་དང་། ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏང་བྱའི་རྫས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།[4]

---

[1] <<ས་>> པ།

[2] <<རྩ་བཞི་>> བྱ་ཞེ།

[3] <<སྣར་>> ན།

[4] <<ཀློ་>><<ཅོན་>><<སྐུ་>> + ཚིག་དོན་ནི་གོ་བར་སླའོ། །གསུམ་པ་ནི།

གཉིས་པ་(ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་)ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་སྨད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་ཉམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མ་སྨད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྨད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་ངུ་ཙམ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་གུས་པར་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཆོ་ག་དང་ཞེས་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་[༧]ཉམས་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྒྲུ་>> -

གསུམ་པ་(མ་ཉམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་སློབ་ཅེ་ན། བསླབ་པའི་གཞིའི་གནས་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསླབ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[7]

བཞི་པ་(ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གིས་བསྡམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་བསྡོམ་[3]པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་)ལ་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྟུང་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་དུས་ན་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། ལྟུང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་ཚོགས་པས་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟུང་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བླངས་པ་རྒྱུད་མི་གསོན་ཞིང་། ལྟུང་བ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> + ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

[3] <<བླ་>> བསྡམ།

གཉིས་པ་(རང་དུས་ན་འགྲོད་པ་མེད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལས་⑦འགྲོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལྡང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དགེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་)ལ་ལོག་པར་བསྒོ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སློན་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སློན་ནས་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གནོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་

⑦ <<ལྷ་>> ལ།

ན། གཞན་ལ་བརྙས་ཐབས་མི་བྱེད་ཅིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་གནོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་མི་བྱེད་ཅིང་། འགྲོགས་ན་བདེ་བར་[༡]བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[༢]

གསུམ་པ་(འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རང་དོན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བ་མི་སྤོང་བ་དང་སྡིག་པ་མི་འཆབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་སྤོག་ཅིང་སྡིག་པ་མི་འཆབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་འཁོར་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བའི།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + གཉིས་པ་ནི།

བཞི་པ་(ཁྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་)ལ་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཚོག་པར་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འཚམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བླ་མ་རྣམས་དང་བླ་མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་བཅག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་འཚམ་[1]པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བླ་མ་དང་། བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་ལ་ང་རྒྱལ་སྤྱངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་བྲལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཐུན་[2]པ་ཡིན་ཞེ་ན། གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གདུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་དང་ངན་ངོན་[3]ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་དབང་གིས་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་དང་ངན་ངོན་ལ་མོས་པ་སྤྱངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིས་འགྱོད་པ་མེད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཕྱིས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱངས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

---

[1] <<སྣ་>><<ཞོལ་>> འཚམ། [2] <<ས་>> ཐབས་དང་ལྡན། [3] <<ས་>> མངོན།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ངན་པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཆོག་པར་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་[1]པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་ཡིད་ལ་གཅགས་[2]པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་དགེ་བ་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སྤྱོད་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་[3]དབྱེ་བ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་[4]ལས་བདག་གིར་བྱ་བ། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ། ལས་བརྟེན་[5]པར་བྱ་བ་དག་སྟེ། ལས་ནི་སེམས་ཅན་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་དང་། ངན་པ་དང་གྱ་ནོམ་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་

---

[1] <<ས་>><<པེ་>><<སྣར་>> བཅགས།
[2] <<པེ་>><<སྣར་>> བཅགས།
[3] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ནི།
[4] <<པེ་>><<སྣར་>> + ནི།
[5] <<པེ་>><<སྣར་>> བསྟེན།

གསུམ། གང་ཟག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལས་ཞེས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རང་གིས་སྤྱོད་དགོས་ལ། གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡང་རང་གིས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཚོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་[༧]ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེ་ཡང་འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དགེ་བ་བྱས་ན་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་སོགས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལས་སེམས་ཅན་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་དབང་ཕྱུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས། རང་རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

[༧] <<སློ་>><<ཞོལ་>> པའི།

གཉིས་པ་(འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ལས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་ལས་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའི་[༡]ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྟེན་དང་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་གང་ཞེ་ན། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་ལུས་ཐོབ་པའོ། །ངན་པ་དང་བཟང་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ།།

སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་བསྒོམས་ན་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི། ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་ནས་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་སོགས་ངན་པ་དང་། གཟུགས་སྡུག་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ངོས་ནས་གཙོ་བོར་དྲིས་པའོ།།

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

ལན་ལ། བསམ་གྱིས་[༡]ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་། མི་ཁྱབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལས་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདོད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་[༢]ཁྱབ་པའོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ཡོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་[༣]ཁྱབ་པའོ།།

ལས་དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷ་མིའི་ནང་དུ་རྣམ་སྨིན་འདོད་པ་འབྱིན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་རྣམ་སྨིན་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་རིག་[༤]པས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཤད་པ་)ལ། ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་ལས་ཕྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཕགས་པ་[༥]ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ཕྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ཕྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལས་འདིས་ནི་[༦]སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ།།

ལས་འདིས་ཞེས་ཏེ། ལས་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ལུས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རིག་[༧]པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> + མི།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> + མི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> + མི།

[༤] རིགས་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[༥] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> པའི།

[༦] <<པེ་>><<སྣར་>> འདི།

[༧] <<བླ་>> རིགས།

གཉིས་པ་(རྒྱུ་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གནས་དང་དངོས་པོ་དང་རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ།།[1]

ལས་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གྲུབ་པ་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ལས་ཚེ་སྔ་མ་ལ་གནས་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་བས་བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སོགས་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྔོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ལས་ཐྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ནོར་བུ་དང་སྔགས་དང་སྨན་དང་མཐུད་དཔྱད་[2]དང་ལྡན་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ།།

ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཏེ། ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འགྲུབ་པའི་ལས་ཕྲ་བ་དང་། ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་ཆུ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། སྨན་འགའ་ཞིག་བཟུང་བས་མི་སྣང་བར་འགྲོ་བ་དང་། སྔགས་བཏབ་པས་མེས་མི་འཚིག་པ་དང་། ལུང་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྡེའུ་གསུམ་བླངས་ཏེ། མགོ་སར་ཕྱིན་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རིམས་རྣམས་སོང་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ནས་འཕངས་པས་རིམས་ཞི་བ་ལྟ་བུའི་མཐུད་སྤྱད་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་[3]རྒྱུའི་ནུས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་[4]པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(མཐུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་

---

[1] <<པེ་>><<སྣར་>> སྟེ།
[2] <<པེ་>><<སྣར་>> བཅས།
[3] <<སྡེ་>><<ཅོན་>> ལན་གྱི།
[4] <<སྐུ་>> རིགས།

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྒྲུབ་པའི་[༧]ཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐུས་ས་[༣]གཡོ་བ་སོགས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུའི་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལས་མཛད་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

དབང་བཅུ་ནི། རིམས་པ་བཞིན་དུ། ཚེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བསྐལ་པར་གནས་ནུས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པ་དང་། འབྲུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ནུས་པ་དང་། གོང་མ་མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་ལས་འདོད་པར་སྨིན་པར་སྒྱུར་ནུས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནུས་པ་དང་། མོས་པ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པར་སྒྱུར་ནུས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་ནུས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་གཅིག་གིས། སེམས་ཅན་བསམ་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚིམ་པར་ནུས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་

[༧] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> + ཕྱིར།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> -

པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པར་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྲིད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད། བདེ་བ་དང་གཙང་བར་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད། བདག་ཏུ་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

རྒྱུའི་ཞེས་ཏེ། རྟག་པར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

ཀུན་འབྱུང་བའི་ཞེས་ཏེ། བདེ་བར་སྲིད་པ་དང་གཙང་བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒོ་ནས་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་

ཆགས་བསགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་དང་དེར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་[1]རང་དང་རྣམ་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟའོ།།

རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གཞན་དང་གཞན་འཐོབ་པ་དང་། འདལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།། །།བམ་པོ་བཞི་པ།

རྐྱེན་གྱི་ཞེས་ཏེ། བདག་ཏུ་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་[2]ནས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདལ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྔོན་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་གཞན་དང་གཞན་འཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་འདལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བམ་པོ་བཞི་པ།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་དང་། བརྡ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱན་[3]མེད་པ་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་

[1] <<རྩ་བཞི་>> སོ། [2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བསྟེན། [3] <<ས་>> རྐྱེན།

དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

འགོག་པའི་ཞེས་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་[༧]བར་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། གང་དུ་འགོག་པ་དང་། གང་གིས་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པའོ།།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། དགག་གཞི་གང་དུ་འགོག་པ་བདག་གི་སྦྲོས་པས་དབེན་[༣]པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉེན་པོ་གང་གིས་འགོག་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་འགོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འགོག་པ་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ཏུ་ཡང་ཟུར་ཙམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་

[༧] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ཀྱིས།

[༣] <<སྣར་>> དབྱེན།

པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། གང་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས། །ཡིད་དང་དེ་བཞིན་མིང་དང་གཟུགས། །མ་ལུས་པར་ནི་འགོག་འགྱུར་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེས་མཚོན་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ།[༡] དེ་ལ་དགོངས་ནས། གང་དུ། ཞེས་[༢] གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་[༣]ལ་དགོངས་ནས། དེ་བཞིན་མིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་གསུངས་པ། གང་དུ་མིག་འགག་པ་དང་། ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་འགག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། གང་དུ་མིག་འགག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནང་གི་དབང་པོའི་ཁམས་དང་པོ་སྨོས་པས་ལྷག་མ་ལྔ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་འགག་པས་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལྔ་འགགས་པ་ཡང་མཚོན་ནོ། །ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་འགགས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགག་པ་དེ་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> གྱི།

[༢] <<བླ་>><<སྐུ་>> + སོགས།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

རྣམ་གྲངས་ཞེས་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དགག་བྱ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་གནས་པས་ཟབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཟབ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་དེ་དག་གི་འཇིག་པ་ལས་འགོག་པ་དེ་གཞན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། གཞན་ཡང་[༡] ཡིན་ལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་[༢]ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། གཞན་པའང་མ་ཡིན་ལ་གཞན་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ།།

ཟབ་པས་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།[༣] དེ་ལྟ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཞིག་པ་ཙམ་ཐར་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ནི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲོས་པས་དབེན་[༤]པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དགག་བྱ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ལ། སྤྲོས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྤྲོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ།

---

[༡] <<རྩ་བཞི་>> ཞེས།

[༢] <<རྩ་བཞི་>> + ཡང་།

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ལ།

[༤] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> དབྱེན།

སྤྲོས་པ་ནི་ཞེས་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདིས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཞིག་པ་དང་འགོག་བདེན་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐབ་མོའི་དོན་ལུང་གིས་བསྟན་པ་སྒྲུབ་པ་)ལ་གཉིས། མཐའ་གཞིར་བཟུང་བས་སྤྲོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲོས་པ་དང་དེ་ཞི་བའི་དུས་ངོས་བཟུང་བས་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དག་ཟད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞིག་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ནུབ་པ་ལས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ་མེད་པ་སྤྲོས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་མེད་དོ་ཞེའམ། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེའམ། གཞན་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་སྤྲོས་པ་མེད་པ་སྤྲོས་པར་བྱེད་དོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པར་ཟད་པར་སོགས་ལས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་གཅིག་དང་། རང་བཞིན་གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྟས་གང་དུ་ཡང་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་བཟུང་ན། ལམ་བདེན་སྐྱེ་བའི་བགེགས་[༡]ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི། འདུ་བྱེད་སྐྱེས་ནས་འཇིག་[༢]པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཞིག་པ་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་དང་འགོག་བདེན་གཉིས་མཐའ་བཞིར་གྲུབ་པ་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྤྲོས་པ་དང་དེ་ཞི་བའི་དུས་ངོས་བཟུང་བས་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་སྲིད་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྲོས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འགགས་པས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་

[༡] <<ན྄>> གེགས།　　[༢] <<སྣོ་>> འཇིགས།

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་རྟོགས་པར་སླའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཐལ་བྱ་ཕུང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་སྤྲུལ་བྱེད་དགོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་བདེན་བཏགས་པ་བ་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བརྡས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

བརྡས་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། བརྡའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་མ་སྤངས་པར་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་བྱེད་ནི།

རྩ་བ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་གྲངས་སུ་དེའི་ཡན་ལག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་(འགོག་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དོན་དམ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

དོན་དམ་པས་ཞེས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དབྱེ་བསྡུ་[༡]གཉིས་ཀྱི་མི་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་བསྡུས་པའམ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུར་བསྡུས་པའམ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུར་བསྡུས་པའང་དུང་སྟེ། སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། མ་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟོགས་[༢]པའི་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་བསྡུས་པ་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཡོངས་སུ་ཞེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱན་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

རྒྱན་མེད་པས་ཞེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པས་[༣]ཤེས་རབ་ཀྱིས༔འགོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་[༤]རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> བ་རྒྱུ།

[༢] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> འགོག

[༣] <<སྣ་>> པ།

[༤] <<སྣ་>> -

གཉིས་པ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱན་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རིག་པ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

རྒྱན་དང་ཞེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཐལ་བྱ་ཕུང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷག་བཅས་ནི།

རྩ་བ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ལྷག་མ་དང་ཞེས་ཏེ། སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་[7]བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བཅས་ཀྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི།

རྩ་བ། ལྷག་མ་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ལྷག་མ་མེད་ཅེས་ཏེ། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> གཏང་།

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྡུས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་ཞིའི་[༧]མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སུ་ཕན་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་སོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ངེས་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། ནུབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འགོག་བདེན་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་སོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་བརྒྱད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཉེར་གཅིག་དང་། སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ལྔའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> བཞིའི།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མངོན་གྱུར་སྤྱངས་པ་དང་། ས་བོན་སྤྱངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་བོར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཞེས་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་དཀྲིས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ས་བོན་སྤྱངས་པ་)ལ་དངོས་དང་། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བག་ལ་ཉལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་བར་ཞེས་ཏེ། བྱང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བོན་སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཟད་པར་ཞེས་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤྱངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱངས་པའི་འགོག་པ་དང་། སྒོམ་སྤྱངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱངས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་པའི་བྲལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་རྣམས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཞེས་སོགས་ཚན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པས་ད་ལྟར་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འབྱུང་བ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་རང་གི་ངང་གིས་འགག་པར་འགྱུར་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཉེར་གཅིག་)ལ་དྲུག །འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདུད་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་བ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་བལྟ་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཤ་དང་ལྷའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་བལྟ་དཀའ་བ་ཞེས་ཏེ། བལྟ་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཚད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་སོ་སོར་ངེས་པར་མཐོང་བའི་ཤའི་སྤྱན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བདུད་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་བར་འཕོ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བར་འཕོ་[༧]བའི་རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདུད་པ་ཞེས་ཏེ། མི་འདུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་བྲལ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(བདེ་བ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་)ལ། བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> འགྲོ།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གླིང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མགོན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེར་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དཔུང་གཉེན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་གནས་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་ལྔས་སྟོན་ཏེ། གནས་དང་། གླིང་དང་། སྐྱབས་པ་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[1] ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་[2]པའི་བརྟན་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྐྱེ་རྒ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པར་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་འཕོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རིམས་ནད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་འཕོ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། འཆི་འཕོ་མེད་པ་

[1] མཚམས་འདིར་དང་སྒྲ་ཞིག་ཆད་མེད་དམ་སྙམ།

[2] <<བློ་>> བསྟོད། <<ཞོལ་>> སྟོད། <<སྐུ་>> སྲིད།

དང་། རིམས་ནད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ཚོག་མི་ཤེས་པའི་ཡོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྨྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ན་བ་སོགས་ཀྱིས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕན་པའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བར་འགྱུར་[༧]བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཞི་བ་དང་། བདེ་ཞི་[༨] དང་། བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕན་པའི་དངོས་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པ་བདེ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བདེ་བ་ངལ་ཞིང་། དུབ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་འཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་(མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་[༩]ནད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་མེད་ཅིང་ཞི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ནད་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་

[༧] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>> དགེ་བར་གྱུར།

[༨] <<རྩ་བའི་>> གཞི།

[༩] <<ས་>> + ན།

བ་དང་། སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གཡེང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་། ཟབ་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ལྔ་)ལ།

ཅ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་མཐའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཕེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་[༡]ཉོན་མོངས་པ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་[༢]འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་རིམ་པ་ལྔས་སྟོན་ཏེ། མཐར་ཐུག་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། ༔འདུས་མ་བྱས་པ་དང་།[༣] སྐྱེ་བ་མེད་པ་[༤]ཞེས་བྱ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། སྲིད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། གྲངས་དང་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

---

[༡] <<ཅ་བཞི་>> ལྟར།

[༢] <<ཅ་བཞི་>> རྒྱུད།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> + དང་།

རྩ་བ། ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

ཡང་འགོག་པའི་ཞེས་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་བཞིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གྱ་ནོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དང་ཕན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ཆོས་ཅན་སྔ་མ་ལ། འགོག་པ་[7]དང་། ཞི་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་གཙང་ཞིང་བདེ་བའི་བྲལ་བ་དང་། སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྟག་པ་དང་ཕན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཞི། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་

---

[7] <<ནི་>> -

བསྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ།།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྒོམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་ལམ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ།།

ཡང་ལམ་ཞེས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཆོས་ཅན། ལྔ་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ལྔས་བཤད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་དང་། ལྷག་མཐོང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ།།

ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་ལྷག་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། འཆལ་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བ་སྡོམ་པ་དང་། ཟས་

ཏ་ཅང་མང་ཉུང་དང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་ཕན་པའི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་གུང་ཐུན་མ་གཏོགས་ཉིན་པར་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་།

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལྷག་མཐོང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་)ནི།

རྩ་བ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྟེ། དེ་བསྒོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་[༧]འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཐོས་པ་ལས་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་འཇོམས་པའི་སྣོད་[༨]དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།

སྦྱོར་བའི་ཞེས་ཏེ།

ལན་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་[༩]མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

---

[༧] <<རྩ་བཞི་>> པར།

[༨] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> གནོད།

[༩] <<སྣ་>><<སྐྱུ་>> -

རྩ་བ། ཚོགས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་སྦྱོར་བའི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྦྱོར་ལམ་རྫོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེད་པར་ཅན་)ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ་ཚོགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཚོགས་བསགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་སོ།།

སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་ཚོགས་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། དྲོད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དྲོད་ནི།

རྩ་བ། དྲོ་བར་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོའོ།།

གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ནི།

རྩ་བ། རྩེ་མོ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

རྩེ་མོ་ཞེས་ཏེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་གསལ་སྣང་མཆེད་[༧]པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པའོ།།

---

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> འཆེད། <<སྣ་>> འཆེད།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི།

རྩ་བ། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

བདེན་པའི་ཞེས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོགས་ཤིང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པའོ།།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་ཐོགས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པའོ།།

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།

མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མདོར་བསྡུ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པས་མཉམ་པར་

ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྫ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བརྫ་བསལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གཉི་གའི་བརྫ་བསལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་ཏེ། རང་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ།།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ།།[༡] དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བརྫ་[༢]གསལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གཞན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་[༣]པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་། མཇུག་བསྡུས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> པའོ།།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> + ལ།

[༣] འབྱེད་ཅེས་འོག་ལྟར་རམ་སྣམ།

རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ།།

ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པའོ། །བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སོ་སོ་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ།།

སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཅེས་བྱའོ། །དེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་ལ་[༡]རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ།།

སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུར་སྦྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྗེས་བཟོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྗེས་ཤེས་སོ།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པ་[༣]བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་སྦྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་

[༡] <<ས་>> -

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> -

ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ།།

དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་)ནི།

རྩ་བ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

བཟོད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། མཉམ་གཞག་རྗེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྤྲོས་པའི་མཚན་མས་དབེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཅི་རིགས་སུ་[༧] དམིགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(མཇུག་བསྡུས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གི་ཚད་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་[༣]པར་རིག་པར་བྱའོ།།

སེམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཀྱིས་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་

---

[༧] <<སློ་>><<ཞོལ་>> + ལ།

[༣] <<ས་>> རིགས།

བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁྱད་ཆོས་གཞན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཕན་ཡོན་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་དག་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་སྟེ།

ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྡུལ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་ཀྱང་ལམ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཆོས་ལ་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས། རྡུལ་[1]མེད་པ། དྲི་མ་དང་[2]བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྡུལ་[3]མེད་པ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྔ་མ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་[4]དང་། སྤོང་བས་ཀྱང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་རྟོགས་པ། སོམ་ཉི་ལས་

---

[1] <<སྣར་>><<ཅོལ་>><<སྐུ་>> སྡུག་བསྔལ།
[2] <<སྣར་>><<ཅོལ་>><<སྐུ་>> -
[3] <<སྣར་>><<ཅོལ་>><<སྐུ་>> སྡུག་བསྔལ།
[4] <<སྣར་>> པ།

རྒལ་བ། ཟེ་ཆོམ་ལས་རྒལ་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། སྟོན་པའི་
བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་
པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐོབ་བོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་རིག་གོ །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྟོགས་སོ།།

ཆོས་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་དང་པོ་བཞི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་རྣམས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཕན་ཡོན་མདོ་དང་སྦྱར་བ་)ལ། རང་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། གཞན་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གིས་ཐོབ་པ་ལ་སོམ་ཉི་ལས་རྒལ་ཏོ། །གཞན་གྱིས་
ཐོབ་པ་ལས་ཟེ་ཆོམ་ལས་རྒལ་ཏོ། །ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་
འཇོག་གོ །སུ་སྡིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་བསྟན་
པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲིའོ།།

སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བའི་ཞེས་སོགས་གསུམ་ག་མདོར་བསྟན་[༧]རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས་སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་མི་བདེན་པ་སྨྲ་བའི་ཟེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་ལམ་སྒོམ་པ་མི་ཤེས་པར་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་དང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་

[༧] འདིར་གསུངས་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་རྩ་ཚིག་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཐད་ལ་སྦྱར་ཏེ་བསྒོད།

ཤུ་སྣེགས་ཅན་གྱིས་བཀྲི་མི་ནུས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕན་ཡོན་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དྲི་བའི་ཆོས་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་ཆོས་སུ་འདོད་དེ། སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་བོ།།

ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་[༧]རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་[༣]པའི་བདེན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཞན་གྱིས་དྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་དགུར་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། ལམ་ཆུང་དུ་དང་། ལམ་འབྲིང་དང་། ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ།།

---

[༧] འདིར་གསུངས་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་རྩ་ཚིག་ནི་གོང་དུ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཐད་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཀོད།

[༣] <<བློ་>><<ཞོལ་>> འཕངས།

སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། སྒོམ་པའི་ལམ་དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ། གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་རིག་པར་བྱའོ། །

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཁྱད་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱ་དང་། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་ནི། ལམ་ལྷུར་བྱས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། སྤང་བྱ་དང་། ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཀུན་ནས་ཞེས་སོ། །ཡན་ལ་གསུམ། རྩ་བར་དབྱེ་བ་དང་། རྩ་བ་གང་གིས་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་རྩ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་པོ། སྲེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའོ། །

ལྷུང་དུ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞི་ཡོད་དེ། སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩ་བ་གང་གིས་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྲེད་པས་ནི་རོ་མྱང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ལྟ་བས་ནི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །མ་རིག་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཤས་[༡]ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །

སྲེད་པས་[༢]ནི་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་བཞིས་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྲེད་པས་[༣]ནི། སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ལ་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ལྟ་བས་[༤]ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་དག་པའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་ལ་གེགས་བྱེད། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། ཐར་པའི་ལམ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་ཐར་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་

---

[༡] <<ས་>> ཤེས།

[༢] <<ནླ་>> པ།

[༣] <<སློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> པ།

[༤] <<སློ་>><<ཞོལ་>> བ།

ཕྱིར། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུས་ཏེ་རྩ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བར་ཆད་བྱེད་དེ། སྒྲིབས་[7]ལུང་མ་བསྟན་བཞིའི་སྒོ་ནས་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་བྱང་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དག་པ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

རྣམ་པར་བྱང་བས་ཞེས་ཏེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་སའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེའི་ཁྱད་པར་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཚད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མིང་དུ་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་སོ།།

ཡན་ལག་ཅེས་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚད་དང་། མིང་དུ་གདགས་པའི་སྒོ

[7] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + ལ།

ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་བཞི། ངོ་བོ་དང་། ཐོབ་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།།

ཡན་ལག་ཅེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། འདོད་པ་ནི་རགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཞིབ་པའོ་ཞེས་རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་། དབེན་[7]པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེས་བསྡུས་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའོ།།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱིས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་། རྩིང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པས། ཡིད་ཙུང་ཟད་གདུང་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ལས་མ་གྲོལ་བས། དེའི་དགའ་བདེ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཞེས་བྱ་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་སྐྱོན་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

[7] <<བློ་>> དབེན།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།།

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་དེ། བཏང་སྙོམས་སོགས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།།

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ༔ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་།[༡] སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དེ་གཉི་གའི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ།།

ཡན་ལག་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་འཐད་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ན་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ།།

གཟུགས་མེད་པ་[༣]ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡན་ལག་

[༡] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ལ།

མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དེ། ཐལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་བ་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐོབ་ཚུལ་)ལ། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་དག་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

སྙོམས་པར་ཞེས་ཏེ།[༧] བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དག་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྡུད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྡུས་དོན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ས་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་དང་། ས་གོང་མ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་

[༧] <<སློ་>><<ཞོལ་>> –

ཕལ་ཆེར་སྤྲངས་པས་ཟད་པར་སྤྲངས་མ་སྤྲངས་རྟོག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤོང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། རང་རང་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ།།

སློན་གྱི་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཤེས་པར། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་དང་པོར་བྱེད་པ་ནི། ཞི་ལྷག་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚད་)ནི།

རྩ་བ། ཚད་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་ངུར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཚད་རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གུས་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་སྦྱོར་ཤས་ཆུང་ཞིང་དམིགས་རྣམ་ཙུང་ཟད་མི་གསལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་གཉིས་གང་རུང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དམིགས་རྣམ་གསལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒོམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། མིང་དུ་གདགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་

གཏན་གྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་མོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ན་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་[༡]ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པས་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོན་པོ་དང་། དམའ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོར་མངོན་ནོ།།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞེས་ཏེ། བསྒོམ་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཚངས་རིགས་[༢]ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་གནས་མི་འདྲ་བ་བཟང་ངན་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་རྣམས་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚེ་རིང་ཐུང་གི་[༣]མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གིས་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་མངོན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་[༤]པ་(མིང་དུ་གདགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། མིང་དུ་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཇི་སྙེད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྡུས་པ་ཇི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།

མང་[༥]དུ་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐུའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གྲངས་མེད་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

---

[༡] <<ཅ་བཞི་>> པོར།

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> པའི་གནས།

[༣] བྱེད་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> གསུམ།

[༥] <<ཅ་བཞི་>> མིང་།

གསུམ་པ་(དེའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། ༑དེ་དག་[༧]ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ།།

དེ་[༣]ནི་ཞེས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་དག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཚ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

རྣམ་པར་དག་པས་ཞེས་ཏེ། འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ལས་བྱུང་བས། རང་གི་རིགས་མཐུན་གཞན་ལས། ལས་རུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་ལ་རིམས་ཀྱིས་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆུང་ངུའོ། །རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཐོད་རྒལ་ལུགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྲིང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་ཡང་། རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྱའི། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཞེས་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་རྗེས་

---

[༧] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འདི།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> + དག

འབྲང་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་།

ཆོས་ཤེས་[༢]དང་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་དང་། དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྲིད་རྩེ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུའོ།།

ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ༔དེ་དག་བསམ་གཏན་[༣]དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའང་ཡོད་དེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཟོད་པ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྐྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྲིད་རྩེ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ། དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤྲངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་མི་

---

[༢] <<རྩ་བཞི་>> + པ།

[༣] <<སློ་>><<ཞོལ་>> དགེ་བསྟན།

གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྲིད་རྩེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཅོམ་ལྡན་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསལ་པོས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་འདས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། དངོས་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ།

འགོག་[1]པའི་ཞེས་ཏེ། འོ་ན་འགོག་སྙོམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ལ། སྲིད་རྩེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང་མི་དགོས། ལམ་ཟག་མེད་བརྟེན་པ་ཡང་མི་[2]འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོགས་པ་བསྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འགོག་སྙོམས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་སྨྲས་པའོ།།

གཉིས་པ་(མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་)ནི།

རྩ་བ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས།[3] མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུའམ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།

མི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྔར་མ་ཐོབ་པ་འདོད་

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> འགག

[2] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> -

[3] <<ས་>> -

པའི་གླིང་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྲུན་ཅིང་། ཐོབ་ཟིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་(གཟུགས་མེད་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་ནི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་འབད་པའི་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཟུགས་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འགོག་སྙོམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གནས་པ་རྣམས། གཟུགས་མེད་ལ་འབད་པའི་སྦྱོལ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་བཤད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་བདེ་ཐོབ་ཀྱང་། ཚོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་ལ། ཆུང་འབྲིང་ངམ་[1]རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལམ་ཆུང་ངུ་གང་ཞེ་ན། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་སྟེ། གང་གིས་ས་དང་ས་ན་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བའོ། །ལམ་འབྲིང་པོ་གང་ཞེ་ན། འབྲིང་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། འབྲིང་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ། གང་

[1] <<བླི་>><<སྐྱིུ་>> ངོ་བོ།

གིས་ས་དང་ས་ན་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། འབྲིང་པོའི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བའོ། །ལམ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ། གང་གིས་ས་དང་ས་ན་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྤོང་བའོ།།

ལམ་ཆུང་ངུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དེ་རེ་རེའང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤོང་ལམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའོ།།

སྦྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། ལམ་གང་གིས་སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། སྤོང་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འདྲེན་ཞིང་མགོ་གནོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ལམ་མོ།།

གཉིས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི།

རྩ་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་འོག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའོ།།

བར་ཆད་མེད་ཅེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་བོན་གེགས་བྱེད་མེད་པར་དངོས་སུ་སྤོང་བཞིན་པའི་ལམ་མོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོངས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་ནས་འགོག་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་བའི་ལམ་མོ།།

བཞི་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་བསལ་ནས། ཆོས་སེམས་པའམ། ཞུགས་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པའམ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའམ། གནས་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཁྱད་པར་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱངས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆེན་པོ་སྤྱངས་རྗེས་སུ། སྤྱང་བྱ་སྤོང་བཞིན་པའི་སྦྱོར་བ་རེ་ཤིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ནས། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སེམས་པ་དང་། སྔར་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཞན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྔར་མེད་གསར་[༧]དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་ལ་གནས་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་། སྔ་མ་དེའི་སྤྱངས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ལམ་སྒོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ས་གོང་མའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་

[༧] <<བློ་>> སར།

པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལམ་བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དང་། བསྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའོ།།

ལམ་བསྒོམ་པ་ཞེས་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དག་སྤོང་བཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་ལམ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །བསྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་ཉམས་པ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། ཡངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་བསྒོམ་པའོ། །བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་གང་བསྒོམ་པའོ། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་བསྒོམ་པའོ།།

ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། ལམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་། མི་ཉམས་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཕགས་ལམ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་རང་གི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བསྟེན་པའི་བསྒོམ་པའོ། །རང་གི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དེ་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །སྒྲིབ་པ་སྤངས་ནས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཇོག་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའོ།།

ཡང་ལམ་ཞེས་ཏེ། འཕགས་ལམ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་བཞིར་ཡོད་དེ། ལམ་དེའི་བག་ཆགས་རང་རྒྱུད་ལ་འཇོག་པ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་སྐྱེས་པ་སྤོང་ཞིང་སྤངས་ནས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིས་བསྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་གཉེན་པོ་དང་། སྤོང་བ་གཉེན་པོ་དང་། རྟེན་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྲིང་བ་གཉེན་པོ་ནི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བའོ། །སྤོང་བ་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །རྟེན་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །ཐག་བསྲིང་བ་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། དེའི་གོང་མའི་ལམ་མོ།།

རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྤང་བྱ་

རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྤངས་པ་ཐག་བསྲིང་བར་བྱེད་པའི་དེའི་གོང་མའི་ལམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་[1]པའི་ལམ་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་[2]ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་[3]སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་[4] ལམ་དང་། རྣམ་[5]པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དང་། གནས་དང་དབང་པོས་ཐ་དད་པའི་ལམ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། ལམ་སྡུད་པའི་ལམ་ནི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ལམ་བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། དབང་པོ་གསུམ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་ཏེ། བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་སོགས་དང་། འཆད་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། རྟེན་ལམ་བཞི་དང་། དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་[6] གཉིས་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་ལྔ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་ལམ་བཞི་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་། ཡོན་

---

[1] <<ས་>><<པེ་>><<སྣར་>> རྟོགས།

[2] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི། <<པེ་>><<སྣར་>> སྦྱང་བ་བྱས་པའི།

[3] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> པ་ལ། <<པེ་>><<སྣར་>> པར་བྱས་པ་ལ།

[4] <<པེ་>><<སྣར་>> མ་འདྲེས་པའི།

[5] <<ས་>> མངོན།

[6] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ལྷོག

ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་ལྔས་ཕྱེས་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ནི། དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གྲོགས་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

དྲན་པ་ཞེས་ཏེ།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།

དྲན་པ་ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །ལམ་ལ་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་སོ། །ཡང་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོའོ།།

ལུས་དང་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་གནས་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པའོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ལུས་མི་གཙང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། སེམས་མི་རྟག །ཆོས་བདག་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་⑦པའི་དྲན་པ་དེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲོགས་ཏེ། གྲོགས་ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། །

སྒོམ་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའོ། །ནང་ལ་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱི་དང་། ནང་དང་ཕྱི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནང་གི་ལུས་གང་ཞེ་ན། ལུས་གང་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་དག་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱིའི་ལུས་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དབང་པོའི་གནས་རྣམས་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ལུས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ནང་གི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །ཕྱིའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན། ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །ཚོར་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་དང་ཆོས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

---

⑦ <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ལ་བརྗོད།

བསྒོམ་པ་ཞེས་ཏེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་རང་བཞིན་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པས་ཀེང་རུས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་དྲན་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་ཆོས་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ཚུལ་ལོ།།

ཅི་རིགས་པའི་དོན་ནི། བློ་ལ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྣང་བ་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་གསུམ་མཉམ་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྩ་བ། ཡང་བསྒོམ་པ་ནི་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྩོལ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། མ་ཐན་པ་དང་། ཕྱིར་ཞུར་བ་མེད་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བག་ཡོད་པའོ། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་བསྒོམ་མོ། །ལེ་ལོ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་རྩོལ་བ་བསྒོམ་མོ། །སེམས་ཞུམ་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་སྤྲོ་བ་བསྒོམ་མོ། །གནོད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མ་ཐན་པ་བསྒོམ་མོ། །ཉུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱིར་ཞུར་བ་མེད་པ་བསྒོམ་མོ། །གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་བསྒོམ་མོ། །ལྟུང་བས་ཡིད་ལ་གཙགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་བསྒོམ་མོ། །བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བག་ཡོད་པ་བསྒོམ་མོ།།

ཡང་གོང་གི་དམིགས་པ་དེ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་འགྲུབ་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་དགུའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཏེ། ཡང་བསྒོམ་པ་ནི་[1]ཞེས་པས་སོ། །རྣམ་པ་དགུའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་འདུན་པ་དང་། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལེ་ལོ་དང་བྱིང་རྒོད་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྨོན་པ་དང་། རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་སྲུ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམས་པས་མི་སྐྱོ་བའི་མ་ཐོན་[2]པ་གཉིས་ནི། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་འཕེལ་བའི་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉུར་བ་མེད་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་[3]པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་དང་། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ།།

བསྒོམ་[4]པའི་ཞེས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་ཅན། བསྒོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཡང་དག་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པའོ།།

མི་མཐུན་པ་[5]ཞེས་ཏེ། སྔར་གཉེན་སྐྱེས་པ་དང་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་སྤོང་

---

[1] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ན།

[2] <<རྒྱ་བཞི>> ཐན།

[3] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བསྒོམས།

[4] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> སྒོམ།

[5] <<རྒྱ་བཞི>> པའི།

བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

ངོ་བོ་དང་གྲོགས་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ནི། ཡང་དག་སྤོང་བའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲོགས་སོ།།

སྒོམ་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བསྒོམ་པ་གནས་དང་བཅས་པའོ། །གནས་ནི་འདུན་པའོ། །འབད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བྱིང་བ་དང་། རྒོད་པ་སེལ་བ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་དེ།[1] འདི་ལྟར་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛོག་པ་སྨོས་སོ།།

བསྒོམ་པ་ཞེས་ཏེ། ཡང་དག་སྤོང་བ་སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྤང་གཉེན་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད། ཞི་ལྷག་གི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག །དམིགས་པ་ལ་ནང་[2]བྱིང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་[3]སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟེངས་བསྟོད་དེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་གསལ་པོར་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་ཡོན་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་རྒོད་པ་བྱུང་ན། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

[1] <<ས་>> ཏོ།།

[2] <<བླ་>> + ཏུ།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> སེམས་དཔའ།

སེམས་པ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བསྡུས་ནས་རབ་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད། བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་འཛོག་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་རྒོད་སེལ་བ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལྟོས་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་འཕེལ་བའོ།།

འབྲས་བུ་ཞེས་ཏེ། ཡང་དག་སྤོང་བ་བསྒོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བའོ།།

རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་སྟོན་ནས་མེ་འབར་བ་སོགས་སྤྲུལ་སྒྱུར་རྣམས་ཆོས་ཅན། [༧] ཞེས་པའོ།།

ངོ་བོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།།

སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གྲོགས་ནི།

རྩ་བ། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་

---

[༧] འདིར་རྟགས་བསལ་གཉིས་དཔེ་རྣམས་སུ་ཆད་མེད་དམ་སྙམ།

བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

གྲོགས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་གྲོགས་རྣམ་པ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། འདུན་པ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་གུས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱིས་བསྟན་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །ཡང་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་འབད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེགའོ། །སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ།།

འདུན་པ་[༢]ཞེས་ཏེ། གྲོགས་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱོར་བ་དྲག་པོས་བསྒོམས་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ་དང་། སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་[༣]ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས

[༢] <<རྩ་བཞི་>> པའི།

[༣] <<སྣོ་>> ཀྱི།

སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ། །འདི་དག་བརྒྱད་ཡིན་དུ་ཟིན་[༧]ཀྱང་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འབད་པ་དང་། བཞན་འཛོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་འདོགས་པ་དང་། གཉེན་པོའོ། །ཡང་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟུད་པ་དང་། གཡེང་བ་བཞི་[༨]དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉི་གའི་གནས་དང་མཐུན་པ་[༩]བསྒོམ་མོ། །

བསྒོམ་པ་ཞེས་ཏེ། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་དོན་གཉེན་གྱི་འདུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དངོས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སེམས་པས་བསྐྱུས་པ་རྩོལ་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་བྱངས་བྱངས་[༡༠]ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་བྱུང་ངམ་[༡༡]བྱུང་དུ་དོགས་ནས་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་ན། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚེ། བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[༡༢]

ཡང་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་གསུམ་གྱིས་

[༧] <<ས་>> ཡིན།

[༨] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> གཞི།

[༩] <<ས་>> པར།

[༡༠] <<སྣུ་>> -

[༡༡] <<ཀླ་>> མི།

[༡༢] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>><<སྣུ་>> ཏེ།

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་ཅིང་བྱིང་རྒོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པས། ཉེ་བར་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གཉེན་པོས་བསྲུས་པའི་སེམས་པ་དང་བཏང་སྙོམས་བཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འདུན་པ་སོགས་བཞི་བསྒོམ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་སྡུག་པའི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་བཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་ནང་དུ་སྡུད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་དང་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་བསྒོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་ནི།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་
བྱས་ན། ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱ་བར་
འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་གཏོད་པ་དེ་རང་རང་གི་གནས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཤེས་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་པ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ།

རྩ་བ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་
རྣམས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་བོ། །གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དད་པ་སོགས་ལྔ་ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གྲོགས་སོ།།

རྩ་བ། བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེས་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དྲན་པ་མི་བརྗེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ།།

བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དབང་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ལྔ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དགོས་[7]པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣུ་>> དགོད།

རྣམས་བསྒྲུབ་པའོ།།

དབང་པོ་ལྔ་བསྒོམ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྦྱོར་ལམ་བཞི་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་ནི།

རྩ་བ། དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བར་སྟོབས་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ངེས་པར་བསྲབས་པས། མི་བརྫི་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་རྣམས་སོ།།

དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། སྟོབས་ལྔ་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། སྔེ་ཚན་གཞན་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་ཚེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་འབད་པས་སྒྲིམ་དགོས་ལ། སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཚེ་དད་པ་སོགས་མ་བསྒོམས་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མ་དད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་དང༌། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་དང༌། དགའ་བ་དང༌། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བཏང་སྙོམས་སོ། །དྲན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གོ །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བཏང་སྙོམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། གང་དུ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་

འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་ཡང་དག་སོགས་བདུན་ཡོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཤིན་སྦྱངས་སོགས་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གྲོགས་ནི།

རྩ་བ། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ།།

སྒོམ་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་བསྒོམ་པའོ། །དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཇི་ལྟ་བར་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ།།

བསྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་ཆོས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབེན་པ་ཚོལ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྡུག

ཀུན་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྐྱེན་བྱར་སྒོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པར་བྱེད་ལ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་དང་། ཡང་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དབེན་པ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཏོ།།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བསྒོམ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྦྱོང་ནུས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའོ།།

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་ཏེ། དམིགས་པ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡན་

ལག་གོ །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་
རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ །

ངོ་བོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་རྣམ་དག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དག་པར་བྱེད་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ན། ལྷག་མཐོང་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་གསུམ་དང་། ཞི་གནས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་ངེས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་ངེས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་སློང་ནས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་། མཐའ་ངན་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལོག་འཚོ་ལྔ་སྤངས་པའི་ཚོར་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤངས་སྤོང་བ་ལ་སྤྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པས་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲོགས་ནི།

རྩ་བ། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་།

སྒོམ་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། བསྒོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་[༧]ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ།།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྒོམ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད། གདུལ་བྱ་འདུན་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལམ་བཞི་གང་ཞེ་ན།

ལམ་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་དཀའ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་སླ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་སླ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའིའོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའིའོ། །གསུམ་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའིའོ། །བཞི་པ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའིའོ།།

མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྟུལ་པོས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། རྣོན་པོས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བ་དང་། མྱུར་ལ་དཀའ་བ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བཞི།

ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་རྣོན་པོས་ལམ་བསྒོམ་པ་བྱུལ་ལ་སླ་བ་དང་། སྦྱུར་ལ་སླ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱུར་བྱུལ་ནི། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དཀའ་སླ་ནི། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན། ལམ་སྒྲུབ་སླ་བའི་དོན་ཏེ།[1]

གསུམ་པ་བསླབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་གང་ཞེ་ན། བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་བོ།།

ཆོས་ཀྱི་གནས་ཞེས་ཏེ། བསླབ་པ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞིར་ངེས་ཏེ། གཞན་གྱི༔དོར་ལ་[2]བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། ༔གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མེད་པས་[3]ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པས་ལྷག་པའི་སེམས་དག་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་ལ། ཞི་གནས་ནི།

རྩ་བ། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བླན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་

[1] <<ཞོལ་>> ཏོ།། <<སྣ་>><<སྐྱུ་>> ནོ།།

[2] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བོར་བ།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> - <<སྣ་>> གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མེད་པའི།

ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ།།

ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོབས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པོ་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། རྒྱུན་ལྡན་དུ་གཏོད་པ་དང་། ཡེངས་ན་སླར་ཡང་བཀུག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་དང་། མི་འགྲོ་[༧]བའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྒྱུ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟས་ནས་འཁོར་[༣]མི་སྤྱེར་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟས་ནས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་མི་འབྱུང་ཡང་ཅུང་ཟད་བསྒྲིམ་པའི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའོ།།

སྟོབས་དྲུག་ནི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་འགྲུབ་ལ། གསུམ་པས་དེའི་འོག་མ་གཉིས་དང་། བཞི་པས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ལྔ་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དྲུག་པས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་འགྲུབ་བོ།།

དེ་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་གཉིས་དང་། དེའི་འོག་མ་ལྔ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཡོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི།

---

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ཁྲོ།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ཁྲོར།

རྩ་བ། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་དང་། མཚན་མའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འབྱིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ནི། ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོག་ཅིང་གཅོད་པར་བྱེད། བྱེད་ལས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་འཇོམས་ཤིང་། རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་སེམས་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ལ་རྒོད་པ་མངོན་པར་ཆར་བཅད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཉི་ག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་[༧]ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་གོ །

ཡང་ཞི་ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། རྒྱུན་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

ཞུགས་ལྔ་བུ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དང་། གཉིས་[༡]ཐོབ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒོམ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་རློམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟུད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

ཙ་བ། དབང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ།།

དབང་པོ་ནི་ཞེས་ཏེ། ལམ་སྟུད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

ཙ་བ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ།།

མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་

[༡] <<ནྲ་>><<སྐུ་>> + ཀ

དང་། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་ཅི་རིགས་སུ་བརྟེན་པས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ན་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བསྡུས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་སྦྱིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་གཞི་བཅུར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་ཅིང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒོམ་སྤངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བདག་པོར་བྱེད་པའི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཤེས་པ་[༧]དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཚན་གཞིར་ཡིད་མི་བདེ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་(ས་གོང་མའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་)ནི།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ན་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ས་གོང་མ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་ན། ས་འོག་མ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> པའི།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཞེས་ཏེ། ས་གོང་མའི་ལམ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་འོག་མ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རིགས་རྣམས་བསྒོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ལམ་འོག་མའི་ལམ་གྱི་རིགས་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དད་པ་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས། འོག་མ་ལ་[7] ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ།།

ལྔ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མིང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་མིང་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།

མཐར་ཕྱིན་པའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་། ཐྲད་[3]པའི་འཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། བྲལ་བའི་འཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གནས་ངན་ཞེས་ཏེ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ།།

རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱུ་དང་། ཐོབ་དུས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ

[7] <<ཞོལ་>> ལས།

[3] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐྲད

གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་མིང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་[༡]བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའོ།།

མི་སློབ་པ་[༢]ཞེས་ཏེ། བསླབ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ཀུང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ཤེས་པས་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྡུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་[༣]མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་གནས་ངན་ལེན་ཉེར་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཐྲད་པའི་ཐོབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན།

གནས་ངན་ལེན་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚོར་བའི་

---

[༡] <<ས་>> རོལ།

[༢] <<རྩ་བཞི་>> པའི།

[༣] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> གྱིས།

གནས་ངན་ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྟོག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཟས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། འཁྲིག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ནད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྒ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། འཆི་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཡོངས་སུ་ངལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་།

མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིང་ལ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཚོར་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སོགས་དང་། སྒྲ་མི་སྙན་སོགས་ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་སྨིན་ངན་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གེགས། འདོད་ལ་རྟོག་པའི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་། ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་ཟས་ཏ་ཅང་མང་ཉུང་དང་། འཁྲིག་པ་བསྟེན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱིས་ལུས་རོ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། ནད་སོགས་གསུམ་དང་། ཏ་ཅང་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ངལ་བའི་གནས་ངན་ལེན་བདུན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐ་བ། གནས་ངན་ལེན་བརྟན་[༧]པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཆེན་པོ་དང་། གནས་ངན་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> བརྟེན།

ལེན་འབྲིང་པོ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཆུང་དུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་ནི་)[༡] གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནས་ངན་ལེན་བདུན་པོ་དེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་བསྟན་[༢]པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། ཐོབ་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐད་པའི་ཐོབ་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐད་[༣]པའི་ཐོབ་[༤]པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གནས་ངན་ལེན་བསགས་པ་ལ་ལ་ཐད་པའི་ཐོབ་[༥]པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

ཐད་པའི་ཞེས་ཏེ། ཐད་པའི་ཐོབ་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རང་རྒྱུད་ལ་བསགས་པ་ལ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། བྲལ་བའི་ཐོབ་[༦]པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གནས་ངན་ལེན་ཟད་པ་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་[༧]པ་ཞེས་གདགས་སོ།།

བྲལ་བའི་ཞེས་ཏེ། བྲལ་ཐོབ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་དེ་

---

[༡] ས་བཅད་དངོས་གཞི་འདིར་འབྱུང་སྣམ།

[༢] <<ས་>>སོགས་ཀྱི་སྦྱར་དཔེ་རྣམས་ལ། བརྟན་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐད།

[༤] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐོབ།

[༥] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐོབ།

[༦] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐོབ།

[༧] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> འཐོབ།

དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ཐོབ་པ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་པའི་དུས་བཤད་པ་དང་། ངོ་བོ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ།།

རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི།

རྩ་བ། སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་གང་ཕན་ཆད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིགས་པའོ།།

སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་[༡]ཞེས་ཏེ། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་དངོས་སུ་སྤོང་བར་རྩོམ་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ།།

གཉིས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི།

རྩ་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་གང་གི་འོག་ཏུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་བར་ཆད་[༣]མེད་པ། བརྟན་པ། སྲ་བ། རོ་གཅིག་པ། ཁྱབ་པའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔེར་ན། བྲག་ཆེན་པོ་མ་གྲུམ་པ། སེར་ཀ་མེད་པ། ཁོང་སྟོང་མ་ཡིན་པ། གཅིག་ཏུ་འདུས་པ། ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་པ་དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་

[༡] <<རྩ་བཞི་>> གྱིས།

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> -

ཀྱི་རླུང་གིས་ཀྱང་མི་སྒུལ་ཅིང་མི་གཡོས་སོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཇི་ལྟ་བར་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་། སྒྲིབ་པ་དེ་སྤོང་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི༔གཞིགས་པས་བརྟན་[༧]པ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་སྲ་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རོ་གཅིག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཐོབ་པའི་དུས་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་
སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་དང་། ལམ་གྱི་གནས་གྱུར་པ་དང་། གནས་ངན་
ལེན་གྱི་གནས་གྱུར་པའོ།།

གནས་མ་ལུས་པར་ཞེས་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ལམ་གནས་གྱུར་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཉིད། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་[༣]གནས་གྱུར་དང་། ལམ་གྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་གྱུར་དང་། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ངན་ལེན་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤངས་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་གནས་ངན་ལེན་གནས་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། དམན་པའི་ལམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གནས་གྱུར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

---

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> གཤིགས་པར་བསྣན། <<སྣ་>> བཤིགས་པར་བསྣན།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> ཀྱི།

གསུམ་པ་(ངོ་བོ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཟད་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཟད་ནས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཟད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྤངས་ནས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའམ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པའོ།།

ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་ནས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའམ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའམ། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པ་མངོན་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་(མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཞེས་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ངག །ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དྲན་པ་དང་།[༧] ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

---

[༧] <<ཀུན་བཏུས་རྣམ་བཤད>>(ཤོག༣ ༣༧) ནང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ་ཞེས་བྱུང་བས་འདིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཞེས་ཆད་མེད་དམ་སྙམ།

རྩ་བ། ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

ཡང་ལམ་གྱི་ཞེས་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དང་རིགས་སྒྲུབ་དང་ངེས་འབྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས། རྟག་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སླར་མི་ལྡོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་དོགས་[༡]པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་གོ །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་མི་རྟག་པའི་དོན་མཐོང་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ།།

ཤེས་བྱ་ལ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། སྤོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པར།[༢] སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེར་[༣]ཟུང་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་ལམ་གྱིས་[༤]མི་རྟག་པའི་དོན་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

འདིར་སྨྲས་པ། །གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱུར་དུ་སྐེམས་བྱེད་ཅིང་། །འཕགས་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །བདེན་པ་རྣམ་པར་ငེས་པ་ལེགས་པར་བཤད། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

---

[༡] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<ཟླ་>> དགོས།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> -

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> འདྲར།

[༤] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> གྱི།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གཉིས་པའོ།། །།

མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ལེའུ་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

གཉིས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་རྣམ་ངེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ་གསུམ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའོ།།

ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མདོའི་སྡེ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་ བཅུ་ གཉིས་ ཡོད་ པའི་ དང་ པོ་ མདོའི་ སྡེ་ ལ་ གཉིས། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱས་པར་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟུས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མདོའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་སློས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་པར་གསུངས་པ་སྟེ།

མདོའི་སྡེའི་ཞེས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་གང་བསྟན་པར་བཞེས་[༢]པའི་དོན་དེ་དག་སློས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མགོ་སློས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །རྒྱུད་པར་ཏེ་ཚིག་ལྷུག་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་མི་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྡུས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མདོར་སློས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏེ།

ཕན་ཡོན་བཅུ་ཞེས་ཏེ། མདོའི་སྡེ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་[༣]ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་གཞག་པར་སླ་བ་དང་། བཤད་སླ་བ་དང་། གཟུང་སླ་བ་དང་།

རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་གསུམ་ཡོད་དེ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་ཀའི་བློ་ཡུལ་དུ་རྒྱས་བཤད་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་བཞག་སླ་བ་དང་། འཆད་པ་པོས་བཤད་སླ་བ་དང་། ཉན་པ་པོས་བཟུང་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ལ་གུས་པས་མྱུར་དུ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱུར་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་།

---

[༢] <<ཞོལ་>><<ནླ་>><<སྐྱུ་>> བཞེད།

[༣] <<ནློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> གཟུགས།

ཆོས་ལ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ལ་གུས་པས་མྱུར་དུ་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་མྱུར་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་དད་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་)ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་ལ་རེག་པ་དང་། འཐེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་དེ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའོ།།

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཚེ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། འཐེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་ཅིང་། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱངས་ཀྱི་སྙད་པའི་སྡེ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན།

དབྱངས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། མདོའི་སྡེ་དེ་ཉིད་དུ་དབུས་དང་མཐའ་མར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའོ། །ཡང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའོ།།

མདོའི་སྡེ་ཞེས་ཏེ། དབྱངས་ཀྱིས་སྙད་པའི་སྡེ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུག་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་དབུས་དང་ཐ་མར་ཚིག་[༧]བཅད་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་[༣]སྙད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས

[༧] ཚིགས་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

[༣] <<ལྷ་>> ཀྱིས།

མངོར་བསྟན་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོའི་སྡེ་ལས་ལོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན།

ལུང་དུ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གང་ལས་ཉན་ཐོས་འདས་ཏེ་ཤི་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཡང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེའོ།།

གང་ལས་ཞེས་ཏེ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་གང་ལས་དགེ་སློང་དང་དགེ་འདུན་ཕོ་མོ་སོགས་ཤི་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཚུལ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་དགོངས་པ་ལུང་དུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞི་བསྡུ་བ་ལྟར་ན། ཤི་བའི་དུས་བྱས་པ་སྐྱེ་བ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བཤད་དོ།།

བཞི་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ནི།

རྩ་བ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། ཚིགས་སུ་སྨྲར་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྩ་བ་གཉིས་པ་དང་། རྩ་བ་གསུམ་པ་དང་། རྩ་བ་བཞི་པ་དང་། རྩ་བ་ལྔ་པ་དང་། རྩ་བ་དྲུག་པའོ།།

ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས། སྐབས་ཀྱི་དོན་ཚན་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་ནས། ཚིག་རྐང་པ་དྲུག་གིས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཚན་རྫོགས་པ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཡི་རངས་ནས་བརྗོད་པའོ།།

ཆེད་དུ་ཞེས་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་ཡི་རང་ནས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་། གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་དངོས་[1]མ་བརྗོད་པར། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་[2]ཆེད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོས་དེ་ལ་ལྷག་པར་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་(གླེང་གཞིའི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། གླེང་གཞིའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་བཅས་པ་གསུངས་པའོ།།

གླེང་གཞིའི་ཞེས་ཏེ། གླེང་གཞིའི་སྡེ་ནི་བྱུང་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་། རྗ་མཁན་གྱི་བུ་ནོར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱིན་ལེན་[3]གྱི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ། དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་བྱུང་[4]འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་[5]ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་བསྡུས་ནས་ཕྱིན་ཆད་དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟ་བུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅས་པའི་མདོར་ན་བསླབ་པ་བཅའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའོ།།

རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། མ་རྟོགས་པའི་དོན་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ།།

བརྒྱད་པ་(དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་སྔོན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའོ།།

དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་

[1] <<ལྷ་>> + སུ།
[2] <<ལྷོ་>><<ཞོལ་>> + རྗེས་སུ།
[3] <<ལྷོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> -
[4] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> འབྱུང་།
[5] <<ལྷོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> -

གང་འདས་པའི་ཚེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ལས་རྒྱུ་བ་ལུང་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་གཞོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གོང་འོག་རྣམས་ལའང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ།།

དགུ་པ་(སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

སྐྱེས་པའི་རབས་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་སྤྱོད་པ་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་མཛད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའོ།།

བཅུ་པ་(ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལྡན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཐག་པ་དང་མཚུངས་བྲལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པའི་རྣམ་པར་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་བྲལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་མིང་དོན་བཤད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་རྒྱས་པ་དང་། མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པས་ཟབ་པའི་རྣམ་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དོན་ནི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲ་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་འཇོམས་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་བྲལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཁྱོད་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་གཅིག་པ་(རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་ལས་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་པའོ།།

རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཞེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྔོན་ཆད་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་(གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་)ནི།

རྩ་བ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་གང་ཞེ་ན། གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ།།

གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཞེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ།།

གཉིས་པ་(དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། གསུང་རབ་གང་སྡེ་སྣོད་གང་གིས་འདུས་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་གཉི་གའི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ།།

མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་ལ། གླེང་གཞིའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀའི་[༧]ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཅི་རིགས་སུ་འདུས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་ལ། ཐ་མ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཚིག་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་བསྡུས་པ་དང་། གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁ་ཅིག་གིས་མཛད་པ་ནི། གླེང་གཞིའི་སྡེ་གཙོ་བོ་དང་། རྟོག་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་གསུམ་དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་དེར་བསྡུས་ནས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> བཞི་ཀའི།

གཞག་གོ །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་གོ །རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་
གཞག་གོ །

ཉེ་བའི་ཞེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་[༧]བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་དང་། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག །ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་ངན་མཆོག་འཛིན་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག །ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་བསླབ་པ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་
གོ །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་
པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་གོ །

ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསླབ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

---

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ཀྱིས།

བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་ལེགས་པར་འགོག་ནུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཙམ་ཡང་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་སྣང་ངོ་།།

གསུམ་པ་(བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཆོས་དང་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཆོས་དང་དོན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་གོ །འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་གཞག་གོ །

ཡང་ཆོས་དང་ཞེས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་། དོན་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ན། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་གཞི་ཚུགས་པས། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། རང་གཞན་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསུང་རབ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་འདི་དག་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།།

ཆོས་འདི་དག་ཅེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚིག་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་བཤད་པ་)ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དེ་དག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

སེམས་དང་ཞེས་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས། རྣམ་གྲངས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྫས་དང་ཡུལ་དང་དུས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་དེ་དག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་སོ། །གནས་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་[༧]རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། བག་ཆགས་སོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། གཅིག་གི་གྲོགས་

[༧] <<རྩ་བཞི་>> ལས།

གཅིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ།།

ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་ཏེ། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཆོས་དེ་དག་གཞན་ལ་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་མི་བརྗེད་པར་དྲན་པ་དང་། སྔོན་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་འཁོར་རྣམས་གཅིག་གི་གྲོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་ལྔ། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན།

ཆོས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པའོ།།

ཁྱབ་པའི་ཞེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་ལྷག་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དམིགས་པ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ལ་ཤས་ཆེར་སྦྱོར་བའི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དང་། ལྷག་

མཐོང་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ།།

ཁྱབ་པའི་ཞེས་ཏེ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། གནས་གྱུར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གང་ཞེ་ན། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གང་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ། །དངོས་པོའི་མཐའ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའོ། །ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ནི། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའོ།།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་གོ་བར་ཟད་[2]ལ། དངོས་པོའི་མཐའ་ནི། གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི། འདི་ཕན་ཆད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། སྡོད་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི། འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དགོས་པ་གྲུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་གསུམ་གང་དུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། གནས་གྱུར་པའོ།།

དགོས་[3]པ་ཞེས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་གནས་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་བསྒོམ་པའི་འདོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་གསུམ་གང་དུ་འདུས་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། གཉིས་སོ། །སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། དྲུག་གོ །མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། བརྒྱད་དོ།།

རྣམ་པ་ཞེས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་ཏེ། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། མཚན་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། འདིས་མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་

[2] <<བློ་>> གཞི་ག་བར། <<ཞོལ་>> གཉིས།

[3] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དགོངས།

ནས། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བསྔུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་སྡུག་པའོ། །ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱམས་པའོ། །གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྐྱེན་འདི་ལས་བྱུང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྔུབ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ།།

སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་[༧] པའི་རིམ་པས། སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་བསམ་པ་སོགས་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཇུག་ལྡོག་དང་། རང་གི་ཕུང་པོ་ཁམས་དྲུག་ཏུ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རྟོག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཀྱི་གྲངས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།

མཁས་པའི་ཞེས་ཏེ། དྲི་བའོ།།

ལན་ལ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྔར་དབྱེ་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་

[༧] <<ཟླ་>> བསྒོམ།

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ།།

མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལྔར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་རང་གི་ལ་ཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། ལུས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དང་། ལུས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་མཁས་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ལས་[༡]བལྟའོ།།

གནས་དང་ཞེས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཇོད་པ་སྤང་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་[༣]ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པའོ། །རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ།།

རྟེན་ཅིང་ཞེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་ན། མཁས་པའི་དམིགས་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་ལ། ཁྱད་པར་ཡོད་ན། སྤྱ་མ་གོ་བས་ཕྱི་མ་གོ་བ་མི་འཐད་སྙམ་པའོ། །སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་གོ་ནུས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་ལ། རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི །མི་མཐུན་པས་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

---

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> ལ།

[༣] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> ལས།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རགས་པ་ཉིད་དོ། །ས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ།།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཚེ། སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་པའི་ཚེ། ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལྟ་བ་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཚེ། དེ་བཞིན་ཉིད་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅེ་ན།

ཆོས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བ་ནི།

རྩ་བ། བཞིས་དཔྱོད་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ།།

བཞིས་[༡]ཞེས་ཏེ། གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་ན་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་སོ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པའི་

[༡] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བཞི་པ།

རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པའོ།།

ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཚུས་ངོམས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་སོ་སོར་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཞྟོས་པ་དང་[༧]བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཞགཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབས་[༣]པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དངོས་ནི། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་བཞི་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཞི་སྟེ། མིང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའོ།།

ཆོས་ལ་རིགས་པས་ཞེས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བའི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། མིང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་མིང་ཚོལ་བ་ནི།

རྩ་བ། མིང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་

[༧] <<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྡེ་>> རྟོགས་སྒྲུབ། <<ཞོལ་>><<སྣ་>> རྟོགས་པ་སྒྲུབ།

དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོག་པའོ།།

མིང་ཀུན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། དང་པོར་ཆོས་རྣམས་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པ་ན། མིང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་བཙལ་བ་ན། མིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བརྗོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཚོལ་བ་ནི།

རྩ་བ། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོག་པའོ།།

དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། མཚན་གཞི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཟུང་ནས་དངོས་པོ་ཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་མིང་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའི་དོན་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པར་མ་གྲུབ་པར་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་བརྗོད་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོག་[༧]པའོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེས་ཏེ། ལྡོག་ཕྱིར་བའི་དོན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློའོ།།

བཞི་པ་(ཁྱེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་)ནི།

[༧] <<སྣར་>> རྟོགས།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའོ།།

ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་དོན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློའོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པ་)ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། མིང་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་[༡]འདོགས་པ་ཚོལ་བར་རྟོགས་[༢]པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ།།

ཆོས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ་[༣]ཡོངས་ཤེས་བཞི་ཡོད་དེ། མིང་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དགོས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། སློབ་དཔོན་གྱིས། མིང་གི་སྔ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་

[༡] <<ས་>> འདུ།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> གཏོགས།

[༣] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐུ་>> པའི།

འགལ་བས་འགྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །བླ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

རྩ་བ། མིང་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ། །དངོས་པོ་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་རྫས་སུ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཚོལ་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་རྫས་སུ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ།།

མིང་ཚོལ་བར་ཞེས་ཏེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བཏགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་དེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དང་། དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་ལ་རྟོགས་[༧]པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་སྣང་ཞིང་། དེ་ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་ཤེས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཁོང་

[༧] རྟོག་ཅེས་མིན་ནམ་སྙམ།

དུ་ཆུད་པས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་པའི་བློས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྔར་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་པར་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་སྟེ། གཞི་དང་། སྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་བ་དང་། གནས་སོ།།

ཆོས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་ཏེ། གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པས། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཞི་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞི་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་བསགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་མ་དང་བཅས་པའོ། །སྣང་བ་གང་ཞེ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ།།

གཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བསགས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཞི་དང་། དེའི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་ལ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྡུས་

པ་སྣང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སློབ་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པ། །ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བས་ན། །དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་དེ་ནས། །རང་གི་འདུ་ཤེས་ངེས་པར་གཟུང་། །དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་གནས་ནས། །གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་འཛིན་མེད་པར། །དེ་ནས་མི་དམིགས་རེག་པར་བྱ། །ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །ལེགས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ནས། སེམས་ཉིད་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྩེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་དེ་ནས་ཞེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་ཆེར་འཕེལ་བར་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུང་བ་དོན་གཞན་མེད་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་དོན་གཞན་མེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་དུ་སྒོམ་བྱུང་གི་[༧]ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་རྫོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་ཏེ། མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དེ་ནས་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྣང་བའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། གནས་གང་ཞེ་ན། གནས་གྱུར་པའོ། །

[༧] <<སྣ་>> གིས།

གནས་ཞེས་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་བྱའི་གནས་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཆོས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ལ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མང་དུ་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་པ་དང་འདུལ་བ་མངོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངེས་པའི་ཚིག་བཟང་པོའི་ཡི་གེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་གོ་བདག་གོ་ཞེས་ཡུལ་མིའི་ངེས་པའི་[༢]ཚིག་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའིཿམཐར་འབྲེལ་[༣]པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་མཐར་གཟུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ལ་མཁས་པ་རིམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་ཤིང་གླེངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟིན་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་ལ་མཁས་པ་ཆོས་མངོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མཁས་པ་ངེས་པའི་ཚིག་བཟང་པོ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ངེས་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཡུལ་མིའི་ངེས་ཚིག་ལ་མ་ཞེན་པར་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྔོན་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

[༢] <<ས་>> པ།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> མཐའི་འབྲེལ་པའི་དགོངས།

གཉིས་པ་(ཆོས་ལ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་)ལ། ཆོས་ལ་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། བསྒོམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྦྱོར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཉི་ག་ལ་གནས་ན། ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་བརྩམས་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོས་བསམ་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་གནས་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གང་ཡང་འཇོམས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ན་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། བཤད་པས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བར་བལྟའོ། །ཀྱིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚིག་པར་མི་འཛིན་པས་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བར་བལྟའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཆུད་པ་དང་། གུས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། མ་ལོག་པར་སྦྱོར་བར་བལྟའོ། །ཚིག་པར་མི་འཛིན་པ་ནི་རོ་མི་མྱང་བ་དང་། གོང་དུ་ཞི་གནས་ལ་སྦྱོར་བར་བལྟའོ།།

འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། མདོའི་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། འཛིན་པས་ནི། གླེགས་བམ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པས་ནི་མི་བརྗེད་[7]པའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་གིས་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། བཤད་པས་ནི། གཞན་ལ་

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣར་>> བྱེད་པར་བྱེད།

སྟོན་པ་བསྡུས་པས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་མི་འདོར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར། ནང་དུ་སེམས་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་པ་མི་འདོར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་སློམ་བྱུང་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བས། སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམ་བྱའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སློམ་བྱུང་བསྟན་ལ། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་ཐོབ་ཟིན་རོ་མི་མྱང་བ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཞི་གནས་ལ་སྦྱོར་བའི་སློམ་བྱུང་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ལོག་པར་སྐྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་[༡]ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དུ་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བསྔགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཛོད་བྱའི་སློ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། འབྲས་བུའི་སློ་ནས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དེར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་བསྟན་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་བསྟན་པ་དང་། བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། བསྡུས་པ་བསྟན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམ་པ་བཅུའི་སློ་ནས་ཕར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གྲངས(༡)། ངོ་བོའི་སློ་ནས་དྲུག་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློ་ནས་ཀྱང་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལུས་དང་འཁོར་ཕུན་

[༡] གཏན་ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ།

ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ལེགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཐབས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྡུས་པའི་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གཏོང་བའི་སེམས་པས་བསྡུས་པ་དང་། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྤོང་བའི་སེམས་པས་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་(༢)། མདོ་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་དམན་པ་དང་མཆོག་དང་། རགས་པ་དང་། ཕྲ་བའི་གོ་རིམས་དང་(༣)། ཅིའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ་དང་(༤)། ཕུང་པོར་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཐབས་དང་། དབང་འབྱོར་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་དང་(༥)། རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་དང་(༦)། གཞི་དང་རྟགས་དང་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། །ལྷག་པའི་བསམ་དང་གནས་པ་དང་། །སྐྱེ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་དང་ས། །སྤྱོད་དང་རབ་གནས་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་བསྟན་པ་དང་(༧)། སེར་སྣ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང་(༨)། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་དང་(༩)། ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་ངེས་པར་བསྟན་པའི་(༡༠)སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པར་བསྟན་ཅེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་)ལ་གཉིས། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་

དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པར་མི་མོས་ཤིང་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་སྤྱོང་བའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མི་མོས་ཤིང་སྐྲག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་སྡིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་མོས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་མདོ་གང་ལས་གསུངས་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དུམ་སྐྱེད་པའི་ལྡེ་དན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་ཉིད་ཅེས་ཏེ། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མོས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ལྟ་བའི་རང་ལྟ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་མདོ་གང་ལས་གསུངས་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། ལྟ་བ་ངན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ།

འདི་ལ་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་(མི་འདོད་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ལྟ་བ་ངན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། མཚན་མར་ལྟ་བ་དང་། བཏགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། བསྒྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དཔའ་ཟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། རབ་ཏུ་འཁྲུག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་དང་། བཀུར་སྟིའི་ལྟ་བ་དང་། རྨོངས་པ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྩ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། སྤྱོར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆད་པས་བཅད་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། བསྙད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ།།

ལྟ་བ་ངན་པ་ཞེས་དྲི་བ་དང་ལན་ནི། མཚན་མར་ལྟ་བ་ཞེས་ཏེ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་ངན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། མཚན་མར་ལྟ་བ

ནས་རྒྱ་བའི་ལྟ་བའི་བར། ལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་ནས་ལྟ་བ་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བཅུ་དང་། ཀུན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ། མེད་ལྟ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་གཅིག །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ། དེ་ཡི་སྐྲུབ་བྱེད་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས། ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་གཉིས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས། དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་རེ་རེ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གཅིག་གོ །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཞེན་པ་མཚན་མར་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་སྟོང་བར་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཅིང་དེ་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྔ་པ་ནི། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་ཅིང་། དབང་ཟ་བ་དང་ལྟ་བ་དེ་ལ་མོས་པ་ལ་ཞེ་སྡང་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་འདི་ནི། སྐྱོན་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ལ་འཛུད་པ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་ལྟ་བའོ། །བདུན་པ་ནི། གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ན། ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་དང་། ངན་གཡོ་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ལྟ་བ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའོ་སྙམ་པ་དང་། འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། ལྟ་ངན་དེ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་སྟེ། ལྟ་བ་དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་རྣལ་མ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི། འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་འགྱུར་བས། སྦྱོར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས། དེ་སྲིད་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དེའི་འོག་མ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་གསོག་པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་འོག་མ་གཉིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་འོག་མ་

གཉིས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་གོང་མའི་ཁྱད་པར་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་མ་གཉིས། ཆར་བཅད་རིགས་པས་ཆད་པས་བཅད་པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་འོག་མ་སྟོན་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་འོག་མ་བསྟུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འབེལ་གཏམ་བྱས་པ་དགོས་པ་མེད་པས་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་ངན་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ནས་སླངས་[༢]ཏེ། དེས་ཁེངས་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ། །

གསུམ་པ་(དེའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་
དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཞེས་ཏེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྣམ་པའོ། །

ལན་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་[༣]བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྟོགས་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་གཟུང་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

[༢] <<སྐུ་>> བསླངས།

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + བཞི།

གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་ཉིད་ལྟ་[༧]ཞེས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ན། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་བྱམས་[༣]པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པར། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དགོངས་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་ནས། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་རང་སྟོང་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་དག་གི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ བླུན་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གོ །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྟོགས་ནུས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་

[༧] <<བླ་>><<སྐུ་>> ལས།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> བྱིས།

སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་འོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ།།

མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་བཤད་པ་སོགས་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་མིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་སོགས་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྱི་སྡོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ)ནི།

རྩ་བ། ཡང་གང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ།།

ཡང་གང་དག་གིས་ཞེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྱི་སྡོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོངས་པའི་གཞི་གཙོ་བོར་གཟུང་ནས། དགོངས་པ་བཞི་དང་། དྲང་དོན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི[2]གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དཔེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་པའི་འཁོར་ཁ་ཅིག །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྐུ་ཚེ་ཐུང་ཞིང་། སྐུ་བོང་ཡང་ཆུང་བས། སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ལས་དམན་ནོ་མཉམ་དུ་བརྩས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་[3]ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་སྨད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

[2] <<སྣོ་>> བཞིན།

[3] <<སྣོ་>> འགྱུར་རོ།།

ལྡེམ་དགོངས་བཞི་ནི།

རྩ་བ། གང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ།།

བསྟན་པ་ལ་རིམས་ཀྱིས་བཞུགས་[༡]པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་ཉེས་པ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དོན་ཟབ་མོ་སྒྲ་ངན་པས་[༣]བསྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་བཞིའོ།།

བཞི་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་)ནི།

རྩ་བ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མཁས་པར་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་བས་ཀྱང་ཆོས་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ།།

[༡] <<སྣར་>> ཞུགས།

[༣] <<ཞོལ་>> ངན་པ་ལ།

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་ཞེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་①འབབ་པས། མཐར་ཐུག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ནས། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མཐོང་གི་ཕན་ཡོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་རབ②ཀྱི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་གནས་གྱུར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མི་རྟོག་③ཡི་ཤེས་སྐྱེ་བའི་མཚན་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པ་སོགས་ཐོབ་ནས་ཆོས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་པས། ཆེས་གོང་མར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དུ་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བསྔགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བདུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་འོས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ། ཨ་ག་རུ་ལ་སོགས་པའི་བདུག་པ་དང་། ཙནྡན་གྱི་ཕྱེ་མ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་མཆོད་པར་འོས་པ་དེ་ཙམ་དུ། ཉན་ཐོསཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ

① <<སྣར>><<ཞོལ>> ལས།

② <<སྣར>> -

③ <<སྣར>> ཏོག

བླངས་པས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྨྲས་པ། འཕགས་མཆོག་བྱེ་བས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཀུན་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་འཇུག་པའི་གཞི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས། །རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གསུམ་པའོ།། །།བམ་པོ་ལྔ་པ་སྟེ་ཐ་མའོ།།

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །བམ་པོ་ལྔ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དེ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟའོ།།

ཐོབ་པ་ཞེས་ཏེ། ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གང་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་དྲུག་ཅུར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཉེ་བར་བསྟན་[༡]པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཁམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀྱང་

[༡] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བརྟན།

གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་བསྟན་པོ། །

གང་ཟག་ཅེས་ཏེ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནས། སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་དྲུག་ཅུར་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་[1]བའི་གང་ཟག་གོ །ཉེ་བར་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚོགས་མ་བསགས་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པའི་གང་ཟག་གོ །སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གོ །འབྲས་བུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་[2]པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་

[1] <<ས་>> པོའི།

[2] <<ས་>> བཞུགས།

དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅད་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གོ །ཁམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའོ། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གང་ཟག་གོ །སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་གོ །

སྤྱོད་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བདུན། ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་གསུམ། ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས། ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་བདུན། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལྔ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་སྡེ་ཚན་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ

ལ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་བཞི་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བའི་གང་ཟག་གོ །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བའོ། །ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ།།

འདོད་ཆགས་ལ་ཞེས་ཏེ། ཚེ་རབས་སྔ་མར་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཏུ་རྟེན[༢]གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་གཉེན་པོས་ སུན་འབྱིན་པར་ཡང་མ་བྱས་པ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ནས། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ཤས་ཆུང་བ་ནི། ཆ་མཉམ་དུ་ཞེས་ཏེ། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་བརྟེན་པ[༣]གོམས་པར་མ་བྱས། གཉེན་པོས་ཀྱང་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་པར་གནས་པ་ནི། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །གཉེན་པོས་སྲབ་མོར་བྱས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

སྤྱི་ཚན་བདུན་པོ་རིམས་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ལ་འབད་དགོས་པས་སྤྱོད་པས་དབྱེ་བ་བདུན་དང་པོར་བསྟན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་དགོས་པས། ངེས་པར་འབྱུང་བས་དབྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན། དེ་ཡང་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཉེ་བར་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེའི་རྗེས་ལ་བསྟན། ལམ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། སྦྱོར་བས་དབྱེ་བ་བསྟན། དེ་ཡི་རྗེས་སུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། འབྲས་བུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན། གང་ཟག་དེ་དག་ཉིད་གང་ལ་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན། དེ་དག་སྤྱིར་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐ་མར་

[༢] <<ཞོལ་>> བསྟན་པ། <<སྣར་>> རྟེན་ནས། <<སྐུ་>> བསྟེན་ནས།

[༣] <<ཞོལ་>> བསྟན་པ། <<སྐུ་>> བསྟེན་ནས།

བསྟན་ཏེ། སྡེ་ཚན་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དྲུག་ཅུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།

སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ། མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། བདག་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཡིད་བྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་། གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་པའི་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རིགས་ངེས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་དུ་རུང་བ་རིགས་མ་ངེས་པ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་སྨོན་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ནི།

རྩ་བ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་བ་གང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ། མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་[7]འབྲིང་དང་། བདག་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཡིད་

[7] <<ས་>> + པོ།

བྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ཡང་། ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་སྨོན་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྲིད་པས་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉན་ཐོས་[7]ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

རྩ་བ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་མ་བསྐྱེད་པའམ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་བསྐྱེད་པ། སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ། སྔོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ། གང་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། གཅིག་པུ་གནས་པའམ། རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་གང་སྟུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ།།

སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་སྦྱོར་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་། སྔ་མ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་རུང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་[3]མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་

[7] <<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> + དང་། <<ཐླ་>> + ལས།

[3] <<སློ་>> པའི།

པ་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ནི།

རྩ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ། མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ལ། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བདུན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་[༢]ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རིགས་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་ཡང་འགྱུར་སྲིད་པ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པ་[༣] སྨོན་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྦྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེར་འཚང་རྒྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཚོགས་མ་བསགས་པ་ནི།

[༢] <<སྣོ་>><<ནོལ་>> -

[༣] <<སྐྱུ་>> པར།

རྩ་བ། ཚོགས་མ་བསགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་མོས་པ་དང་དད་པ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆུང་ཞིང་ཚེ་རབས་ཀྱི་[1]དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

ཚོགས་མ་བསགས་པ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དད་པ་དང་མོས་པ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆུང་དུ་ལ་གནས་ཤིང་། སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཚོགས་མ་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་མོས་པ་དང་དད་པ་བར་མའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྲིང་། ཚེ་རབས་ངེས་པའི་དུས་དང་ལྡན་པའོ།།

ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་ཞེས་ཏེ། སྔ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དད་པ་བར་མ་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འབྲིང་དང་། སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་པ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

གསུམ་པ་(ཚོགས་བསགས་པའི་གང་ཟག་)ནི།

རྩ་བ། ཚོགས་བསགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་མོས་པ་དང་དད་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆེན་པོ[2]ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་[3]དུས་ཅན་དང་ལྡན་པའོ།།

ཚོགས་བསགས་པའི་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ། མོས་པ་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གོ །

---

[1] <<སྣ་>> ཀྱིས།

[2] <<པེ་>><<སྣར་>> པོའི།

[3] <<པེ་>><<སྣར་>> ཀྱིས།

སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཆུང་འབྲིང་གི་ས་བོན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཚོགས་མ་བསགས་པ་ནི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆུང་ངུ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་གང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྲིང་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་ནི་གང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མ་གཏོགས་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐད་ཅིག་པ་སྟེ། ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཁོ་ནའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། སྒོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ། ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ངེས་པ་ཅན་དང་། ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཚེ་དེ་ལ་ངེས་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆུང་འབྲིང་གི་ས་བོན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆུང་ངུ་

དང་འབྲིང་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ཟད་ཀྱི། ཟག་ཆགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཟར་པའི་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་ལ་གནས་པ་ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དང་། ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡིན་ན། ཉམས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་དག་གི་ཚེན་པོ་ནི། བརྟན་པས་མི་ཉམས་ལ། ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་ལས་ཉམས་པ་ཡང་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྡེ་ཚན་བཞི་པ་སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི།

རྩ་བ། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཕ་རོལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་[༧]ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའོ།།

དད་པས་ཞེས་ཏེ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་[༣]གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས

[༧] <<ས་>> འདྲངས།

[༣] <<སློ་>><<ཞོལ་>> -

བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོར་བའོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྫོགས་[༡]པར་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་(འབྲས་བུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་)ལ་དྲུག །སློབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་གཅིག་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྦྱིབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་བརྒྱད་དང་། ༔ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་བརྒྱད་དང་།[༢] སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དབང་པོའམ། ཉམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱེ་བ་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དད་པས་མོས་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པས་[༣]རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། །མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་གང་འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། །

དད་པས་ཞེས་པ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ། མིང་གཉིས་དང་། དོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དེ་ཉིད་དད་མོས་དང་། རྣོན་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བ་སྟེ། མཐོང་བ་ནི་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྙོམས་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་གཅིག་)ནི།

རྩ་བ། ལུས་ཀྱི་[༤]མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སློམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ །

---

[༡] <<བློ་>> རྫོད།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> པའི།

[༤] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཀྱིས།

ལུས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་མངོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གནས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་བརྒྱད་)ནི།

རྩ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གོ །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་བཟང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་བརྒྱད་)ལ་བཞི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཞུགས་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དམིགས་བསལ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་

སྟེ། འདོད་ཉོན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་[༡]སྤངས་ཀྱང་རུང་། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་སྐབ་དེ་ཉིད་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེད་ནུས་པ་མ་མཐའ་དྲོད་ནས་སྐབ་གཅིག་པ་གཟུང་གི །ཆོས་མཆོག་ཁོ་ན་ནས་མི་བཟུང་སྟེ། ངོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དམིགས་བསལ་)ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་དང་པོར་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་[༣]པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།

མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་མཐོང་ལམ་དང་། སྐྱང་འདས་སུ་ཐོབ་ངེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཐོང་ལམ་ལ་དང་པོར་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་དཔྱད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་རོ།།

---

[༡] <<སྣོ་>> ད། <<ཞོལ་>> དེ།

[༣] <<ས་>> ཡུར།

འདོད་པ་རྣམས་ལས་ཞེས་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཐལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ཕྱིར་འོང་དང་། དགུ་པ་སྤངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ལ་གྲོལ་བ་ནི།

རྩ་བ། གང་གི་ཚེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་[༡]ན།

གང་གི་ཚེ་ཞེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་ན། མདོ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་[༢]བ་གསུམ་པོ་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སྤངས་ནས་ལོག་པར་མི་ལྟུང་བའི་ཆོས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་གཞོལ་བ་རེ་[༣]ལྟར་ཐོགས་ན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་ལན་བདུན་བདུན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་རེ་[༤]ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཙོ་བོ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་ཀྱང་ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལོག་

---

[༡] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> - ཞེ།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> སྦྱོང་།

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> དེ།

[༤] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> དེ།

པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཙོ་བོ་ཞེས་ཏེ། འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཀོད་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟས་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་ནས་འཁོར་བ་ལས་མི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་འཕགས་ཀྱང་ལམ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་ལོག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ལམ་རྣལ་མ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གསུམ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་མཐོང་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟོས། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་དང་ལྟ་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་རྫོགས་པ་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཟག་བཅས་ཟད་[༧]པ་ལ་ལྟོས་པས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་ནི།

རྩ་བ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་མན་ཆད། ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཞུགས་པ་དང་། དེས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་འབྲས་གནས་སོ། །འདིར་སྒོམ་སྤང་ལྔ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣུ་>> -

ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ནི། ལྔ་པ་སྤྲངས་དྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཞེས་ཏེ། ས་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དང་། དེས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །འདིར་ཡང་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་སྤངས། དགུ་པ་སྤང་[༧]བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་གཙོ་བོའི་དེ་[༣]དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཐལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕ་ཅང་ཐལ་བའོ།།

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་རྩོད་པ་ནི།

རྩ་བ། གང་གི་ཚེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལྔ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

གང་གི་ཚེ་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མདོ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་

[༧] <<སྣ་>><<སྐུ་>> སྤོང་།

[༣] <<སྣ་>><<སྐུ་>> -

པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལྡ་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཏེ་དེ་དག་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཙོ་བོ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཐ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་ཐ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཙོ་བོ་ཞེས་ཏེ། འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐ་མ་སོ་སྐྱེ་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱུ་བྱེད། གཉིསཀྱི་ཁམས་ཐ་མ་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་མ་ཟད། འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་དགོས་པས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་ཏེ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་འབྲས་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་རྩོད་པ་ནི།

རྩ་བ། གང་གི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་ཏུ

སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

གང་གི་ཚེ་ཞེས་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤངས་དགུ་པ་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པར་འཇོག་ན། མདོ་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་རྣམས་ལྔ་། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིད་རྒོད་ང་རྒྱལ་རྨོངས། །དེ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྙམ་པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། གཙོ་བོ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་བསྡུ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གོང་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། གོང་མ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཙོ་བོ་[༡]ཞེས་ཏེ། འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྔ་པོ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་གཉིས་གོང་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་གོང་མ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རེ་[༢]ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཡན་མན་དུ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བྱས་ནས་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སོང་ནས་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

རེ་[༣]ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་བསྟན་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་

[༡] <<ལྷོ་>><<ཞོལ་>> འགལ་བ་མེད་ལ། [༢] <<པེ་>><<སྣར་>> དེ། [༣] <<ལྷོ་>><<ཞོལ་>><<སྐུ་>> དེ།

བདུན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་[1]སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་གང་། ཐོག་མར་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ། དེ་ནས་ཤི་སྟེ་གླིང་གསུམ་གང་རུང་གི་མིར་སྐྱེ་བ་ལན་ཅིག་ལེན། དེ་ནས་འདོད་པའི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་ཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ཡན་[2]མན་དུ་མིར་ལན་བདུན། ལྷའི་ནང་དུ་ལན་བདུན་བླངས་ཏེ། ཐ་མར་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ནས་འདོད་ལྷ་དང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་ལྟར་ལན་བདུན། མིར་ལན་བདུན་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། ཐ་མར་མིའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ལྷ་མི་བསྡོམས་པའི་ལན་བདུན་ཕོ་ནར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ལྷ་དང་མིར་ལན་བདུན་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་། འཁོར་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པས། བདུན་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་བླངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་དགོས་པས་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་དང་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྔ་མ་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། ཕྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ།།

གནས་བདུན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་མྱང་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྦྱར་བས་བདུན་ལྔ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་། བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་དང་། འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པར་འདྲ་བས་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་[3]སྟེ། མ་སྤྲོས་སོ།།

རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱ་>> -

[2] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<བླ་>> ཡས།

[3] <<བློ་>> -

རིགས་ནས་རིགས་སུ་མཆམས་སྦྱར་ཞིང་། འཁོར་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་མཆམས་སྦྱར་ཞིང་། འཁོར་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གཅིག་)ནི།

རྩ་བ། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གང་། འདོད་པའི་ཉོན་སྤངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཞིང་། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་དགུ་པ་མ་སྤངས་པར། སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་པའི་ལྷའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་སྲིད་ཀྱང་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཉན་ས་དང་། བསྡུ་བར། ལྷའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་(ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལྔ་)ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་བར་དོར་འདའ་བ་ནི།

རྩ་བ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་[༧]ནི་སྤངས་ལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྟེ། བར་མ་དོར་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ན། གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བར་མ་དོར་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་འགྲོ་བར་མི་སེམས་པ་ཉིད་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་བསམས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ལ་མངོན་པར་འཇུག་པ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ན་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

བར་མ་དོར་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཀུན་སྦྱོར་

[༧] <<ས་>> -

སྤངས། བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་མི་སེམས་ཤིང་བར་སྲིད་ཀྱི་ཚེ་དཀྱིལ་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་ཀྱང་། བར་སྲིད་ཀྱི་ཚེ་བཞུགས་[༧]སུ་མྱུར་འདས་ཐོབ་པ་ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་གི་དཔེས་མཚན་པར་[༨]གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་ལ་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བས། དེ་དག་གི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་འདའ་བ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉི་གར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་སྤངས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

སྐྱེས་ནས་[༩]ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའོ།།

གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་། སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རྟེན་ལ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའོ།།

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་

[༧] <<སྣ་>> གཞུག

[༨] <<སྣ་>><<སྐུ་>> མཚོན་པ།

[༩] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> གནས།

ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

མངོན་པར་འདུ་[༧]ཞེས་ཏེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ལ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའོ། །འདིར་དངོས་བསྟན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་དབྱེ་བར་ཟད་ཀྱི། རྒྱས་པར་ན། གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི།

རྩ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ས་ནས་སར་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ནས། དེར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ།།

གོང་དུ་འཕོ་བ་ཞེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལན་དུ་མ་བླངས་ནས་ལྷག་མཐོང་ཤས་[༨]ཆེར་སྤྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། མཐར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་དང་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་བཅས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མར་མི་[༩]སྐྱེ་སྟེ། བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྒོམ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། སྤེལ་མར་བསྒོམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆུང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་དང་། འབྲིང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་དང་། ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་

[༧] <<བློ་>><<ཞོལ་>> དུ།

[༨] <<བློ་>> ནས། <<ཞོལ་>><<སྣར་>> -

[༩] <<བློ་>><<ཞོལ་>> མིར། <<སྣར་>>ནང་འདི་ནས་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་བར་ཚིག་ཡལ་ཆེ་བ་ཆད།

དང་། ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ།།

གནས་གཙང་མ་རིགས་ལྔར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྒོམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག །དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ་དང་། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ་དང་། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ་དང་། ཆེས་ཆེར་བསྒོམ་པ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་བསྒོམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ༔སྤོན་སོ་སྐྱེ་བོའི་[1]རྟེན་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ཟག་མེད་ལྟ་ཞོག །བསམ་གཏན་དག་པ་བས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གང་[2]གིས་སྤེལ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤེལ་ལོ། །ཞེས་རབ་གསལ་[3]ནས་ཐོག་མར་མིའི་རྟེན་དང་། ཕྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒོམས་ཞིང་། ལམ་སླ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་[4]བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤེལ་ལ། ཕྱིས་གཞན་ལ་ཡང་སྤེལ་ལོ། །དགོས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་པ་དང་། རྣོན་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུའོ།།

དྲུག་པ་(དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དབང་པོའམ་ཉམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱེ་བ་དྲུག་)ལ་གཉིས། དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལྔ་དང་། དུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ༔དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་[5]གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྨྱོས་ཀྱང་རུང་། མ་སྨྱོས་ཀྱང་རུང་། གསོད་ཀྱང་རུང་། མི་གསོད་ཀྱང་རུང་

[1] <<སྣར་>> སྤོན་པོ་སྐྱེ་བའི། <<ཞོལ་>> སྤོན་སོ་སྐྱེའི།

[2] <<སྣར་>><<སྐུ་>> -

[3] <<སྣར་>> བསལ།

[4] <<སྣར་>> མང་།

[5] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ།

སྟེ། གང་མཐོང་བའི་ཆོས་[༡]ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉིད་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་། མ་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་། མི་གསོད་ན། གང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པརཿགྱུར་པའི་[༢]སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། གསོད་ན་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉིད་སྨྲོས་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན། མ་སྨྲོས་ན་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་པ་ལས་མ་[༣]བསྐྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་། མ་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གོ །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོས་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་། མ་སྨྲོས་ཀྱང་རུང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ནི་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གོ །

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཞེས་སོ། །རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང་། སྔོན་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་མ་བྱས་པས། འདོད་ཡོན་[༤]གྱི་དབང་དུ་སོང་ཡང་རུང་མ་སོང་ཡང་རུང་། རང་གིས་རང་གསོད་དམ་མི་གསོད་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་[༥]གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན

[༡] <<ས་>> ཚོ།

[༢] <<རྒ་བཞི་>> འགྱུར་བའི།

[༣] <<རྒ་བཞི་>> མི།

[༤] <<ཞོལ་>> ཉོན།

[༥] <<སྐུ་>> བདེར།

དང་། མི་གསོད་ན་ཉམས་པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གསོད་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་སྨྱོས་ན། ཉམས་པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། མ་སྨྱོས་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྨྱོས་ཀྱང་རུང་མ་སྨྱོས་ཀྱང་རུང་། དེ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོ་རྣོན་པོར་སྦྱོང་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་[༡]གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། དབང་པོ་རྣོན་པོར་སྦྱོང་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སྟེ། སྨྱོས་ཀྱང་རུང་། མ་སྨྱོས་ཀྱང་རུང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ།།

མི་འཁྲུགས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་[༢]གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པའོ། །འདི་དག་ནི་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་[༣]གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་[༤]སྦྱོར་མེད་པ་གཅིག་དང་། གུས་པས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་རྟུལ་བས་བཞག་པ་གཅིག་གོ།

སྡེ་ཚན་དྲུག་པ་ཁམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་ལྔ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་དྲུག་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རང་རྒྱལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ལ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གོ །འདོད་

---

[༡] <<སྐུ་>> བདེར།

[༢] <<སྐུ་>> བདེར།

[༣] <<སྐུ་>> བདེར།

[༤] <<ཞོལ་>> རྒྱུན།

པ་ན་སྤྱོད་པའི་སློབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་ལ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གོ །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་མི་སློབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་གང་ཟག་གོ །

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ཐོབ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་དྲུག་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ཞེས་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དྲུག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་(འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བས་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སམ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་གོ །

འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཤིང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཆེད་དུ། སྙིང་རྗེ་

དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རང་རྒྱལ་)ནི།

རྩ་བ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། གང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གོ །

འདོད་པ་ན་ཞེས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དབྱེ་ན་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས༔གང་དང་[༧]རྒྱུ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ༄དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་ནི་མི་ཁྱབ་པ་[༣]གང་ཞེ་ན། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་ཏེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྡེ་ཚན་བདུན་པ་སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ།།

---

[༧] <<ཞོལ་>> གང་དུ། <<སྐུ་>> དང་།

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ།

མོས་པས་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་མ་ཐོབ་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ནི་ཆུང་དུ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲིང་བཟོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ཆོས་མཆོག་གོ །ཡང་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ས་ཐོབ་པ་)ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གོ །དང་པོ་[༡]ནི།

རྩ་བ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

ལྷག་པའི་ཞེས་ཏེ། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་[༢]ཆོས་ཅན། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་མ་དང་བཅས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

མཚན་མ་དང་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། ས་དང་པོ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མཚན་མ་དང་བཅས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་མཚན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་འདྲེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་གྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། མིང་གི་མཚན་མ་ཙུང་ཟད་འདྲེ་བའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། མཚན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་

---

[༡] འདི་ཡན་ཆད་ཡིག་ཐྲེང་བཞི་ནི། <<སྣོ་>><<ཞོལ་>>གཉིས་ཀར་ཆད།

[༢] <<སྣོ་>> དཔའམ།

སེམས་དཔའི་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མཚན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དོན་གྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིང་གི་མཚན་མ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །

དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་མི་འབྱུང་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་གྱུར་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ།།

རྒྱུན་དུ་ཞེས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ནས། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས། ཅིག་ཅར་ངེས་པ་འབྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། མཐར་གྱིས་པ་བཤད་ཟིན་ དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི།

རྩ་བ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་སོ། །ཅིག་ཅར་བ་ལ་གཉིས། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ།།

ཅིག་ཅར་ཞེས་ཏེ། ཅིག་ཅར་བ་ཁྱད་ཆོས་ལྔས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གང་གིས། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། སྤང་བྱ་གང་།[1] ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་ལ་བཞག་པས་ཤེས་པར་[2] བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་སྤོང་སྟེ། འདིས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་[3]ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞིང་། དེ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་[4]ནུས་ཀྱི། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཅི་རིགས་སུ་མི་དགོས་ཤིང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ནས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། འདི་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་ལྟ་བར། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་སྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ལ་འདི་ལ་[5]མི་བཞག་སྟེ། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་དྲུག་པ་སྤངས་ནས། སྲིད་རྩེའི་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་སྤངས་ནས་སྲིད་རྩེའི་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་འདི་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་རྒྱུན་ཞུགས་

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> -
[2] <<བློ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> པ་སྤོང་བར།
[3] འབྲེལ་སྒྲ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།
[4] <<སྣ་>> ནས།
[5] <<ཞོལ་>> -

དང་། སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་བཞག་གོ། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་དགྲ་བཅོམ་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ཏེའོ།།

གཉིས་པ་(དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་)ལ། ཕལ་ཆེ་བའི་དུས་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

ཕལ་ཆེར་ནི་ཞེས་ཏེ། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མཐར་གྱིས་པ་ལྟར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ལེན་དགོས་པ་མ་[7]ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་སམ། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། ཕལ་ཆེར་ཀུན་ཤེས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཆི་སྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས། དོན་གྱིས་བར་སྲིད་ཀྱི་རྗེན་དུ་མངོན་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་སོ། །ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདི་ནི་མཐོང་ཆོས་བཞིའི་[8]རྒྱུན་ཞུགས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་)ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཚེ་འདིར་མྱང་འདས་མ་[9]ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དུ་མ་རྒྱུད་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་)ནི།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ།།

[7] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[8] <<ཞོལ་>><<སྐུ་>> ཞིའི།

[9] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

སངས་རྒྱས་ཞེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན། ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་བྲལ་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ཡང་། དེ་དང་[༧]མ་བྲལ་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། མངོན་རྟོགས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་ཕྱུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ།།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་ཏེ། ༑མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་ཡོད་དེ།[༣] ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་བཤད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་

[༧] <<སྣར་>> ཡང་།

[༣] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།

རྣམས་ལ་མོས་པ་དང་། དད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ།།

ཆོས་མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་[7]གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་དོན་སྤྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། ངེས་པར་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དང་བ་དང་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་མངོན་རྟོགས་ནི།

རྩ་བ། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་ལ། བདེན་པ་ལ་ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། བཟོད་པ་དེ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ།།

དོན་མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆོས་ཅན། དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་

[7] <<ཞོལ་>> ས།

སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་ཐོབ་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣམས་འཐོབ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།

དེ་ཁོ་ན་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་གསོས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ། དངོས་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྗེས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ།།

རྗེས་ལ་ཞེས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དཀོན་མཆོག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པའོ། །ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་གང་ཐོབ་པས་སློབ་པ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཟད་དོ། །དུད་འགྲོ་

ཟད་དོ། །ཡི་དྭགས་ཟད་དོ། །ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ཟད་དོ། །བདག་ཡང་དན་སོང་བའི་ལས་བྱས་ནས་ངན་སོང་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་⑦པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའོ།།

དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཅིང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤང་མ་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངན་སོང་གསུམ་ཟད་དོ། །དེར་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ཟད་དོ། །བདག་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་དེའི་རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོབ་ཅིང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་རྟོགས་ནི།

རྩ་བ། མཐར་ཐུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ།།

མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་དམན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

---

⑦ <<ས་>> གྲུབ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་བདུན་པོ་གཞན་གྱི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ནི།

> **རྩ་བ།** རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཏེ། བདུན་པོ་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་ནུས་པའི་ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ། ངེས་པར་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སློབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། ཕྱིས་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་སློབ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་[༧]ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ནི།

> **རྩ་བ།** བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

[༧] <<བླ་>><<སྐུ་>> ལམ་པ་ཡང་ངེས་པར།

བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཏེ། ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་པོའི་རིགས་དེ་དག་ཀུང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་སློམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་ལམ་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་པའོ།།

ལན་ལ་ཁྱད་པར་བཅུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་[༧]པའི་ཁྱད་པར་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གནས་དང་གཡོག་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བརྩོན་པར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ།།

དམིགས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཁྱད་པར་བཅུའི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

[༧] <<སྣེ་>><<ཅོ་>> ཇོན།

ཕྱིར། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་རང་དོན་ཙམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས། བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཚོགས་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་གསོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་དོན་ཙམ་བྱེད་འདོད་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དམན་པའི་ས་བདུན་ཙམ་དང་། ས་བཅུས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་ནི། ཞི་བ་ཙམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་ནུས་མི་ནུས་དང་། གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འཁོར་དུ་སྡུད་མི་སྡུད་ཀྱི་གནས་དང་། འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཚོབ་[༢]ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་བཙུན་[༣]པར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི་གནས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་དང་།

འབྲས་བུའི་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རོ།།

དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། བག་ལ་ཉལ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་

---

[༢] <<ཞོལ་>> འཚོ།

[༣] <<སློ་>> བཙུན།

དང་། ཆོས་སྐུའི་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་དག་ནི་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། སྐུ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།།

སྐུ་གསུམ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པཿསྔ་མ་[༡]ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་ལ་མཉམ་པརཿབཞག་པར་[༢]རོ་གཅིག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་མཚུངས་པའི་དོན་ཏོ། །འདྲེས་པ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་མཚུངས་པའོ། །སྐྱོབ་པ་ལྔ་ནི། གནོད་པ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ངན་སོང་དང་། འཇིག་ཚོགས་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་སྐྱོབ་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མངོན་རྟོགས་ལ་

[༡] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> ལྟ་ལ།

[༢] <<སྣར་>><<ཞོལ་>> -

བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་དང་། ལམ་གྱི་གཏོང་[༧]འཐོབ་དང་སྤངས་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྟོབས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལས་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་མངོན་རྟོགས་གང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁུངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་གིས་གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན།

ཚད་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྗེས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྡུས་སོ།།

རྗེས་ལ་ཞེས་ཏེ། ཚད་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་རྟོགས་གང་ཡང་རུང་བས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁུངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་དག་ཀུང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། བསམས་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། མི་འཇིགས་པ་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> མཐོང་།

དང་། བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ།།

དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་བཞི་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་ཕྲད་པར་ཤོག་ཤིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྙིང་རྗེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཤིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཤིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པཿཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་[༧]ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི།

བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་རིམ་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། ཚད་མེད་པ་བཞི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཕན་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་པའོ།།[༧]

གཉིས་པ་(ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་)ལ་གསུམ། རྣམ་ཐར་དང་། ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་[༨]པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བའམ། གཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྣང་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དགོས་པའམ། ངེས་ཚིག་དང་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་དང་། གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་དོག་མཛེས་པ་དང་། མི་སྡུག་སོགས་གང་སྤྲུལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་གཟུགས་མེད་[༩]ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བའམ། ཐོབ་ཀྱང་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པས་ཀྱང་རུང་། ཁ་དོག་རང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་མི་སྡུག་ཇི་ལྟར་འདོད་

[༧] <<བླ་>> བཞིའོ།།

[༨] <<ས་>> སྒྲིག

[༩] <<རྩ་བ་>> "གཟུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བའམ་"ཞེས་པ་ལྟར་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལྷག་གམ་སྙམ།

པ་བཞིན་སྤྲུལ་བར་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ལ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའམ། གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྔར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

ནང་གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་ཏེ། གཞན་འདྲ་བ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་སྟེ། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའམ། མ་ཐོབ་ཀྱང་རང་ལ་མིང་གཞིའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། གཟུགས་རང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་གནས་པ་འགྲོར་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཕན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

སྡུག་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྡུག་པ་

སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ། སྡུག་མི་སྡུག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མཐར་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་[༡]བྱེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་སོ།།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པའམ་ངེས་ཚིག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་[༢]གང་ཞེ་ན། ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

ནམ་མཁའ་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཟག་མེད་[༣]རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(ལྷག་མ་གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།

ནམ་འཁའ་ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་[༤]སོ་སྣམ་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྣམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ནད་[༥]འབྲས་ཟུག་རྔུ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའོ་སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་ལྷག

[༡] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> + མོས་པར།
[༢] <<ས་>> པར།
[༣] <<ལྷ་>><<སྐུ་>> + དང་།
[༤] <<སྣོ་>> ལས།
[༥] <<སྣོ་>> ནས།

ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་(དགོས་པའམ་ངེས་ཚིག་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དབང་བསྒྱུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དག་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར།

འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི།

རྩ་བ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་གང་[༧] སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་འགོག་པའོ།།

འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་རྣམ་ཐར་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་མི་ནུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་གཟུགས་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་འདས་ནས་བརྟན་[༣] པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། བརྟན་[༣]པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གནོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་བཞིན་ཤེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

---

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༣] <<སྡེ་>><<ཅོན་>><<སྣ་>> བསྟན།

[༣] <<སྡེ་>><<ཅོན་>><<སྣ་>> བསྟན།

རྩ་བ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་གིས་རིག་པར་བྱའོ།།

ཟིལ་གྱིས་ཞེས་ཏེ། ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ཟིལ་གྱིས་མནན་[༧]པ་གཉིས་པ་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གཉིས་ཏེ། ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། རྣམ་ཐར་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟིལ་གནོན་དང་པོ་གཉིས་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་གྲོགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཟིལ་གནོན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་ཏེ་ཁ་དོག་བཞི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དེ་དག་ནི་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བཞི་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཁ་དོག་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གནོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དམིགས་པ་ལ་མོས་པར་བྱེད་དོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ།།

རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གནོན་དམིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་གྱིས་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་འདོད་པ་ལྟར་མོས་[༣]པར་བྱེད། ཟིལ་གནོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་རང་བཞིན་པ་རྣམས་མི་སྣང་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ནི།

---

[༧] <<སྣ་>> གནོན།

[༣] <<སྣོ་>><<སྣ་>> མེད། <<ཞོལ་>> སྤྲུལ།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་ཕྲུང་དུ་དང་། ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མིའི་དང་ལྷའི་རྣམས་ནི་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་རྣམས་སོ།།

སེམས་ཅན་དང་ཞེས་ཏེ། མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཆེ་ཕྲུང་དང་གཟུགས་བཟང་ངན་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཕྲུང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་། ཆེན་པོ་རི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། མི་དང་ལྷའི་ཁ་དོག་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་བཞིན་ཤེས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ལྷག་མ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

ལྷག་མ་ནི་ཞེས་ཏེ། མདོའི་ཚིག་ལྷག་མ་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཟད་པར་གྱི་[༧]སྐྱེ་མཆེད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཟད་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཟད་པར་གྱི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ཟད་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ།།

ཟིལ་གྱིས་ཞེས་ཏེ། ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་[༣]དམིགས་པ་པ་རང་བཞིན་པ་རྣམས་མི་སྣང་བ་དང་། དབང་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས། ཟད་པར་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་ཟད་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

[༣] <<སྣ་>> ཀྱིས།

པར་ཏེ། མ་ལུས་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། མཐའ་ཡས་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་སོ། །འབྱུང་བ་བཞི[༧]དང་། འབྱུང་འགྱུར་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཅུ་དབྱེ་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཟད་པར་འདོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ས་[༨]ལ་སོགས་པ་[༩]ཟད་པར་གདགས་ཤེ་ན། གནས་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གནོན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བཞི་མ་བཞག་པར། ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དབང་འགྱུར་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ཟད་པར་གྱི་བྱེད་ལས་)ནི།

རྩ་བ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།

ཟད་པར་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟད་པར་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱིས་སྤྲུལ་པ་སོགས་རྩོམ། ཟིལ་གནོན་གྱིས་སྦྱོར། ཟད་པར་གྱིས་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པ་)ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་གནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཉོན་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> བཞིའི།

[༨] <<པེ་>><<སྣར་>> ལས།

[༩] <<པེ་>><<སྣར་>> + ལ།

མོངས་པ་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མངས་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་སོ། །གྲོང་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་ན་རང་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བསམས་ནས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ན། དེ་མི་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་འགོག་ནུས་པའོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྲུངས་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྨོན་གནས་ཤེས་པ་)ནི།

རྩ་བ། བསམས་ནས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ནས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

བསམས་ནས་ཞེས་ཏེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་(སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་དགོངས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

གང་ཞེ་ན། ཡུལ་མིའི་སྐད་དང་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ།།

ཆོས་སོ་སོ་ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞི་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་རྣམ་གྲངས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སོགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དོན་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་མིའི་སྐད་དང་ཆོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་ཚིག་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྤོབས་པ་སོ་སོར་རིག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བཤད་བྱ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་[༡]ཆོས་རིག་པ་དང་། བརྟེན་པ་དོན་རིག་པས་གཉིས་དང་། འཆད་བྱེད་རིག་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་བྱེད་རིག་པས་[༢]གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་)ལ་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་མངོན་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་[༣]རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

[༡] འདིའི་ཐད་པར་ཕྱིན་གཞུང་དུ་མར། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁྱེན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །ཞེས་པན་པར་མཛད་པའི་བསྟོད་པའི་ལུང་དྲངས་པ་དང་བསྟུན། རྟེན་ཞེས་ཡིན་ནམ་སྙམ།

[༢] <<སྣ་>><<སྐུ་>> + པ།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> གྱིས།

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་སྣ་ཚོགས་ཉན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་མཐའི་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ༔མཐོང་བ་[༧]ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཞེས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་མངོན་ཤེས་)ནི།

རྩ་བ། ཟག་པ་ཟད་པའི་[༣]མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

ཟག་པ་ཟད་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་[༣]འདྲེས་པ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ།།

---

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༣] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> པ།

[༣] <<ཎོ་>><<ཞོལ་>> -

དང་པོ་ལ་བསྡུས་ན་བཅུ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་དད་པར་བྱེད་པའི་མཛད་པ་དང་། ཆོ་[1]འཕྲུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་གདམས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཛད་པ་དང་། ངེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རྫོངས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་མཛད་པ་དང་། ཐས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ཚར་གཅོད་ཅིང་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པར་བྱ་བའི་མཛད་པ་དང་། སློབ་མའི་ཚོགས་སྡུད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་དང་། བསམ་སྦྱོར་མ་འདྲེས་པས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་མི་འདོར་ཞིང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གནས་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཛད་པའོ།།

དང་པོ་(གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུས་དད་པར་བྱེད་པའི་མཛད་པ་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་[2]པའི་སྐུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ།།

མཚན་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་དང་། གཟུགས་རང་རྒྱུད་[3]པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འགྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡང་དག་པར་གདམས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཛད་པ་)ལ་གཉིས། ལུས་དང་

---

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> ཆུ།
[2] <<པེ་>><<སྣར་>> རྒྱན།
[3] <<བློ་>> རྒྱུད།

ཡོངས་སྦྱོང་དག་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གནས་ལེན་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། སྒྱུར་བ་[༡]མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་རིམ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་དག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་གནས་ལེན་པ་དང་། དེར་སྐྱེས་ནས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཇི་སྲིད་བཞེད་པར་བཞུགས་པ་དང་། བཞེད་ན་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་སྤྲུལ་སྒྱུར་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

ཐུགས་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> + དང་།

ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གཟུངས་[7]བཞི་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ངེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོངས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་མཛད་པ་)ལ།

རྩ་བ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

ཐབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་པའི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་པའི་སྟོབས་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་འབྱུང་བའི་གནས་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་དང་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

[7] <<བློ་>><<ཞོལ་>> བཟུང་། <<བླ་ >> གཟུང་།

ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་ཅིང་རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པར་བྱ་བའི་མཛད་པ་)ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲངས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་བརྩམས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩམས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེ་བ་འཛོག་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཟག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེ་བ་འཛོག་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། འདི་ཐུགས་སུ་མ་[1]ཆུད་དོ་ཞེས་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་སོགས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྒོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞས་བདེ་བ་[2]ཐོབ། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ། བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་ནས་ཁྱུ་མཆོག་གི་གནས་སུ་དམ་འཆའ། ཚངས་པའི་གནས་སུ་འཁོར་ལོ་བསྐོར། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་[3]པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཟག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་

[1] <<སློ་>> -

[2] <<སློ་>><<ཞོལ་>> བ་མེད་པ།

[3] <<སློ་>><<སྣ་>> བསྒྲོགས། <<ཞོལ་>> སྒྲོགས།

པ་ལ་ཟག་པ་འདི་མ་ཟད་དོ་ཞེས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྐྱོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འཛིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩམས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེ་བ་འཛོག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ༔མི་འཛིགས་[1]པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེ་བ་འཛོག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །

བར་དུ་གཅོད་པའི་ཞེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་[2]ཐར་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་བསྟན་པ་ལ། དེ་བསྟེན་ཀྱང་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྐྱོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་དང་། གཞི་[3]ཤེས་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན༔གྱི་རྐྱོལ་[4]བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ལྷག་མ་རྣམས་འདྲའོ། །

ལྔ་པ་(སློབ་མའི་ཚོགས་སྐྱོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །

[1] <<པེ་>><<སྣར་>> མཁས།
[2] <<སྐུ་>> ཀྱིས།
[3] <<ནློ་>> ཞི།
[4] <<ནློ་>><<ཞོལ་>> གྱིས་སྦྱོར། <<སྐུ་>> གྱིས་རྐྱོལ།

དྲན་པ་ཉེ་བར་ཞེས་ཏེ། ཚོགས་སྡུད་པ་ན། འཁོར་ཁ་ཅིག་གུས་པ་དང་། གཞན་དག་མ་གུས་པ་དང་། འདྲིས་མར་གནས་པ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ །

དྲུག་པ་(བསམ་སྦྱོར་མ་འདྲེས་པས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་)ནི།

རྩ་བ། བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྡུད་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

བསྲུང་བ་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། འཁོར་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གདམས་པ་དང་རྗེས་བསྟན་སྟོན་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་བཅབ་[༡]པའི་དགོངས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ །

བདུན་པ་(སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་མི་འདོར་ཞིང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་)ནི།

རྩ་བ། བསྙེལ་བ་མེད་པའི་[༢]ཆོས་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་དང་། གསུངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

བསྙེལ་བ་མེད་ཅེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐུའི་མཛད་པ་དང་། གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྙེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ །

བརྒྱད་པ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གནས་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སླབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུར་པས།[༣] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་གཡོ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

བག་ཆགས་ཞེས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྡུལ་ཙམ་

---

[༡] <<སྣོ་>> བཅས།

[༢] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> མི་མངའ་བའི།

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> ནས།

ཡང་མི་འབྱུང་བའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ །

དགུ་པ་(ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་མ་བབས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཐུགས་རྗེ་མཐར་ཐུག་གོ །

སྤྱིའི་གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་གནས་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ངན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་གི་དམིགས་པ་ནི། སྐུ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་གི་དམིགས་རྣམ་དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཞེས་ཏེ། གནས་མ་ཡིན་པར་གཤེགས་པ་སྐུའི་འཁྲུལ་བ་མི་མངའ་བ་སོགས་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སོགས་དྲུག་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡེ་ཤེས་སྔོན[༡]དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང[༢]བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱིཤེས་བྱ་མཐའ

---

[༡] <<བློ་>><<བླ་>> མདོན།

[༢] <<བློ་>><<ཞོལ་>> འབྲེང་།

དག་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་སྟེ། རྒྱས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཅུ་པ་(དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཛད་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་གོ །

བཞི་པ་(ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་གིས་གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ་)གང་གིས་གནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབཿཔ་དང་།[༧] ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཞེས་ཏེ། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དག་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། དེ་

[༧] <<སློ་>> པའོ།།

བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཐུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ།།

ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་[༧]སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་ཚན་དྲུག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་སེམས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་སྟེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་སྒྲུབ་འདོད་པས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་རང་རང་གི་རྣམ་གནས་ལན་མང་དུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་དེ་དག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །གནས་པ་ལས་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བལྟའོ།།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་

[༧] <<སྣོ་>> མཐར། <<སྣ་>> རྣམ་མཐར།

བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ནང་དུ་སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་སོགས་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྡུས་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་ཆེར་འདས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་མཉམ་གཞག་གོ །

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས་སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ། ཚད་མེད་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི།

རྩ་བ། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་ངོ་། །ཐུགས་བརྩེ་བར་གནས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་ལ་མི་སྐྱོའོ།།

ཚད་མེད་པ་ཞེས་ཏེ། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ལ་མི་སྐྱོ་[1]བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ། རྣམ་ཐར་གྱི་ལས་ཀྱི་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པའི་ལས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །དགེ་བ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་སོ། །མོས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་གནས་པས་གནས་སོ།།

རྣམ་[2]ཐར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། ཿསྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལས་དང་། [3] གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིའི་ལས་དང་། ངེས་ཚིག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤྲུལ་པའི་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། གསུམ་པས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་འགོག་པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིས་ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་རོ་མྱང་གི་ཆགས་པ་འགོག་པར་བྱེད། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་མོས་པས་འཕགས་པའི་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་གནས་པས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

---

[1] <<སྣོ་>><<སྣ་>> སྐྱེ། [2] <<རྩ་བཞི་>> + པར། [3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> -

ཟིལ་གནོན་གྱི་ལམ་ནི།

རྩ་བ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་པོ་དག་གི་དམིགས་པ་ལ་དབང་སྒྱུར་བར་མཛད་དོ།།

ཟིལ་གནོན་གྱི་[༡]ཞེས་ཏེ། ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་རང་བཞིན་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཟད་པར་གྱི་ལམ་ནི།

རྩ་བ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ཟད་པར་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དོ།།

ཟད་པར་གྱི་ཞེས་ཏེ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ལམ་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། གཟུང་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བསམས་ནས་ཤེས་པས་ལམ་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལུང་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་[༣]མང་པོས་བཀུར་བར་འགྱུར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། བཤད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཚིམ་པར་མཛད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཞིང་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་མེད་པས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་

[༡] <<རྩ་བཞི་>> གྱིས་གནོན།

[༣] <<སྣར་>> -

མཐུན་པར་སྨྲ་བས་གཟུང་བར་འོས་པའི་ཚིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གནས་ཤེས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལུང་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་མང་པོས་བཀུར་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པས་[༡]ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་འདུན་པར་མཛད་དོ། །ངག་གི་ལས་ཀྱིས་འདུན་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཀུན་བརྗོད་པས་ཀྱང་འདུན་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་མཁྱེན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་སོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཀྱང་མངོན་པར་དང་[༢]བར་མཛད་དོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །བཞེད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་སོ། །ཚེའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་འདོར་རོ། །ཆོས་ལ་དབང་སྒྱུར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་སྒྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་[༣]ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏོ། །སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བཤད་པའི་སྣོད་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་དང་། འོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་རྗེས་སུ་རྟོགས་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་ཏོ། །བདུད་

---

[༡] <<སྣར་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> པའི།

[༢] <<ས་>> དྭངས།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> + ཀྱང་།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆར་གཅོད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ཡང་ལུང་སྟོན་ཏོ། །མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བདག་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ཡིན་པར་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །རྒོལ་བ་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆར་གཅོད་དོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྡུད་དོ། །བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚོགས་ལ་འདོམས་སོ། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏོ། །བསྙེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་རོ། །བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་མི་སྟོན་ཏོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འཐོབ་པ་དང་། གཤེགས་པ་དང་། བཞུགས་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ།།

མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་དཔེས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སེམས་དང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་དག་གི་ལས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་མངོན་མཐོའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་སྟོབས་རྟུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཆར་གཅོད་ཅིང་དྲི་བ་དྲིས་པས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱང་། ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས་

ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འཁོར་བསྐྱུད་[7]པ་དང་། བསྐྱུང་བ་མེད་པས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་གདམས་པ་དང་རྗེས་བསྟན་འདོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་བཅོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་སྤོན་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་འདྲེས་པ་དང་པོ་དྲུག་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་དྲུག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འཐོབ་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞེགས་པ་དང་། བཞུགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་གོ །དེས་སེམས་ཅན༔ཡོངས་སུ་[8]མ་སྨིན་པ་[9]རྣམས་ནི་སྨིན་པར་མཛད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་དོ།།

རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་མཛད། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གཏོང་འཐོབ་[10]དང་སྤྱངས་པ་སྦྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྒྱུན་གཅོད་ཅིང་འདོར་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོར་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་དག་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་ན་ལམ་སྔ་མ་དམན་པ་ནི་འདོར་རོ། །བསྒོམས་ཏེ་སྤོང་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ།།

---

[7] <<ཞོལ་>><<སྣ་>><<སྐུ་>> སྐྱུད།

[8] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[9] <<ས་>> པར།

[10] <<ཞོལ་>> ཐོབ།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་དང་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་པ་སྦྱོམ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ། ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མི་འདོར་ཡང་རྫས་འདོར་བ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པའི་ཚེ་[1]རྒྱུན་ཞུགས་འདོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་དང་གང་ཐོབ་པའི་ཚེ། རང་རང་གི་སྦྱང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་སྦྱོམ་པ་གནས་སྐྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྒྱུན་གཅོད་ཅིང་འདོར་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོར་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་འདོར་བས་རྣམ་པར་སྤོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཕུང་པོ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོབས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལུང་དུ༔མ་བསྟན་[2]པའི་དངོས་པོ་གང་དག་[3]རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཞེས་ཏེ། སྟོབས་བཅུ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གཞན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་ལུང་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་པའོ། །

---

[1] <<སློ་>><<བློ་>> -

[2] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> མི་སྣོན།

[3] <<ས་>> དང་།

ལན་ལ། ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དེའི་སྐབས་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཚུལ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། དྲི་བ་བཅུ་བཞིའི་ལན་ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞུས་པས་ལན་གསུངས་པ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་སྐབས་བྱེད་དགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འདྲི་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སེམས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་པ་སྤངས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་སོགས་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་[7] རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་

[7] <<ཐོབ་>> པ།

ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཅེས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་བསྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་ཀྱང་། ཕྱིར་འོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་པ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་མ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

རྩ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ལ། སྒོམ་ལམ་ལ་སེམས་པས་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་། སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་སྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཞེས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི[༧]ས་བོན་གཙོ་བོར་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་

[༧] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>> ཀྱིས།

པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱངས་པའི་ཞར་ལ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤང་བྱ་སྤོང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་)ནི།

རྩ་བ། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཞེས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱར་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཟད་པར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་བཞེད་པས་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྨོན་སྤྱངས་ཉོན་མོངས་མ་སྤྱངས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤྱངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་སོང་བའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་དཔེར་ན་སྤྱངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ།།

དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་ནུས་པ་བཅོམ་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་[1]དགོས་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྣམ་

[1] <<བློ་>><<ཞོལ་>> -

པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དུས་དུས་སུ་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་[7]
བར་བྱའོ།།

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། དུས་དུས་སུ་དབང་པོ་སྦྱོང་[8]བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། མཁས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་སྦྱང་[9]བར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དམིགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་མཁས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོར་བྱའི་ཤེས་བྱ་དང་། བླང་བྱའི་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་བྱ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བལྟ་སྟེ། འཁྲུལ་བ་དང་། འཁྲུལ་
བའི་གནས་དང་།

ཤེས་བྱ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁྲུལ་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་བ་དང་། དེའི་གནས་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བླང་བྱའི་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་)ནི།

རྩ་བ། མ་འཁྲུལ་བའི་གནས་དང་། འཁྲུལ་བ་ཡང་[10]ཡིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་
པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་པའོ།།

མ་འཁྲུལ་བའི་ཞེས་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། མ་འཁྲུལ་བའི་གནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ལྟོས་ཏེ། འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་

---

[7] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>><<པེ་>> སྦྱང་།

[8] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> སྦྱོར།

[9] <<ཀློ་>><<ཞོལ་>><<སྐྱུ་>> སྦྱར།

[10] <<ས་>><<སྣེ་>><<ཅོ་>> + མ།

སོགས་དང་། མ་འབྲེལ་བ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་ཆོས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའོ།།

ཐབས་ལ་ཞེས་ཏེ། སེམས་པས་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་ཕྱིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་ཤེས་མྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤང་བྱ་ལ་མཁས་པ་བཤད་པ་)ལ་རྣམ་རྟོག་བཅུར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། རྩ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་མར་སྣང་བ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།

ཡང་དག་པ་མིན་[༧]པ་ཞེས་ཏེ། རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཀུན་གཞི་དང་། མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག

[༧] <<སྣ་>> མ་ཡིན།

ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་སྣོད་སོགས་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། མཚན་མར་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་དང་། མཚན་མ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་ཀུན་གཞི་བཟུང་བྱའི་མཚན་མ་རྣམས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མཚན་མར་སྣང་བ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་མིག་ཤེས་སོགས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་)ནི།

རྩ་བ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།།[༧]

གཞན་གྱིས་ཞེས་ཏེ། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་བསྐྱུས་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་། དང་པོའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐུར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།།

---

[༧] <<ས་>> པ་དང་།

རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་མེད་པར་ཞེན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་)ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཞན་དབང་མེད་པར་ཞེན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། གཞན་དབང་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐོས་པ་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་བློ་འབྲེལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམིགས་པ་ན། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡི་མིང་དུ་འབྲེལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་རྟོག་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ།།

བཞི་པ་(གཉེན་པོ་ལ་མཁས་པ་བཤད་པ་)ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོག་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཆོག་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་ན་དེས་ཆོག་ནས་གོང་མའི་ཁྱད་པར་འབད་པས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ནས་རྟག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སོགས་བཞི་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་བཀག་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་མ་ཡིན། ཡང་དག་པར་འདས་པས་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཞི་བས་མ་ཡིན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན། དམིགས་པ་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བལྟའོ།།

སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་མངོན་གྱུར་ཞི་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཞན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འགལ་བ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་སྦྱོང་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་སྙམ་པའོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣོན་པོ་འབྲིང་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་འབྲིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣོན་པོའི་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ།།

དབང་པོ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་ན་དབང་པོ་སྦྱོང་མི་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཆེས་རྣོ་བ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་ནས། དད་སོགས་དབང་པོ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན༌ནས་ཏེ་[༧]འབྲིང་དང་། རྣོན་པོ་འབྲིང་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྣོན་པོའི་ཆེན་པོ་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྨྲས་པ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་ངོ་བོ་དང་། །རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལེགས་པར་ངེས་བྱས་ནས། །དེ་དག་འཇོམས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱིས། །ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་བཤད། །བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། འཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཞི་པའོ།། །།

མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

[༧] <<ཞོལ་>> ནས།　<<སྣ་>> ཏེ།

ལེའུ་ལྔ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ།

བཞི་པ་ལས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་སོགས་འབེལ་གཏམ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

འབེལ་བའི་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་དྲི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། བསྒྲུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། སླྲ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ལྡེམ་པོ་ཏུ་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ།།

རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་བདུན་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་ཕབ་[༧]བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དོན་དང་རྣམ་བཤད་རྣམ་ངེས་གཉིས། གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བ་རྣམ་ངེས་གཉིས། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུ་བ་རྣམ་ངེས་དང་། གང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སླྲ་བ་རྣམ་ངེས་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཆོན་བྱེད་ལྡེམ་དགོངས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་བཞིས་རང་གིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ལེའུ་ཐ་མས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་དམ་པ་སྦྱིན་པའི་མཐུ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པས། དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་། དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་

[༧] <<སྣ་>> དབབ།

པས་གཏམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ནང་ནས། རིག་[7]པས་ལེགས་པར་འཐད་པའི་གཏམ་ནི་འབེལ་[8]བའི་གཏམ་སྟེ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏམ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མོ། །དེ་ཡང་རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་མོ།།[9] དེ་ཡང་སློབ་མ་ལ་བཤད་པ་དང་། རྩོལ་ཕྱིར་རྒོལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གདན་ལ་དབབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། གདན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། གདན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

དོན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གྲངས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དོན་དྲུག་ལས་བརྩམས་ནས་གང་རྣམ་པར་ངེས་པའོ།།

དོན་དྲུག་ཅེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་གདན་ལ་འབེབས་[10]པའི་ཚེ་དོན་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གདན་ལ་འབེབས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དོན་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། རྒྱུའི་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྡན་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་ཏོ།།

དོན་དྲུག་ཅེས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

---

[7] <<སྣ་>><<སྐུ་>> རིགས།
[8] <<སྣོ་>> འཕེལ།

[9] <<ཞོལ་>><<སྐུ་>> -

[10] <<སྣོ་>> བསྟེན། <<ཞོལ་>> བསྟན།
<<སྣ་>> གཏམ་ལ་འབེབས།

གསུམ་པ་(སོ་སོའི་དོན་)ལ་གནས་སྐབས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མོ། །རྒྱུའི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ། །འབྲས་བུའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དོན་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཉེར་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་འབྲས་བུའི་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་)ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལས་ཀྱི་དོན་ནི་དམིགས་པའི་ལས་དང་། བྱེད་པའི་ལས་དང་། འབད་པའི་ལས་དང་། སྒྱུར་བའི་ལས་དང་། འཐོབ་པའི་ལས་སོ། །

ལས་ཀྱི་དོན་ནི་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་དོན་ལྔ་ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་ལས་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྡན་པའི་དོན་)ནི།

རྩ་བ། ལྡན་པའི་དོན་ནི་མང་པོ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཆིང་[༧]བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལས་གྱུར་པ་དང་། འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྡན་པའོ། །

ལྡན་པའི་དོན་ནི་ཞེས་ཏེ། ལྡན་པའི་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཁང་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མང་པོ་ལྡན་པ་ལས་

[༧] <<པེ་>><<སྣར་>> འབྱིང་།

གྱུར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བཅིངས་པ་ལྟ་བུ་འཆིངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེས་གནས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རེས་འགའ་བདེ་བ་དང་ལྡན། རེས་འགའ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་གནས་སྐབས་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཆགས་སྡང་མངོན་དུ་གྱུར་པས་རྒྱུད་དཀྲུགས་པ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འཇུག་པའི་དོན་)ནི།

རྩ་བ། འཇུག་པའི་དོན་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་[༧]འཇུག་པ་དང་། རྟེན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ་[༨]དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པའོ།།

འཇུག་པའི་དོན་ནི་ཞེས་ཏེ། འཇུག་པའི་དོན་ཡང་ལྔས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་འགག་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་ལ་དུ་མར་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་)ལ། དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

༔རྣམ་པར་[༩]ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་མདོ་སྡེ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

གང་གིས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་འཆད་པའི་སྒོ་

---

[༧] <<ས་>><<སྡེ་>><<ཅོ་>> ཀྱི།

[༨] <<ས་>> -

[༩] <<བློ་>><<ཞོལ་>> མར།

<<སྐྱུ་>> རྣ་མར།

བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའོ།།

དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་འཆད་པའི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོས་ཕྱེ་བ་གཉིས་དང་། ཚིག་གི་བྱེད་པས་ཕྱེ་བ་དྲུག་དང་། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བཅུ་བཞི་སྟེ། བཅུ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བསྡུ་བའི་སྒོ་དང་། དངོས་པོ་བསྡུ་བའི་སྒོ་དང་།

གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་དོན་སོགས་ལྔའི་སྒོ་ནས་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམ་བཤད་བསྡུ་བའི་སྒོ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་བསྡུ་བའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཚིག་གི་བྱེད་པས་ཕྱེ་བ་དྲུག་)ནི།

རྩ་བ། ཡན་ལག་དང་ཉེ་བའི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་དང་། སྤོང་བའི་སྒོ་དང་། ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་དང་། ཚུད་ཟ་བ་དང་ཚུད་མི་ཟ་བའི་སྒོ་དང་། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྒོ་དང་།

དྲུག་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དང་ཉེ་

བའི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་དང་། བསྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་སྤོང་བའི་སྒོ་དང་། དོན་གཞན་ལ་གྲུབ་ཅིང་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་སྟོན་པ་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་དང་། ཚུད་ཟ་བ་དང་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་[༧]ཚུད་ཟ་བ་དང་མི་ཟ་བའི་སྒོ་དང་། གང་ཟག་གྲངས་འདི་སྙེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་དང་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བརྗོད་བྱ་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དྲུག་)ནི།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྒོ་དང་། ཚུལ་གྱི་སྒོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དང་། སྟོབས་དང་སྟོབས་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་དང་། བརླས་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་དང་། མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོའོ།།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྡུ་བཞིའི་དྲི་བ་དང་ལན་གྱི་དོན་ལན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞག་པའི་སྒོ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཐོབ་པ་དང་བཤད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དགོངས་པའི་ཚུལ་དྲུག་གིས་དོན་བརྗོད་པ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་བརྩམས་ནས་དེའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དང་། ཚིག་སོ་སོའི་ནུས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟོབས་དང་སྟོབས་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་དང་། ཚིག་སྔ་མ་བཤད་གཞིར་གཟུང་ནས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་བརླས་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྒོ་དང་། ཚིག་རེ་རེ་ལ་མུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

---

[༧] <<ཞོལ་>> + དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ།

རྩ་བ། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གང་ཞེ་ན།

རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཞེས་སོ།།

ལན་ལ། སྒོ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བྱེད་ཚིག་བརྒྱད་དང་ཚུལ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གཅིག་ནས་རྟོགས་[༡]པ་དང་། ཚིག་གོང་མ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། ཚིག་འོག་མ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། སུ་གཉིས་པ་དང་། སུ་གསུམ་པ་དང་། སུ་བཞི་པ་དང་། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོང་བའོ།།

ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དྲི་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཚིག་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ནས་[༢]ཡང་གཞན་འདྲི་བ་ཞིག་ནས་རྟོགས་[༣]པ་དང་། ལན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གོང་མ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུང་བ་ཡིན་ན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེས་པ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་སྨྲ་མས་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ཚིག་འོག་མ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། སུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ན། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བདེན་པ་གང་གིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ༑མེད་དོ་[༤]ཞེས་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱེད་ཚིག་བརྒྱད་དང་ཚུལ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་དག་པར་འདྲི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཡང་དག་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཅི་ཞེས་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་འདྲི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་

---

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> རྟོག

[༢] <<སྐུ་>> ས།

[༣] <<ཞོལ་>><<ལྷ་>><<སྐུ་>> རྟོག

[༤] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<ལྷ་>> མདོ་སྡེ།

དང་། ཅི་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བར་གང་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ལམ་བཞི་སྟེ། སྨིན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའོ།།

རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་ཞེས་ཏེ། དྲི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་ཚིག་བརྒྱད་དང་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་དམིགས་ཞེས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་གང་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མ་དམིགས་པ་སོགས་གང་གིས་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཅིས་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་མི་དམིགས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གང་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་གིས་མ་དམིགས་པ་སོགས་དྲི་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་རྩོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྨིན་འབྱིན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས་དང་། སློབ་མ་ལ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་བཞིས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། བསྡུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

བསྡུ་བ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མདོར་བསྟན་ནི།

རྩ་བ། གནས་བཅུས་རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྡུས་པར་འགྱུར་ཏེ།

གནས་བཅུས་ཞེས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ནི།

རྩ་བ། གནས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། འཇུག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། མོས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། འབེལ་[༧]བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་

[༧] <<ས་>> འཕེལ།

རྟོགས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། མངོན་པར་བསྒྲུབས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྩོལ་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ།།

གནས་བཅུ་ཞེས་ཏེ། གནས་བཅུར་བསྡུས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་པན་ཚུན་རྩོད་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་ངེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐུན་མོང་བ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སློབ་མི་སློབ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེའི་འོག་མ་གཉིས་དང་། ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅུས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

སྨྲ་བ་རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བ་ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་དང་། སྨྲ་བའི་ཞལ་ཆེ་བ་དང་། སྨྲ་བའི་གཞི་དང་། སྨྲ་བའི་རྒྱན་[7] དང་། སྨྲ་བ་ཚད་པས་བཅད་པ་དང་། སྨྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སྨྲ་བ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ།།

སྨྲ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། སྨྲ་བའི་ཚུལ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་སོགས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱས་བཤད་ལ་དྲུག །སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་དང་། གང་གི་དྲུང་དུ་སྨྲ་བར་བྱས་པའི་དབང་པོ་

---

[7] <<ས་>> རྒྱན།

དང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨྲ་བའི་བརྗོད་བྱ་དང་། ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉེས་པར་སྨྲ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྨྲ་བའི་རྒྱན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་གང་ཞེ་ན། སྨྲ་བ་དང་། རྣད་ཁྲིར་བ་སྨྲ་བ་དང་། རྩོད་པ་སྨྲ་བ་དང་། ཚིག་ངན་སྨྲ་བ་དང་། མཐུན་པར་སྨྲ་བ་དང་། གདམས་པ་སྨྲ་བའོ།།

སྨྲ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣད་ཁྲིརཿབ་སྨྲ་[༧]བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའོ། །རྩོད་པ་སྨྲ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པའོ། །ཚིག་ངན་སྨྲ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་ཚིག་བརླང་པོས་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་འཐེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །གདམས་པ་སྨྲ་བ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་[༣]བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ།།

སྨྲ་བ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་དོན་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་བརྗོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་སྨྲ་བ་ཐུན་མོང་གི་སྨྲ་བ་གཉིས་དང་། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་སྨྲ་བ་དང་། ཚིག་ངན་སྨྲ་བ་དོར་བྱའི་སྨྲ་བ་གཉིས་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་འཐེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་དང་། གོང་མའི་ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་སྨྲ་བ་གདམས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། བླང་བྱའི་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གང་གི་དྲུང་དུ་སྨྲ་བར་བྱས་པའི་དབང་པོ་)ནི།

---

[༧] <<ས་>> -

[༣] <<ས་>> པ།

རྩ་བ། སྨྲ་བའི་ཞལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པ་དང་། བསྐོས་པ་འདུ་[༢]བའི་ས་དང་། འདུས་པ་དང་། ཚད་མར་ རུང་བའི་ཟླ་གྲོགས་རྣམས་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཆོས་དང་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སོ།།

སྨྲ་བའི་ཞལ་ལྕེ་[༣]བ་ཞེས་ཏེ། སྨྲ་བ་ཐུན་མོང་གི་དབང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐོས་པ་འདུ་བའི་ས་ནི། རྒྱལ་པོས་དབང་པོར་བསྐོས་པ་དང་། འདུས་པ་ནི། ཚོང་འདུས་སོགས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་(གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨྲ་བའི་བརྗོད་བྱ་)ལ།

རྩ་བ། སྨྲ་བའི་གཞི་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པའོ། །བསྒྲུབ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། མཇུག་སྡུད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ངོ་། །ངོ་བོ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་ནི་བདག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དམ་བཅའ་བ་ནི་བདག་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་གཞན་ལ་གོ་བར་སྟོན་པའོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་བསྟད་པའོ། །དཔེ་ནི་མཐའ་མཐོང་བ་དང་། མཐའ་མ་མཐོང་བ་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཞིང་བསྟད་པའོ། །ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་དེའི་ཆོས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པར་བསྟད་པའོ།།

སྨྲ་བའི་གཞི་ཞེས་ཏེ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོགས། ཁྱད་པར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་ལ་དམ་བཅའ་ནི། རང་འདོད་གཞན་ལ་ཚིག་གིས་སྟོན་པའོ། །གཏན་

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> འདུལ།

[༣] <<ཟླ་>><<སྐུ་>> ལྕེ། <<རྩ་བཞི་ >> ཆེ།

ཚིགས་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྐྱོག་སྒྱུར་གྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྩོད་གཞི་དང་རྟགས་ཆོས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། མི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་སྦྱར་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་གཞན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།།

མཇུག་སྡུད་ནི།

རྩ་བ། མཇུག་སྡུད་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་དོན་ཡོད་ཅིང་སྣང་ལ་མ་ནོར་བའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷག་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནི་དེ་གཉི་ག་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའོ།།

སླར་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་པའོ། །རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དང་། སྐྱོག་སྒྱུར་གསར་དུ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ནི། ལུང་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བཞི་པ་(ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་ཡོན་ཏན་)ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བའི་རྒྱན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་པ་དང་། ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། མཐུན་[2]པར་བྱེད་པའོ།།

སྨྲ་བའི་རྒྱན་ནི་ཞེས་ཏེ། སྨྲ་བའི་རྒྱན་ལྔ་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་སྨྲ་ནུས་པ་དང་། མཁས་པ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚིག་མཐར་ཕྱིན་པར་ཉན་ནས་ཚིག་དལ་དུ་སྨྲ་བ་བརྟན་[3]པ་དང་། གཟུ་བོ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྨྲ་བ་པོ་མཛེས་པའི་ཆོས་ལྔ་ཡོད་

[2] <<པེ་>> འཐུན།

[3] <<སྣོ་>><<ཞོལ་>><<སྣ་>> བསྟུན།

པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(ཉེས་པར་སྨྲ་བའི་ཉེས་དམིགས་)ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་ཆད་པས་གཅད་པ་ནི་གནས་རྗེས་གཅད་པ་དང་། གནས་འགྲོ་ལུས་པ་དང་། གནས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །གནས་རྗེས་གཅད་པ་ནི་རང་གི་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་ཁས་བླང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྨྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཁས་བླང་བའོ། །གནས་འགྲོ་ལུས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་ནས་གཞན་དུ་བརྒྱུད་པའམ། གནས་གཞན་སྨྲ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གནས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་ཅལ་ཅོལ་དང་། འཁྲུགས་པ་དང་། བརྡ་ཕྲད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དང་། མི་བརྟན་པ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། ཚིག་རྒྱུན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པའོ།།

སྨྲ་བ་ཞེས་སོ། །བཤད་པ་ལ། སྨྲ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་རང་སྐྱོན་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁས་ལེན་པ་དང་། བརྗོད་པ་དམའ་བབ་པའི་རྒྱུ་སྐབས་ཀྱི་རྩོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གནས་གཞན་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། གནས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅལ་ཅོལ་སྨྲ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་སྨྲ་བའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་བརྩད་ཅིང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྨྲ་བ་དུས་ཚོད་ཟིན་པས་མཛེས་པ་དང་། སྨྲ་བའི་ཡན་ལག་ཚང་བས་མཛེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་སྨོད་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བདག་ཀྱང་མི་མཁས་པར་རིག་གནས་[༢]སྨྲ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་སྨོད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གམ། འཁོར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནམ། བདག་ཀྱང་མཁས་པར་རིག་གནས་[༣]སྨྲ་བར་བྱའོ།།

---

[༢] <<རྩ་བཞི་>> ནས།

[༣] <<རྩ་བཞི་>> ནས།

སྨྲ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། གཞན་དང་སྨྲ་བའི་དུས་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པའི་གནས་ནས་ལེགས་པའི་གནས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ཕྱིར་རྐྱོལ་སློད་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུ་བོ་དང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་འཁོར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་མཁས་ན་སྨྲ་བར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ལོག་པའི་ཚེ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྨྲ་བའི་ཡན་ལག་ཚང་བས་མཛེས་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྨྲ་བ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་གང་གིས་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའོ། །སྤོབས་པ་ནི་གང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་གདབ་པ་ཤེས་པའོ།།

སྨྲ་བ་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཞེས་ཏེ། སྨྲ་བའི་ཡན་ལག་ཚང་བས་མཛེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དང་། གང་དུ་སྨྲ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་དང་། དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་འདེབས་ནུས་པའི་སྤོ་ནས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞར་ལ་བརྩད་ཅིང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་བར་གདམས་པ་)ལ་གཉིས། གདམས་པ་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའི་བརྩད་ཅིང་སྨྲ་བར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།

ཡང་བདག་ཅེས་ཏེ། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་རྩོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་ཀུན་ཏུ་རྩོད་ཅིང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་)ནི།

རྩ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་

ཕྱོགས་ལ་བསྟོན་པ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་སྡུད་པ་སྨྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། གཞན་དག་དང་རྩོད་[༡]པས་སླ་བར་མི་བྱའོ། །བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་[༢]དོན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བཤད་པ་ཀུན་ཤེས་པ་དཀོན་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་སླ་བ་དཀོན་པ་དང་། ཚོགས་པ་མཁས་པ་དང་རྟོགས་[༣]པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དཀོན་པ་དང་། ཕྱོགས་ངན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། ངན་གཡོ་སླ་བའི་ཉེས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་གཏམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། གཏམ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཚིག་བརླང་པོའི་ཉེས་པ་དང་། ཡིད་འབྲུགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། གང་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་སྤངས་ཏེ་སླ་བ་དཀོན་པ་དང་། འབྲུགས་པ་མེད་པར་སླ་བ་དཀོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་བསྲུང་ཞིང་སླ་བ་དཀོན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྗེས་སུ་བསྲུང་ཞིང་སླ་བ་དཀོན་པ་དང་། རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པའི་སེམས་མེད་པར་སླ་བ་དཀོན་པ་དང་། རྒྱལ་བའམ་ཕམ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དཀོན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རེག་པར་གནས་པ་དཀོན་པ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྒོམ་པ་དཀོན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱུན་དུ་མི་བསྒོམ་པ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དཀོན་པའོ་ཞེའོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་ལ་བསྟོན་པས་གཞན་དང་རྩོད་པ་ལྷུར་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཉེས་པ་གཅིག

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> གཅོད།

[༢] <<པེ་>><<སྣར་>> -

[༣] <<པེ་>><<སྣར་>> རྟོག

དང་། གཟུ་བོའི་ཉེས་པ་གཅིག་དང་། རྩོད་པ་སྨྲ་བའི་ཉེས་པ་དང་། ངོ་བོའི་ཉེས་པ་ཕྱོགས་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མང་བ་དང་། སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕལ་ཆེ་བས་རྩོད་པ་ལྷུར་བླང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་བར་སླའོ། །ཐ་མ་བརྒྱད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སེམས་མི་བསྲུང་བའི་ཉེས་པ་དང་། མངོན་ཞེན་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཉེས་པ་གཉིས་དང་། བརྒྱུད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་ནི་བདེ་བར་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པར་གྱུར་པའོ།།

གཉིས་པ་(དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་དྲི་བ་ནི།

རྩ་བ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ལྡེམ་པོར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ།

མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་ཏེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མ་གྲགས་པའི་དོན་གཞན་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་སྡེ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །བཤད་པ་ལ། སྡིག་[༧]བྱས་པས་དག་པར་བསྒྱུར་བ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་སྐད་དུ། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ནས། །མི་དེ་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་སྐྱེ་བོ་བླ་མ་གསོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་གསོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་ངེས་པར་ཕ་མ་དང་། ཐུན་མོང་བ་སྐྱོང་

[༧] <<ནྲ་>><<སྐུ་>> + ཏོ།

བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྦྱིན་གནས་བྲམ་ཟེ་གཙང་སྦྲ་ཅན་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་བསད་པས་དག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། མ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཉེར་ལེན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཙང་སྦྲ་ཅན་མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤངས་པས་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའོ།།

ངན་པ་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་མི་ཆེས་དང་བྱས་མི་གཟོ། །མི་གང་ཁྱིམ་འབིགས་བྱེད་པ་དང་། །གོ་སྐབས་བཅོམ་དང་སྐྱུགས་པ་ཟ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་[༡]རབ་ཉོན་[༣]མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ངན་པར་གྲགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ངན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་དང་། ངག་གི་ལས་ངན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ངན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་དང་། ཁྱིམ་འབིགས་པ་དང་། རྫུན་སྨྲ་བ་དང་། སྐྱུགས་པ་ཟ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་དག་མཆོག་གི་སྒྲས་སྟོན་པ་ནི། དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་ཐོབ་པས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྔར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ལུས་འཛིན་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་སྲོག་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྒྲ་སྟོན་པ་ནི། སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས། །ཞེས་ཏེ་དེ་ལ་

[༡] <<པེ་>><<སྣར་>> ལས།

[༣] <<སྡེ་>><<ཅོ་>> སྙོན།

སྙིང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོར་ཞེས་པ་ནི། དེ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཞེས་པའོ། །རྟག་བདེ་སོགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ལ་འབད་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའོ།།

ཡང་གཉེན་པོ་ལ་དགོངས་ནས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་ན། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། སེར་སྣའི་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་། སློང་བ་ལ་ཆིག་པ་ཟ་བ་དང་། རེས་འགའ་ཅི་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་ཏེ། དོན་ལྡས་བཤད་དེ། སེར་སྣའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེར་སྣའི་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བ་དང་། མགོ་སྙིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། སློང་བ་པོ་རང་གིས་བླངས་པས་ཆིག་པ་དང་། སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་རྒྱུན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྦྱིན་པས་སྐྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འཁྲིག་པ་ལས་གཞན་དུ་འཁྲིག་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཚོལ་བ་དང་། འཁྲིག་པ་སྤོང་བ་ལ་གཡེལ་བ་དང་། འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་

དང་། འཁྲིག་པའི་གཉེན་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་སྐྲག་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱོར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་དགོངས་གཞི་ལྡེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཁྲིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་མི་ཚོལ་བ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཚངས་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། འཁྲིག་པ་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

འདིར་སྨྲས་པ། གསུང་རབ་འཆད་ཐབས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན། །རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིས། །སྐལ་ལྡན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཡིས། །འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལེགས་པར་བཤད། །བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྔ་པའོ།། །།

ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོགས་ནས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་མཐོ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྟན་བཅོས་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བསྟན་བཅོས་

འདིའི་མཚན་དོན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཟག་མེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བཏུས་པས་མངོན་པས་བཏུས་པ་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་བཏུས་པས། མངོན་པ་ལས་བཏུས་པས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མཐོ་བའི་གནས་ཟག་མེད་རྗེས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བཏུས་པ་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བཏུས་པས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཇུག[1]གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། སྒྱུར་བྱེད་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཞེས་བྱ་བ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ། རྣམ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།། །།

གཉིས་པ་(སྒྱུར་བྱེད་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན[2]ལ་ཕབ་པའོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏྲ་དང་། །ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ལེགས་བཤད་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

[1] <<བློ་>> འཇུག

[2] <<ས་>> གནས།

དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས།།
དྲང་དོན་ངེས་དོན་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ།།
རྒྱལ་བས་གསངས་པའི་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ།།
འགྲེལ་བྱེད་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་བྱས།།

དྲི་མེད་རིག་པའི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཞིང་།།
ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པར།།
གཞུང་འདིའི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིས།།
ལུགས་འདི་ལོག་པར་བཤད་པ་མཐོང་བས་ན།།

རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་དང་།།
རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།
དམ་ཆོས་མངོན་པའི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས།།
དོན་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་གོ་བླའི་ངག་གིས་བཤད།།

མཁས་པའི་འཇུག་ངོགས་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ས།།
སྨྲ་ཚན་ལྟ་ལ་འདྲིས་པར་མི་བྱེད་པར།།
ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བལྟ་འདོད་པ།།
ཤར་ནུབ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་བཞིན་རིང་དུ་གོལ།།

འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་ཅི་ཡོད་དེས།།
ཐོགས་མེད་དུས་ནས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པ་ཡིས།།
ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས།།
ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །

ལུགས་འདིར་འབད་པས་རིང་དུ་འདྲིས་བྱས་ཀྱང་།།

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྟོགས་དཀའ་བས།།
གལ་ཏེ་འདི་ལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན།།
བླ་མ་ལྷར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མཛད་རིགས།།

བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།།
གཞུང་ལུགས་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་།།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ།།
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འཛིན་པར་ཤོག །།

དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྙིགས་སྟོན་བཀའ་བཅུ་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སློབ་བརྩོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རེད་མདའ་བ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དང་། མཁས་གྲུབ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས་ཀྱང་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱི་བོས་མནོས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་ཤངས་སྟོན་བཀའ་བཅུ་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །།

༄ ཆོས་འདི་ཡི་བརྒྱུད་པ་ནི། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ། བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། བློ་བརྟན། གང་བ་སྤེལ། ཛཱ་ན་མི་ཏྲ། སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ། དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ། ཀླུ་བའི་རྡོ་རྗེ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས། མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས། སེ་བཙུན་གཞོན་ནུ་དབང་ཕྱུག །འགར་[༧]མི་ཉག་ཡོན་ཏན་གཡུང་དྲུང་། ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་། རྔ་རྒྱ་ལི་གསུམ། བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོ། ཀོའུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། འབན་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ། ཐོ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། མཛད་པ་སྟོན་སྐྱབས། མཛད་པ་གཞོན་བྱང་། འབྲིང་མཚམས་པ་ཞང་སྤྱི་དཀར་བ་ཆེན་པོ། བོ་དོང་བ་རིན་ཆེན་རྩེ་མོ། སྟག་སྟེ་པ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཚན། དཔང་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་ལ། བདག་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཐོས་སོ། །ཡང་རིག་ཆོས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་ཐོས་སོ།།

---

[༧] <<ཀླུ་>> འབར།

༄ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གྲྭ་ཆེར། །ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དཔལ་འགྲོའི་རྒྱུན་འདི་སྤེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་གླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་བླ་བློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་གྱུར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྟུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་སྤེལ་སླད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་པར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།།

༄ །།སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ ལོར་བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པར་གཞི་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་དགེའོ།། སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

༄༅། །**སྤྱིར་དཔེ་སྦྱོར་གྱིས་ཞུ་དག་བྱས་ཚུལ་ནི།** སྤྱིར་ཀུན་བཏུས་རྩ་བ་དང་དར་ཊཱི་ཀ་ནང་དཔེ་སྦྱོར་བྱས་སའི་ཚིག་རྣམས་ལས་ནོར་བཅོས་དགོས་ངེས་ཀྱི་མ་ཡིག་རྣམས་གཞུང་ཡིག་ནས་ཕྱུང་སྟེ་གཤམ་གྱི་སྦྱོར་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་དོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཚེས་གསལ་པོར་མ་ཆགས་པ་དང་། དག་སྒྲིབ་མི་འགྲིག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཙུང་ཟད་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རིགས་རྣམས་རང་སོར་བཞག

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་བ་ལ་དཔེ་སྦྱོར་གྱིས་ཞུ་དག་བྱས་ཚུལ་ནི། འདིར་བལ་ཡུལ་དུ་ས་སྐྱ་རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་གིས་ལོ་ཁ་ཤས་གོང་གློག་ཀླད་དུ་བཙུག་པའི་ས་སྐྱའི་གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སུ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་པར་རྩ་འདི་རྩ་བའི་མ་དཔེར་འཛིན། །དེ་ལ་ཡང་འཛམ་གླིང་འདིར་བོད་ཡིག་གི་བསྟན་འགྱུར་ཤིང་པར་དུ་འགོད་སྒྲོང་བའི་སྡེ་དགེ །པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་། ཅོ་ནེ་བཅས་ཀྱི་དཔེ་གཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་གཞི་གཞན་རྣམས་དང་བསྡུར་ནས་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་རྣམས་ཅི་མཆིས་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་བསྡུར་མའི་བསྟན་འགྱུར་(ཀྲུང་གོའི་ཤེས་རིག་བཀའ་བསྟན་དཔེ་སྡུར་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ལོར་པར་སྐྲུན་ཞུས་པ་)ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་རྩ་བའི་པར་མ་འདི་དང་དཔེ་བསྡུར་བྱས། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་དར་ཊཱི་ཀ་དགོངས་པ་གློར་འཆར་བདེར་འོང་ཕྱིར་ཏུ་དེའི་ནང་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་མ་དཔེའི་རྩ་ཚིག་དང་ཚེས་མི་མཐུན་སྐབས་དཔེ་སྦྱོར་བྱས་སའི་དཔེ་གཞན་ནང་གི་རྩ་ཚིག་རྣམས་གཞུང་ཡིག་ཏུ་བཀོད་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཚུལ་ནི་སྡེ་དགེའི་པར་གཞིར་བྱས་པའི་བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་ཀྱི་རྩ་བ་དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་ཡིག་གཞིར་བཟུང་བྱས་པ་ལས་སྣར་ཐང་སོགས་བསྟན་འགྱུར་པར་གཞན་གསུམ་མ་རྟེད།

སྦྱོར་དཔེ་སོ་སོའི་བསྡུས་མིང་ནི།

བསྡུས་མིང་།	སྦྱོར་དཔེ་ངོས་འཛིན།
<<ས་>>	མ་དཔེ་ས་སྐྱ་རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གློག་ཀླད་དུ་བཙུག་པའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་ཟེར།

བསྡུས་མིང་།	སྡུར་དཔེ་ངོས་འཛིན།
<<རྒྱ་བཞི>>	སྡེ་དགེ །པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་། ཅོ་ནེ་བཞིའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱུང་ཚེ་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་བཞི་པོ་ལ་ཟེར།
<<སྡེ་>>	སྡེ་དགེའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།
<<པེ་>>	པེ་ཅིང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།
<<སྣར་>>	སྣར་ཐང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།
<<ཅོ་>>	ཅོ་ནེའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།

(པར་ཕྱི་མ་ལྔ་པོ་ནི་དབུ་ནས་མཐའི་བར་གྱི་གཞུང་ཚ་ཚང་བ་དང་སྡུར་མེད་ཀྱང་དོགས་པའི་རིགས་ཁ་ཅིག་བྱུང་ཚེ་དེར་བསྡུར་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞབས་མཆན་དུ་བཀོད།)

གསུམ་པ་རྣམ་བཤད་ལ་ཞུ་དག་བྱས་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོར་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དར་ཊཱི་ཀ་པར་མ་དེ་མ་དཔེར་བཅོལ་བའི་སྟེང་དཔེ་སྡུར་བྱས་སའི་དཔེ་གཞན་གསུམ་དང་ཞིབ་སྡུར་བྱས་ཏེ་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཤོག་ངོས་དེར་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞབས་མཆན་དུ་གསལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་དཔེ་སྡུར་བྱས་སའི་དཔེ་གཞན་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་དཔེའི་ཚིག་ལས་གོ་བ་ཡོགས་ཤིག་མེད་པའམ་ནོར་བར་ཐག་གཅོད་དུ་རུང་བའི་ཚིག་ཡོད་ཚད་སྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། པར་མ་སོ་སོའི་བསྡུས་མིང་ནི།

བསྡུས་མིང་།	པར་སྐྲུན་ཁང་མིང་།	བསྐྲུན་ཡུལ།	བསྐྲུན་ལོ།
<<བློ་>>	དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད།	མུན་སྒོ་ཊེ།	༢༠༠༡
<<ཞོལ་>>	ཞོལ་པར་ཁང་།	ལྷ་ས།	༡༩༥༢
<<བླ་>>	བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་དཀྱིལ་པར་ཁང་།	བོད།	༡༩༩༩
<<སྐུ་>>	སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་པར་ཁང་།	བོད།	༡༩༥༢

(པར་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ནི་དབུ་ནས་མཐའི་བར་གྱི་གཞུང་ཚ་ཚང་བ་དང་སྡུར་མེད་ཀྱང་དོགས་པའི་རིགས་གང་ཡིན་བསྡུར་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞབས་མཆན་དུ་བཀོད།)

བཞི་པ་རྒྱ་འགྲེལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དར་ཊཱི་ཀ་འདིས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་

འགྲེལ་པར་མཛད་ཀྱང་རྩ་ཚིག་དུ་མ་རྣམ་བཤད་ནང་གི་སོགས་སྦྲས་བསྡུས་དང་། རྩ་ཚིག་གཞན་ཡང་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་བརྟེན་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གསར་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་རྩ་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། འགྲེལ་ཚིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ངོས་བཟུང་དཀའ་བས་ངལ་བ་མི་དགོས་པར་རྩ་འགྲེལ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོ་རྩ་བ་དང་གཉིས་པ་འགྲེལ་ཚིག་བཀོད་ཡོད། རྩ་འགྲེལ་མཚམས་གང་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། དར་ཊིཀ་གི་ས་བཅད་རྣམས་མཚམས་གང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོའི་ངོས་ནས་གཞུང་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་གལ་ཅན་རྣམས་གང་དུ་བྱུང་མིན་དཔོག་ནུས་པས་དེར་བརྟེན་གཙོ་བོར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་སོ་སོའི་ཐོག་མར་གང་བཀྲལ་པའི་རྩ་ཚིག་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བཀོད་པ་ཡིན།

ལྔ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆུང་བཙུག་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་འདི་ལ་ས་བཅད་གྲངས་ཧ་ཅང་མང་བ་དང་། གོང་གི་གཞུང་དུ་རྩ་བའི་ས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ལ་ཡན་ལག་ས་བཅད་དུ་མ་སློས་ནས་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅད་གང་བརྗོད་པ་ནི། རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་དྲན་དཀའ་བར་སྣང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆུང་རྣམས་དེར་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བཀོད། དཔེར་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །ཞེས་ས་བཅད་ཀྱི་མིང་དངོས་སུ་སློས་ཏེ་གཤམ་དུ་མིང་དངོས་སུ་མ་སློས་པར་དེའི་ཆབ་ཏུ། གཉིས་པ་ནི་ཞེས་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་གང་ཡིན་གྱི་མིང་དངོས་སུ་བཀོད་པ་དཔེར་ན། གཉིས་པ་(འགྱུར་གྱི་ཕྱག)ནི། ཞེས་ཤད་གུག་ནང་ཡིག་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་བཙུག

ཡང་། གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་གཉིས་པ་གང་ཡིན་ས་བཅད་ཀྱི་མིང་གཞུང་དུ་བསྐྱར་ཟློས་ཀྱི་དངོས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་ཤད་གུག་མེད་པ་རང་སོར་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི། ས་བཅད་མིང་ངོས་འཛིན་ཚིག་གི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ས་བཅད་གཞན་གྱི་མིང་དྲན་པའི་དཀའ་ངལ་མི་མཐོང་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་

ཤད་གུག་ནང་གི་ཡིག་ཆུང་མ་བྱས།

སྦྱར་དཔེ་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་གོང་དུ་ས་བཅད་ཅིག་འོག་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་ནས་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱས་བཤད་མི་འབྱུང་བ་དང་། གོང་དུ་རྩ་བའི་ས་བཅད་ཅིག་ལ་ནང་ཚན་གྱི་ས་བཅད་དུ་མ་མ་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་འཇོག་ན་འོག་གི་ས་བཅད་རྣམས་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ས་བཅད་ལྷག་ཆད་ཡོད་མེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་དགོས་པ་ལས་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་ས་བཅད་བསྟན་པའི་ཚིག་འགྲིག་མིན་སོགས་དོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ནི། ཤོག་གྲངས་དེའི་ཞབས་མཆན་དུ་དོགས་ཚུལ་གསལ་བར་བཀོད།

ལྔག་པ་དཔེ་སྦྱར་མཚོན་རྟགས་གསལ་བཤད་ནི། དར་ཊི་ཀ་འདིའི་ནང་གཞུང་ཡིག་ཏུ། རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་མཆན་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ནི། མཚམས་རྟགས་དང་མཆན་རྟགས་གཉིས་གང་གི་མཚམས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་སྦྱར་མཆན་ཡིན། སྐབས་རེ་ཡིག་ཕྲེང་གཅིག་ཙམ་སྦྱར་དཔེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ཡོད་སྐབས་སྦྱར་མཆན་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཆད་ལྷག་གི་རྟགས་བརྒྱབས་པ་མ་གཏོགས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་མེད། གཞན་རྣམས་དཔེ་སྦྱར་མའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་ཇི་བཞིན་དཔེར་བླངས་ཏེ་མཚོན་རྟགས་སོགས་སྤྱད་པ་ཡིན།

མཚོན་རྟགས་རྣམས་ནི།

༡ དཔེ་རྟགས་ (<<>>) ནི་སྦྱར་མཆན་དུ་དཔེ་ཚའི་མཚན་བྱང་བསྡུ་སྐབས་སྤྱད་ཡོད།

༢ ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྲིམ་མ་ (ABC ……) ནི་གཞུང་ཡིག་དང་བསྦྱར་མཆན་ཕན་ཚུན་གཏུག་བྱེད་དུ་སྤྱད་ཡོད།

༣ ལྷག་རྟགས་ (+) ནི་སྦྱར་མཆན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལྷག་པའམ་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན།

༤ ཆད་རྟགས་ (-) ནི་སྦྱར་མཆན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་ཡོད་ལ། གཞུང་ཡིག་ཏུ་སྐབས་བབས་མཚམས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆད་པའམ་མེད་པ་མཚོན་

བྱེད་ཡིན།

༥ མཚམས་རྟགས་（༔） ནི་གཞུང་ཡིག་གི་ནང་དུ་སྤྱད་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིར་གཞི་དང་ཟུར་བལྟའི་པར་མའི་བར་ཕན་ཚུན་ཚེག་ཁྱིམ་གཉིས་ཡན་མི་འདྲ་བ་བྱུང་སྐབས་མི་འདྲ་བ་དེའི་སྔོན་དུ་མཚམས་རྟགས་དང་མཐར་ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྱིམ་མ་སྤྱད་ཡོད་ཅིང་། ཚེག་ཁྱིམ་མི་འདྲ་བ་གཅིག་ཙམ་ལ་ནི་ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྱིམ་མ་སྤྱད་པ་ལས་མཚམས་རྟགས་སྤྱད་མེད།

བདུན་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེབ་འདིར་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་གིས་མཚོན་པའི་ཡིག་ནོར་གང་འཚམ་ཞིག་བསྐྱར་བཅོས་ཞུས་ཡོད་ནའང་། སྤྱིར་ན་བདག་ཅག་ཞུ་དག་གི་ཉམས་མྱོང་སོགས་ཞན་པའི་ཁར་ལས་ཀ་གང་ཡོད་སློབ་གཉེར་གྱི་ཞར་ལ་བགྱིས་པ་ཞིག་སྟག་ཡིན་སྟབས་ཡིག་ནོར་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་མི་འཚམ་པ་ཅི་བྱུང་ལ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཐུང་མོང་ནས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༤ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༧ ཚེས་༢༧ ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན་ཉིན་ལ།།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ།

༄༅། །འདི་གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་བཞི་ཀའི་གདན་ས་བཤད་གྲྭ་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པའི་མཁས་པའི་འདུས་ཚོགས་དང་གཞན་ཡང་མངོན་པ་གོང་མའི་གཞུང་གི་སྙིང་དོན་རྟོགས་པ་ལ་དོན་གཉེར་བ་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཆོས་མངོན་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་གཞུང་འདི་པར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་རྩ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། སྐྱབས་རྗེ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བཀའ་འགྱུར་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་དང་། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་དང་། སེར་བྱེས་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་སྐྱབས་རྗེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བཅས་ཁོང་རྣམ་པའི་འཁྲུལ་བྲལ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཟླ་ཞལ་མཇལ་བའི་སྐལ་བཟང་སྨྱུར་བར་སྨྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་།

གཞན་ཡང་འོག་གི་རེའུ་མིག་ཏུ་དགོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ཁག་དང་། དེབ་འདིར་དཔེ་སྐྲུར་དང་ཞུ་སྒྲིག་སྒྲོར་ཕྲུག་རོགས་གནང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་དག་གི་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་འཚོ་ཞིང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་ལ་རེ་བ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཐུང་སོང་ནས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༤ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༧ ཚེས་༢༧ ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན་ཉིན་ལ།

Donor Dedications and Aspirations

<table>
<tr><th>Sponsor Details
སྦྱིན་བདག་ངོས་འཛིན།</th><th>Particular Dedications of Sponsors
སྦྱིན་བདག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྔོ་ཡུལ།</th><th>Amount
ཞལ་འདེབས།</th></tr>
<tr><td colspan="2">Friends from Singapore Amitabha Buddhist Centre (ABC): Angeline Tan, Carolyn Tan, Choy Cheng Wai, Choy Cheng Leng, Er Kim Hoe & Family, All Sentient Beings, Julia Koh, Lau Geok Chin, Lim Eng Tze, Lim Hock Chan, Ong Kheng Heok Kelvin, Pang Sze Ing, Patricia Lee & Family, Roger Lim, Su Fen & family, Suriani Akbar, Tan Kim Hong , Smanda, Tan Lay Har & Esther Lim Ying Zhuo, Tan Seow Kheng, Tan Wee Chean, Ang Siok Eng, Tan Yi Long, Tan Jing Wen, TAY Sin Wee (Alvis) & Family, Tay Teck Sin & family, Yeo Kiang Chye & Family, Yvonne Chen & Family, Andrew Tan & Family, Phay Lee Chen & Family, Tracy Low & Family, Jimmy Tan & Family, Leong Yoke Lin, Ng Swee Kim & Family, Catherine Yu , Cynthia Khow, Pang Mui Cheng, Sumini Akbar, Pang Lee Meng, Pang Sie Piao, Pang Sze Yong & Family, Ong Kah Lai, Cheralyn Woo Wee Ling, Rachel Tan, Tan Yeow Yong, Tan Yew Lian, Tan Moon Yong, Wee Guan Bock & Family, Chan Lai Wah, Lim Wai Wai & Family, Tan Eng Huat & Family, Goh Sok Hoon & Family, Late Goh Lai Seng & Late Sim Hun Liang, Adeline Ng Mei Wan, Elson Lim Kian Tiong, Eve Lim Yu Tong, Jeff Lim Yu Heng, Jolyn Chua Xinrong, Turochas Christeve Fuad, Sierra Fuad, Leia Fuad, Jennifer Loh Kah Em & Family, Loh Ah Tee, Belinda & Brandon, Jay & Dharmananda, Choy Yue Nam, Lin King Eng, Ng Sok Eng, Chen Mui Lee, Tay Yuen Chee, Christine Woon, Madam Tan Chong Heng & Family (Sarah), Agnes & Nelson, Late Tay Gee Siang, Yap Siew Eng & Family, Shirley Lee & Family, In memory of Ginger Hsu, Chong Yun Lai, Tsong Tse Yang, Henry Wang., Kazuo Terada & Family, Summie Wang & Family, Lau Kwan Sim & Family, Tan Wee Meng & Family, Late Wong Ah Fook, Late Low Jee Choon, Cheng Tien Yit, Cheng Fook Kin, Lim See Yong & Family, Violet Sun & Family, Lie Hak Koen, Lim Beng Choon, Lim Beng Yen, Lim Siew Hong, Noelle Teoh, Late Mr Chan Weng Choon, Djuwiny and Late Mr Ramsjah, Ng Goon Por. & Family, Chin Bee Yan & Family, Yen Hing Ng, Vivien Ng, Stephanie Ng, Tenzin Zomkyi & Tenzin Tharpa & Family, Koh Koh Chwee, Ching Woon Poh, Koh Guat Lai, Koh Poh Hong & Koh Guat Cheng, Sandra Chen & Family, Ho siok Khim & family.

Dedication: For wishes of everyone be swiftly be fulfilled according to the dharma. All have good health and wealth to practice the dharma. All to quickly attain supreme enlightenment for the sake of all sentient beings.
ཀུན་གྱི་བསམ་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཡིད་རེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་རྟེན་བཟང་རྟག་ཏུ་ལྡན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྫོགས་བྱང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག</td><td>3200 SGD</td></tr>
<tr><td>Hwee Li Tan
ཧེ་ལི་ལི་ཏན།</td><td>For all sentient beings to quickly attain enlightenment
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག</td><td>800 SGD</td></tr>
<tr><td>Yvonne Chen
ཨི་ཝོན་ཆེན་ནང་མི་དང་བཅས།</td><td>For Yvonne Chen & Family, Andrew Tan & Family, Phay Lee Chen & Family, Tracy Low & Family, Jimmy Tan & Family, and Leong Yoke Lin to have wisdom, health, happiness, prosperity and to meet the Sublime triple gems.

ཨི་ཝོན་ཆེན་ནང་མི་དང་བཅས། ཨེན་དྲུ་ཐན་ནང་མི་དང་བཅས། ཕེ་ལི་ཆེན་ནང་མི་དང་བཅས། ཏྲེ་སི་ལོ་ནང་མི་དང་བཅས། ཇི་མི་ཐན་ནང་མི་དང་བཅས། ལི་ཨོང་ཡོ་ཀེ་ལིན་ནང་མི་དང་བཅས་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། སྐུ་ཚེ་རིང་བ། བདེ་སྐྱིད། སྐལ་བཟང་དང་ལྡན་ཞིང་། རྨད་བྱུང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཇལ་བར་ཤོག</td><td>300 SGD</td></tr>
<tr><td>Hong yuru
ཧོང་ཡུ་རུ།</td><td>-</td><td>250 SGD</td></tr>
<tr><td>Denise Jakobsen and Family</td><td>May all the oppressed find from freedom from injustice, and may all beings find true happiness.
འཆིང་བ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག</td><td>200 AUD</td></tr>
<tr><td>Anne Frey and Family</td><td>May all the oppressed find from freedom from injustice, and may all beings find true happiness. Also for the perfect rebirth of their cat, Friday.</td><td>200 AUD</td></tr>
</table>

Sponsor Details སྦྱིན་བདག་ངོས་འཛིན།	Particular Dedications of Sponsors སྦྱིན་བདག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྔོ་ཡུལ།	Amount ཞལ་འདེབས།
	འཆིང་བ་རྣམས་ནི་གྲོལ་ཞིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཚེ་ལས་འདས་པ་ཞི་མི་པ་སངས་མི་ལུས་ རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་སྟེ་སྡུག་ཀུན་དང་བྲལ་བ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག	
May Ng and Friends མེ་ཨེན་གེ་གྲོགས་དང་བཅས།	May we all always be under the guidance of perfectly qualified Mahayana gurus until enlightened. May we all quickly develop renunciation, Bodhicitta and wisdom directly realising emptiness for the benefit of all sentient beings. བདག་ཅག་རྫོགས་བྱང་མ་ཐོབ་བར་དུ་མཚན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་དགེ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་ ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་མྱུར་དུ་བསྐྱེད་པར་ཤོག	200 SGD
Roy Harvey རའི་ཧར་ཝི།	For the Harvey family ཧར་ཝིའི་མི་ཚང་ནང་མི་རྣམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཤོག	150 USD
Stephen Butler སི་ཊི་ཕེན་བུ་ཊེ་ལེར།	Dedicated to the long and stable life of His Holiness the Dalai Lama and Geshe Ngawang Dakpa and Martha Butler. Dedicated to the memory of the late Thomas Butler. ༄གོང་ས་མཆོག་དང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ཚེ་རིང་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་མར་ཐ་བུ་ཊེ་ལེར་ ནད་ན་ཚ་སོགས་ཆེའི་བར་ཆད་ཞི་ནས་ཚེ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཚེ་ལས་འདས་པ་ཏོ་མ་སི་བུ་ཊེ་ལེར་གྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	150USD
Yeshi Butler ཡེ་ཤེས་བུ་ཊེ་ལེར།	Dedicated to the long and stable life of His Holiness the Dalai Lama and Geshe Ngawang Sangey. Dedicated to the memory of the late Lobsang Gombu, Lobsang Chotten and Thupten Tsering. ༄གོང་ས་མཆོག་དང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ཚེ་རིང་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཚེ་ལས་འདས་ པ་བློ་བཟང་མགོན་པོ། བློ་བཟང་ཆོས་བསྟན། ཐུབ་བསྟན་ཚེ་རིང་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	150USD
Jamerry Kim ཛ་མེ་རི་ཁིམ།	May all the efforts of editing and translating and sharing the Dharma be successful and be of benefit to all beings. ལུང་གི་ཆོས་ཞུ་དག་དང་བསྒྱུར་བཅས་ལ་འབད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་ཤོག	150 USD
Shabeera and Dilshad Shaik ཤ་བི་ར་དང་ཌིལ་ཤ་ཊེ་ཤེ་ཀེ།	-	10010 INR
Ven. Jampa Ludrup དགེ་སློང་བྱམས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།	For the Late Benoit Schaack, to have a good rebirth and quickly attain enlightenment ཚེ་ལས་འདས་པ་བེ་ནོའི་ཏེ་ཤ་ཀེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག	10000 INR
Choe Khor Sum Ling Centre (Bangalore) (བེན་ལྒ་ལོར་ལ་ཡོད་པའི་)ཆོས་འཁོར་གསུམ་གླིང་གི་ཆོས་ཚོགས།	For the long lives of the holy gurus, the flourishing of the Dharma and all sentient beings to quickly achieve enlightenment བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག	10000 INR
Ee Jong Sua ཨི་ཛོང་སུ་ཨ།	For the good rebirth of his dog, Tara ཁོང་གིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་པའི་ཁྱི་མོ་ཏཱ་ར་སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ལེན་པར་ཤོག	200 SGD
Lay Heng Lee ལེ་ཧེང་ལི།	-	200 SGD
Ani Lobsang Tendron ཨ་ནི་བློ་བཟང་བསྟན་སྒྲོན།	For the long and healthy lives of the Spiritual friends, the flourishing of the Dharma and for the swift attainment of enlightenment of sentient beings དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་གྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ལ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག	10000 INR & 30 USD
Ven. Gyalten Jigdrel and Ms S Y Windsor དགེ་ཚུལ་རྒྱལ་བསྟན་འཇིགས་བྲལ་དང་ཨེ་སེ་ཨའི་ཝིན་ཛོར།	To the purpose of all sentient beings receiving a full Buddhist education in the future lives, always know what to adopt and what to discard, and that their teacher and teaching sources on Sutra, Tantra and Dzogchen remain fully authentic and trustworthy. Also, that they find the will and willpower to continuously what is best from a dharma perspective. May bodhichitta grow! སེམས་ཅན་ཀུན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ནང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་ས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་འཐོབ་པ་དང་། བླང་དོར་གྱི་གནས་ ཤེས་ཤིང་སོ་སོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་སོ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱིས་གཙོས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་	101 EU

Sponsor Details སྦྱིན་བདག་ངོས་འཛིན།	Particular Dedications of Sponsors སྦྱིན་བདག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྔོ་ཡུལ།	Amount ཞལ་འདེབས།
	ལུགས་མཐུན་དང་ཡང་དག་པར་སྨོན། གཞན་ཡང་གང་བྱེད་རིགས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་ནུས་པ་དང་སེམས་ཤུགས་སྐྱེད་ཐུབ་སྟེ་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཤོག *From Ven. Jigdrel:* His Eminence Choden Rinpoche's swift return, peace and harmony in the sangha, and a joyful homecoming of the holy Yangsi to the wonderful Chöden Ladrang. Also that I may never drift away either from Rinpoche or the Sera Monastery. *དགེ་ཚུལ་རྒྱལ་བསྟན་འཇིགས་བྲལ་རང་ནས།* སྐྱབས་རྗེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲུལ་བྲལ་ཡང་སྲིད་མྱུར་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་འོང་བ་དང་། ཡང་སྲིད་དམ་པ་དེ་ཉིད་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལྡན་བླ་བྲང་ལ་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་པའི་ཕེབས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སེ་ར་དགོན་པ་གཉིས་ཀ་དང་ནམ་ཡང་བྲལ་བ་མེད་པར་ཤོག	
Ven. Gyalten Drolma དགེ་ཚུལ་མ་རྒྱལ་བསྟན་སྒྲོལ་མ།	-	100 EU
Gun Cissé རྒུན་སི་སེ།	May all my parents, children, sisters and brothers and family in the past, present and future quickly generate bodhicitta and attain enlightenment. བདག་གི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་བུ་གུ་སྤུན་སྐྱ་ཀུན་བྱང་སེམས་མྱུར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག	100 USD
Wong chee chiew & family ཝོང་ཆི་ཆིའུ་ནང་མི་དང་བཅས།	May all sentient beings be inseparable from the happiness that is free from suffering སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག	150 SGD
Angy Heng ཨེན་ཇི་ཧེང་།	May all sentient beings be happy and free from suffering. May all the Holy Gurus lives be long and stable. སེམས་ཅན་མཐའ་དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བ་དང་། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་རིང་ཞིང་བརྟན་པར་ཤོག	100 SGD
Carolyn Tan ཁེ་རོ་ལིན་ཐན།	May Pyae Phyo Kyaw be free from pain and suffering. May he always have strong faith in the Sublime Three Jewels and always be able meet them in his many future lifetimes. Through this merits of this virtuous action, may he quickly attain the enlightened state of Amitabha. And lead all living beings, without exception, into that enlightened state. པེ་ཡེ་པེ་ཡོ་ཀྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཚ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བརྟན་ཞིང་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་མཇལ་ཐུབ། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བྱ་བ་འདིའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་འཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེར་དགོད་པར་གྱུར་ཅིག	100 SGD
Chin Hing Kee ཆིན་ཧིང་ཁི།	To all sentient beings well, peace and happiness སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ན་ཚ་མེད་ཅིང་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་ཤོག	100 SGD
Diana Lim Ong ཌ་ཡེ་ན་ལིམ་འོང་།	-	100 SGD
Er Kim Hoe ཨེར་ཁིམ་ཧོ།	-	100 SGD
Lim Hock Chan ལིམ་ཧོ་ཀེ་ཆན།	I dedicate the merits to the great enlightenment. བདག་གིས་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ།	100 SGD
Lim Siew Hoon Priscilia ལིམ་སི་ཡུ་ཧུན། པེ་རི་སི་ལི་ཡ།	Low Poy Ching and family, Lim Lee Nguan and family, Lim Chong Teck (deceased) ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལོ་པོ་ཡི་ཆིང་ནང་མི་དང་བཅས། ལིམ་ལི་ངུ་ཨན་ནང་མི་དང་བཅས། ཚེ་ལས་འདས་པ་ལིམ་ཆོང་ཐེ་ཀེ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	100 SGD
Ng Siok Hian འེ་ངེ་སི་ཡོ་ཀེ་ཧི་ཡན།	May all sentient beings attained swift enlightenment སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག	100 SGD
Sandra Lee	-	100 SGD

Sponsor Details སྦྱིན་བདག་ངོས་འཛིན།	Particular Dedications of Sponsors སྦྱིན་བདག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྔོ་ཡུལ།	Amount ཞལ་འདེབས།
སེན་སྦྲ་ལི།		
Roger Lim རོ་ཇེར་ལིམ།	May all sentient beings have happiness and quick enlightenment སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འོང་བར་ཤོག	100 SGD
Tan Kim Hong ཐན་ཁིམ་ཧོང་།	All sentient beings quickly liberated from suffering and gain enlightenment. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག	100 SGD
李丽叶合家	May all sentient beings be free of suffering, achieve everlasting happiness and attain enlightenment. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་ཞིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག	100 SGD
Ng Swee Kim ཨེ་ངེ་སེ་ཝི་ཁིམ།	For enlightenment of all sentient beings སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	100 SGD
Ven. Gyalten Lekden དགེ་སློང་རྒྱལ་བསྟན་ལེགས་ལྡན།	May the Dharma flourish in the entire great trichilocosm, may all of our gurus manifest the appearance of long and healthy lives, and may all sentient beings find freedom from this ocean of saṃsāra. Especially may those studying and translating the Dharma have all obstacles and doubts removed and may they be of benefit to countless beings. སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ། བདག་ཅག་གི་བླ་མ་ཀུན་སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་གནས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་དང་	4000 INR
TAY Sin Wee (Alvis) ཐེ་སིན་ཝི། (ཨལ་ཝི་སེ)	Dedicated to long healthy, stable life of HHDL, KLZR, KRGC. ༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག སྐྱབས་རྗེ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཀོ་པན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་རིང་ཞིང་བརྟན་པོ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	80 SGD
Anonymous (མིང་མེད་)	May all the oppressed find from freedom from injustice, and may all beings find true happiness. འཆིང་བ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག	50 USD
Donna Lynn Brown ཌོར་ན་ལིན་བྲེ་རོན།	-	50 USD
Shanti Yajnik ཤནྟི་ཡ་ཛེ་ནི་ཀི།	-	3000 INR
Thomas Johnston ཏོ་མ་སེ་ཇོན་སེ་ཊོན	Dedicated to the long life of Dagri Rinpoche, the long life of HH Dalai Lama, the long life of Geshe Tashi Tsering and the long life of Geshe Graham Woodhouse ༄གོང་ས་མཆོག །བྲག་རི་རིན་པོ་ཆེ། དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་། དགེ་བཤེས་ག་རེ་ཡམ་ཝུ་ཊེ་ཧོ་སེ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པར་ཤོག	3000 INR
Anita Saran ཨ་ནི་ཏ་ས་རན།	-	2500 INR
Angeline Tan ཨེན་ཇེ་ལི་ནེ་ཐན།	-	50 SGD
Choy Cheng Leng ཆོའི་ཆེང་ལེང་།	I dedicate the merits to the great enlightenment! བདག་གིས་བསོད་ནམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ།	50 SGD
Chung Qi Han ཆུང་ཀི་ཧན།	For Bodhicitta and wisdom mind to quickly expand and accomplish all desired happiness བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་གཉིས་མོ་མྱུར་དུ་རྒྱས་ཤིང་འདོད་པའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག	50 SGD
Chung Zhuo Han ཆུང་ཞོ་ཧན།	For Bodhicitta and wisdom mind to quickly expand and accomplish all desired happiness བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་གཉིས་མོ་མྱུར་དུ་རྒྱས་ཤིང་འདོད་པའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག	50 SGD
Clayton Ong Pang Giap ཁེ་ལེ་ཊོན་འོང་པང་གྱི་ཡ་པེ།	To clear all worldly & spiritual obstacles. ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	50 SGD

Sponsor Details སྦྱིན་བདག་ངོས་འཛིན།	Particular Dedications of Sponsors སྦྱིན་བདག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྔོ་ཡུལ།	Amount ཞལ་འདེབས།
Cynthia Jay Shan Xinyi སིན་ཐི་ཡ་ཛེ་ཤན་ཟིན་ཡི།	For all happiness of all sentient beings and may all precious GURUS have long and healthy life and guide us all till samsara ends. འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཚེ་རིང་བ་དང་བདག་ཅག་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་འདྲེན་པར་མཛོད།	50 SGD
Diana Lim Yeng Ching ཌཱ་ཡ་ན་ལིམ་ཡེང་ཆིང་།	To clear all work & career obstacles and to find a new job soon in accordance with the Dharma. དམ་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག	50 SGD
Guat Cheng གུ་ཨ་ཏེ་ཆེང་།	Ultimate happiness and enlightenment of Koh Guat Cheng & family (sentient beings) ཁོ་གུ་ཨ་ཏེ་ཆེང་རང་གི་ནང་མི་དང་བཅས་པའི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་ཆེད།	50 SGD
Jocev Chong ཇོ་སེ་ཕེ་ཆོང་།	May all beings swiftly realize innate awareness. འགྲོ་བ་ཀུན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པར་ཤོག	50 SGD
Julia Koh ཛུ་ལི་ཡ་ཁོ།	-	50 SGD
Kusno Akbar ཁུ་ཟེ་ནོ་ཨ་ཁེ་བར།	Never be separated from The Three Jewels from life to life. Always meet the most authentic and qualified Dharma teachers suitable to rely upon till enlightenment! ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་མ་འཐོབ་བར་དུ་བསྟེན་འོས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚད་ལྡན་ཡང་དག་པ་རྟག་ཏུ་མཇལ་བར་ཤོག	50 SGD
Lau Geok Chin ལའོ་གྷི་ཡོ་ཀེ་ཅིན།	May Liftech Solutions' business prospers and has everything done in dharmic way. All Liftech shareholders get return on their investment asap and has ever increasing business with their business partners in accordance with the Dharma. ལི་ཕེ་ཐེ་ཀེ་སོ་ལུ་ཤི་ཡོན་སེ་ཞེས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་ཚོང་ལས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་ཡར་རྒྱས་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པར་རང་ཅག་གི་སྦྱིན་བདག་ཁག་སོ་སོའི་མ་དངུལ་བཞག་པ་ལས་ཁེ་བཟང་འབྱུང་ཞིང་སོ་སོའི་ཐད་ཀའི་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་ས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཅིག	50 SGD
Lau Ka Nuai ཨེ་ཌེ་སི་ཡོ་ཀེ་ཧི་ཡན།	To be free from all physical and mental suffering. Be guided by great teachers and dharma. ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་ཞིང་བཤེས་གཉེན་དང་དམ་ཆོས་ཆེན་པོས་འདྲེན་པར་ཤོག	50 SGD
Lee Whye Yee/Lee Whye Gwan/Woo Soon Peng ལི་ཝ་ཡི་ཡི། / ལི་ཝ་ཡི། གེ་ཨན། / ཝུ། སུན་ཕེང་།	-	50 SGD
Lim Eng Tze ལིམ་ཨེང་ཙེ།	-	50 SGD
Lim Hui Sam ལིམ་ཧུ་ཞེ་སེ་མེ།	May all Sentient Beings Be Free From Obstacles and Sufferings. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་དང་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་འབྲལ་བར་ཤོག	50 SGD
Lim khoi Sin ལིམ་ཁོའི་སིན།	-	50 SGD
Ng Goon Por & Chin Bee Yan ཨེ་ཌེ་གུན་པོར་དང་། ཅིན་བི་ཡན།	May the Dharma flourish in all directions. May all sentient beings have the opportunity to study dharma all life times until they gain enlightenment. ཆོས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག	50 SGD
Ong Kheng Heok Kelvin ཨོང་ཁེང་ཧེ་ཡོ་ཀེ་ཁེལ་ཝིན།	Ong Hong Hooi and family, Wong Wai Fong and family འོང་ཧོང་ཧོའི་ནང་མི་དང་བཅས། ཝོང་ཝེ་ཕོང་ནང་མི་དང་བཅས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	50 SGD
Pang Sze Ing པང་ཛེ་ཨིང་།	May all holy gurus have good health and lives, all our obstacles and defilements be removed quickly and completely, and may all be auspicious. བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་། རང་ཅག་གི་བར་ཆད་དང་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སེལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག	50 SGD

Sponsor Details སྦྱིན་བདག་ངོས་འཛིན།	Particular Dedications of Sponsors སྦྱིན་བདག་སོ་སོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བསྔོ་ཡུལ།	Amount ཞལ་འདེབས།
Patricia Lee པ་ཊེ་རི་ཤི་ཡ་ལི།	May all our gurus have long and healthy lives, all their holy wishes of our gurus quickly be actualized, and may they continue to guide us until we all attain enlightenment. May the Holy Dharma flourish far and wide. May all our pure aspirations and wishes be quickly fulfilled. May all of us have health, wealth and peace always. May the bodhicitta mind be generated in our minds and in the minds of the world leaders, both political as well as religious, especially so in the leaders of China. For ABC Masters Program to have the favourable conditions for the seed to sprout and grow to be strong so it can be of most benefits to the world. བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་བཞེད་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། རང་ཅག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་ཅིག དམ་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག བདག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚེ། འབྱོར་བ། ཞི་བདེ་བཅས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པར་ཤོག རང་ཅག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབུ་འཁྲིད་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པར་ཤོག སིང་ག་པོར་ནང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱུག་ཁྱེར་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྦྱོང་གི་འཆར་གཞིའི་(FPMT Master’s Program)སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་མཐའ་དག་ཚང་བར་ཤོག	50 SGD
Su Fen & family སུ་ཕེན་ནང་མི་དང་བཅས།	-	50 SGD
Suriani Akbar སུ་རི་ཡ་ནི་ཨ་ཁེ་བར།	May I be able to realise and actualise even the most profound Dharma, and may the authentic Buddha's teachings prevail! བདག་གིས་ཆོས་ཟབ་ཤོས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཅིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་དག་སྤེལ་བར་ཤོག	50 SGD
Tan Lay Har ཐན་ལེ་ཧར།	May all sentient beings be well and happy སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྐྱིད་འོང་བར་ཤོག	50 SGD
Tan Seow Kheng ཐན་སེ་ཡོ་ཁེང་།	To all dharma teachers with good health and long lives and all wishes fulfilled. དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་བཞེད་དོན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག	50 SGD
Tan Wee Chean ཐན་ཝི་ཆེ་ཡན།	Through faith and respect for Lama Zopa Rinpoche may I perceive karma as unbetraying and attain bliss. བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དད་གུས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བར་མཐོང་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག	50 SGD
Tay Teck Sin & family ཐེ་ཐེ་ཀེ་སིན་ནང་མི་དང་བཅས།	May all mother sentient beings be free from suffering and its causes. May all have happiness, good health, long lives, success and harmony. May all be auspicious. མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད། འཕྲོད་བསྟེན། ཚེ་རིང་བ། འདོད་དོན་གྲུབ་པ། མཐུན་སྒྲིལ་བཅས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག	50 SGD
Yeo Kiang Chye ཡིའོ་ཀི་ཡང་ཆི་ཡེ།	To be able to rebuild harmony and loving kindness with brothers and sisters of the family. མི་ཚང་གི་སྤུན་ཉེ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་མཐུན་སྒྲིལ་དང་བྱམས་བརྩེ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པར་ཤོག	50 SGD
唐德和	Wish for all sentient beings to be guided by dharma and may dharma flourish. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	50 SGD
李丽箐	Wish for all sentient beings to be guided by dharma and may dharma flourish. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	50 SGD
Doris Lim རྡོ་རི་སེ་ལིམ།	Doris Lim, Kelvin Lee, Lim Cheng Cheng, Chang Cheng Hsien, Ng Ah Chon & family, Chen Lee Kuan & Family. རྡོ་རི་སེ་ལིམ། ཁེལ་ཕིན་ལི། ལིམ་ཆེང་ཆེང་། ཚང་ཆེང་ཧེ་སི་ཡེན། འེ་ངེ་ཨ་ཆོན་ནང་མི་དང་བཅས། ཆེན་ལི་ཀུ་ཨན་ནང་མི་དང་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ།	50 SGD
Anonymous (མིང་མེད་)	May the Dharma spread ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག	25 USD
Sara-Jayne Moss ས་ར་ཇེ་ནེ་མོ་སི།	May Jampa Khedrub and his brothers at Sera Jey monastery continue to be a source of inspiration, wisdom and compassion. May they always have whatever they need. May they always be happy. སེར་བྱེས་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་རང་གི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་འབྱུང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་འབྱུང་གནས་སུ་བྱེད་པ། དེ་དག་གང་དགོས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་རྟག་ཏུ་ལྡན་ཅིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཤོག	25 USD

Thank You

Our deepest and most heartfelt gratitude goes to all the kind sponsors who through their generosity have helped this most beneficial project come to its fruition. It is only through their assistance that *The Union of Teaching and Accomplishment Publishing Group* has been able to make this rare and extremely precious text available to monks, nuns and lay followers of His Holiness the Dalai Lama, who has repeatedly underlined the critical importance of the study of the four noble truths, twelve links of dependent origination, the mode of developing calm abiding, and paths and grounds etc. through the system of *Abhisamuccaya* as expounded by the Great Master Asanga and clarified by Tsongkhapa's spiritual son, Gyaltsab Je Darma Rinchen. We hope that readers of this significant work will, by gaining a conviction in the Buddhist presentation of abhidharma contained herein, come to find a refuge in the Three Jewels based on reasoning and a profound understanding of their qualities, and thereby never be separated from the perfect Mahayana virtuous friend in all lifetimes. Through the merit of these virtuous acts of generosity, we again humbly request this text's readership to make strenuous prayers not only for the long life and swift accomplishment of all of His Holiness the Dalai Lama's holy wishes, but also that the particular purposes of our kind sponsors quickly come to be realized in accordance with the Dharma.

-The monks of *The Union of Teaching and Accomplishment Publishing Group*,
Choe Khor Düchen, 27 July, 2017.

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་པར་སྐྲུན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཟིན་པའི་དཔེ་དེབ་རྣམས་ནི།

༡༽ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱིཀ (ཆ་འགྲེལ་སྦྱར་མ་)

༢༽ པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བདག་འཛིན་གཞིགས་འདེབས་དང་། བཀྲས་དཀྱིལ་ཟུར་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས་མཛད་པའི་དེའི་རྣམ་བཤད་བདག་འཛིན་མཐར་སྐྲོད།

༣༽ རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་མདོའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཇོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། (ཆ་འགྲེལ་སྦྱར་མ་)

༤༽ ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་རྩ་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དེའི་དར་ཊཱིཀ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ། (ཆ་འགྲེལ་སྦྱར་མ་)

༥༽ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དེའི་དར་ཊཱིཀ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། (ཆ་འགྲེལ་སྦྱར་མ་)

Tibetan-language texts published thus far by The Union of Teaching & Accomplishment Publishing Group

1) Gyaltsab Je's Commentary on Maitreya's *Uttaratantra* (printed 2013)
2) Panchen Lobsang Chokyi Gyaltsen's *Debate Between Wisdom and Self Grasping* along with its commentary by Tutor Lobsang Jinpa (printed 2014)
3) Gyaltsab Je's Commentary on Dignaga's Pramana-samuccaya, *called 'An Ocean of Reasoning that Eliminates the Torment of Grasping at Extremes'* (printed 2015)
4) Sakya Pandita's root-text *Treasury of Reasonings on Valid Cognition* and its commentary *Essence of Excellent Explanations* by Gyaltsab Je (printed 2015)
5) **Asanga's root-text Abhidharma-samuccaya and its commentary *The Essence of the Ocean of Abhidharma* by Gyaltsab Je** (printed 2017)

Your kind contributions - large or small - to support possible future projects can be discussed by contacting seraimihouse@gmail.com